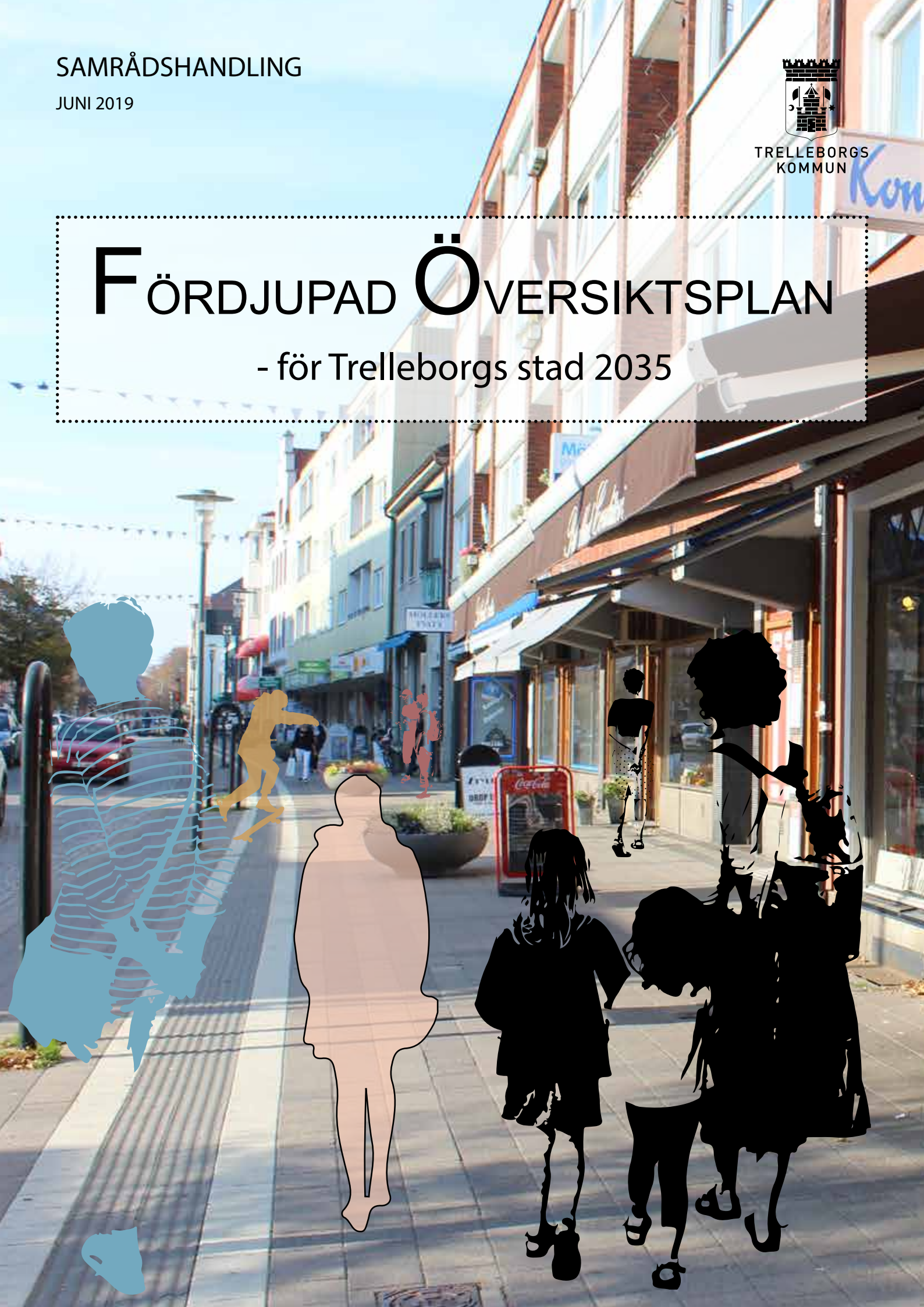

FÖRDLUPAD ÖVERSIKTSPLAN

- för Trelleborgs stad 2035

STYRGRUPP

Mikael Rubin (M), ordförande
Patrik Holmberg (C)
Henrik Silfverstolpe (L)
Helmuth Petersen (SD)
Lennart Höckert (S)
Birgitta Lanér-Sjöström (S)
Anders Ahvander (SÖS)
Erik Lundström (KD)
Emil Samnegård (MP)

LEDNINGSGRUPP

Rune Brandt, Samhällsbyggnadsförvaltningen, tom april 2019
Martin Nilsson, Tekniska förvaltningen
Lina Wedin Hansson, Kommunledningsförvaltningen
David Jutendahl, Räddningstjänsten
Jörgen Flink, Kultur- och Fritidsförvaltningen
Calle Karlsson, Bildningsförvaltningen
Peter Lövgren, Socialförvaltningen
Zara Tosic, Kommunledningsförvaltningen

TJÄNSTEPERSONER

Lina Hellström, Planarkitekt, Planavdelningen
Jonas Gustavsson, Planarkitekt, Planavdelningen
Camilla Burén, Planarkitekt, Planavdelningen
Sandra Gustafsson, Planchef, Planavdelningen

HÅLLBARHETSBEDÖMNING

Emma Pihl, Fojab

FOTON

Nina Schwab, Planarkitekt, Planavdelningen
Trelleborgs kommun

KARTOR

Jonas Gustavsson
Nina Schwab

LAYOUT & ILLUSTRATIONER

Nina Schwab

GIS-UNDERLAG & WEBBLÖSNING

Åsa Franzén, GIS-ingenjör, Bygg, mät och karta
Hanna Forssman, GIS-ingenjör, Bygg, mät och karta

www.trelleborg.se/fop2035

Samrådshandling
Juni 2019

FÖRORD

Det är otroligt spännande tider i Trelleborgs kommun just nu. Trelleborg stad står bland annat inför att genomföra det största stadsbyggnadsprojektet i stadens historia, Kuststad 2025. Så arbetet med en fördjupad översiktsplan har aldrig varit mer strategiskt viktigt.

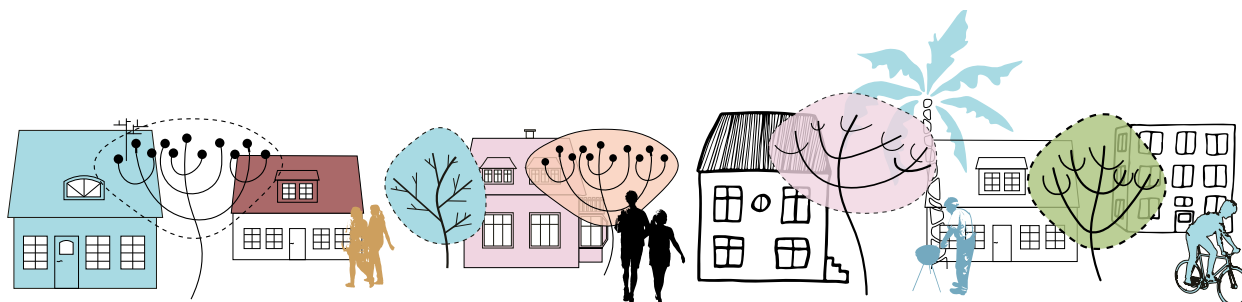
Den fördjupande översiktsplanen för Trelleborg stad 2035 går nu ut på samråd. Översiktsplanen visar på den framtida inriktningen för stadens planeringsarbete så att stadsbyggnad kan bidra till att skapa en bättre stad för alla. Hur och var stadsutvecklingen sker är en viktig del i arbetet med att skapa en mer sammanhållen och hållbar stad.

I arbetet med översiktsplanen har stort fokus lagts på hur vi ska uppnå de uppsatta målbilderna om att skapa en regional kuststad, en gemensam stad och en kulturstad. Den övergripande inriktningen är en fortsättning av redan pågående stadsutveckling där förtätning och omvandling av befintliga stadsdelar föreslås utvecklas med bland annat nya bostäder, arbetsplatser, skolor, torg och parker.

Trelleborg står som sagt i startgroparna för att genomföra det största stadsbyggnadsprojektet i stadens historia, Kuststad 2025, vilket har varit en viktig förutsättning för arbetet med denna översiktsplan. Det innebär att staden är beredd att axla ett större regionalt ansvar genom att bygga kust- och kollektivtrafikhärla stadsdelar samtidigt som hamnen kan utveckla sin roll som en nationellt viktig hamn.

Trelleborgs ambition är nu att med raska steg komma i hamn med denna översiktsplan så att utvecklingen kan fortsätta i enlighet med kommunens målbilder.

Mikael Rubin
Kommunstyrelsens odörande

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INLEDNING OCH MÅLBILDER

INDRODUKTION	6
VAD ÄR EN ÖVERSIKTSPLAN?	8
HUR GÅR PLANPROCESSEN TILL?	9
DIALOG UNDER ÖVERSIKTSPLANEPROCESSEN	10
MÅLBILDER 2035	12
LOKALA, NATIONELLA & REGIONALA MÅL	16
MARKANVÄNDNINGSKARTA	18

MÅLOMRÅDEN

TRELLEBORG - EN REGIONAL KÄRNA	24
NÄRINGSLIVET I TRELLEBORG	26

BEBYGGELSEUTVECKLING

UTVECKLINGSSTRATEGI	32
FÖRUTSÄTTNINGAR.....	38
SAKNADE STADSKOPPLINGAR	38
UTVECKLINGSFÖRSLAG	46
NYA STRÅK OCH KOPPLINGAR	58
FÖRTÄTNING I BEFINTLIG BLANDAD BEBYGGELSE	60
HANDELSOMRÅDEN	62
STADSKÄRNAN	64
SKOLOR	68
KULTUR OCH FRITID	70

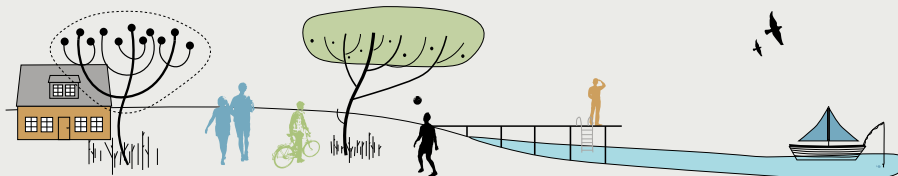
ARKITEKTUR OCH KULTURMILJÖ

KULTURMILJÖ.....	72
ARKITEKTUR	78

GRÖNA OCH BLÅA STRUKTURER

VIKTIGA NATURTYPER I KOMMUNEN	82
STADSNÄRA NATUR	86
UTVECKLING AV STADSDELSPARKER	87
GRÖNA STRÅK	88
EKOSYSTEMTJÄNSTER	90
HAVET	92

INFRASTRUKTUR OCH RESANDE

MÅL FÖR TRAFIKENS UTVECKLING	96
TRAFIKSTRUKTUR	98
GÅENDE	102
CYKEL	104
KOLLEKTIVTRAFIK	106
BILTRAFIK	108
PARKERING	110
RINGVÄG	112
VÄSTRA DELEN AV RINGVÄGEN	114
ÖSTRA DELEN AV RINGVÄGEN	118

TRELLEBORGS HAMN

UTVECKLINGEN AV HAMNEN	128
------------------------------	-----

KLIMATANPASSNING

FÖRÄNDRAT FRAMTIDA KLIMAT	132
FRAMTIDA UTVECKLING	133

TEKNISK FÖRSÖRJNING

VATTEN OCH AVLOPP	140
ENERGI, AVFALL, BREDBAND	145

RIKSINTRESSEN

KULTURMILJÖVÅRD mfl	148
KOMMUNIKATION	158

GENOMFÖRANDE	162
--------------------	-----

KONSEKVENSER AV PLANFÖRSLAGET	168
-------------------------------------	-----

An aerial photograph of Trelleborg, Sweden, showing a dense urban area with red-roofed houses, modern apartment buildings, and a large harbor with many boats. The city is situated along a coastline with a river or fjord. The image is used as a background for the document.

FRÅN HAMNSTAD TILL KUSTSTAD

Trelleborgs nya fördjupade översiktsplan går nu ut på samråd. Med översiktsplanen vill kommunen visa på de höga ambitioner som kommunen har för att utveckla staden fram till 2035.

I arbetet med översiktsplanen har tre målbilder arbetats fram. De övergripande målen handlar om att skapa en regional kuststad, en gemensam stad och en kulturstad. Med de övergripande målen i sikte föreslår översiktsplanen en utveckling som bidrar till en långsiktig förtätning av staden med blandad bebyggelse och gröna strukturer samt en förändrad trafikstruktur.

Med samrådsförslaget som grund vill kommunen föra dialog med medborgare, näringsliv och staten med flera. På kommunens hemsida finns även en digital handling med möjlighet att titta närmre på framtagna kartor samt att lämna synpunkter.

REGIONAL KUSTSTAD

Trelleborg har påbörjat resan med att omvandlas från en hamnstad till en kuststad. Det innebär att kommunen vill ta ett större regionalt ansvar för att utveckla staden med fler bostäder och verksamheter samtidigt som hamnen utvecklas. När hamnen flyttar österut vill staden ta tillvara på marken och utveckla den till en del av Trelleborgs stad.

KUSTSTAD 2025

År 2016 startade stadsbyggnadsprojektet Kuststad 2025, som är en viktig utgångspunkt i arbetet med den fördjupade översiktsplanen. Kuststad 2025 är ett samlingsnamn för kommunens största stadsbyggnadsprojekt som innefattar fyra delprojekt. Information om arbetet inom projektet Kuststad 2025 finns på kommunens hemsida.

HAMNEN FLYTTAR ÖSTERUT

Trelleborgs hamn flyttar från dagens västliga läge till ett nytt östligt läge för att tillmötesgå rederiernas krav på längre kajer, djupare hamnbassänger och större manöverutrymme innanför pirarmarna. Arbetet pågår och enligt hamnens tidplan kommer det nya östliga hamnområdet att vara färdigt att tas i bruk slutet av 2025. Läs mer om hamnens utveckling i kapitlet om hamnen samt om riksintressen.

RINGVÄG RUNT STADEN

För att kunna förverkliga kommunens målbild om att utveckla staden och tillgängliggöra havet vill kommunen anlägga en ringväg och en östlig infart till det nya hamnområdet. Enligt kommunfullmäktiges beslut skall den östra delen av ringvägen och hamninfarten vara klar slutet av 2025. Läs mer om ringvägen i kapitlet om infrastruktur och resande samt riksintressen.

BUSINESS CENTER TRELLEBORG(BCT)

I den västra delen av Trelleborg arbetar kommunen för att utveckla det östra verksamhetsområdet till ett business center. De västra delarna av BCT ligger i anslutning till ringvägen och hamninfart och här planerar kommunen och hamnen för uppställningsplatser för lastbilar och servicefunktioner. Läs mer i avsnittet om verksamhetsområden.

SJÖSTADEN

När det västra delen av hamnområdet frigörs och ringvägen samt hamninfarten finns på plats planerar kommunen för att tillskapa en ny stadsdel, Sjöstaden. Området kommer att rymma mer än 4000 bostäder, skola och förskolor, lokaler för verksamheter, service och kultur. Genom att utveckla området kan stadens tillgänglighet till havet återskapas och cirka 5 km kajkant kommer att kunna utvecklas för publika ändamål. Läs mer om utveckling-

en av Sjöstaden i kapitlet om bebyggelseutveckling.

GEMENSAM STAD

Förutom arbetet med Kuststad 2025 är kommunens ambition att fortsätta arbetet med att utveckla staden genom förtätning samt att tillskapa stråk och gröna strukturer. När nya utbyggnadsområden tillskapas behöver dessa kopplas ihop med den befintliga staden. Läs mer denna utveckling i kapitlen om bebyggelseutveckling samt gröna- och blåa strukturer.

KULTURSTAD

I Trelleborg ska de historiska och kulturella värdena synliggöras och utvecklas. Det kan handla om att ta tillvara den kulturmiljö som staden har samt utveckla arkitekturen, kulturen och de offentliga miljöerna för att skapa en mer upplevelserik och attraktiv stad.

ÖVERSIKTSPLANENS UPPLÄGG

Den fördjupade översiktsplanen inleds med en beskrivning av översiktsplanens mål och ställningstaganden samt kommunens övergripande hållbarhetsmål. Efter det presenteras olika målområden i kapitel som bland annat berör bebyggelseutveckling, kulturmiljö, gröna- och blåa strukturer, infrastruktur och resande, hamnens utveckling, klimatanpassning och riksintressen. Avslutningsvis presenteras ett förslag till genomförande samt konsekvenser av planförslaget.

LÄS MER!

På kommunens hemsida finns mer information om Kuststad 2025.

VAD ÄR EN ÖVERSIKTSPLAN?

LÄS ÄVEN!

- Fördjupning av översiktsplanen för Trelleborgs stad 2025.
- Översiktsplan orter och landsbygd 2028.

En översiktsplan uttrycker kommunens långsiktiga och strategiska vilja för mark-, vatten- och bebyggelseutveckling samt hur befintlig bebyggelse ska användas, utvecklas eller bevaras. Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska varje kommun ha en aktuell översiktsplan och dess aktualitet ska ses över varje mandatperiod. Översiktsplanen fyller tre viktiga funktioner. Den ska fungera som en vision för den framtida utvecklingen, ligga till grund för detaljplanering och bygglov samt vara ett instrument för dialogen mellan kommunen och staten avseende de allmänna intressenas innebörd och avgränsning.

NY FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN FÖR TRELLEBORGS STAD

Den nu gällande fördjupade översiktsplanen för Trelleborgs stad antogs 2014.

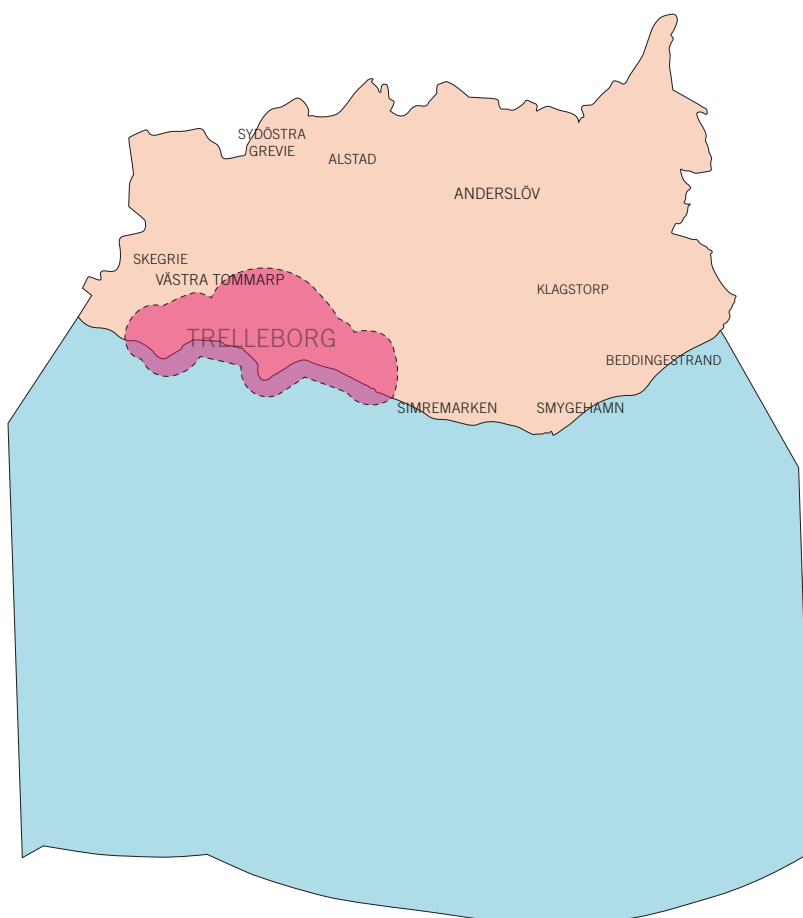
I den nuvarande översiktsplanen har kommunen och staten olika uppfattningar gällande stadens utveckling, framförallt förslaget om en ny ringväg och ny hamninfart. För att utveckla resonemangen kring stadens vision beslutade kommunstyrelsen i april 2018 att en ny fördjupad översiktsplan skulle tas fram.

Måläret för översiktsplanen är år 2035.

GEOGRAFISK AVGRÄNSNING

Den fördjupade översiktsplanens geografiska avgränsning är densamma som i den nuvarande fördjupade översiktsplanen för Trelleborg stad 2025. Avgränsningen sträcker sig från Skåre i väst till Gislövs läge i öster.

Den fördjupade översiktsplanen omfattar Trelleborg stad, från Skåre i väster till Gislövs läge i öster. Övriga kommunen omfattas av Översiktsplan för orter och landsbygd 2028.

P

LANPROCESSEN

INLEDNING

PLANPROCESSEN

Översiktsplaneprocessen består av olika steg där möjlighet finns att påverka vid flera tillfällen.

SAMRÅD

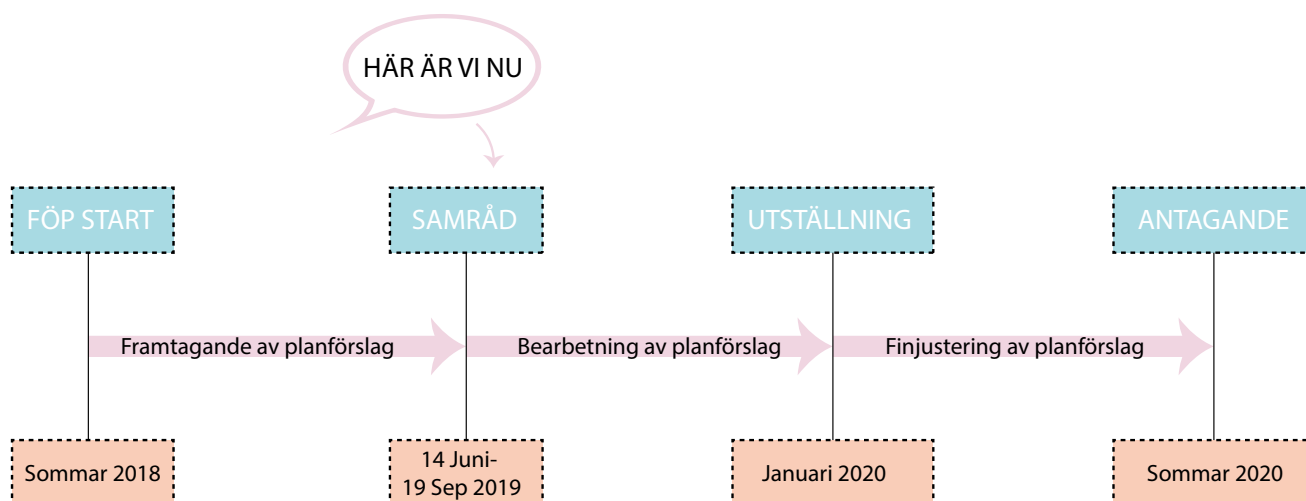
Samrådet pågår mellan den 14 juni - 19 september 2019. Samråd är den del av översiktsplanearbetet där syftet är att inhämta synpunkter från kommunmedborgare, myndigheter, näringsliv, organisationer samt internt inom kommunen. Synpunkterna samlas sedan i en samrådsredogörelse där även de förändringar synpunkterna föranleder ska redovisas.

UTSTÄLLNING

Nästa skede är utställning. Då ställs översiktsplanen och samrådsredogörelsen ut igen. Berörda får då en ny chans att reagera på de förändringar som gjorts efter samrådet. Efter utställningen samlas inkomna synpunkter med tillhörande svar och ställningstaganden i ett så kallat utställningsutlåtande.

ANTAGANDE

Översiktsplanen beräknas att antas under sommaren 2020. Det är kommunfullmäktige som slutligen antar översiktsplanen. Översiktsplanen vinner laga kraft tre veckor efter beslut om antagande.

MEDBORGARDIALOG

SAMRÅD

Samrådet pågår den 14 juni till och med den 19 september 2019.

Handlingar finns tillgängliga på kommunens hemsida, biblioteken och på Rådhuset.

Utställning av förslaget kommer att finnas på Valen den 14 - 28 augusti samt på Palmfestivalen den 30 - 31 augusti.

Synpunkter lämnas skriftligen via mail, på hemsidan eller via post på:

www.trelleborg.se/fop2035,
fop2035@trelleborg.se
eller
Kommunledningsförvaltningen,
Trelleborgs kommun, Algatan 13,
231 83 Trelleborg, märk kuveret
Fördjupad översiktplan 2035.

En viktig del av arbetet med att ta fram en översiktsplan handlar om att föra dialog med medborgare, politiker, tjänstepersoner, organisationer, företag, andra myndigheter och föreningar samt de som ska leva, verka och bo på den plats som den nya översiktsplanen planerar för.

DIALOG UNDER SAMRÅDET

Under samrådsperioden som varar mellan den 14 juni till 19 september 2019 kommer samrådsförslaget att ställas ut både digitalt och på olika platser i kommunen. Nedan beskrivs de olika dialogformerna.

UTSTÄLLNING PÅ VALEN

Från den 14 - 28 augusti 2019 kommer en utställning att anordnas på köpcentret Valen. Under denna period kommer vissa timmar att vara bemannade med både politiker och tjänstepersoner som arbetat med den fördjupade översiktsplanen. Då finns möjlighet att komma dit och ställa frågor kring handlingen. Se information på kommunens hemsida om vilka tider som är bemannade.

HANDLINGAR TILLGÄNGLIGA PÅ DESSA PLATSER

Översiktsplanen kommer att finnas tillgänglig i fysiskt format på samtliga bibliotek i Trelleborg, bokbussen och i Rådhuset under samrådsperioden.

KOMMUNENS HEMSIDA

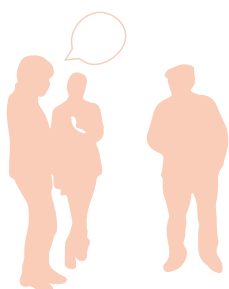
På kommunens hemsida kommer handlingarna att finnas tillgängliga. Här finns även möjlighet att lämna synpunkter digitalt.

DIGITAL HANDLING

En digital version av översiktsplanen har tagits fram. I den kan man enkelt zooma in i de olika kartorna. I denna handling kan man även skicka in synpunkter. Handlingen kommer också att finnas tillgänglig på kommunens hemsida.

PALMFESTIVALEN

Under Palmfestivalen kommer tjänstepersoner och politiker att finnas tillgängliga för att svara på frågor om förslaget. Se information på kommunens hemsida om aktuella tider.

UTSTÄLLNING PÅ
VALEN 14-28 AUGUSTI!

KOM OCH PRATA
MED OSS PÅ VALEN &
PALMFESTIVALEN!

LÄS MER PÅ
www.trelleborg.se/fop2035

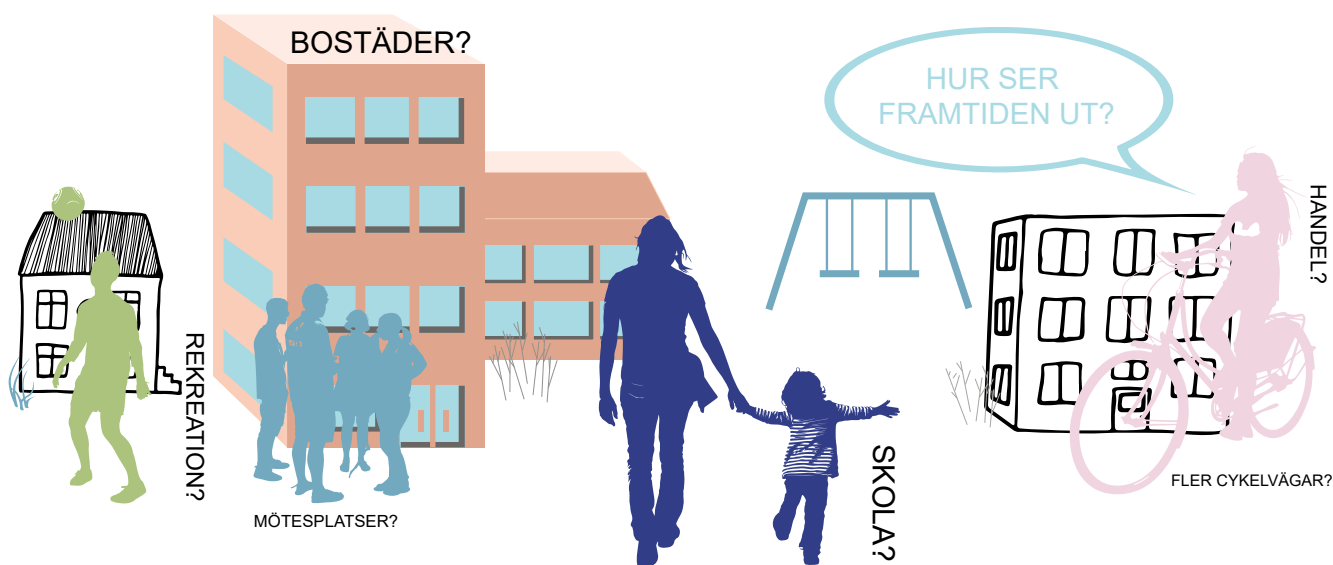
MÅLBILDER

MÅLBILDER FÖR STADEN

I arbetet med den fördjupade översiktsplanen har tre målbilder tagits fram för utvecklingen fram till 2035. Målbilderna utgår från de fem identitetsbärare som finns i den gällande översiktsplanen för Trelleborgs stad.

Under varje målbild finns ett antal övergripande målstrategier som visar på hur målbilderna ska uppnås. Under varje övergripande målstrategi finns sedan ett flertal ställningstaganden som presenteras under varje kapitel.

Målbilderna med respektive övergripande målstrategi ska tillsammans bidra till att uppnå lokala, regionala och nationella mål samt Trelleborgs kommuns övergripande mål om livskvalitet, delaktighet, hållbarhet och arbete.

REGIONAL KUSTSTAD

Trelleborg ska växa i sin roll som regional kärna genom att utveckla hamnen samtidigt som attraktiva havsnära stadsdelar tillskapas. Det handlar om att förvalta de möjligheter som hamnens pågående flytt innebär för att skapa nya funktionsblandade stadsdelar där det kan göras plats för bostäder, verksamheter, utbildning, publika målpunkter och grönbå stråk.

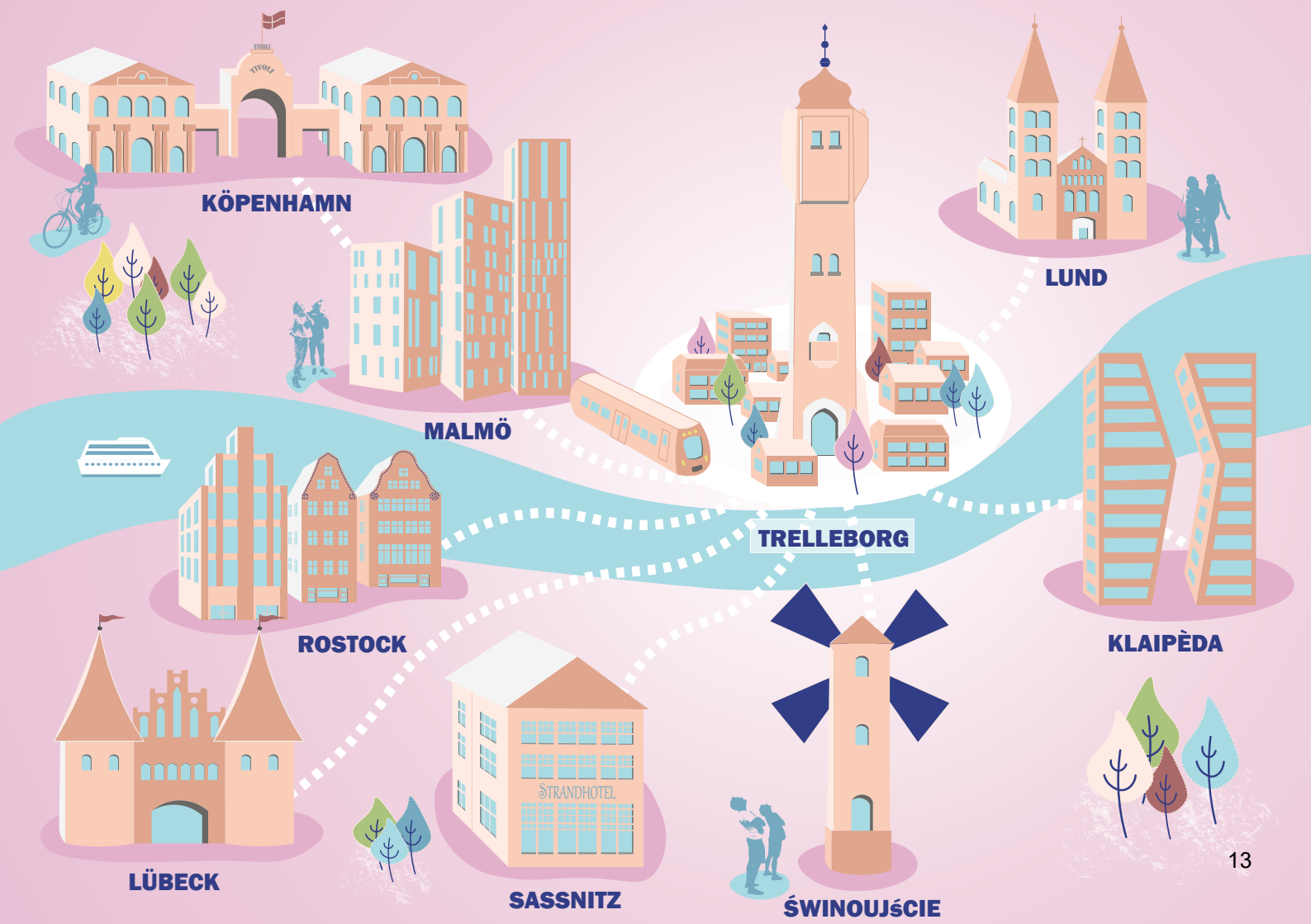
I den regionala kuststaden ska det vara enkelt och tidseffektivt att ta sig hållbart till olika målpunkter, både inom staden och kommunen men också vidare mot Malmö, Köpenhamn och kontinenten. Hamnens verksamhet samt logistiken till och från hamnen ska fungera så effektivt och klimatsmart som möjligt.

Den regionala kuststaden ska utvecklas klimatanpassat där smarta skydd och åtgärder för ett förändrat klimat tillskapas i samband med att staden växer.

ÖVERGRIPANDE MÅLSTRATEGIER

För att uppnå målbilden om en regional kuststad ska Trelleborg verka för att:

- Tillgängliggöra kusten genom att skapa nya havsnära och funktionsblandade stadsdelar.
- Aktivt möta klimatförändringarna och skapa ett långsiktigt robust samhälle
- Skapa förutsättningar för Trelleborgs hamn att utvecklas till Skandinavians ledande intermodala hub för internationell trafik

GEMENSAM STAD

Trelleborg ska utvecklas till sammanhållen stad som är hälsosam, jämställd, lättillgänglig och funktionsblandad.

Stadsdelar ska kopplas ihop med stråk och utbyggnadsområden för att minska ner på barriärer samt för underlätta hållbara och aktiva rörelsevanor. Staden ska växa genom förtätning vilken innebär möjligheter för blandade boendeformer och underlag för fler verksamheter och kollektivtrafik. Den täta staden ska skapa goda möjligheter för närhet till service, så som skolor, vård och handel.

Trots att staden förtätas ska grönskan ständigt finnas närvarande genom stråk och parker genom hela staden. De gröna och blå värdena ska förstärkas och utvecklas för att bidra till biologisk mångfald, rekreation och vistelse.

ÖVERGRIPANDE MÅLSTRATEGIER

För att uppnå målbilden om en gemensam stad ska Trelleborg verka för att:

- Bygga tät blandstad nära befintlig service och kollektivtrafik
- Skapa en integrerad och sammanhängande stadsstruktur
- Binda samman och utveckla stadens grön- och blåstrukturer

KULTURSTAD

Kulturstadens innehåll ska för dess invånare och dess besökare kännas lustfylld. En stad som skapar förutsättningar för möten men också en stad som utmanar, uppmuntrar och engagerar. Med evenemang men också med enklare åtgärder skapas olika miljöer och stråk som bidrar till en livfull och mer upplevelserik stad.

I kulturstaden läggs stor omsorg på att utveckla de kulturhistoriska miljöer som finns. När staden byggs ut tillskapas den genom stadsbyggnadsidéer och arkitektur som grundar sig i Trelleborgs struktur och identitet. Satsningar på stadskärnans offentliga miljöer och värdefulla byggnader samt olika nytillskott ska öka hela kommunens attraktivitet. Stadens gröna rum, stråk, torg och olika mötesplatser binds samman i en struktur som är betydelsefull socialt, kulturhistoriskt, hälsomässigt och ekologiskt.

ÖVERGRIPANDE MÅLSTRATEGIER

För att uppnå målbilden om kulturstaden ska Trelleborg verka för att:

- Hålla en hög arkitektonisk ambition som utgår från Trelleborgs skala och historiska arv.
- Utvecklas till en hälsosam stad som inbjuder till möten, rörelse och aktivt kulturliv.

LOKALA, REGIONALA OCH NATIONELLA HÅLLBARHETSMÅL

Generationsmålet

Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

– Riksdagens definition av miljömålet

Sveriges 16 miljökvalitetsmål beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Källa: Naturvårdsverket

HÅLLBAR UTVECKLING

Hållbar utveckling handlar om att tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov.

Trelleborgs kommun har en vision att kommunen ska vara en framgångskommun med hög livskvalitet och en långsiktigt hållbar tillväxt. I juni år 2017 antog kommunfullmäktige en hållbarhetspolicy för Trelleborgs kommun, som dels går in på vad begreppet hållbar utveckling innebär och dels beskriver att dess syfte är att visa riktningen för kommunens organisation i arbetet med att säkerställa en hållbar utveckling för människor som bor, arbetar, bedriver företag i och besöker kommunen. Policyn har fyra målsättningar där tre av dem har direkt koppling till miljön inom kommunen. Den belyser bland annat att det ska finnas en genomtänkt resurshållning samt att alla ska ha förutsättningar till hög livskvalitet genom tillgång till natur. Vidare ska även emissioners påverkan på människa och natur kontinuerligt minska.

Hållbarhetspolicyns fyra målsättningar

- Omvärlden ska in!
- Alla ska med!
- Genomtänkt resurshushållning!
- Bästa livskvalitet!

SVERIGES MILJÖMÅL

Miljömålssystemet består av ett generationsmål, 16 miljökvalitetsmål samt 17 etappmål inom områdena avfall, biologisk mångfald, farliga ämnen och klimat. Sveriges miljömål är det nationella genomförandet av den ekologiska dimensionen av de globala hållbarhetsmålen.

MILJÖKVALITETSMÅL

Riksdagen beslutade år 1999 att det ska finnas 15 nationella miljökvalitetsmål och ett generationsmål för Sverige. Redan år 2005 tillkom det 16:e miljökvalitetsmålet, biologisk mångfald. Syftet med målen är att de ska utgöra grunden för den nationella miljöpolitiken och de ska ge en långsiktig målbild för miljöarbetet som utövas. Målen fungerar även som vägledning för hela samhällets miljöarbete. Ansvar för

vartdera miljökvalitetsmål delegeras till alla myndigheter som ska arbeta för att uppnå dessa samt generationsmålet.

Trelleborg har strukturerat de nationella miljökvalitetsmålen i fem temagrupper. Dessa är hav och inlandsvattnen i balans, natur och landsbygd i levande mångfald, giftfri och god livsmiljö samt globalt ansvarstagande. Arbetet pågår för att sammanställa det sista temat som är God bebyggd miljö.

FN:S GLOBALA MÅL

Målen omfattar alla världens länder och syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga mänskliga rättigheter för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser

Världens stats- och regeringschefer som var deltagare i Agenda 21 antog de Globala målen för hållbar utveckling 19 i september år 2015 för att uppnå fyra övergripande mål till år 2030; Avskaffa extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor i världen, främja fred och rättvisa samt lösa klimatkrisen. Totalt omfattas 17 mål, 169 delmål och 230 indikatorer i dessa fyra övergripande mål och de globala målen (även kallad Agenda 2030) anses vara den mest ambitiösa agenda som någonsin listats för hållbar utveckling. De flesta av målen kan knytas an till klimatförändringarna och mål nummer 13 är ett direktriktat mål mot detta. Anpassning till dagens och framtidens klimat är en del som belyses i klimatmålet och det belyser även vikten av att anpassning och åtgärder måste gå hand i hand.

Världens ledare har förbundit sig till 17 globala mål för att till år 2030:

- avskaffa extrem fattigdom
- minska ojämlikheter och orättvisor i världen
- främja fred och rättvisa
- lösa klimatkrisen

FOLKHÄLSOMÅL

Trelleborgs kommun har antagit en folkhälsopolicy för 2017-2020.

Prioriterade målområden är:

- Delaktighet och inflytande
- Ekonomiska och sociala förutsättningar
- Barn och ungas uppväxtvillkor
- Fysisk aktivitet
- Goda matvanor
- ANDT

BARNPERSPEKTIVET

En lokal strategi gällande barns rättigheter antogs av kommunfullmäktige våren 2013. Den lokala strategin utgår från den nationella strategin som antogs av regeringen i december 2010. År 2014 reviderade Trelleborgs kommun sin barnchecklista.

Det finns en barnchecklista som ska användas vid beslut som berör barn och unga. Varje år görs ett barnbokslut där alla förvaltningar redogör för hur de under året har arbetat relaterat till barnkonventionen.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Trelleborg ska fortsätta arbeta brett med hållbarhetsfrågor och medverka för att lösa globala utmaningar.
- De uppsatta målen i denna fördjupade översiktsplanen ska bidra till att uppnå FN:s globala mål samt kommens hållbarhetspolicy, folkhälsopolicy och miljö kvalitetsmål.
- Trelleborg ska årligen ta fram en hållbarhetsrapport.
- Barnchecklista ska användas vid beslut som berör barn och unga.

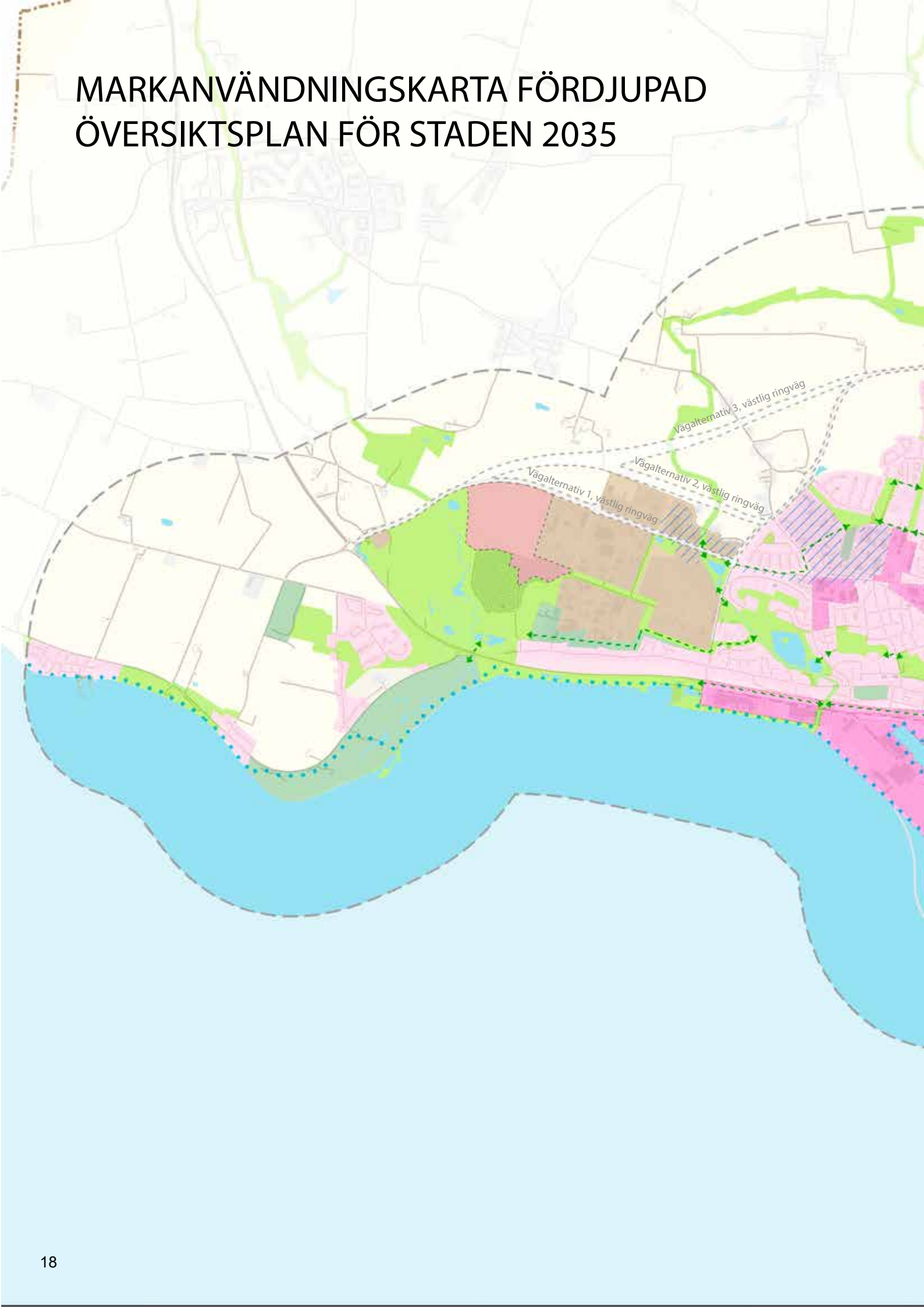

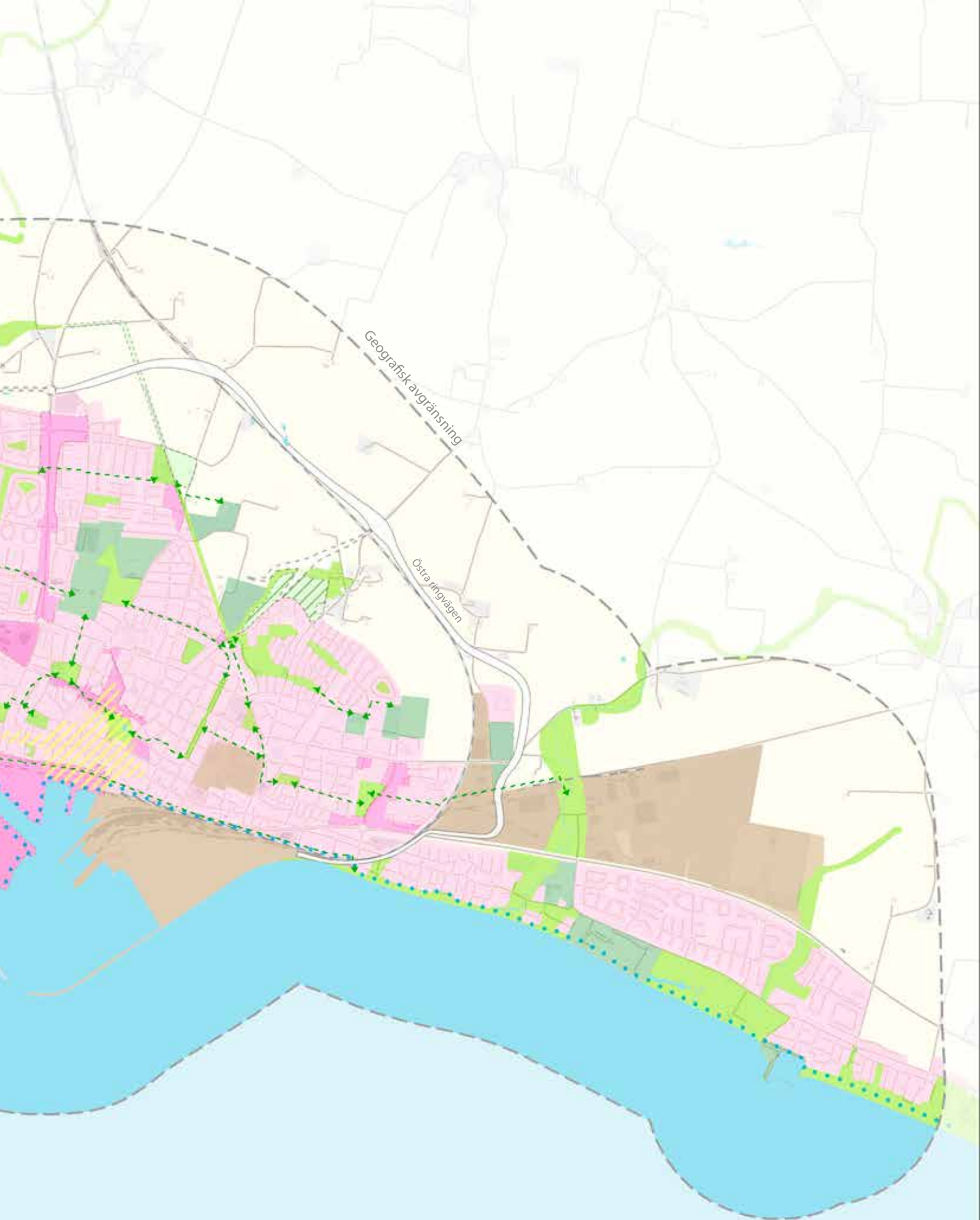
I september 2015 antog FN:s generalförsamling en historisk resolution med 17 globala mål för en bättre värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling. Agendan innebär att alla medlemsländer i FN förbundit sig att tillsammans uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling.

Källa: Agenda 2030 delgationen

MARKANVÄNDNINGSKARTA FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN FÖR STADEN 2035

MARKANVÄNDNING TECKENFÖRKLARING

BEFINTLIG BLANDAD BEBYGGELSE (med möjlighet till förtätning)

Befintlig blandad stadsbebyggelse omfattar flertalet av stadens funktioner. Till dessa räknas samtliga bostadstyper och upplåtelseformer, närparker, stadsodling, gator och mindre torg, skolor/förskolor, fritidsanläggningar, handel, kontor, sjukvård med mera. Även de festa verksamheterna kan bedrivas i blandad stadsbebyggelse men en del måste lokaliseras i särskilda verksamhetsområden. Vid förtätning behöver lämpligheten för ny bebyggelse utredas vidare. Läs mer i avsnitt Blandad bebyggelse.

NYTT OMRÅDE FÖR BLANDAD BEBYGGELSE

Nytt större utbyggnadsområde som är möjligt att utveckla med ny blandad bebyggelse. Läs mer i avsnitt Blandad bebyggelse.

BEFINTLIGT VERKSAMHETSOMRÅDE

De flesta verksamheterna kan bedrivas i blandad stadsbebyggelse men en del måste lokaliseras i särskilda verksamhetsområden. Verksamheter som innebär omgivningsstörningar, oacceptabla risker för omgivningen eller är alltför ytkrävande kan placeras i dessa områden. I dessa områdena ska företag säkras en långsiktigt stabil tillvaro. Bostäder och detaljhandel ska inte lokaliseras till särskilda verksamhetsområden. Läs mer i avsnitt Verksamhetsområden.

NYTT VERKSAMHETSOMRÅDE

Nytt verksamhetsområde som är möjligt att utveckla med verksamheter som innebär omgivningsstörningar, oacceptabla risker för omgivningen eller är särskilt ytkrävande. Läs mer i avsnitt Verksamhetsområden.

BEFINTLIGT PARK- OCH NATUROMRÅDE

Särskilt viktiga natur- och parkomeåden i staden. Parker som är mindre ingår i blandad bebyggelse. För att kunna erbjuda alla trelleborgarna goda livsvillkor måste kvalitet, tillgång, tillgänglighet och närhet till parker och natur säkerställas. Läs mer i kapitel Gröna och blåa strukturer.

NYTT NATUROMRÅDE

Område som framöver kommer att utvecklas till naturområde. Läs mer i kapitel Gröna och blåa strukturer.

UTREDNINGSSOMRÅDE FÖR NYTT NATUROMRÅDE

Område som utreds för framtida naturområde. Läs mer i kapitel Gröna och blåa strukturer.

GRÖNKORRIDOR

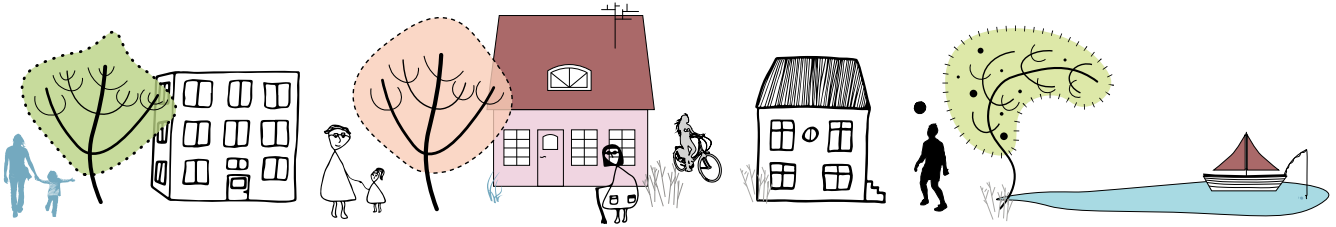
Parker, naturområden, gröningar och stränder utgör den gröna stommen i stadsbebyggelsen och binds samman med gröna rekreativa kopplingar och stråk. Kartan redovisar huvudstråken. Läs mer i kapitel Gröna och blåa strukturer.

KUSTPROMENAD FRÅN HAMN TILL HAMN

Sammanhängande kustpromenad från Skåre hamn i väster till Gislövs läge i öster. Kustpromenaden gör det möjligt att promenera vid vattenkanten längs stadens 13 km kust, vilket stärker Trelleborgs status som en attraktiv kuststad. Läs mer i kapitel Gröna och blåa strukturer.

SÄRSKILDA FRITIDSOMRÅDEN, BEGRAVNINGSPLATSER OCH KOLONIOMRÅDEN

Särskilda fritidsområden och begravningsplatser omfattar platser för idrotts- och sportaktivitet, ridanläggningar och golfbanor, koloniområden, campingplatser, småbåtshamnar samt kyrkogårdar och begravningsplatser. Gemensamt för dessa är att de är särskilt iordningsställda för en specifik aktivitet eller funktion och därmed inte allmänt tillgängliga på samma villkor som parker och naturområden, även om några områden har många gröna värden. Utöver dessa särskilda fritidsområden ska blandad bebyggelse innehålla ett lokalt utbud av mindre platser för fritidsaktiviteter. God tillgång till olika typer av fritidsanläggningar är en viktig kvalitet för stadens invånare. Läs mer i kapitel Gröna och blåa strukturer.

STADSKÄRNA

Stadskärnans utveckling har en stor betydelse för stadens dragningskraft. När staden förtätas är det av stor vikt att stadskärnan med torg, parker och offentliga miljöer kan utvecklas samt att ytor för rörelse och rekreation tillskapas. Detaljhandel ska särskilt prioriteras till stadskärnan. Men kan även tillkomma i angränsande områden till stadskärnan och viktiga centrala stråk. Läs mer i avsnitten Stadskärnan och Handelsområden.

HANDELSOMRÅDE

Område med övervägande inslag av handel. I dessa områden prioriteras volymhandel. Läs mer i avsnitt Handelsområden.

ÖSTRA DELEN AV RINGVÄGEN

Den östra delen av ringvägen består av två delar, Östra ringvägen och Östlig hamninfart. Sträckningen av dessa beslutades av kommunfullmäktige 2017-11-27. Läs mer i avsnitt Ringväg

UTREDNINGSOMRÅDE FÖR VÄG

Utredningsområde för framtida vägsträckning. I västra Trelleborgs stad visas tre alternativa sträckningar för västra delen av ringvägen. Studier pågår för att utreda det lämpligaste alternativet utifrån bland annat framkomlighet till hamnen och konsekvenser. Sträckningarna är schematiskt presenterade och utformning och lokalisering behöver framöver studeras närmre. Syftet med att presentera tre alternativa sträckningar är att i ett tidigt skede ge medborgare, företagare, myndigheter och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter på alternativen. Framöver är kommunens ambition att välja ut ett alternativ för den västra delen av ringvägen. Läs mer i avsnitt Ringväg

Kommunens ambition är att förbättra framkomligheten för trafik från den planerade trafikplatsen vid Kyrkoköpinge mot staden samt säkerställa att boende i Kyrkoköpinge har en säker trafikmiljö. Ny väg är en av möjliga åtgärder som studeras. Läs mer i avsnitt Ringväg

BEFINTLIG JORDBRUKSMARK

VATTENOMRÅDE

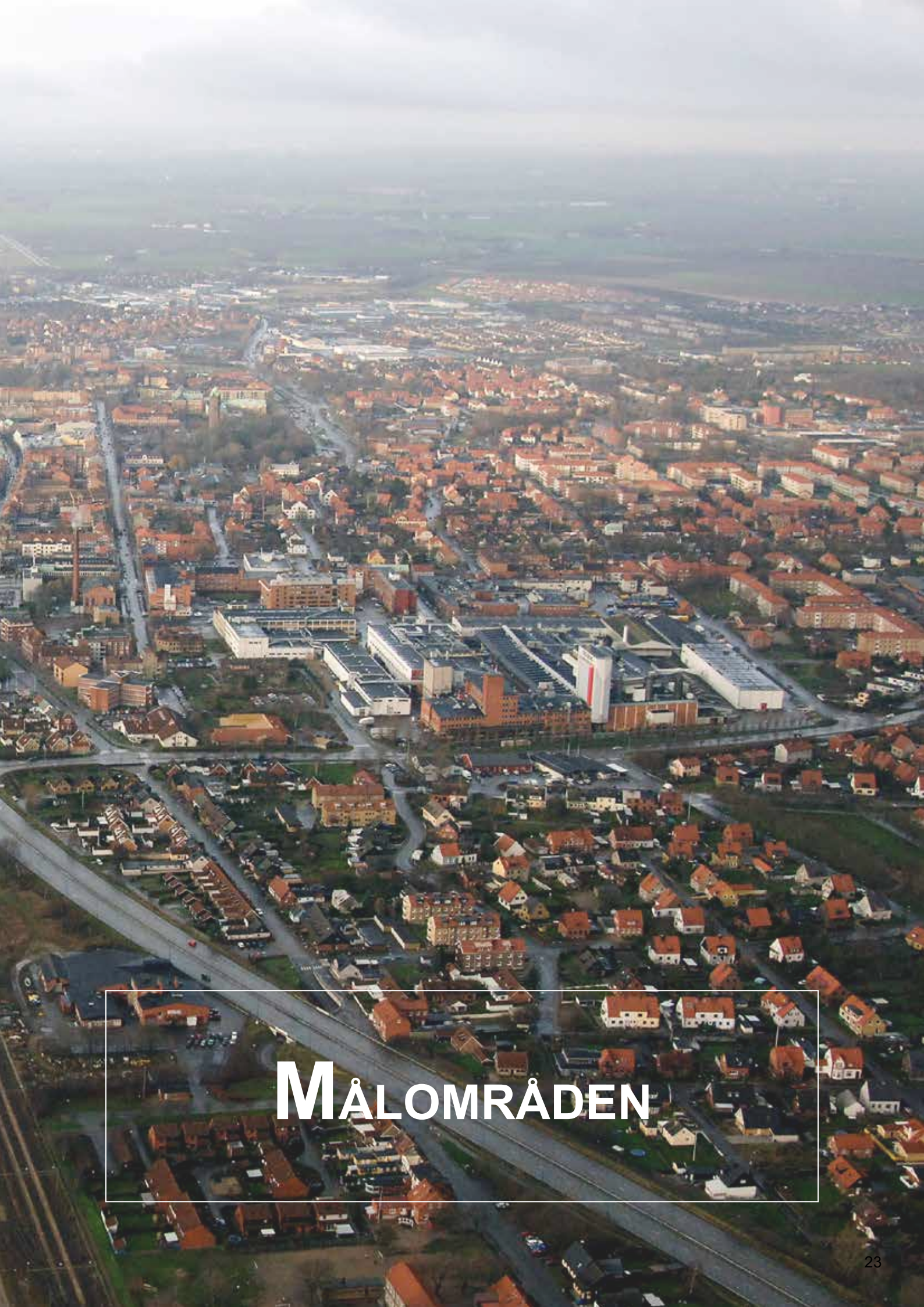
Områden för befintligt hav, sjöar eller åar.

PLANGRÄNS FÖR DEN FÖRDJUPADE ÖVERSIKTSPLANEN FÖR TRELLEBORGS STAD 2035

MÅLOMRÅDEN

TRELLEBORG - EN REGIONAL KÄRNA

REGIONALA OCH DELREGIONALA SAMARBETEN

Skåne är med sina ca 1,3 miljoner invånare en av Sveriges tre storstadsregioner och är ur ett svenskt perspektiv tätbefolkat. Skåne är samtidigt en del av Öresundsregionen, Nordens mest tätbefolkade storstadsområde med ca 3,7 miljoner invånare, och är tillsammans med Köpenhamn en europeisk storstadsregion. Med sitt geografiska läge är Skåne också en transitregion med stor betydelse för godsflöden till och från Norden, vilket inte minst har stor betydelse för kraven på infrastruktur i Skåne.

Region Skåne har inom sitt arbete med regional utveckling tillsammans med de skånska kommunerna pekat ut regionala tillväxtmotorer och kärnor i Skåne. De regionala tillväxtmotorerna är städer som ger tillväxtkraft till hela regionen, så som Köpenhamn, Malmö, Lund, Helsingborg samt Kristianstad och Hässleholm. I Skåne finns det även ett antal regionala kärnor utpekade. En regional kärna har central betydelse för sitt omland gällande invånarantal, branschbredd och pendlingsnetto. Trelleborg är specifikt utpekad som regional kärna utifrån funktionen som viktigt godsod och port till Skåne.

Arbete pågår med ett projekt tillsammans med Region Skåne och Tillväxtverket för att Trelleborg ska utveckla sin roll som regional kärna.

Strategier för det flerkärniga Skåne

STRUKTURBILD FÖR SKÅNE

För att utveckla samverkan mellan regionens kommuner har Region Skåne arbetat fram en strukturbild för Skåne. Strukturbilden har varit ett viktigt underlag vid arbetet med denna fördjupade översiktsplan, särskilt har strategier för det flerkärniga Skåne beaktats. Dessa antogs 2013 och syftar till att visa på hur långsiktigt hållbara och effektiva fysiska strukturer i Skåne kan skapas fram till 2030. Dess fem centrala strategiområden är:

- Satsa på Skånes tillväxtmotorer och regionala kärnor och utveckla den flerkärniga Ortsstrukturen.
- Stärka tillgängligheten och bind samman Skåne.
- Växa effektivt med en balanserad och hållbar markanvändning.
- Skapa socialt hållbara, attraktiva orter och miljöer som erbjuder hög livskvalitet.
- Stärka Skånes relation inom Öresundsregionen, Södra Sverige och södra Östersjön.

MALMÖLUNDREGIONEN

Trelleborgs kommun ingår även i den expansiva MalmöLundregionen. I regionen bor drygt hälften av Skånes invånare inom ett område som endast utgör 20 procent av Skånes yta. MalmöLundregionen är ett samarbete mellan kommunerna Malmö, Lund, Burlöv, Eslöv, Höör, Kävlinge, Lomma, Staffanstorps, Svedala, Trelleborg, Vellinge och Skurup. Samarbetet grundas i gemensamma strategiska frågor och behovet av mellankommunal samverkan. Under 2016 togs en gemensam strukturplan fram som syftar till att ge stöd i prioriteringar inom fysisk planering och infrastruktur. Strukturplanen är ett verktyg genom målbild, strategier, ställningstaganden och kartor för att gemensamt ta tag i regionens utmaningar och stärka en fortsatt positiv utveckling.

Pågående projekt

Flerkärnighet för ökad tillväxt i Skåne/Trelleborg som tillväxtmotor i sydvästra Skåne.

Under tre år pågår projektet som har syftet att ta fram ett underlag som ska leda till strategier som stärker Trelleborg som regional kärna. Arbete sker tillsammans med Region Skåne och närliggande kommuner.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Trelleborg ska utveckla sin roll som regional kärna genom att:
- Trelleborg ska utvecklas som en gods- och logistiknod och port till Skåne.
- Genomföra Kuststad 2025, vilket kommer bidra till att stärka Trelleborg som regional kärna.
- Trelleborg ska bli ett allt attraktivare val på den regionala bostadsmarknaden.
- Fler företag ska välja att etablera sig i Trelleborg.
- Trelleborg ska ta en större roll i de regionala och de delregionala samarbetena.

Tre övergripande strategier finns i Strukturplanen, dessa är:

- Motorn mitt i Nordeuropa
- En hållbar och sammankopplad storstadsregion
- Sveriges bästa livsmiljö

Alla tre strategier stämmer väl överens med Trelleborg stads målbilder. Specifikt viktigt för Trelleborgs utveckling är strategin som handlar om Motorn mitt i Europa

vilket innebär att MalmöLundregionen ska dra nytta av och utvecklas som en hållbar transit- och logistiknod.

UTVECKLINGEN AV TRELLEBORGS REGIONALA ROLL

Trelleborg har som ambition att växa i sin roll som regional kärna. Genom att utveckla hamnens samt att genomföra Kuststad 2025 förväntar sig kommunen

flera goda effekter för kommunen som kommer bidra till att stärka Trelleborg som regional kärna..

Genom att skapa en ringväg runt kommunen till hamnen kan nya stadsdelar tillskapas och barrirären till vattnet försvinna. Detta skulle medföra stora möjligheter för kommunen att tillskapa attraktiva bostäder och möjligheter för verksamheter att tillskapas i ett kollektivtrafikhärläge.

Strukturplan, MalmöLundregionen

NÄRINGSLIVET I TRELLEBORG

LÄS MER

Rapporten *Ett konkurrenskraftigt näringsliv i Trelleborg*, som togs fram 2018 inom projektet Flerkärnighet för ökad tillväxt i Skåne/Trelleborg som tillväxtmotor i sydvästra Skåne.

Antal utpendlare 2017 från

Trelleborgs kommun till:

Malmö 5869

Vellinge 1024

Lund 667

Svedala 638

Öresundsregionen 385

Burlöv 253

Skurup 245

Ystad 232

Antal inpendlare 2017 till

Trelleborgs kommun från:

Malmö 1411

Vellinge 679

Svedala 304

Skurup 275

Lund 152

Ystad 136

Staffanstorps 74

Trelleborgs strategiska läge har haft stort inflytande på näringslivet. Trelleborgs hamn är Sveriges näst största hamn med stora godsmängder som passerar varje dag. Även passagerartrafiken till och från kontinenten är betydande. Logistiknäringen är viktig för Trelleborg och hamnen har goda förutsättningar att vara ett nav för rederier, transport- och speditörsföretag.

Kommunen har tillgång till mycket god infvåg- och järnvägsinfrastruktur. Staden har en tradition av industriell kultur och har ett centralt läge på den skånska bördiga sydkusten. Här finns möjligheter för nygamla näringsgrenar inom livsmedelsförsörjning samt energiproduktion.

Flera multinationella företag finns representerade i Trelleborg, till exempel Trelleborg AB, Metso Minerals AB och Flint Group Sweden AB. Livsmedelssektorn, framförallt primärnäringarna men även förädlingen har goda förutsättningar i Trelleborg. Trelleborgs kommun är den kommun i Sverige som har störst andel produktiv jordbruksmark och av tradition har spannmålsodlingen och sockerbetso- dlingen varit stor. Trelleborg har också av tradition en stark närvaro av tillverkningsindustri. Mekaniska verkstäder och många viktiga underleverantörer till de multinationella företagen finns i Trelleborg. Kommunen har även flera aktörer inom entreprenad och inom byggsektorn.

STRUKTURUMVANDLING

En jämförelse av vilka branscher som har vuxit respektive minskat i antal arbetstillfällen mellan år 2008 och 2016 indikerar att Trelleborg har genomgått en strukt- uromvandling från de traditionellt starka näringarna tillverkning, handel, transport och magasinering till en ökad andel av byggverksamhet, företagstjänster, utbildning, vård och omsorg.

De största branscherna sett till antalet arbetstillfällen är inom utbildningsväsen- det (1858 personer 2016), byggindustrin (1391 personer 2016) samt inom hälsa- och sjukvård (1205 personer 2016).

ARBETSTILLFÄLLEN

Sysselsättningsgraden i Trelleborg är högre än i Skåne generellt och i nivå med riket. Både antalet sysselsatta och befolkningen i förvärvsarbetande ålder i Trelleborg har ökat sedan millennieskiftet.

Jämfört med andra regionala kärnor i Skåne har Trelleborg en högre relativ sysselsättning inom byggindustri, gummi- och plastindustri samt transport och magasineringsföretag. Andra regionala kärnor har mer av exempelvis hotell och restauranger, parti- och provisionshandel samt konsulter med olika inriktning (data, juridik, ekonomi, med flera).

Moderna tjänstenärings- är underrepresenterade i Trelleborg. Det gäller exempelvis företagstjänster liksom kunskap- sintensiva tjänster som tekniska, juridiska och ekonomiska konsulter. Underrepresenterade är också andra typer av tjänster som riktar sig mot privatpersoner som handel, hotell och restaurang, enheter för kultur, nöje och fritid och personliga tjänster. En brist på dessa tjänster kan hämma attraktiviteten och tillväxtförutsättningarna, men de är beroende av ett tillräckligt stort marknadsunderlag.

När det gäller utvecklingen av sysselsätt- ning i Trelleborg finns det anledning att skilja på natt- respektive dagbefolkning. Med nattbefolkning avses de som bor i kommunen medan dagbefolkningen är arbetstillfällena i Trelleborg. Trelleborg har haft en god tillväxt av sysselsatta boende i kommunen men däremot en svag utveckling av arbetstillfällen det senaste dryga decenniet.

ARBETSPENDLING

En betydande arbetspendling sker ut från kommunen. Den överlägset viktigas- te pendlingsrelationen är med Malmö. Denna pendling går i båda riktningar, men utpendlingen är klart störst och Trelleborg har ett underskott på över 4 000 pendlare gentemot Malmö.

UTBILDNING

Utbildningsnivån är förhållandevis låg i Trelleborg relativt övriga kommuner i sydvästra Skåne. Samtidigt har tillväxten i antal invånare med eftergymnasial utbildning det senaste decenniet varit relativt god.

Av befolkningen i Trelleborg mellan 20-64 år hade år 2016 14,0 procent högst en grundskoleutbildning, 53,9 procent hade högst en utbildning på gymnasienivå, 13,7 procent hade högst en kort högskoleutbildning på mindre än 3 år medan 16,1 procent hade en lång högskoleutbildning och 0,3 procent hade en forskarutbildning.

Med de förbättrade kommunikationerna i form av Pågatåg och utbyggnaden av E6:an till motorväg finns goda förutsättningar för en ökad pendling. Detta utökar arbetsmarknaden för Trelleborg och ger nya möjligheter för företagens kompetensförsörjning. Samtidigt finns det ett egenvärde i att efterfrågad arbetskraft också bor i Trelleborg. När det gäller den eftergymnasiala utbildningen så krävs denna inom de kunskapsintensiva näringarna. Dessa är underrepresenterade i Trelleborg, dels på grund av närheten till MalmöLundregionen, men också för att det finns relativt få högutbildade som bor i kommunen.

UTVECKLINGSMÖJLIGHETER

Trelleborg kan erbjuda goda förutsättningar för både företag och medborgare. Det geografiska läget med väl utvecklade kommunikationer och närheten till hav, stränder och levande landsbygd skapar stora möjligheter. Närheten till en storstadsregion innebär att kompetensförsörjning underlättas och att den regionala kundbasen är god för många näringsgrenar.

Satsningarna på Kuststad 2025 med ett Business center är viktiga satsningar för att utveckla kommunen och näringslivet.

Utöver Kuststad 2025 planerar kommunen för att förtäta staden för att kunna erbjuda attraktiva stationsnära möjligheter till boende, kontor och verksamheter samt att det finns väl fungerande industrimark med goda kommunikationer. Läs mer om utvecklingen om utvecklingen av BCT och industrimark i avsnittet om verksamhetsområden.

För att förbättra möjligheten att studera efter gymnasiet samt för näringslivet att hitta rätt kompetens vill Trelleborg kommun utreda möjligheten för att förlägga högre utbildning till kommunen. I arbetet med Sjöstaden kommer plats för ett eventuellt framtida campus att skapas.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Trelleborg är en del av stor arbetsmarknad och ska fortsätta dra nytta av det geografiska läget genom att förbättra kommunikationerna.
- Staden ska utvecklas med Kuststad 2025 för att erbjuda attraktiva bostäder och lägen för verksamheter i ett havs- och kollektivtrafiknära läge.
- Staden kommer att växa genom förtätning som kommer att bidra till ökat kundunderlag.
- Utveckla verksamhetsområdena BCT samt Västra verksamhetsområdet.
- Utreda möjligheten för högre utbildning i kommunen.

BEBYGGELSEUTVECKLING

I denna del beskrivs förslag på bebyggelseutveckling för Trelleborgs stad. Kapitlet är uppdelat i underrubrikerna "Blandad bebyggelse", "Skola", "Handelsområden", "Verksamhetsområden" och "Stadskärna".

UTVECKLINGSSTRATEGI FÖR TRELLEBORG 2035

Utvecklingsstrategin för Trelleborg visar övergripande på den framtida utvecklingen fram till år 2035. Den föreslagna bebyggelseutvecklingen utgår från översiktsplanens tre målbilder med tillhörande målstrategier. Nedan presenteras en sammanfattning av den fördjupade översiktsplanens utvecklingsförslag för den fysiska planeringen. I kommande kapitel finns ett utvecklat resonemang för de olika målområdena.

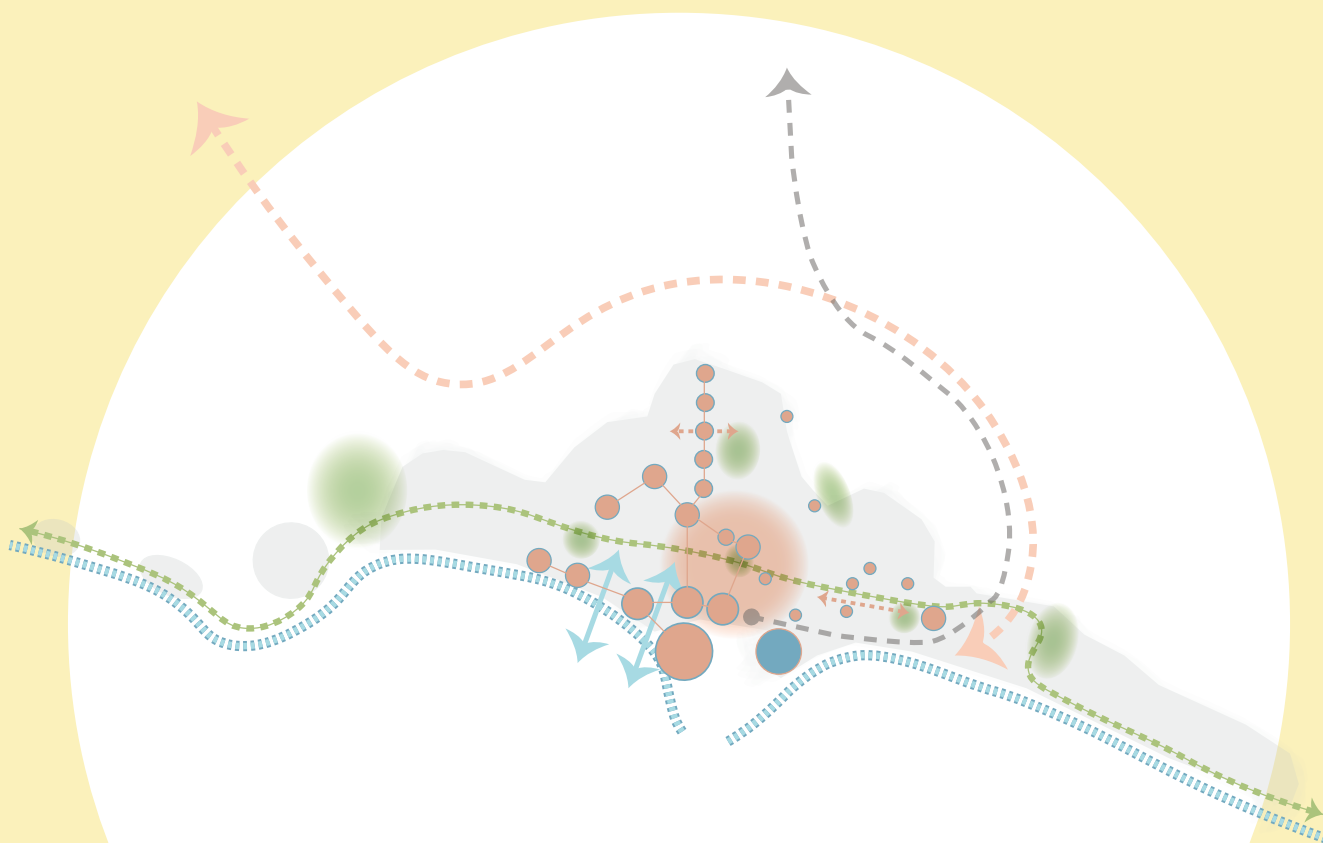
TÄT BLANDSTAD

Kommunens övergripande inriktning är att verka för en tätare, mer sammankopplad och funktionsblandad stad. Detta bidrar till en integrerad stad som nyttjar befintliga resurser mer effektivt samt verkar för en hållbar riktning och ett ökat stadsliv. I översiktsplanen pekas nya områden ut för blandad bebyggelse på i övervägande del redan ianspråktagen mark. De nya områdena ligger i närheten av kollektivtrafik och i lägen med goda förutsättningar för att koppla ihop stadens olika delar.

Den täta blandstaden ger ökade möjligheter för handel, verksamheter, service och kultur. I översiktsplanen föreslås bland annat lokalisering för skolor, kultur- och fritidsområden samt verksamhets- och handelsområden. Ett särskilt fokus har lagts på stadskärnan, arkitekturen och kulturmiljön för att värna om och utveckla stadens unika värden.

SAMMANHÄNGANDE STADSSTRUKTUR

För att bidra till en mer sammanhållen stad ska stadsbyggandet sträva efter att skapa en mer sammankopplad och gångvänlig stad. Genom att skapa stråk och överbrygga barriärer ökar möjligheterna för att röra sig mellan och utforska olika områden och stadsdelar. I översiktsplanen föreslås både nya utbyggnadsområden och nya stråk som ska bidra till att minska barriärerna i staden.

UTVECKLINGSSTRATEGI FÖR TRELLEBORG 2035 forts.

TILLGÄNGLIGGÖRA KUSTEN MED NYA STADSDELAR

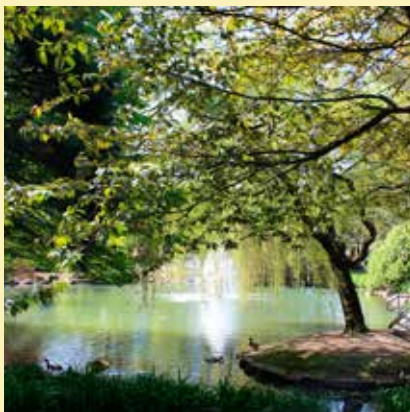
När hamnen flyttar österut vill kommunen bygga ut nya funktionsblandade stadsdelar vid vattnet. Två större områden som kommunen redan har börjat arbeta med att utveckla finns utpekade för blandad bebyggelse, Västra sjöstaden och Sjöstaden. Stadsdelarna ska kopplas samman med den befintliga staden med vattnet och bidra till att höja stadens attraktivitet genom att tillskapa möjligheter för fler bostäder, verksamheter, grönytor, publika målpunkter och offentliga miljöer.

GRÖNA OCH BLÅA STRUKTURER

Utvecklingen av de gröna och blå värdena är central när staden förtätas. I översiktsplanen pekas olika stadsdelsparker och naturområden ut samt hur dessa kan kopplas till varandra och till kusten. Även möjligheter för stråk och rekreation längst kusten föreslås.

INFRASTRUKTUR

I översiktsplanen föreslås ett förändrat trafiksystem i staden för att kunna angöra hamnen österifrån och för att flytta den stora barriär som i dagsläget går genom centrala staden. I anslutning till hamninfarten föreslås även en yta för uppställning för att optimera logistiken kring hamnen.

B LANDAD BEBYGGELSE

Flertalet av stadens områden består idag av endast bostäder samtidigt som andra i huvudsak innehåller verksamheter. Något som innebär att betydande delar av stadens miljöer är folktomma antingen under dagen eller kvällen. Ett antal av stadens delar saknar även viktiga kopplingar till kringliggande områden och kan därmed upplevas som segregerade från övriga staden.

Kommunens övergripande inriktning är att verka för en tätare, mer sammankopplad och funktionsblandad stad. Detta bidrar till en mer integrerad stad som nyttjar befintliga resurser mer effektivt samt verkar för en hållbar riktning och ett ökat stadsliv.

I denna del presenteras förslag till utbyggnadsinriktning för blandad bebyggelse samt viktiga utgångspunkter. Kapitlet knyter an till de tre målbilderna Regional kuststad, Gemensam stad och Kulturstad, och utgår i huvudsak från följande övergripande målstrategier:

- Tillgängliggöra kusten genom att skapa nya havsnära och funktionsblandade stadsdelar
- Aktivt möta klimatförändringarna och skapa ett långsiktigt robust samhälle
- Bygga tät blandstad nära befintlig service och kollektivtrafik
- Skapa en integrerad och sammanhängande stadsstruktur
- Utvecklas till en hälsosam stad som inbjuder till möten, rörelse och aktivt kulturliv.

FÖRUTSÄTTNINGAR

BOSTÄDER

BEHOV AV BOSTÄDER

En väl fungerande bostadsmarknad med ett långsiktigt hållbart bostadsbyggande är en viktig förutsättning för stadens tillväxt. För att bibehålla och öka stadens attraktionskraft behövs en bostadsproduktion som skapar ett blandat utbud av bostäder och främjar befolkningsutvecklingen.

Antal bostäder

Trelleborgs kommun har sedan flera år en positiv befolkningsutveckling och den har varit särskilt hög de senaste åren (bortsett från 2018 då ökningen minskade något). Befolkningsökningen beror på positiv inflyttning till kommunen, både från utlandet och inrikes. Senaste åren är det särskilt inflyttning från andra kommuner inom regionen som har ökat. Samtidigt som kommunens befolkning har ökat har bostadsbyggandet i kommunen varit lägre än vad befolkningsökningen har motiverat de senaste 15 åren.

Under 2018 tog kommunen fram ett bostadsförsörjningsprogram. Programmet är vägledande för bedömningar i översiktsplanen gällande bostadsbyggande och utveckling av bostadsbeståndet samt synliggör det behov av förändringar som kan behöva ske inom den arealplanering som görs i översiktsplanen. I bostadsförsörjningsprogrammet preciseras det framtida bostadsbehovet fram till 2028. Fram till dess uppskattas behovet av nya bostäder i kommunen till cirka 2 600-2 700 nya bostäder, vilket motsvarar cirka 225 bostäder per år. I staden bedöms behovet vara strax över 2 000 bostäder.

Den fördjupade översiktsplanen har ett längre tidsperspektiv, fram till år 2035, än bostadsförsörjningsprogrammet, vilket innebär att behovet av antalet bostäder har justerats till denna handling. Istället för ett behov av strax över 2 000 bostäder beräknas behovet av bostäder fram till 2035 vara cirka 3 300 bostäder i staden. Bedömningen av behovet har utgått från kommunens befolkningsprognos.

Typ av bostäder

För att Trelleborg ska möta behovet och efterfrågan på bostäder för befintliga och nya invånare behöver det i kommunen finnas en variation av hustyper och upplåtelseformer. Trelleborg bör bidra till en ökad mångfald i bostadsbeståndet genom en inriktning mot såväl nyproduktion som förändringar i det befintliga beståndet som breddar utbudet i närområdet. Särskild uppmärksamhet måste ägnas arbetet med att underlätta för de grupper som av olika anledningar har svårt att få tillgång till egen bostad. Det kan bland annat handla om att man är ny på bostadsmarknaden och möjligtvis saknar kötid i bostadskön, fast inkomst eller referenser. Särskilt svårt att tillgodose sitt behov av bostäder har unga vuxna, nyanlända samt hushåll som har stora problem med att lösa sin bostadssituation själva och är i behov av särskilda insatser från socialtjänsten för att kunna få en bostad.

Trelleborg har fått ett särskilt stort beräknat bostadsunderskott inom åldersgruppen unga vuxna de senaste åren. Många inom denna grupp har ofrivilligt tvingats bo kvar hemma. Den ökade invandringen till Trelleborgs kommun har även bidragit till att de ekonomiskt svaga hushållen har växt och att behoven av hyreskontrakt ökat.

En annan grupp vars bostadsbehov är viktigt att uppmärksamma är äldre. Äldre kommer framöver att utgöra en allt större del av befolkningen. För de flesta äldre är nära tillgång till service, trygghet och tillgängligt boende viktigt. Även möjligheten att kunna bo kvar i sitt område kan vara betydande. Äldres behov och ekonomiska förutsättningar kan variera. Därför är det viktigt att bygga boenden i olika prislägen, anpassade för äldre.

För att attrahera fler invånare och för att behålla de som annars hade flyttat är det även betydande att framöver tillskapa boende i bostadsrättsform och ägd form.

Bostadsförsörjningsprogram för Trelleborgs kommun

Trelleborgs kommun har sedan 2018 ett bostadsförsörjningsprogram. Programmet har som syfte att skapa förutsättningar för alla i kommunen att leva i goda bostäder och att främja att ändamålsenliga åtgärder för bostadsförsörjningen förbereds och genomförs. Bland annat presenteras riktlinjer för hur behovet och efterfrågan av bostäder ska tillgodoses.

Varför arbeta med bostadsförsörjning?

En väl fungerande bostadsmarknad är en grundförutsättning för kommunens attraktivitet och invånarnas välfärd. Tillgång till bra bostäder i rätt lägen är en nyckelfråga för kommunen när befolkningen växer. Bostaden är även en social rättighet och inte minst en förutsättning för etablering i samhället.

BOSTADSBEHOV forts.

BOSTÄDER I GÄLLANDE OCH PÅGÅENDE DETALJPLANER

Obebyggda byggrätter i gällande detaljplaner

Uppskattningsvis finns det i Trelleborgs stad obebyggda byggrätter motsvarande strax över 800 bostäder. Cirka 200 av dessa kan byggas på lucktomter eller i mindre ej helt utbyggda småhusområden. Flertalet av lucktomterna berörs av detaljplaner av äldre datum. I huvudsak kan lucktomterna byggas ut i gällande detaljplan, men sannolikt kommer ett framtida intresse finnas för ändring av ett antal av detaljplanerna. Till exempel för att utöka tillåten exploateringsgrad. Resonerande, cirka 600 bostäder, möjliggörs i fem relativt nyligen antagna detaljplaner: en antogs under 2013, tre under 2017, en 2018 och en 2019.

Pågående detaljplaner

I Trelleborgs stad pågår arbete med sju detaljplaner för bostäder, DP 223 Stuckatören, DP 233 Del av Västervång, DP 234 Signalen 19 och 20, DP 234 Signalen 19 och 20. DP 240 Kyrkoköpinge 20:46 och 15:16. DP 243 Innerstaden 3:77, DP 241 Kiosken 1 samt DP 245 Östervång 1:78 och 1:83, i vilka det planeras för totalt cirka 830 bostäder.

Detaljplan

I en detaljplan reglerar kommunen hur mark och vatten ska användas och hur bebyggelsen ska se ut. Detaljplan ger en byggrätt åt fastighetsägaren.

Obebyggd byggrätt

Obebyggd byggrätt är detaljplanerad mark avsedd för bostadsändamål som inte tagits i anspråk för det planerade ändamålet.

Illustration från detaljplanearbetet för DP 234 (Signalen 19 och 20).

TECKENFÖRKLARING

- PÅGÅENDE DETALJPLAN
- PLANLAGT EJ UTBYGGT/ LUCKTOMTER

VÄSTRA TRELLEBORG

TECKENFÖRKLARING

- PÅGÅENDE DETALJPLAN
- PLANLAGT EJ UTBYGGT/ LUCKTOMTER

ÖSTRA TRELLEBORG

TÄTHET

Det finns en hög korrelation mellan städernas struktur och människors transportbeteende, vilket har konstaterats i en lång rad studier. Tätheten bidrar till närhet och att avstånden därmed krymper, att människor kommer närmare varandra och att antalet urbana verksamheter och serviceutbudet ökar. Med kortare avstånd krävs kortare transporter, vilket innebär att en hög täthet leder till betydligt färre resor med bil och en högre andel till fots, cykel eller med kollektivtrafik. På så vis finns en direkt korrelation mellan städernas täthet och den energiförbrukning som är kopplat till transporter.

För en hållbar stadsutveckling menar UN HABITAT (FN:s boende- och bosättningsorgan) att en lägsta befolkningstäthet bör vara 150 invånare per hektar. Här menar man att det finns ett tröskelvärde för när en stads täthet blir tillräckligt hög för att vara attraktiv för gående och cyklister och för att skapa ett bra befolkningsunderlag för kollektivtrafiken.

Det finns många olika sätt att beräkna täthet och resultatet kan variera beroende på hur området avgränsas. De mest förekommande avgränsningarna är på kvartersnivå eller för hela stadsdelar. Idag varierar tätheten inom stadens olika

delområden (se karta på nästa sida). Stadens minst befolkningstäta delområden är Kurland och Skåre samt Österjär och Gislövs läge med strax under 10 invånare per hektar. Den låga tätheten beror på att områdena i huvudsak består av glesa villakvarter. Det mest befolkningstäteste delområdet är Innerstaden, vilket även är det område i staden som har störst blandning av flerbostadshus och småhus.

Inom varje delområde finns det emellertid stora skillnader i täthet. I områden som Västerjär, Östervång och Mellanköpinge som i sin helhet har en låg täthet finns det ett antal bostadsområden med en täthet på över 80 invånare per hektar. I stadens mer centrala delar, som i huvudsak utgörs av tät kvartersbebyggelse, finns flertalet områden med en täthet på över 150 invånare per hektar.

För att kommunen framöver ska gå mot en mer hållbar riktning och öka sin attraktionskraft är det av stor vikt att förtäta befintliga bebyggelseområden samt sträva efter en hög täthet inom nya utbyggnadsområden. I flertalet av kommunens pågående stadsbyggnadsprojekt i staden uppnås redan en hög täthet som följer UN HABITAT:s rekommendationer. Sådana projekt är bland annat Övre och stadsparkskvarteren, Hyveln, Herkules, och Båvern.

Varför bygga tätt?

- Effektivt marknyttjande.
- Minskade kostnader för offentlig service; vatten och avlopp, vägar, transporter, skola etc.
- Ökat underlag för service
- Skapar socialt kapital; många mötespunkter, bidrar till blandning
- Ökat underlag för kvalitativa och befolkade allmänna platser
- Energieffektivt och minskar utsläppen

Generell bebyggelsestäthet inom olika bebyggelsekategorier i Trelleborg

- Gles småhusbebyggelse (friliggande villor) 7-10 bostäder/ha (20-30 inv/ha)
- Tät småhusbebyggelse (friliggande villor, radhus och grupphus) 10-15 bostäder/ha (30-40 inv/ha)
- Medelhög öppen bebyggelse 20-40 bostäder/ha (40-80 inv/ha)
- Sluten stadsbebyggelse 60->80 bostäder/ha (120->150 inv/ha).

Förtätning

Förtätning handlar om att komplettera med värden och kvaliteter som skapar en bra livsmiljö samt att tillskapa en högre exploateringsnivå. Förtätning kan bland annat ske genom nybyggnation (exempelvis på så kallade lucktomter) eller genom att bygga till.

Kartan visar befolkningstätheten i stadens olika delområden. Delområdenas avgränsning har anpassats efter bebyggelsestrukturen.

Kartan visar områden i staden med en befolkningstäthet på över 50 invånare per hektar. Färgskalan går från gult till rött. Inom gula områden är tätheten 50-80 inv/ha och inom röda fler än 150 inv/ha.

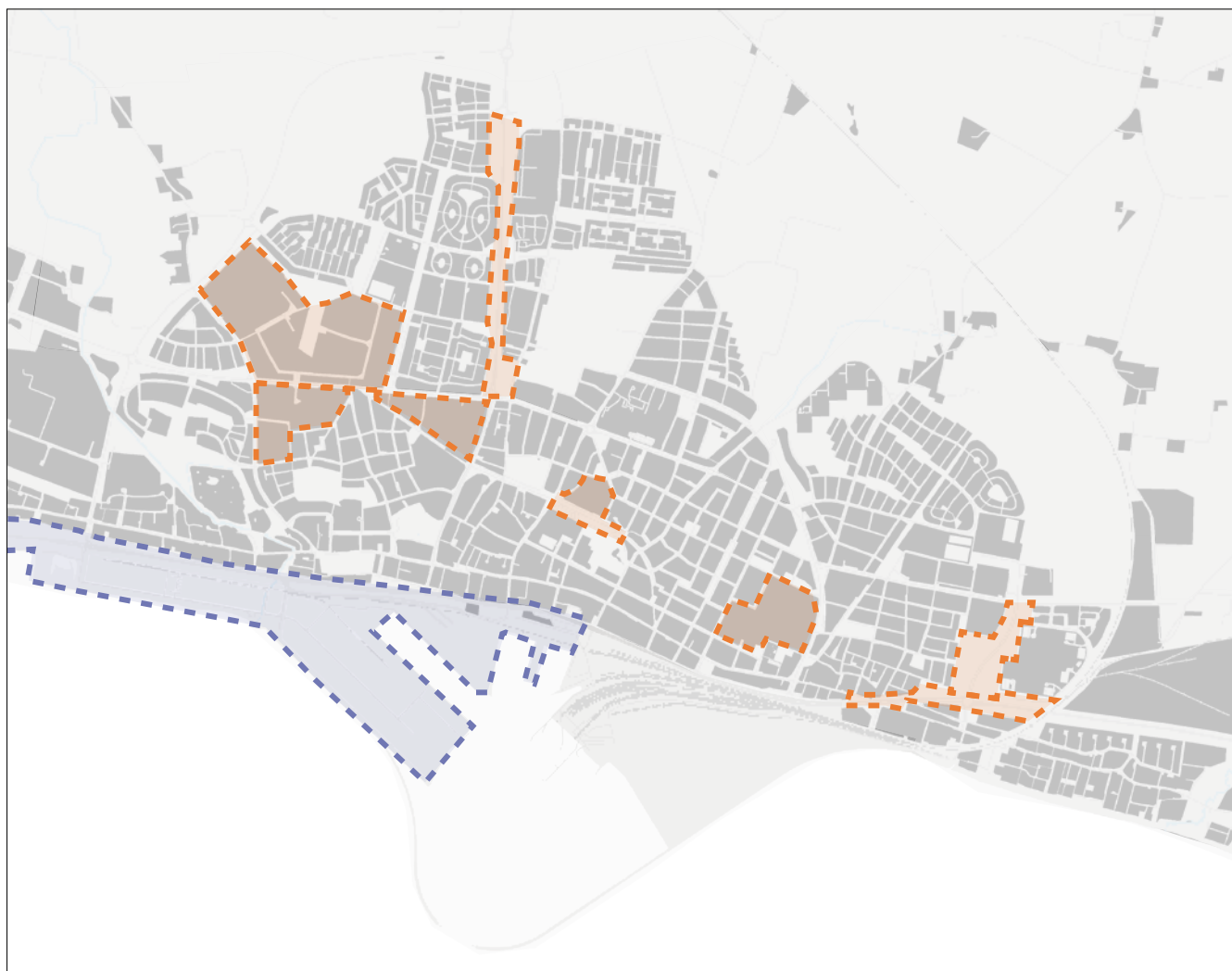
SAKNADE STADSKOPPLINGAR OCH STRÅK

För att bidra till en mer sammanhållen stad behöver stadsbyggande sträva efter att skapa en sammankopplad och gångvänlig stad. Att skapa möjligheter för människor att röra sig mellan olika stadsdelar och inte enbart i den egna stadsdelen, genom att utveckla stråk och överbrygga barriärer, är därmed centralt för att uppnå en socialt hållbar stad. I stadens centrala delar finns en relativt

finmaskig kvarterstruktur som med sin småskaliga gatustruktur integrerar omkringliggande områden med varandra. I flera av stadens delområden finns det dock stora barriärer i form av järnväg, större vägar, parker och områden med verksamheter (som ibland även är inhängnade).

För att integrera stadens olika områden och överbrygga barriärer behövs det fler trygga gång- och cykelvänliga stråk som sammankopplar gatunätet. I vissa fall är barriäreffekten mellan olika bostadsområden så betydande att de skulle behövas

vävas ihop med nya kopplingar via tillskapande av ny bebyggelse. Sådana barriärer i staden utgörs idag i huvudsak av större verksamheter eller större vägar som omges av grönområden (se karta nedan). För att uppnå kommunens målsättning att skapa en integrerad och sammanhängande stadsstruktur behöver flera av dessa barriärer överbryggas.

Orangemarkerade områden representerar områden som idag utgör så betydande barriärer mellan olika bostadsområden att de skulle behövas, för att sammankoppla stadens stråk och gatunät, vävas ihop med nya kopplingar via tillskapande av ny bebyggelse. Blått område utgör en tydlig barriär mot havet.

Fagerängen

Bostadsområdet Fagerängen avskiljs från övriga staden utav större vägar, park och impedimentytor.

Övre och stadsparkskvarteren

Bebyggelseprojekt som bland annat syftar till att låka ihop centrala Trelleborg genom att tillskapa nya stadskopplingar.

Väg 108, Lundavägen

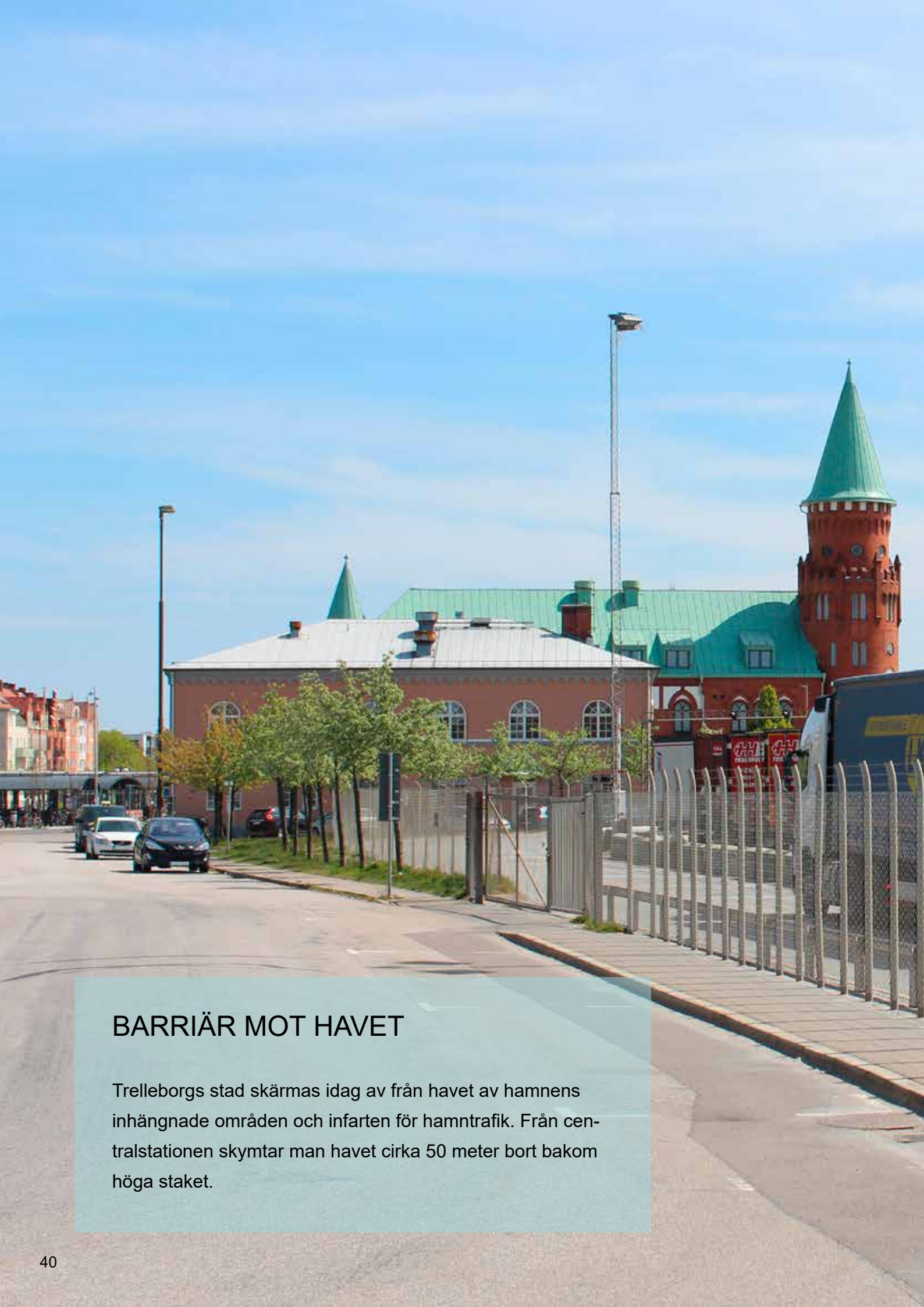
Väg 108 karaktäriseras av en bred väg med dike, väggren och större impedimentytor. Med sina få korsningspunkter utgör vägen en betydande barriär mellan områdena Västervång och Östervång.

Phyllatterion

Phyllatterion-området är omgärdat av bostadsområden och bryter av närliggande stråk och kopplingar.

BARRIÄR MOT HAVET

Trelleborgs stad skärmas idag av från havet av hamnens inhängnade områden och infarten för hamntrafik. Från centralstationen skymtar man havet cirka 50 meter bort bakom höga staket.

STADENS BLANDNING

En stor blandning av funktioner och bostäder bidrar till en hög robusthet och en mer integrerad och flexibel i stad. På så sätt skapas förutsättningar för att möta en varierande efterfrågan över tid samt för att skapa områden som är befolkade större delar av dygnet och därigenom ger förutsättningar för stadsliv, ökad säkerhet och trygghet.

Trelleborgs kommun har som målsättning att bygga en tät blandstad. Det är ofta den traditionella staden, som står som förebild för blandstaden, vilken har utvecklats under mycket lång tid. Blandstaden gynnas av just en organiskt framväxande stad. I modern tid har planeringen istället utgått från att separera användningar i skilda områden. Markanvändningen har därför i allt större utsträckning kommit att bestå av bostadsområden, industri-

områden, handelsområden etc. med byggnader som separeras av naturmark, skyddszoner, landsvägar och trafikleder.

STADENS BLANDNING IDAG OCH FRAMTIDA POTENTIAL

Blandningen av funktioner och bostäder ser väldigt olika ut i stadens delar, vilket även innebär att förutsättningar för blandad bebyggelse varierar. I Trelleborgs stad är det i huvudsak i de mest centrala delarna som det finns en blandstadskarakaktär med en stor blandning av bostäder och funktioner, vilka tillsammans utgör dagens stadskärna. Detta är även stadens mer befolkningstäta delar. Antalet människor som rör sig i stadsmiljön är en avgörande förutsättning för bland annat en levande och stabil handel. I och i närheten av dessa områden finns det därmed en stor potential att utveckla och utvidga den täta blandade bebyggelsen.

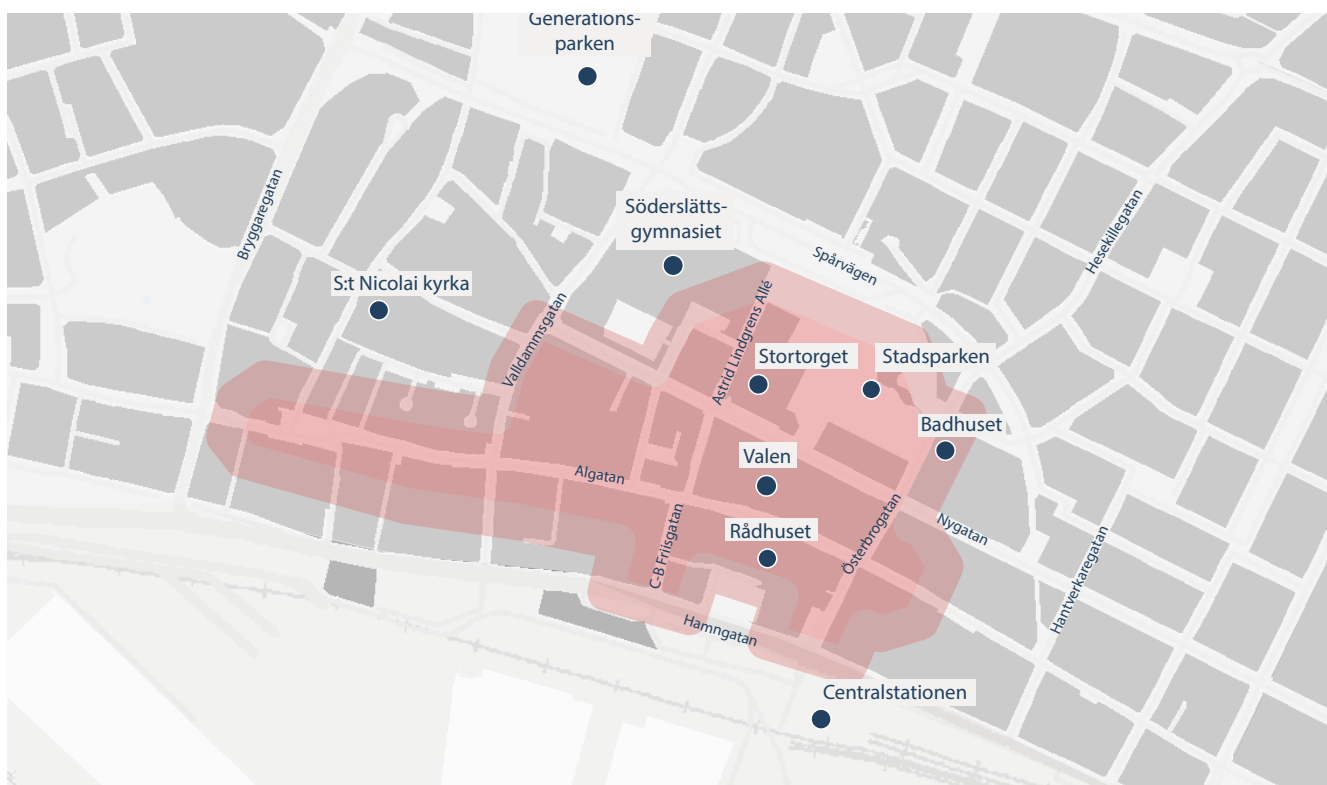
Kännetecken för tät blandstad

Form

- Täthet och variation
- Tydliga stråk
- Tydliga gaturum med hög entrétäthet mot gatan
- Tydligt definierade torg, platser och parker
- Lokaler för olika funktioner i bottenvåningar
- Flera fastigheter per kvarter

Innehåll

- Tydliga målpunkter
- Blandade funktioner per kvarter - bostadstyper, upplåtelseformer, arbetsplatser, handel, kultur och service.
- Flera trafikslag i gaturummet

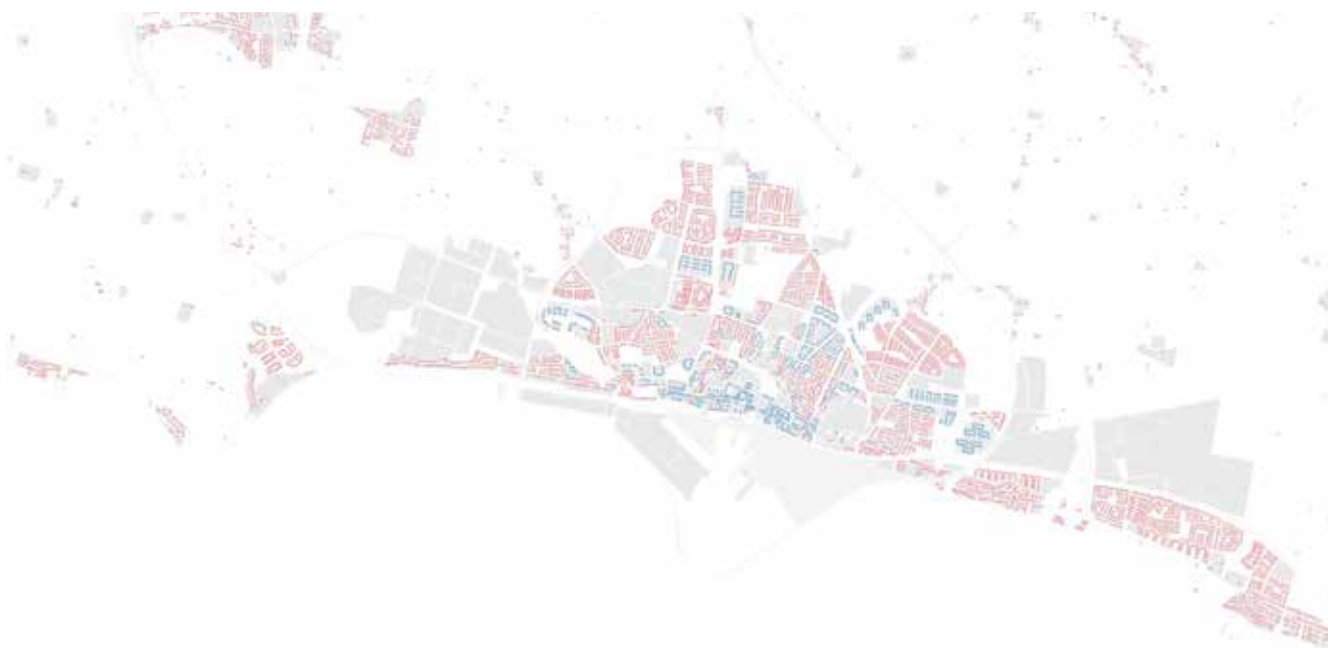
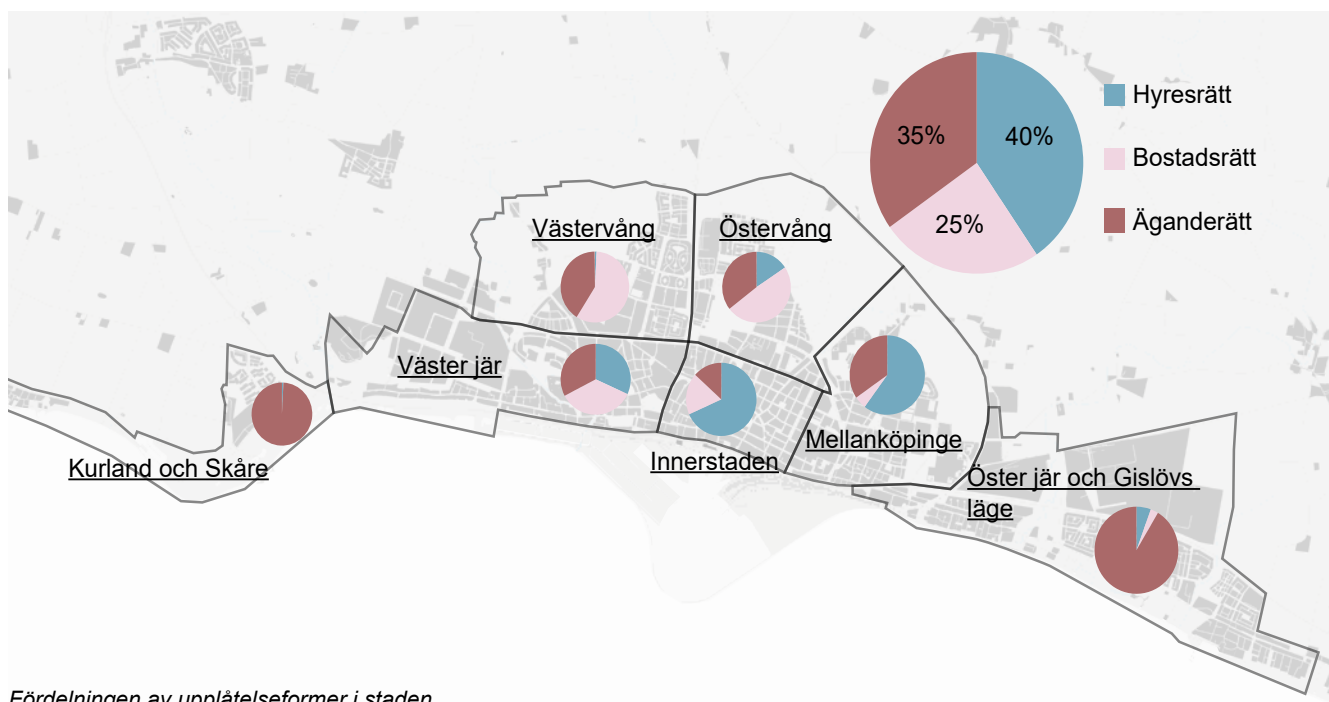

Område som idag kännetecknas av en tät blandstadskarakaktär med en stor blandning av bostäder och funktioner. Eftersom detta även är det område i staden med tydligst stadskärnekaraktär utgör det den befintliga stadskärnan (se avsnitt Stadskärnan för en mer ingående beskrivning).

Stora delar av staden har emellertid istället byggts utifrån tankesättet om funktionsuppdelning. Detta går att skönja i stadens större renodlade villa- och radhusområden samt verksamhetsområden. I utvecklingen av dessa bör förtät-

ning utgå från att komplettera området med nya funktioner. Tankar om blandad bebyggelse inom dessa områden bör ses som en långsiktig målsättning om att öka variationen av bostäder och funktioner. Att uppnå en blandad bebyggelse inom

homogena bostadsområden via komplettering av bebyggelsemiljöer kommer att kräva lång tid.

KOMMUNALT MARK- INNEHAV

Att äga mark är ett betydelsefullt verktyg för kommunen för att kunna bedriva en aktiv utveckling av staden. Om kommunen äger mark kan kommunen sluta avtal med en byggherre om att överlåta marken genom en så kallad markanvisning, det vill säga en överenskommelse mellan en kommun och en byggherre som ger byggherren ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse eller upplåtelse av ett visst kommunägt markområde för bebyggande. I markanvisningsavtal kan kommunen exempelvis reglera och ställa krav på upplåtelseform, storlek och utformning av bostäderna. Detta innebär att kommunen genom att sälja, byta eller hyra ut mark kan främja ett bostadsbyggande som ligger i linje med kommunens

mål och behov. Det är därför viktigt att det kommunala markinnehavet förvaltas långsiktigt och anpassas i enlighet med den strategiska planeringen, till exempel genom att bedriva strategiska markförvärv.

Trelleborgs kommuns markinnehav ligger till största del i Trelleborgs stad. Den kommunala marken ligger i huvudsak i stadens ytterkanter. Mark som ägs i övriga delar av staden är främst allmän platsmark eller mark för kommunal service. I de centrala delarna äger kommunen ett större obebyggt område med goda förutsättningar för förtätning i form av Övre.

UTVECKLINGSFÖRSLAG

STÄLLNINGSTAGANDEN

Val av nya utbyggnadsområden har utgått från följande inriktningar:

- Tillgängliggöra kusten genom att skapa nya havsnära och funktionsblandade stadsdelar
- Skapa nya viktiga stråk och stadskopplingar för att läka samman stadens olika delar och bygga en mer sammanhållen stad.
- Bygga tät blandstad nära befintlig service och kollektivtrafik
- Utvecklas till en hälsosam stad som inbjuder till möten, rörelse och aktivt kulturliv.

I den fördjupade översiktsplanens markanvändningskarta föreslås områden för ny blandad bebyggelse samt förtätning inom befintlig bebyggelse. Utpekade områden för ny blandad bebyggelse utgörs av större utbyggnadsprojekt som är i behov av att behandlas i ett helhetsperspektiv vid kommande planering. Förtätning inom befintlig bebyggelse består i huvudsak av mindre kompletteringar i staden. Även områden som är renodlade villaområden inkluderas. I sådana områden syftar planeringsinriktningen till att möjliggöra för kompletterande funktioner, såsom ett mer varierat bostadsbestånd och ett bredare stadsinnehåll.

I stadens mer centrala och kollektivtrafikstarka delar eftersträvas en mer uttalad funktionsblandning (funktionell, social och estetisk blandning). Detta innebär att det inom samma kvarter ska eftersträvas en variation av bostäder, verksamheter och byggnader.

I föreslagna områden för ny blandad bebyggelse finns en beredskap för totalt cirka 5 500 bostäder (då är endast delar av Sjöstaden är inräknat). Utöver dessa möjliggörs det även för 600 bostäder inom nyligen antagna detaljplaner (se avsnitt Gällande och pågående detaljplaner) samt finns det en stor potential för förtätning inom befintlig bebyggelse.

Behovet av bostäder i förhållande till utpekade utbyggnadsområden

Utpekade utbyggnadsområden medger en högre kapacitet av nya bostäder än kommunens beräknade bostadsbehov. Det högre antalet är rimligt eftersom det finns flertalet faktorer som kan påverka utbyggnaden av områdena, till exempel markägförhållanden, ekonomi och markens lämplighet. Bland annat är ett antal av utbyggnadsområdena utpekade på mark som idag huvudsakligen används som verksamhetsområde. Därutöver är det även viktigt att det finns ett framtida handlingsutrymme och en valmöjlighet mellan olika områden.

NYA STÖRRE UTBYGGNADSMRÅDEN FÖR BLANDAD BEBYGGELSE

Utpekade områden för ny blandad bebyggelse inkluderar såväl större förtätningsområden som områden som idag endast innehåller verksamheter men som framöver gradvis är tänkta att omvandlas mot ett bredare stadsinnehåll. Bebyggelseområdena behöver samordnas med kommunens övergripande utveckling av trafikanätet, framförallt kollektiv-, cykel- och gångtrafik. I utbyggnadsområdena kan det bland annat även finnas behov av plats för olika typer av service, dagvattenhantering, parker, torgbildningar, gröna och blåa stråk samt parkering.

Föreslagna nya områden för blandad bebyggelse utgår särskilt från kommunens inriktningar om att etablera havsnära blandstad samt att skapa nya viktiga stråk och stadskopplingar för att läka samman stadens olika delar och bygga en mer sammanhållen stad. Genom att öka tillgången till bostäder, närhet till andra stadsdelar, service och mötesplatser förbättras inte bara livsvillkoren för de boende det innebär också en ökad attraktivitet på bostadsmarknaden

Utvecklingsområden för blandad bebyggelse
(endast större områden listas nedan)

1. Sjöstaden
2. Västra Sjöstaden
3. Övre och stadsparkskvarteren
4. Phylatterion-området
5. Förtätning längs Hedvägen
6. Förtätning längs Lundavägen, väg 108
7. Utveckling av östra Knäckeårr
8. Förskola, bostäder och handel vid Allmogevägen
9. Förtätning inom fastigheten Stuckatören mfl.
10. Utveckling av Fagerängen
11. Utveckling av stortorget

SJÖSTADEN

När hamnen flyttar österut är kommunens mål att skapa en ny stadsdel som tillvaratar det centrala, havs- och kollektivtrafiknära läget.

Sjöstaden ska vara till för alla, så väl trelleborgare som besökare. Sjöstaden omfattar ett område som är mer än 50 ha stort vilket innebär att plats finns för tillskapa ca 4 000 nya bostäder blandade funktioner så som verksamheter, skolor, grönytor och andra publika målpunkter. Ca 5 km kajkant finns att utveckla för olika offentliga miljöer och stråk.

Stadsdelen ska vara präglad av omsorgsfull arkitektur och gestaltning och ligga i framkant vad gäller hållbarhet, klimatanpassning, ekologiska och tekniska lösningar. Särskild vikt skall läggas på det mest centrala läget vid centralstationen där de två hamnbassängerna når ända in i Trelleborgs framtida stadskärna. Den nya stadsdelen ska relatera till stadens historia, vilket kan innebära att karaktärer, strukturer, formspråk och materialval.

Sjöstaden ingår i projektet Kuststad 2025. Arbete har påbörjats för att ta fram en struktur för området. Kommunen kommer även att påbörja ett arbete med ett planprogram.

European

Trelleborgs kommun deltog under 2017 med Sjöstaden i den 14:e upplagan av arkitekttävlingen European. Totalt lämnades 28 bidrag in i tävlingen som är öppen för arkitekter under 40 år i hela Europa. Två vinnare utsågs som fick dela på förstapriset; New Sjöstad: Water, walk with me och Pioneers. Båda förslagen innehåller intressanta idéer på hur området skulle kunna utvecklas till en ny stadsdel.

FÖRUTSÄTTNINGAR

En förutsättning för att kunna genomföra utbygganden av Sjöstaden är att hamntrafiken kan ledas till hamnen österifrån. Läs mer om detta i kapitlet om infrastruktur och resande.

För att uppnå kommunens mål för projektet behöver flera aspekter utredas i ett framtida planarbete, bland annat skydd mot framtida havsnivåhöjningar samt översvämningar, bevarandet av värdefulla kulturmiljöer, bebyggelse- och trafikstruktur, vindanalys och teknisk försörjning av området.

VÄSTRA SJÖSTADEN

Längs med infarten till Trelleborg, väster om det befintliga hamnområdet ligger ett gammalt industriområde som kommunen vill utveckla till en ny stadsdel, Västra sjöstaden. Området består idag av stora lager- och industribyggnader samt externhandelslokaler. Här finns stor potential för att utveckla Trelleborg i ett vattennära läge och tillskapa den havskontakt som länge saknats.

Ca 1500 bostäder bedöms kunna tillskapas i blandade former vilka kompletteras med förskola, matvarubutik och mindre centrumfunktioner. Tätheten kommer att vara hög men ska ha stor variation i bygghöjder och rumsligheter. Området är ett nytt inslag i staden men ska bygga på vidare på den Trelleborgska stadskaraktären. Viktigt är att skapa kopplingar till närliggande områden och stråk längs kusten och centrum. Området ska utvecklas med allmänna platser av hög kvalitet och god tillgänglighet till havet.

Arbete med att ta fram ett planprogram för hela området har påbörjats och beräknas att kunna samrådats under våren 2020. Syftet med planprogrammet är att visa på viljeriktningen för hur området ska se ut samt i vilken takt området kommer byggas ut.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Flera aspekter behöver utredas eller säkerställas i det kommande planarbetet, bland annat strukturen och karaktären i området samt att kopplingarna och tillgängligheten till staden och havet blir goda.

Andra viktiga förutsättningar som ska utredas i planarbetet är skydd mot framtida havsnivåhöjningar samt översvämningar, dagvattenhantering (inkl skyfallshandtering), risker från trafiken på E6 och hamnen, markens beskaffenhet och markmiljö, naturvärdesinventering, buller- och trafikanalys och vindanalys.

ÖVRE OCH STADSPARKSKVARTEREN

Direkt norr om stadsparken och stortorget ligger området Övre och stadsparkskvarteren som tidigare användas som busstation. I och med att centralstationen återinvigdes (2015) och området inte längre används som busstation vill kommunen utveckla en ny stadsdel.

Runt Övre och stadsparkskvarteren kommer en ny levande del av centrum att växa fram. Den nya stadsdelen ska binda samman intilliggande områden med varandra med en bebyggelse som lever upp till god arkitektur, hög tillgänglighet samt en levande och trygg boendemiljö både inomhus och utomhus. Utvecklingen av området baseras på att vidareutveckla den befintliga stadsstrukturen genom att koppla på viktiga stråk och att bebyggelsens småskaliga karaktär bibehålls.

Ett planprogram för hela området ställdes ut på samråd under oktober och november 2017. Kommunen har efter planprogrammet tagit fram förslag till detaljplaner för de tre första utbyggnadsetapperna. Etapp ett består av området närmst stadsparken och Söderslättsgymnasiet där detaljplanen ska gå ut på granskning. Etapp två och tre består av utbyggnad längs förlängningen av Astrid Lindgrens allé och förlängningen av Gasverksgatan mot generationsparken. Etapper kvar att planlägga är områdena kring Hesekelegatan samt Hedvägen/Skyttsgatan. Totalt kommer området att rymma ca 600-700 bostäder samt lokaler för verksamheter och service.

En viktig del av arbetet består av att utvidga stadsparken för att möjliggöra en större stadsdelspark i centrala Trelleborg. I planerna finns även förslag om en förskola i Generationsparken.

Förutsättningar

I den fortsatta utvecklingen av området är det viktigt att andelen verksamheter kan höjas samt att levande bottenvåningar skapas för att bidra till utvecklingen av en levande blandstad. Övre kommer att bli en del av stadskärnans utvidgning och behöver därför fortsätta vidareutvecklas med den karaktär som stadskärnan har.

Ambitionsnivån för arkitekturen liksom de allmänna platserna ska vara hög. Gårdar, gator och stråk bör utformas med olika former av gröna inslag.

PHYLATTERION-OMRÅDET

Området mellan Bryggaregatan, Hedvägen och Ståstorpsgatan består idag av olika verksamheter och ett mindre antal bostäder. I den sydsöstra delen pågår även sanering av marken på grund av markföroreningar. Här finns god tillgänglighet till kollektivtrafik samt finns goda cykelförbindelser. Området föreslås på sikt att utvecklas med blandad bebyggelse vilket skulle kunna bidra till tydligare stråk mellan stadskärnan och nordvästra staden kan skapas.

FÖRUTSÄTTNINGAR

I ett eventuellt framtida utvecklingsarbete av området behöver saneringen av sydöstra delen av området vara en förutsättning för utveckling. Framtida stråk genom området samt stråk till kollektivtrafikhallplatser är viktiga utgångspunkter.

VÄG 108, FÖRTÄTNING LÄNGS LUNDAVÄGEN

Väg 108, som idag är en statlig väg, går genom Trelleborg och delar upp delområdena Västervång och Östervång. Framöver vill kommunen ändra karaktären på vägen från en väg med dike och vägren till en stadsgata med bebyggelse och tätare avstånd mellan korsningspunkterna. Väg 108 utgör i dagsläget en barriär i staden och tanken är bryta ner det storskaliga vägrummet till en mer mänsklig skala och ett ökat samspel mellan olika trafikantgrupper vilket ökar förutsättningarna att röra sig både längs och tvärs gatan för alla trafikslag.

För närvarande pågår två planarbeten för den norra delen av vägen. Detaljplan för södra Gränstorp antogs under 2019. Planen möjliggör för ca 100 bostäder i flerbostadshus, radhus och friliggande villor samt en förskola. Arbetet pågår med den angränsande detaljplanen för Västervång nordost där planen medger bostäder (ca 210 st) och centrumverksamhet.

FÖRUTSÄTTNINGAR

I ett fortsatt arbete för resterande del av Lundavägen är det av stor vikt att en struktur för hela området tas fram. Flera aspekter så som buller, dagvattenhantering och kopplingar över Lundavägen behöver utredas.

FÖRTÄTNING LÄNGS HEDVÄGEN

Områdena kring Hedvägen, Lavettvägen och Vannhögsgatan består av verksamheter och ingår idag i Hedvägens handelsområde. Detta område knyter an till Phylatterion-området och föreslås på längre sikt att utvecklas med blandad bebyggelse. Här finns goda möjligheter att i ett kollektivtrafknära läge bygga vidare på en stadsstruktur samt att möjliggöra för flera kopplingar både till närliggande områden.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Fler aspekter behöver utredas i ett framtida planarbete, bland annat bebyggelsestrukturen med stråk mot staden och kollektivtrafik samt dagvattenhantering.

UTVECKLING AV STORTORGET, DETALJPLAN KIOSKEN

Kommunen har påbörjat ett planarbete som ska utreda möjligheterna att bygga bostäder och centrumverksamhet i anslutning till stortorget. Arbete pågår för att ta fram samrådshandlingar.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Stortorget är en av stadens viktigaste offentliga rum och det är därför av stor vikt att säkerställa de arkitektoniska kvaliteterna samt att bottenvåningarna ska möjliggöra för verksamheter. Det är även viktigt att tillgängligheten till torget samt stadsparken fortsatt blir god för allmänheten.

FÖRSKOLA, HANDEL OCH BOSTÄDER VID ALLMOGEVÄGEN

Planarbete pågår med att förtäta ett område kring Allmogevägen med blandad bebyggelse. Syftet är att förstärka gaturummet längs Engelbrektsgatan och möjliggöra för kompletterande bostadsbebyggelse med möjlighet till centrumfunktioner i bottenplan utmed Engelbrektsgatan samt att möjliggöra för skolverksamhet inom området. Den nya skolverksamheten ska fungera tillsammans med nuvarande verksamhet i angränsande Pilevallskolan. Detaljplanen medger ca 60 bostäder.

UTVECKLING AV ÖSTRA KNÄCKEKÄRR

I nordöstra delen av Trelleborg pågår ett planarbete som ska möjliggöra för bostäder. I dagsläget består det kringliggande området av villabebyggelse och en förskola. I det pågående planarbetet föreslås området kompletteras med 55+ boende (flerbostadshus) och radhus, totalt planeras för ca 55 bostäder.

FÖRTÄTNING INOM FASTIGHETEN STUCKATÖREN m.fl.

Fastigheten Stuckatören mfl ligger längs Hovslagaregatan/Engelbrektsgatan. Här pågår ett arbete för att ta fram en detaljplan för samråd. Området föreslås att förtätas med ca 50-90 bostäder på befintliga parkerings- och impedimentsytor. Även centrumfunktioner kommer möjliggöras.

UTVECKLING AV FAGERÄNGEN

Fagerängen är en stadsdel i de östra delarna av Trelleborgs stad. Området består idag flerbostadshus samt småhus och är omgärdat av flera barriärer, bland annat järnvägen och Klövervallsvägen. Fagerängen föreslås utvecklas med sammankopplande bebyggelse, kvalitativa grönstråk och goda förbindelser till centrum för gående och cyklister.

FÖRUTSÄTTNINGAR

Fler aspekter behöver utredas i ett framtida planarbete, bland annat bebyggelsestrukturen, kompensation av förlorade grönytor och dagvattenhantering.

NYA STRÅK OCH KOPPLINGAR I CENTRALA TRELLEBORG

Föreslagna nya områden för blandad bebyggelse innebär ett antal nya större utbyggnadsområden i centrala Trelleborg. Nya områden som särskilt kommer att påverka bebyggelsestrukturen, och därmed stråken, i centrum är Övre och stadsparkskvarteren samt Sjöstaden,

vilka även planeras i anslutning till den befintliga stadskärnan.

De stråk som utgör de viktigaste och mest befolkade stråken idag i centrala Trelleborg är Österbrogatan, Hamngatan, som leder till centralstationen och Algatan, som är ett gångtrafikprioriterat stråk med ett relativt rikt utbud av urbana verksamheter. Förutom dessa utgör även Valldammsgatan, Nygatan och C-B-Friisgatan (delvis gångprioriterat stråk) viktiga stråk.

Befintliga stråk

Röda linjer representerar särskilt starka gångstråk. Kartan är utarbetad utifrån konsultbolaget Spacescapes analys av gångflöden i Trelleborg. Kommunen har i efterhand lagt till två nya viktiga stråk som saknades i Spacescapes analys, Valen och Olof Palmes plats. Lasarettet utgör en stor arbetsplats vilket påverkar mängden gångflöden lokalt i kartan.

NYA STRÅK OCH KOPPLINGAR I CENTRALA TRELLEBORG forts.

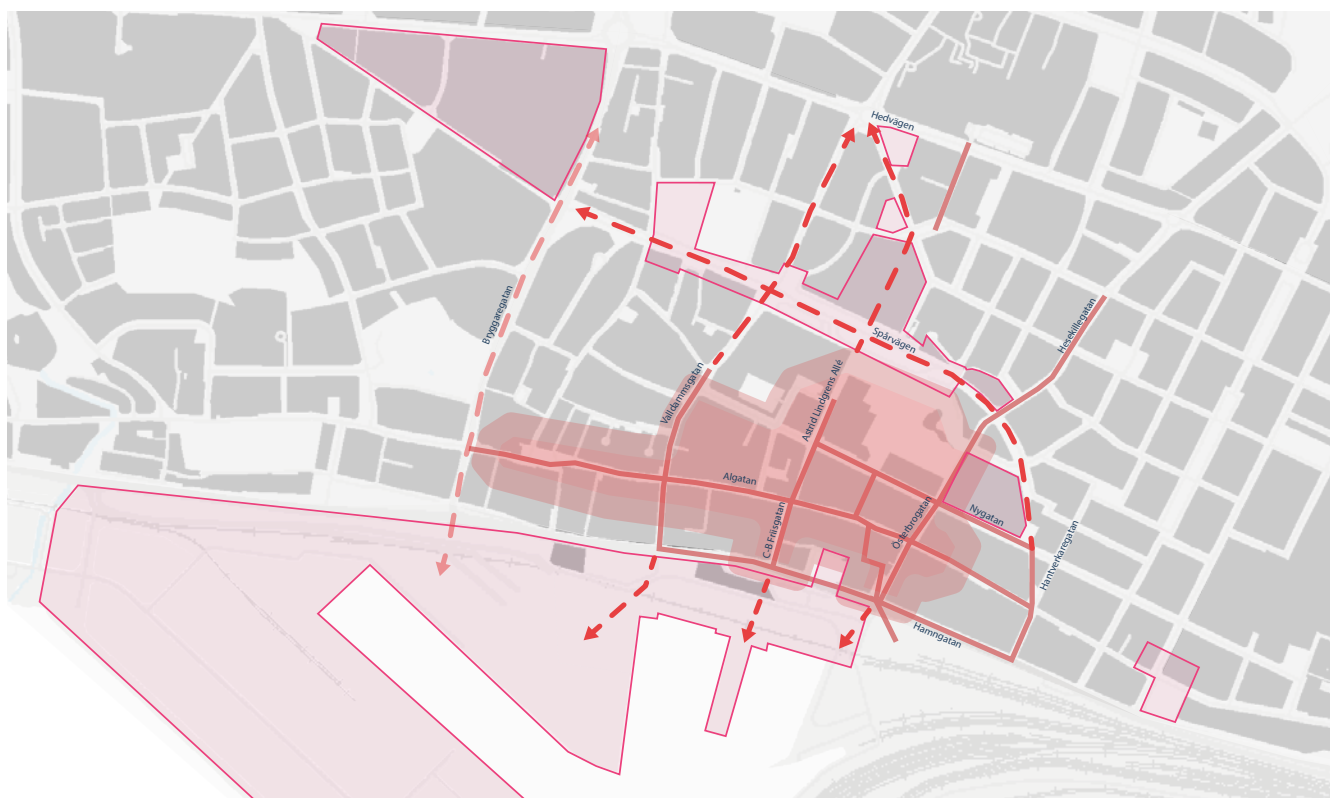
FRAMTIDA STRÅK

Stadsrummen i stadens nya utbyggnadsområden kommer att innebära att C-B-Friisgatan kommer att bli ett tydligt nord-sydligt stråk mellan Lasarettet i norr och Sjöstaden i söder. Utbyggnaden av Övre och stadsparkskvarteren innebär att gaturummen längs Allén och Spårvägen utvecklas tillsammans med ny bebyggelsestruktur. Vidare kommer Valldammsgatans roll att förstärkas via förlängning av gatan in i Sjöstaden.

Framöver, när Sjöstaden är mer utbyggd västerut, kommer även Bryggaregatan att tydliggöras som ett nord-sydligt stråk mellan staden och Sjöstaden. Detta eftersom stråket lyfts av Sjöstaden tillförda befolkning och funktioner, den uppnår däremot inte inom planperioden samma prioritet som Valldammsgatan i öst.

För att tydligt koppla Sjöstaden till centrala Trelleborg och stadskärnan är det viktigt att utpekade stråk utvecklas med

en tät blandad bebyggelse. Detta gäller även för huvudstråken inom Övre och stadsparkskvarteren (se avsnitt *Stadskärna* för en mer ingående beskrivning av områdenas koppling och förhållande till den befintliga stadskärnan).

Framtida stråk

Föreslagna nya områden för blandad bebyggelse (rosa områden) kommer att förändra bebyggelsestrukturen och stråken i centrala Trelleborg. Röda streckade linjer representerar nya framtida stråk. Bryggaregatan kommer, framöver, efter planperioden att utgöra ett viktigt stråk i centrala Trelleborg (orange linje). För att tydligt koppla Sjöstaden och kvarteren Övre till centrala Trelleborg och stadskärnan är det viktigt att utpekade stråk utvecklas med en tät blandad bebyggelse.

FÖRTÄTNING I BEFINTLIG BLANDAD BEBYGGELSE

I den fördjupade översiktsplanen är huvuddelen av stadens områden utpekade som befintlig blandad bebyggelse. Inom befintlig blandad bebyggelse möjliggörs det för mindre förtätningar. Förtätning i staden ska användas som ett verktyg för att skapa en hållbar och attraktiv stad. Detta innebär att förtätning i huvudsak ska ske i lägen med goda förutsättningar för tät blandad bebyggelse, närhet till kollektivtrafik, service samt god närbarhet till arbetsplatser och andra målpunkter.

VÄXA INIFRÅN OCH UT

Bäst förutsättningar för en tät blandad bebyggelse finns i stadens stationsnära område i centrala Trelleborg (se avsnitt *Stadens blandning*). Det är i huvudsak inom och i närheten av stadskärnan som det finns en hög potential för en mer uttalad funktionsblandning. Genom en naturlig utvidgning av den befintliga täta blandade bebyggelsen kan nya attraktiva områden skapas som bidrar till ökat underlag för befintlig service, kollektivtrafik och stadskärnan. Vid förtätning ska därmed ny bebyggelse främst prioriteras inom och i närheten av stadskärnan samt längs med stråk och noder som knyter ihop centrala Trelleborg med omkringliggande områden (se karta nedan).

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Förtätning ska främst ske i lägen med närhet till kollektivtrafik, service samt god närbarhet till arbetsplatser och andra målpunkter.
- Vid förtätning ska principen växa inifrån och ut samt att förstärka och utveckla viktiga stråk i staden prioriteras. Via utvidgning av den befintliga täta blandade bebyggelsen knyts Trelleborgs centrala delar samman med omkringliggande områden samt stärker befintlig service, kollektivtrafik och stadskärna.
- Vid förtätning inom och i anslutning till stadens stadskärna samt längs med stråk och noder som knyter ihop centrala Trelleborg med omkringliggande områden ska en mer uttalad funktionsblandning och en hög befolkningstäthet (minst 150 inv/ha) eftersträvas. Levande bottenvåningar ska särskilt beaktas.

Prioriterat område vid förtätning i befintlig blandad bebyggelse.

Ny bebyggelse ska prioriteras inom och i anslutning till befintlig tät blandad bebyggelse (dagens stadskärna) och längs med de stråk och noder som knyter ihop centrala Trelleborg med omkringliggande områden (orange linjer). Se även föregående sida för starka befintliga och framtida huvudstråk.

HANDELSOMRÅDEN

Stadskärnan är kommunens viktigaste målpunkt för shopping och upplevelser.

Hedvägens handelsområde.

Ståstorps handelsområde växer med ny livsmedelsbutik.

HANDELSOMRÅDEN I STADEN

I Trelleborgs stad finns tre större områden med handel, stadskärnan, handelsområdet längs Hedvägen samt handelsområdet i det västra verksamhetsområdet. Det finns även några mindre områden i staden som erbjuder livsmedelsbutik och annan service.

FOKUS PÅ STADSKÄRNAN

Regionalt sett har handels- och serviceutbudet i Malmö en stor dragningskraft för Trelleborgarna. E-handeln medför även en förändring av handelsmönster som får en påverkan på handelsstrukturen i staden. För att handeln och besöksnäringen i Trelleborgs stadskärna ska kunna bevaras och utvecklas är det av stor vikt att kraftsamla kring stadskärnans attraktivitet samt att arbeta med att tillskapa en tät och funktionsblandad stad inom och i angränsning till stadskärnan som ger förbättrade förutsättningar och underlag till handel och verksamheter. När det gäller handel ska därför detaljhandel särskilt prioriteras till stadskärnan. Men kan även tillkomma i angränsande områden till stadskärnan och viktiga centrala stråk (se avsnitt förtätning i befintlig blandad bebyggelse). Läs mer om stadskärnans utveckling under avsnittet stadskärnan.

HEDVÄGENS HANDELSOMRÅDE

Längs med Hedvägen finns ett handelsområde som tidigare benämnts för interhandelsområdet. Här finns en variation av verksamheter, handel och bostäder. Delar av detta område lämpar sig väl för förtätning av blandad bebyggelse då det ligger strategisk i staden nära god kollektivtrafik. Områdena längst österut samt söder om Hedvägen pekas därför i markanvändningskartan ut som lämpliga

utbyggnadsområden. Läs mer om detta i avsnittet nya större utbyggnadsområden för blandad bebyggelse.

För att inte konkurrera med handeln i stadskärnan bör detta område bestå av handel med skrymmande varor samt livsmedel.

STÅSTORPS HANDELSOMRÅDE

I de östra delarna av Västra verksamhetsområdet finns ett handelsområde som inhyser sällanköpsvaror samt livsmedelsbutik. Här planerar även en hamburgerkedja att etablera sig. Området föreslås att vara prioriterat för verksamheter eller för sällanköpsvaror av skrymmande karaktär.

Både Hedvägens och Ståstorps område ligger längs ett starkt kollektivtrafikstråk samt god cykelinfrastruktur. Vid utveckling av området är det av stor vikt att planera för god tillgänglighet för hållbara resor.

DAGLIGVARUHANDEL

Dagligvaruhandel i form av livsmedelsbutik finns bland annat vid Söderslättskallen, i centrum, Österlid vid Engelbrekts-gatan, norr om Fagerängen samt i västra Sjöstaden. Vid planläggnings av större bostadsetableringar bör det utredas om det finns ett behov av dagligvaruhandel.

HANDEL I NYA UTBYGGNADS-OMRÅDEN

Just nu pågår och planeras flera både mindre och större stadsbyggnadsprojekt i nära anknytning till stadskärnan. Området Övre kommer att ingå i stadskärnans utvidgning och möjlighet till handel i bottenvåningarna kommer att ges.

På länge sikt planeras även för bland annat Västra sjöstaden och Sjöstaden. Här är det viktigt att utreda möjligheterna för verksamheter och service så att dessa inte konkurrerar med stadskärnan. Områden i Sjöstaden som angränsar till stadskärnan, såsom förlängningen av Valldammsgatan och C-B-Friisgatan, är framöver viktiga att utveckla med en tät

blandstad för att koppla ihop Sjöstaden med centrala Trelleborg och stadskärnan. Eftersom dessa områden har bäst förutsättningar för tät blandad bebyggelse bör de prioriteras i Sjöstadens framtida utbyggnadsordningen.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Stadskärnan ska fortsatt vara den främsta platsen för shopping och upplevelser.
- Volymhandel prioriteras till Hedvägens- samt Ståstorps handelsområde medan detaljhandel prioriteras i stadskärnan.
- I planeringen av nya stadsdelar (så som Västra sjöstaden och Sjöstaden) är utgångspunkten att skapa en funktionsblandad bebyggelse som inte konkurrerar med handeln i stadskärnan.
- Vid handelsområdena och utlämningsställen för internethandelsvaror är tillgängligheten med gång-, cykel- och kollektivtrafik angelägen.
- Hedvägens handelsområde (tidigare benämnt interhandelsområdet) minskas ner i för att ge mer plats åt blandad bebyggelse.
- Vid planläggning av större bostadsetableringar bör det utredas om det finns ett behov av dagligvaruhandel.

Ståstorps handelsområde

Hedvägens handelsområde

Kartan visar avgränsning för stadskärnan samt de två handelsområdena, Hedvägens handelsområde samt Ståstorps handelsområden

STADSKÄRNAN

EN STARKARE STADSKÄRNA

Stadskärnans utveckling har en stor betydelse för stadens dragningskraft. Både för att locka nya besökare och invånare men också får att kunna erbjuda trygga och vackra livsmiljöer som kan erbjuda ett varierat service- och upplevelseutbud till alla kommuninvånare. Handeln i innerstaden stärks av ett samlat upplevelseutbud. En blandning av kultur, handel och restauranger bidrar till den totala upplevelsen av staden.

Trelleborg stad har en mängd kvaliteter att bygga vidare på och utveckla. Unikt är stadens historia, Trelleborg är en av Skånes äldsta städer. Speciellt för staden är även närheten till vattnet men som dessvärre inte är tillgängligt för invånarna. Detta är något som kommunen jobbar aktivt för att förändra och som är en viktig del av arbetet med denna fördjupade översiktsplan.

FÖRTÄTNING STÄLLER KRAV PÅ DE OFFENTLIGA MILJÖERNA

Stadskärnan och närliggande områden till stadskärnan håller på att förtätas och kommer att förtätas under en lång tid framöver. Kommunens målsättning om att växa inifrån och ut (se avsnitt *Förtätning i befintlig bebyggelse*) med tät blandad bebyggelse kommer att innebära en naturlig utvidgning av stadskärnan samtidigt som den stärks med ökat befolkningsunderlag för befintlig handel och service. Framöver kommer detta också att ställa krav på att de offentliga miljöerna behöver utvecklas och stärkas. När staden förtätas är det av stor vikt att stadskärnan med torg, parker och offentliga miljöer kan utvecklas samt att ytor för rörelse och rekreation tillskapas.

STRATEGISKA ARBETEN KOPPLAT TILL STADSKÄRNAN

Ett flertal strategiska arbeten pågår för att stärka stadskärnan, bland annat pågår arbete med ett stadsmiljöprogram och ett kulturmiljöprogram. I stadsmiljöprogrammet sker en fördjupning av hur stadens offentliga rum ska förvaltas och utvecklas, med ett särskilt fokus på stadskärnan. Även arbete med att ta fram en varumärkesplattform pågår vilket är starkt förknippat med just stadskärnan. När utveckling av stadskärnan sker är det viktigt att bygga vidare på det som är unikt för staden. Historien, arkitekturen, kulturmiljön, personerna, verksamheterna och maten är några exempel av vad man kan lyfta i ett vidare arbete.

KONTOR OCH ARBETSPLATSER

En blandning av arbetsplatser och bostäder är en grundförutsättning för att skapa stadskvaliteter (se även avsnitt *Stadens blandning*). Arbetsplatserna bidrar till stadslivet genom att människor nyttjar stadens utbud i form av handel, restauranger och service. Moderna kontorslokaler är en viktig beståndsdel när stadskärnan växer.

Efterfrågan på kontor är måttlig, men större på lite mindre lokaler. Kontorslägen finns på flera platser runt om i staden. För utveckling av kontor är stadskärnan, med direkt närhet till stationen, det mest attraktiva området för lokalisering. Vid etablering av nya kontor eller besöksintensiva verksamheter är det av stor vikt att dessa planeras i närheten av god kollektivtrafik och service.

STADSKÄRNANS AVGRÄNSNING IDAG

Trelleborgs befintliga stadskärna sträcker sig i öst-västlig riktning från västra delen av Östergatan fram till Bryggaregatan i väster. I norr avgränsas den av spårvägen och i söder av Hamngatan (se avsnitt *Stadens blandning* för bakgrund till avgränsningen).

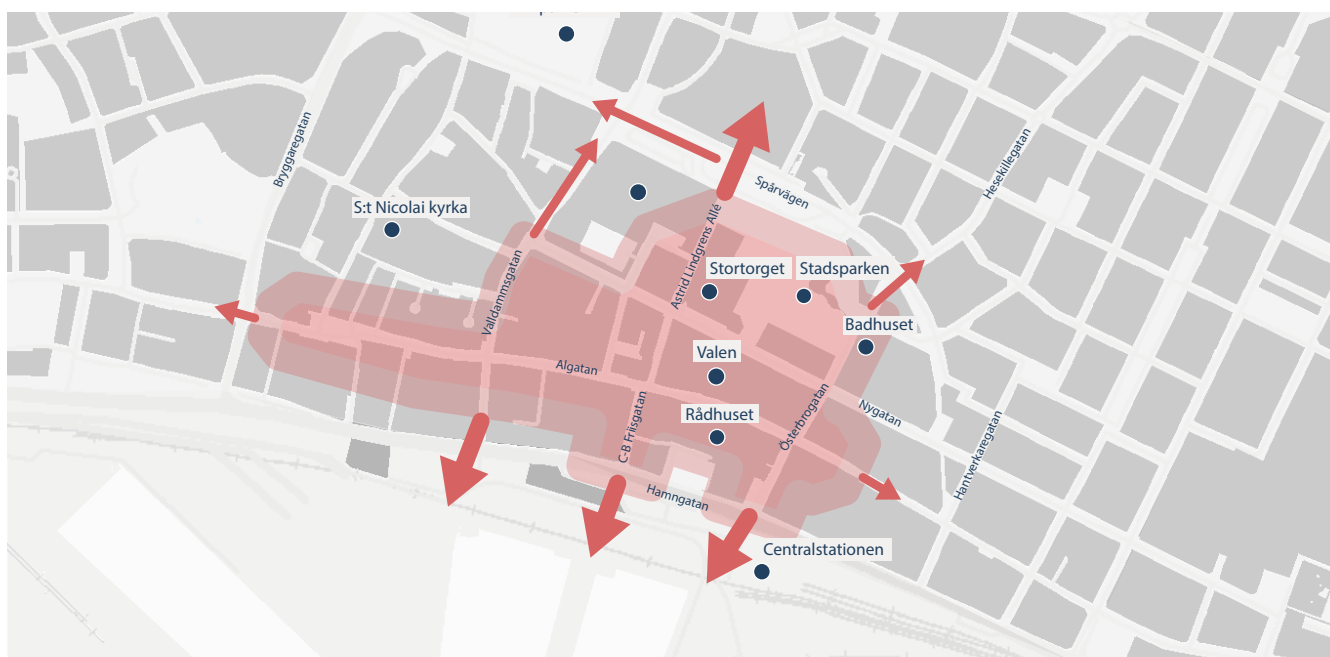
Handel är i huvudsak centrerad till Algatan och dess tvärgator samt Valen-gallerian. Viktiga målpunkter i och kring stadskärnan är centralstationen, Valen-gallerian, Algatan, stortorget, stadsparken och stråk vidare mot sjukhuset och Hedvägen.

UTVIDGNING AV STADSKÄRNAN OCH ÖKAT UNDERLAG

Just nu pågår och planeras ett antal både mindre och större stadsbyggnadsprojekt inom och i angränsning till stadskärnan som kommer att påverka dess utvidgning och förutsättningar. En utvidgning av stadskärnan kommer till viss del ske norrut mot Övre och stadsparkskvarteren samt söderut mot Sjöstaden och vattnet (se även avsnitt *Nya stråk och kopplingar i centrala Trelleborg*). Dessa områden är viktiga att utveckla med tät blandad bebyggelse. Den pågående och framtida förtätningen av mindre områden i centrala Trelleborg kommer samtidigt att bidra till att stärka och utveckla stadskärnan genom exempelvis ett ökat befolkningsunderlag.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Förutsättningarna för att handel och besöksnäringen i Trelleborgs stadskärna ska stärkas.
- Vid ny bebyggelse i stadskärnan ska alltid levande bottenvåningar och gårdsmiljöer eftersträvas. Byggnader bör placeras i gatuliv med entréerna vända mot gatan.
- De offentliga rummen ska inbjuda till möten, rörelse och lek för alla åldrar.
- Funktioner som överlappar varandra i tid på dygnet och året bör blandas för att befolka staden både dag- och kvällstid.
- I planeringen av nya stadsdelar (så som Västra sjöstaden och Sjöstaden) är utgångspunkten att skapa en funktionsblandad bebyggelse som inte konkurrerar med handeln i stadskärnan.
- Arbete pågår med kulturmiljöprogram samt stadsmiljöprogram. Till utställningen kommer dessa ställningstaganden att uppdateras.

Kartan visar befintlig stadskärna och förväntade riktningar för dess utvidgning inom översiktsplaneperioden (i markanvändningskartan preciseras stadskärmans utvidgning ytterligare).

V ERKSAMHETSOMRÅDEN

Västra verksamhetsområdet.

Deponin, i anslutning till Västra verksamhetsområdet.

Inom den fördjupade översiktsplanens avgränsning finns två större verksamhetsområden utanför de centrala delarna av staden. Dessa benämns som Västra verksamhetsområdet och Östra verksamhetsområdet. Inom staden finns även ett verksamhetsområde vid Trelleborgs AB.

VÄSTRA VERKSAMHETSOMRÅDET

Västra verksamhetsområdet är kommunens största verksamhetsområde både sett till yta och antalet arbetsställen. Här finns en blandad branschstruktur med dominans av handel, reparation och transport följt av tillverkning, byggverksamhet och kunskapsintensiv verksamhet. Ett typiskt företag är ett mindre företag med färre än 50 anställda och det finns en hög andel företag med noll anställda.

Området utgår en entré till Trelleborgs stad västerifrån och kan nås med cykel, kollektivtrafik och bil från hela staden. Området är en viktig länk mellan stadens centrala delar och rekreationsområdet kring Albäcksån. Genom området sträcker sig Ståstorpsån som har potential att utvecklas till ett rekreationsstråk där jordbrukslandskapet binds samman med

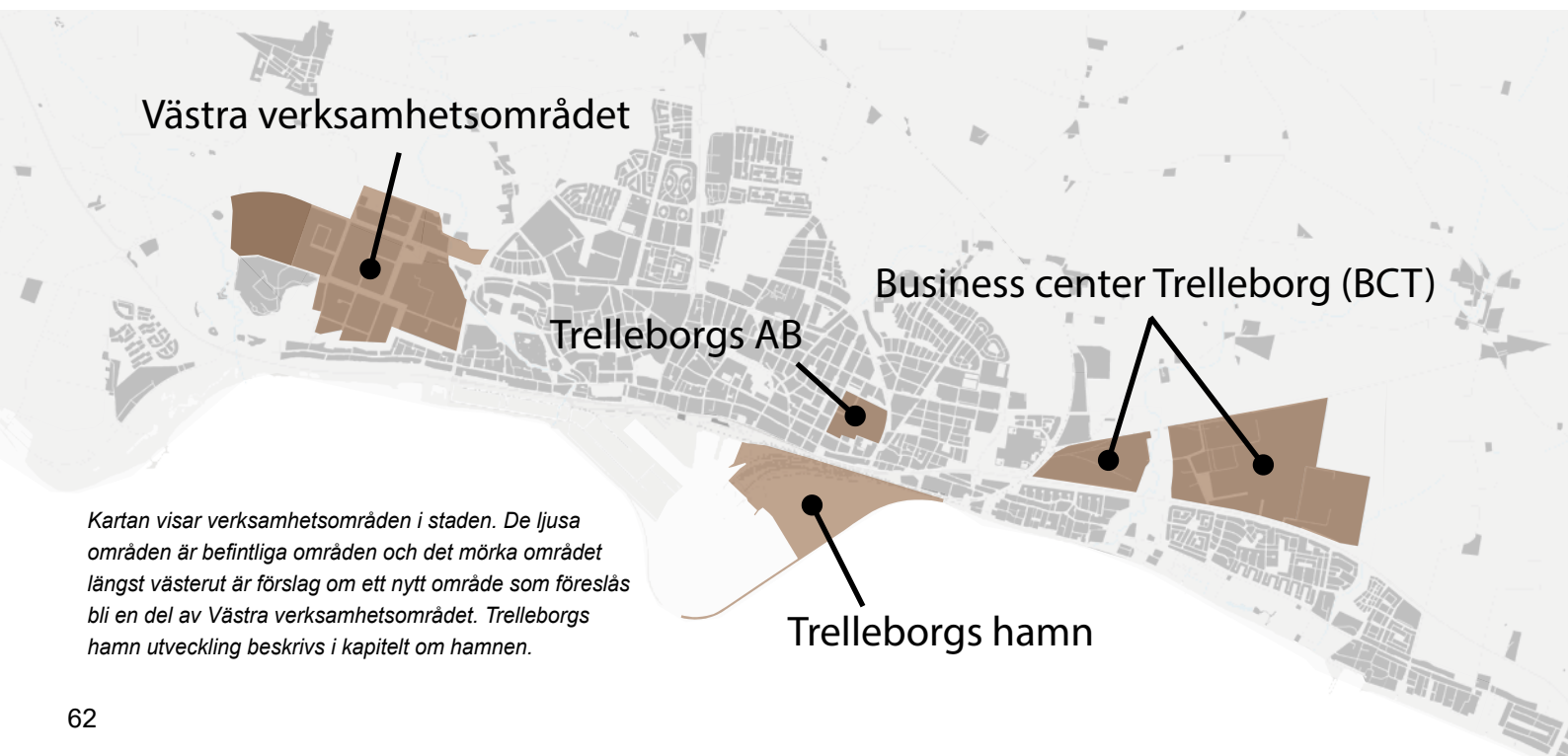
staden och havet. Delar av området är utpekade för framtida park- och naturändamål (norra deponin). Andra verksamheter är Sysvas återvinningscentral som kräver stora ytor vilket påverkar verksamhetsområdets framtida utvecklingsmöjligheter. Här ligger även kommunens avloppsreningsverk.

UTVECKLING AV OMRÅDET

2015 beslutade samhällsbyggnadsnämnden att godkänna projektbeskrivning för ett planprogram för Västra Verksamhetsområdet. Under 2016-2017 togs ett antal utredningar fram som ligger till grund för ett utvecklingsförslag för området. I nuläget är arbetet med planprogrammet vilande då arbetet med en ny ringväg som är en viktig förutsättning och behöver inväntas.

NY VERKSAMHET

Det finns en efterfrågan på verksamhetsmark i Västra verksamhetsområdet. Kommunen vill därför utöka verksamhetsområdet västerut. Detta område består idag av jordbruksmark. I ett framtida detaljplanearbete behöver översvämningsrisken utredas då detta område ligger lågt och i närheten av Ståstorpsån.

BUSINESS CENTER TRELLEBORG (BCT)

I östra Trelleborg ligger idag ett cirka 180 hektar stort område, ett område som idag kallas för östra verksamhetsområdet men som ska utvecklas till Business Center Trelleborg (BCT). Området används främst som verksamhetsområde med verksamhetsutövare inom logistik och produktion och är idag storskaligt, till stora delar hårdgjort. I söder avgränsas området av riksväg 9, jordbruksmark i öster och norr samt järnvägen i väster. Idag är området främst anpassat för biltrafik och tunga transporter. I takt med att Trelleborgs kommun genomför en ny ringväg samt östlig hamnfart är kommunens ambition att området ska utvecklas i samarbete med näringslivet för att få en betydelsefullare roll i kommunen.

Visionen för BCT är skapa förutsättningar för att området ska kunna utvecklas till ett starkt, stolt och samverkande verksamhetsområde. Inom området för BCT verkar kommunen för att ge förutsättningar till:

- Ett effektivt logistikcenter med bra kopplingar till nationellt och internationellt väg- och järnvägsnät samt sjöfart.
- Effektiv markanvändning genom att förtäta och skapa tydliga riktlinjer för området.
- Mångfald och variation.
- Ett attraktivt och innovativt verksamhetsområde.
- Utnyttja områdets geografiska placering och sin unika kombination av infrastruktur är Trelleborg och BCT en tydlig del av Nordeuropa. Utveckla sin roll som regional kärna.
- Attraktiva och välkomnande entréer som väcker nyfikenhet.
- Utveckla tillgängligheten inom och till BCT.

- Utveckla de rekreativa värdena som finns i området, bland annat Dalköpingeån.
- En trivsamt, attraktiv och hållbar uppställningsyta för Trelleborgs hamn med tillhörande funktioner.

Området kring BCT kommer att utgöra en ny och viktigt entré till staden. En entré som bland annat innebär att väg 9 söder om BCT på sikt kan omvandlas till en stadsgata. I nord-sydlig riktning löper Dalköpingeån, vilket är ett unikt inslag i ett verksamhetsområde. För att ta vara på de rekreativa värdena verkar kommunen för att anlägga en rekreationsslinga som sträcker sig runt ån och även ner söder om väg 9 in i bostadsområdet.

När området utvecklas är det av stor vikt att kollektivtrafiken hit kan förbättras samt att goda gång- och cykelmöjligheter tillskapas.

TRELLEBORGS HAMN

Utvecklingen av Trelleborgs hamn beskrivs i kapitlet om hamnen.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Västra verksamhetsområdet utökas västerut för att öka tillgången till verksamhetsmark.
- Kommunen arbetar för att utveckla det östra industriområdet till ett Business center (BCT).
- Kunskapsintensiva verksamheter ska företrädesvis lokaliseras centralt i kollektivtrafiknära läge.
- Vid etablering av nya verksamheter ska tomterna inte göras större än vad verksamheterna kräver.
- Kommunen verkar för att godstransporter med järnväg ska vara möjligt från hamnen samt från Business center Trelleborg (BCT).

SKOLOR

BAKGRUND OCH FÖRUTSÄTTNINGAR

I samband med att Trelleborgs stad växer ökar kraven på planering av skolor och förskolor. Detta är verksamheter som behöver stora ytor för att stimulera barnens lek och utveckling. Eftersom stadens bebyggelseutveckling i huvudsak sker genom förtätningen skapas därmed utmaningar för att framöver lokalisera tillräckligt stora ytor för skol- och förskolemiljö. Vidare finns det flera osäkerheter kring det förväntade behovet av skolor och förskolor i ett visst område. Eftersom bostadsbyggandet är marknadsstyrt är det svårt att veta när bostäder kommer att byggas samt kan elever själva välja en annan skola än den som ligger i närområdet. Vidare kan även antalet barn som går i skola och förskola i ett område variera över tiden.

NULÄGE

I Trelleborgs stad finns det 83 förskoleavdelningar. I dessa är 1 437 barn placerade i kommunens förskolor (februari 2019) och cirka 250 barn i fristående verksamheter. I stadens grundskolor finns det 3673 elever (2019). En stor del av de kommunala förskolorna och grundskolorna i staden är relativt fullbelagda och kan inte utökas på den plats där de ligger. I kommunens prognos beräknas antalet förskolebarn i staden öka med cirka 600 barn till år 2026 och ytterligare cirka 600 barn till år 2033. För grundskolan är motsvarande siffror 800 elever till år 2026 och ytterligare 670 elever till år 2033.

FYSISK AKTIVITET

Idag finns mängder av forskning som belyser hur miljön som barn vistas i påverkar deras utveckling och lärande. Barn är i behov av bra utemiljöer, miljöer som bland annat tillåter dem att på egna villkor skapa och utforma platser. Där nyfikenheten får spelrum och stimulerar till nya utmaningar samt lockar till fysisk aktivitet och lek.

Plan och bygglagen (PBL) syftar till att bland annat skapa jämlika och goda levnadsförhållanden och främja en

hållbar samhällsutveckling. Lagstiftning PBL kräver att städer ska möjliggöra för tillräckligt stor friyta för lek och utevistelse för skola och förskola.

RIKTLINJER FÖR SKOLOR OCH FÖRSKOLORS UTEMILJÖ

I dagsläget finns inga lagkrav på hur stora dessa friytor ska vara utan varje kommun har eget ansvar att ta ställning hur stora skolor och förskolors utemiljöer ska vara samt utformas. Nedan presenteras Trelleborgs kommuns riktvärden för barns utemiljö.

Förskola

- 30 kvm/barn.
- Där det finns närhet till lämpligt park eller grönområde kan den egna gården minskas till 25 kvm/barn.

Skola

- 20 kvm/barn.
- Där det finns närhet till lämpligt park eller grönområde kan den egna gården minskas till 15 kvm/barn.

BEHOV

Fram till år 2033 behövs 107 nya förskoleavdelningar i Trelleborgs stad (45 av dessa ersätter befintliga avdelningar som framöver planeras att avyttras). Behovet fram till 2026 beräknas vara 59 nya förskoleavdelningar.

Fram till 2033 behövs två nya grundskolor (F-9) i staden. En fram till 2026 och ytterligare en till 2033.

Kommunens bedömning kring behovet bygger på prognoser av befolkningsökning och bostadsbyggande fram till 2033.

FÖRSLAG

Kartan visar föreslagna nya områden för skolor och förskolor, och områden som i dagsläget genom detaljplan planläggs för förskolor. I kartan visas också de utbyggnadsområden (markerade med rosa färg) där det behövs yta för förskola och/eller skola, men där platsen inte är bestämd. Placeringen kommer att klargöras vid kommande planering.

I Trelleborgs stad föreslås platser för totalt tio förskolor (inkl. inom nya utbyggnadsområden). Majoriteten av de föreslagna

ytorna är på kommunägd mark. Förskolorna är planerade som relativt stora enheter (5000-7000 kvm). Två av de föreslagna förskolorna ligger inom mark som är detaljpanelagt för *Allmänt ändamål* eller *Skola*. Fyra förskolor föreslås på mark som idag är grönområde. Föreslagna ytor och antal förskolor utgår från förskoleenheter på cirka 8 avdelningar, vid framtida planering kan storleken och antalet variera beroende på områdets förutsättningar (till exempel inom nya utbyggnadsområden).

Närhet till skola

Barn och unga ska ha nära till stadens skolor och förskolor. Kommunen föreslår platser för framtida förskolor i stora delar av staden, i befintliga stadsstrukturer och i nybyggda områden. Område med brist på större ytor för förskola är stadens centrala delar. Där kan det framöver finnas behov av att planera för mindre förskoleenheter som lättare kan anpassas till den täta stadsstrukturen.

SKOLOR forts.

FÖRSKOLOR

VÄSTERVÅNG

Yta: 5 000-5 500 kvm.

Mark: Kommunägd.

Detaljplan: Gällande detaljplan medger användning Skola .

Övriga förutsättningar och utredningsbehov:
Platsens lämplighet för förskola behöver utredas vidare. Särskilt viktig aspekt att beakta är hur parkeringsbehovet kan tillgodoses inom hela skolområdet då marken idag bland annat används som parkering. Västervångskolans framtida utbyggnadsbehov, vilket kan påverka lämpligheten att bebygga platsen med en förskola, behöver även studeras vidare.

FLANINGEN

Yta: 5500-6000 kvm.

Mark: Kommunägd.

Detaljplan: Gällande detaljplan medger användning Park.

Övriga förutsättningar och utredningsbehov:
I det utpekade områdets västra del finns idag en befintlig förskola som planeras att avvecklas. Området ligger lågt och riskerar att översvämmas vid skyfall. Vid framtida planering behöver detta beaktas. Vidare behöver även möjlig angöring till området studeras vidare. En eventuell utvidgning av ytan för utemiljö kan vara möjlig, men påverkan på bland annat befintligt cykelstråk och grönområde behöver i så fall utredas,

KATTEBÄCK

Yta: 8500-9000 kvm.

Mark: Kommunägd.

Detaljplan: Gällande detaljplan medger användning Allmänt ändamål.

Övriga förutsättningar och utredningsbehov:
På platsen finns idag Kattebäckskolan (grundskola). Angränsande vägar har god kapacitet. Parkområdet Kattebäck norr om tomten ligger lågt och riskerar att översvämmas vid skyfall.

MALÖRTEN

Yta: 4500-5500 kvm.

Mark: Kommunägd.

Detaljplan: Gällande detaljplan medger användning Allmänt ändamål.

Övriga förutsättningar och utredningsbehov:

I angräsnig till det utpekade området finns idag två mindre förskolor där den ena planeras att avvecklas. I kommande arbete behöver platsens lämplighet studeras vidare, så som placering av förskolebyggnad, trafik, lämplig angoring till platsen och påverkan på befintliga cykelstråk.

ÖSTERLID

Yta: 4500 kvm.

Mark: Kommunägd.

Detaljplan: Gällande detaljplan medger användning Allmänt ändamål.

Övriga förutsättningar och utredningsbehov:

I det utpekade områdets norra del finns idag en befintlig förskola som planeras att avvecklas. Platsens lämplighet för en större förskoleenhet än idag behöver utredas vidare, så som angöring och trafiksäkerhet

BÄCKA

Yta: 7000-8000 kvm.

Mark: Kommunägd.

Detaljplan: Gällande detaljplan medger användning Allmänt ändamål.

Övriga förutsättningar och utredningsbehov:

Trelleborgs kommun utreder i nuläget Bäckaskolans behov av utbyggnad. Möjligtvis kan utpekad yta behövas vid en utbyggnad av grundskolan. Till utställningsskedet av handlingen beräknas detta vara klarlagt. Området är idag, i gällande detaljplan, planerat som Allmänt ändamål för skola. Dock är området utpekad som prickmark, vilket innebär att området inte får bebyggas. För att möjliggöra en byggnation krävs därmed en detaljplaneändring.

SKOLOR forts.

GRUNDSKOLOR

KÖPINGE

Yta: 20 000 kvm.

Mark: Kommunägd.

Detaljplan: Gällande detaljplan medger användning Skola

Övriga förutsättningar och utredningsbehov:
På platsen låg tidigare Köpingskolan, vilken revs 2014. Området är därmed dimensionerat för skolverksamhet, vilket bland annat innebär goda parkeringsmöjligheter och god kapacitet på kringliggande gatunät.

SAMNYTTJA MARK OCH LOKALER

I takt med att städerna förtätas finns ett stort behov av att städerna använder sina resurser på ett effektivare sätt, genom att bland annat bli bättre på att samsas på ytor och samnyttja mark. Att samnyttja mark är ett av många verktyg i arbetet om att skapa en hållbar stad. Det finns mängder av positiva effekter som går att vinna genom att samnyttja staden resurser. Den främsta vinsten med samnyttjande är resurseffektivisering. Andra exempel på positiva effekter av samnyttjande är bland annat en ökad integration och skapande av mötesplatser.

Ett normalt år består av 365 dagar och det svenska skolarbetet pågår under 178 dagar, det betyder att många av kommunens skolor står oanvända under stora delar av året. Skolor, som oftast består av stora ytor, utnyttjar idag inte sin kapacitet till fullo året runt. Idag finns alltså lediga lokaler, idrottsplatser och andra ytor som skulle kunna nyttjas av andra aktörer eller allmänheten. Skolgårdar kan bland annat vara en resurs för elever och allmänheten på kvällar och helger, vilket kan ge ett mervärde för skolorna.

Vidare kan förskole- och skolgårdens ytanspråk minskas ned något ifall den ligger nära en lämplig park eller grönområde. En ökad användning av parkmark innebär dock att slitage eller att störningar ökar vilket ställer särskilda krav på drift, skötsel och finansiering.

KULTUR OCH FRITID

LÄS MER!

- Kulturpolitisk strategi 2017-2020
- Idrotts- och fritidspolitiska mål

Trelleborg har ett aktivt kultur- och idrottsliv. Här finns bland annat bibliotek, museum, konsthall, badhus och idrottsplatser.

Ett dynamiskt, inkluderande och engagerande idrotts- och fritidsliv samt kulturutbud är av stor vikt för Trelleborgs kommun och dess invånare. De positiva aspekterna av ett aktivt och meningsfullt liv påverkar hela samhället och folkhälsan. De mötesplatser som skapas är viktiga för många Trelleborgare oavsett ålder, kön, socioekonomisk bakgrund, etnicitet och funktionsvariation.

FÖRENINGSLIV

I Trelleborg finns ett aktivt föreningsliv, både av kultur- och idrottsintresserade. Den fria folkrörelsebaserade föreningsidrotten är stark i Trelleborg och mer än 100 idrottsföreningar finns i kommunen.

Trelleborgs rika föreningsliv täcker in allt ifrån konstakning och karate till tyngdlyftning och triathlon, elitidrottare till motionsidrottare, flickor såväl som pojkar, unga och pensionärer. I relation till andra kommuner har Trelleborg fortfarande en stor andel föreningsaktiva.

Det finns också en stor mängd föreningar som inte har idrottslig verksamhet som huvudsyssla och som bidrar till att skapa en meningsfull fritid för många barn, unga och vuxna. Det är viktigt att samverka med dessa föreningar och hitta vägar för dom att interagera med idrottsföreningar och att sätta fokus på det arbete de utför för folkhälsan.

UTVECKLING AV FRITIDS-OMRÅDEN

I kommunen finns ett stort antal anläggningar för kommunens föreningar men brist på träningstider innebär problem för föreningar. Idag finns det föreningar som måste tacka nej till nya aktiva barn och unga eftersom det inte finns tillräckligt med tider för föreningen att träna på. Dessutom finns det en del anläggningar med dåligt underhåll och bristande faciliteter.

I de östra delarna av staden finns en aktiv rugbyklubb som i dagsläget inte har tillräckligt med ytor för träning och tävlingsspel. Trelleborgs kommun vill därför tillskapa ytor vid Salixvägen för att kunna anlägga två rugbyplaner.

KULTUR

Kultur är en unik kraft i samhället, något som i princip alla berörs av på olika sätt i sin vardag, på sin fritid, genom sitt arbete och vid olika skeden i livet. Trelleborgs kulturinstitutioner bidrar starkt till att stadens attraktivitet. Ett rikt kulturliv kan bidra till att locka till sig såväl besökare som nya boende, samt tillgodose det behov som finns hos invånarna.

Kultur är inte bara en fritidsaktivitet för de som deltar i föreningar, inte heller bara ett medel för att uppnå t.ex. förbättrade skolresultat, ökad läsförståelse, integration mm utan också en stor professionell bransch. Kommunens egna institutioner består av biblioteken, Kulturskolan och Trelleborgs museer. Dessutom finns Stadsparkspaviljongen, Parken samt Kultur- och evenemangsenheten.

KULTUR I NYA UTBYGGNADSOMRÅDEN

I utbyggnaden av nya områden är det av stor vikt att planera för kultur och publika målpunkter.

Trelleborg har en kulturpolitisk strategi där mål för bland annat kulturens roll i samhället tagits. Dessa är:

- I alla kommunala byggprojekt bör 1 % av byggprojektets budget avsättas till konstnärlig gestaltning.
- Kultur- och fritidsförvaltningen ska företräda och visa kulturmiljövärden i planeringsprocesser och öka intresset och förståelsen för konst och kultur som utvecklingsfaktor.
- Kulturnämnden ska ha en rådgörande roll vid planering av nya områden där nämndens verksamhet ska finnas.
- Vid nybyggnation och renovering ska

hänsyn tas till behovet av mångfunktionella anläggningar.

- Öppna mötesplatser t.ex. replokaler ska skapas för barn och ungdomar där möten kan ske.

NYTT KONSERTHUS

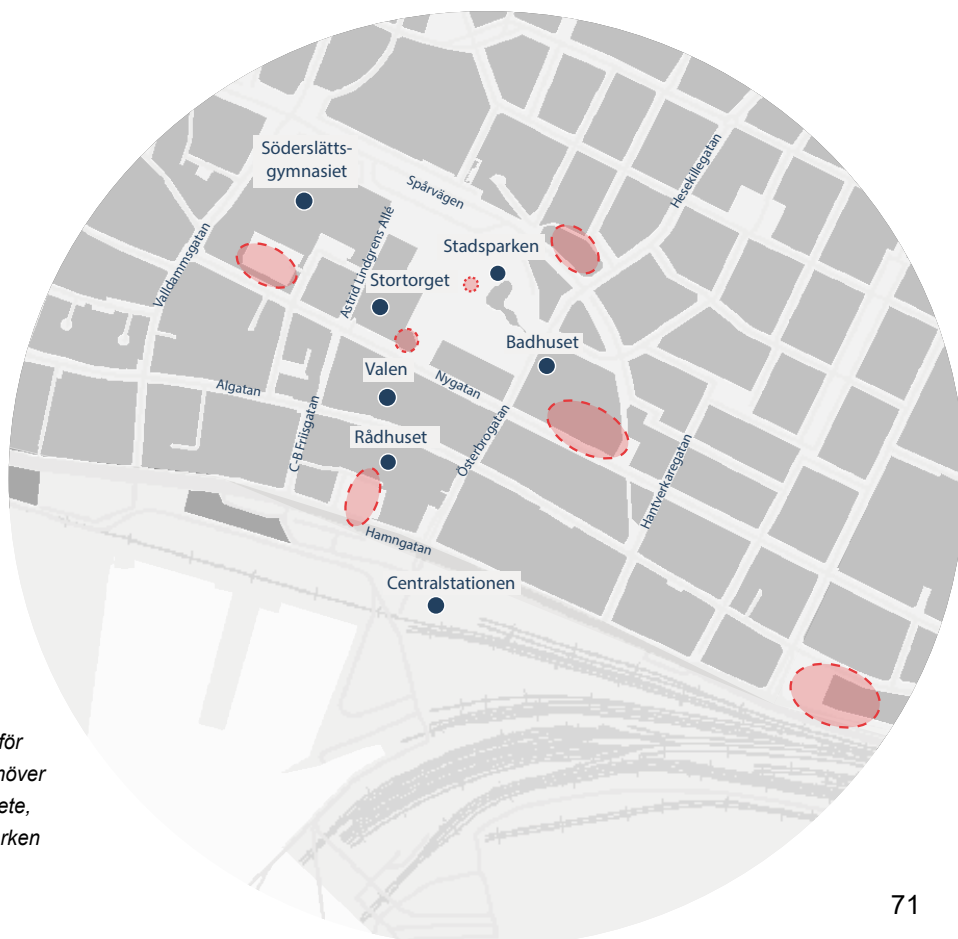
Trelleborg saknar idag ett fullvärdigt konsert-, kongress- och kulturhus. Parken är kommunens enda kultur- och konferensanläggning. Det innebär att få externa eventbolag kan förlägga sina arrangemang i kommunen. Detta gäller till exempel pop- och rockkonserter, teaterföreställningar, operaföreställningar, dansföreställningar, symfonikonserter med flera.

Inom arbetet med den fördjupade översiktsplanen har möjliga placeringar för ett nytt konserthus diskuterats. Viktiga aspekter vid lokalisering av en sådan publik målpunkt är att det måste ligga centralt, lättillgängligt och i god anslutning till kollektivtrafik, helst till stationen.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Kommunen ska skapa möjligheter för att anlägga två nya rugbyplaner i östra delen av Trelleborg.
- Utreda vidare möjligheter samt lokalisering av ett nytt kulturhus i de centrala delarna av staden.
- Särskilt beakta målen som berör samhällsplanering i den kulturpolitiska strategin 2017-2020.

Möjliga placeringar som diskuterats visas på kartan nedan. Viktigt att notera är att alla dessa alternativ måste utredas vidare då detaljerade studier inte skett. Utöver dessa, vilka ligger inom den befintliga stadstrukturen, kan även Sjöstaden framöver bli aktuellt för ett konserthus.

Kartan visar möjliga lokaliseringar för ett nytt konserthus. Alla förslag behöver utredas vidare i ett kommande arbete, särskilt förslagen gällande stadsparken och stortorget.

KULTURMILJÖ

KULTURMILJÖ

Trelleborg är en av Skånes äldsta städer och nämns i skrift redan år 1257, men även innan detta förekom viss bosättning på platsen. I den medeltida kärnan kring Gamla Torget finns en av Sveriges äldsta gator, Bryggaregatan. Trelleborg har länge haft stor potential tack vare omlandet med den goda åkerjorden på Söderslätt samt havet som har möjliggjort för fiske, handel och sjöfart. Kommunen har alltsedan förhistorisk tid varit attraktiv för även odling och bosättning. Som Sveriges sydligaste stad har Trelleborg ett strategiskt läge som gör att orten historiskt sett har varit viktig för resande och handel. Under 1700-talet och framåt utvecklas Trelleborg genom företagsamheten hos köpmän och entreprenörer, trots indragna stadsrättigheter. Både hamn och järnväg var från början privata initiativ som senare förstatligades. Som knutpunkt för järnväg och hamnläge utvecklas Trelleborg kraftigt under det förra sekelskiftet för att i slutet av 1900-talet förändras från en industristad till en stad med flera typer av verksamheter. Trelleborg har en rik kulturmiljö och en spännande historia som präglats av tidstypiska stadsbyggnadsideal och ekonomisk utveckling, såsom framväxandet av bland annat köpmansgårdar, tegelbruk, industrier och hamn, till dagens planering för ett attraktivt kustnära boende.

BEBYGGELSEN I TRELLEBORG

Bebyggelsen i Trelleborg är varierande såväl gällande ålder som gällande arkitektur och funktion. Trots den heterogena karaktären, är bebyggelsen ändå genomgående sammanhållen och stadsmässig. Vid 1900-talets mitt rädde, liksom i flertalet andra svenska städer, en omfattande rivningsvåg och många äldre byggnader ersattes av nybyggen i en modernistisk stil. Arkitekturidealen varierar över tid och som exempel kan generellt sägas att byggnader från sekelskiftet 1900 är detaljrika medan byggnaderna från mitten av 1900-talet är mer lågmälda i sitt uttryck, med subtila dekorativa inslag såsom glaserat kakel eller mosaik. Vanligt förekommande i Trelleborg är de många trekantiga burspråken, och trappgavlar

med inspiration från den medeltida bebyggelsen. Det är sannolikt en medveten hänvisning till nordtysk arkitektur. Rött tegel och putsade fasader är signifikanta inslag och återfinns hos många byggnader, och även en del byggnader från 1980-/90-talet uppvisar historiserande arkitekturelement. De centrala delarna av staden är generellt gröna med flera parker och gator som inramas av alléer.

Trelleborgs stadskärna består av en varierad bebyggelse från 1800-talet och fram till nutid. Merparten av bebyggelsen stammar dock från 1900-talet, med en övervikt kring seklets mitt. Den äldsta bebyggelsen är till stora delar lokaliserad utanför stadskärnan, längs de gamla in- och utfartsvägarna där en typisk randbebyggelse av gatehus och fiskarhus återfinns. Fina och karaktäristiska bostadsområden, typiska för sin tillkomsttid, finns vid Österlid, Akka, Barnängen, Granlunda, Kattebäck och Hallabacken. Bebyggelse typisk för fiskelägen med låga gatuhus finns i Skåre, Friheden, Östra Stranden, Åhus och Gislövs läge.

Trots de många rivningarna och bilden av Trelleborg som en stad där stora delar av bebyggelsen tillåtits försvinna, finns det många byggnader och miljöer med kulturhistoriska värden runt om i Trelleborg. Som exempel kan nämnas de medeltida kyrkorna, Gamla Lasarettet, Ångkvarnens magasin, Järnvägsstationen, Post- och telegrafbyggnaden, kyrkogårdarna, den så kallade bankahörnan och flera välbevarade och tidstypiska områden med olika slags småhus. Ofta samverkar bebyggelsen med omkringsliggande grönska som bidrar till kulturmiljön.

Av modernare bebyggelse kan särskilt två flerbostadshus byggda för Trelleborgshem nämnas, dels deras första byggnad vid Västergatan, kvarteret Katten och huset vid korsningen Hedvägen-Valldammsgatan, kvarteret Husaren.

STADENS OFFENTLIGA RUM

Stadens viktigaste mötesplatser har av tradition varit torget, särskilt det som idag kallas Gamla Torget. Här har stadens brunn funnits och här bedrevs under lång tid torghandel. Torgen har varit stadens största offentliga rum och har därför också varit den punkt där man samlats för olika typer av möten och evenemang.

Folkets park nordväst om stadsparken grundades 1897 och är stadens äldsta park, den var från början en samlingsplats för arbetarrörelsen. Här finns även ett folkets hus samt en scenbyggnad som sommartid används för utomhusteater. Parken kompletterades 2011 med en skateboardpark och är än idag en betydelsefull mötesplats.

En annan mötespunkt med särskilt identitetsvärde är stadens idrottsplats, Vångavallen. Anläggningen har en 80-årig kontinuitet, vilket är en betydande ålder

i idrottshistoriska sammanhang. Öster om staden finns två andra värdefulla mötesplatser kopplade till fritid, Dalabadet och Nybostrand, två miljöer som kanske främst nyttjas sommartid men med en omisskännlig folkhemskaraktär. Det finns också många mötesplatser kopplade till föreningsliv och folkrörelser, två av de äldsta och med stora kulturhistoriska värden är Frälsningsarméns lokal vid Hantverkaregatan samt IOGT-NTO:s föreningshus vid Måsgränden på Östra stranden. Fler exempel på välgestaltade platser i staden är Kapellplan, Barnängen och Trekantsplan. Dessa är utformade som ett mellanting av park och torg.

STADENS GRÖNSKA UR ETT HISTORISKT PERSPEKTIV

De äldsta parkerna i Trelleborg är Folkets park som tidigare nämnts, och Stadsparken. Båda är tillkomna i samband med industrialiseringen i slutet av 1800-talet

och belägna i stadskärnans utkant. Stadsparken är idag ett attraktivt mål med sina många olika fågelarter, fågeldammar och en estrad, och inte minst sitt centrala läge. Parken är även utsmyckad med konst av bland annat Ralf Borselius och Axel Ebbe. Samtida med dessa två parker, eller från 1900-talets början, är flera av stadens alléer: Hedvägen, Skyttsgatan, Nygatan, samt den påkostade S:ta Gertruds väg och Frans Malmrosgatan.

Grönområdena kring Trelleborg och vid Gissebergshejdan och det lilla grönområdet vid kyrkan, samt stadens två begravningsplatser (Västra kyrkogården och Norra kyrkogården), är viktiga grönstrukturer med stora kulturhistoriska värden. Alla har olika karaktär och har tillkommit genom olika bestämmelser, beslut och för olika ändamål. På så vis representerar de olika stadsplaneideal, ideologier och epoker. Golfbanan i västra delen av Trelleborg är anlagd år 1963.

LÄS MER!

- Natur- och kulturmiljöplan 2010
- Kulturmiljöutredning tillhörande fördjupad översiktsplan för Trelleborgs stad 2025.

LAGSTIFTNING

SKYDD I PBL

Byggnader och bebyggelseområden kan enligt Plan- och bygglagen (PBL) vara av antingen allmänt eller av särskilt värde. En byggnad som har ett särskilt värde får inte förvanskas, medan en byggnad av allmänt värde får förändras om det görs varsamt och med hänsyn till byggnadens karaktärsdrag. Vilka åtgärder som får utföras på en byggnad kan därför bero av det värde byggnaden bedöms ha.

KOMMUNALA SKYDD

I en detaljplan kan en byggnad föras med skydds- och varsamhetsbestämmelser. Dessa kan tex innebära att byggnaden inte får rivas, eller att underhåll skall ske med ett visst material. På så vis kan kulturhistoriska värden säkras, samtidigt som det blir tydligt för fastighetsägaren vilka förutsättningar byggnaden har.

Områdesbestämmelser, som innebär en utökad bygglovspflicht, berör en knapp handfull områden inom den fördjupade översiktsplanens geografiska begränsningar. Områdesbestämmelserna syftar till att bevara respektive bys specifika karaktär.

En byggnad eller ett bebyggelseområde kan också vara utpekad genom en inventering. Detta innebär inget egentligt skydd utöver PBL men visar hur kommunen bedömt den aktuella bebyggelsens

värden, och därmed också hur den skall hanteras i tex bygglovsärenden.

ANDRA SKYDD

Fornlämningar, byggnadsminnen och kyrkliga kulturminnen regleras i Kulturmiljölagen. Länsstyrelsen och riksantikvarieämbetet handlägger ärenden som rör dessa.

Riksintressen regleras i Miljöbalken. Inom området för den fördjupade översiktsplanen berörs två riksintressen för kulturmiljö. Länsstyrelsen övervakar att kommunen tillgodoser dessa i sin planering.

Länsstyrelsen har tagit fram ett omfattande kulturmiljöprogram för Skåne. Programmet syftar till att lyfta fram värden och miljöer, och ger en indikation kring vilka områden som bör bevakas extra noga. Programmet innebär dock inget utökad juridiskt skydd.

BYGGNADER MED SKYDD I DETALJPLAN

Endast ett begränsat antal byggnader är i dagsläget försedda med skydd i detaljplan, exempelvis Centralstationen, Posthuset, Skyddsgården. Hur tydliga och tillämpbara skydden är varierar dock beroende på detaljplanerans ålder och formuleringarna i dessa.

För att utreda vilka byggnader som bör föras med skyddsbestämmelser behöver bebyggelsen inventeras och värderas

utifrån ett kulturhistoriskt perspektiv. Detta arbete har påbörjats och kommer leda till en tydligare bild av stadens kulturhistoriskt värdefulla bebyggelse, samt behovet av att skydda densamma.

Exempel på byggnader som redan bedömts vara särskilt värdefulla enligt PBL och som ändå saknar befintligt skydd är bland annat det gamla vattentornet, rådhusets äldsta del, badhuset, Axel Ebbes konsthall, och gasverket.

PÅGÅENDE ARBETE MED KULTURMILJÖPROGRAM

En omfattande kulturmiljöutredning för Trelleborgs stad togs fram 2012. Denna utgör fortfarande ett bra stöd gällande information om stadens kulturmiljöer och bör därför även framgent användas vid behov av kunskapsinhämtning.

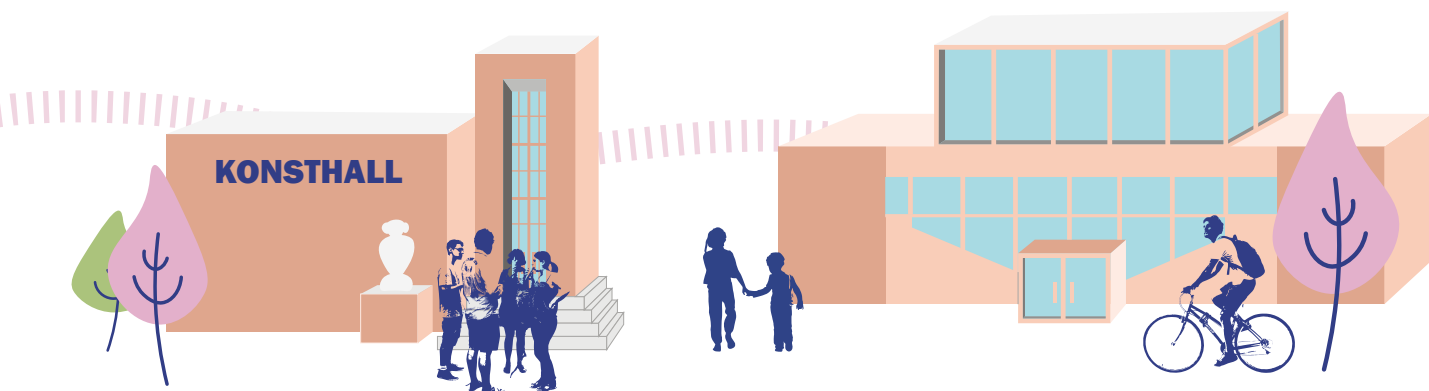
Det pågår ett aktivt arbete inom kommunen med att ta fram ett kulturmiljöprogram för hela kommunen, med start inom den fördjupade översiktsplanens geografiska område. Inom detta arbete kommer delar av bebyggelsen att inventeras och vägledande riktlinjer kommer att tas fram. Syftet med kulturmiljöprogrammet är dels att identifiera värdefulla kulturmiljöer

samt att ligga till grund för lovprövningar. Programmets första etapp beräknas vara färdigställt under 2019.

Arbetet med den fördjupade översiktsplanen pågår parallellt och i nära samarbete med framtagandet av kulturmiljöprogrammet. Fram till dess att kulturmiljöprogrammet finns antaget har ett antal övergripande ställningstaganden tagits fram för utvecklingen av kulturmiljön i Trelleborg.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Kulturmiljöer, byggnader och landskap ska inventeras vid planläggning.
- Ny bebyggelse ska ta hänsyn till befintlig stadsstruktur, skala samt bebyggelse så att kulturvärden bevaras, förstås och förstärks. Det som förändras eller som byggs nytt ska ta hänsyn till platsens förutsättningar.
- Val av fasadmaterial och färgsättning av byggnader ska ta hänsyn till och anpassas till byggnadens och platsens förutsättningar.
- Grönstrukturen är ett viktigt element i stadens kulturmiljö och ska så fortsatt vara.
- Framtagande av kulturmiljöprogram pågår och ska vara klart under 2019. Till utställningshandlingen kommer dessa ställningstaganden att kompletteras så att de stämmer med framtagna riktlinjer i kulturmiljöprogrammet.

VÅNINGEN
& VILLAN

VÅNINGEN
& VILLAN

DEMI

ARKITEKTUR

ARKITEKTUR

Trelleborg växer, stadens invånarantal har ökat sedan 30 år tillbaka. Bostadsbyggandet har tagit fart de senaste åren och kommunen planerar för ett stort antal nya bostäder och verksamheter, i både nya stadsdelar och i förtätningsprojekt i staden.

Stadsbyggandet och de arkitektoniska kvaliteterna behöver säkerställas i det framtida byggandet i Trelleborg. Staden kommer framöver att främst växa genom förtätning och när nya byggnader tillskapas eller förändras är det av stor vikt att de samspelar med sin omgivning. Det innebär inte att arkitekturen inte kan vara moderna utan att de arkitektoniska idéerna ska knyta an i befintliga element i staden eller byggnader. När nya stadsdelar ska växa fram måste dessa hålla sådana kvaliteter att de kan locka till sig så väl invånare och besökare som nya verksamheter.

Arbete pågår parallellt med flera strategiska dokument som berör de arkitektoniska kvaliteterna i staden, bland annat stadsmiljöprogram, kulturmiljöprogram och grönplan. Efterhand som dessa dokument färdigställs kommer översiktsplanen att uppdateras fram till antagandet. Nedan presenteras övergripande ställningstaganden som stadsbyggandet och arkitekturen bör uppnå.

ARKITEKTUR SOM STÄRKER DET UNIKA TRELLEBORG

- Alla stadsbyggnadsprojekt bör utgå från en arkitektonisk idé. Idéen kan till exempel lyfta struktur, skala, material, färg och entréer samt hur dessa samspelar med stadsbyggan-

det och arkitekturen i Trelleborg samt dess närliggande byggnader.

- Bottenvåningar i staden, framförallt i och i anslutning till stadskärnan, bör i största mån utformas för lokaler för olika funktioner. Om de inte avses för lokaler i byggskedet kan rumshöjden anpassas så att de i framtiden kan omvandlas till sådana. Läs mer i avsnittet blandad bebyggelse, utvecklingsförslag.
- Kulturmiljöer, byggnader och landskap ska inventeras vid planläggning. Värdefulla kulturmiljöer ska i största mån sparas eller utvecklas. Läs mer i avsnittet om kulturmiljö.
- Kvarter bör om möjligt delas in i flera fastigheter för att möjliggöra en varierad arkitektur.

OFFENTLIGA RUM SOM INBJUDER TILL MÖTEN, LEK OCH VISTELSE

- Arbete pågår för att stärka stadskärnans attraktivitet. I den fortsatta utvecklingen av både staden och stadskärnan är det av stor vikt att olika typer av offentliga miljöer tillskapas som inbjuder till vistelse för alla åldrar.
- Trelleborg är en stad vid vattnet, även om det just nu inte går att ta sig ner till havet. Framöver är kommunens ambition att tillskapa vattenkontakt med högklassiga offentliga miljöer, stråk och kajer.
- Utformning av stråk och gator bör utgå från livsrumsmodellen i trafikplanen. Trelleborg har många fina alléer som ska sparas och om möjligt utvecklas. Läs mer i kapitlet om trafik och resande.

TRYGG STAD

- En tät och blandad stad innebär en ökad närvaro under fler av dygnets timmar vilket kan bidra till trygghet. Läs mer i kapitlet om blandad bebyggelse.
- Stadens utformning påverkar tryggheten. Det kan handla om utformningen av belysning, grönska eller andra offentliga miljöer. Arbete pågår med stadsmiljöprogram där denna fråga kommer att utvecklas vidare.
- Olika typer av rumsligheter behövs i staden för att skapa möjligheter för att mötas. Vid utformningen av staden är det därför viktigt att tänka på att tillskapa tydliga gränser mellan de privata och halvprivata rummen samt de offentliga miljöerna.
- För att känna sig delaktig i en stad bör möjligheter finnas för att kunna påverka sin närmiljö. Trelleborg har startat ett arbete som heter Modern medborgardialog för att tydligare lyfta in medborgarnas synpunkter, bland annat inom stadsbyggnadsprojekt.
- Barriärer i staden ska minskas ner genom att tillskapa olika typer av stråk samt att genom staden förtätas med blandad bebyggelse. Läs mer i kapitlet om bebyggelseutveckling.

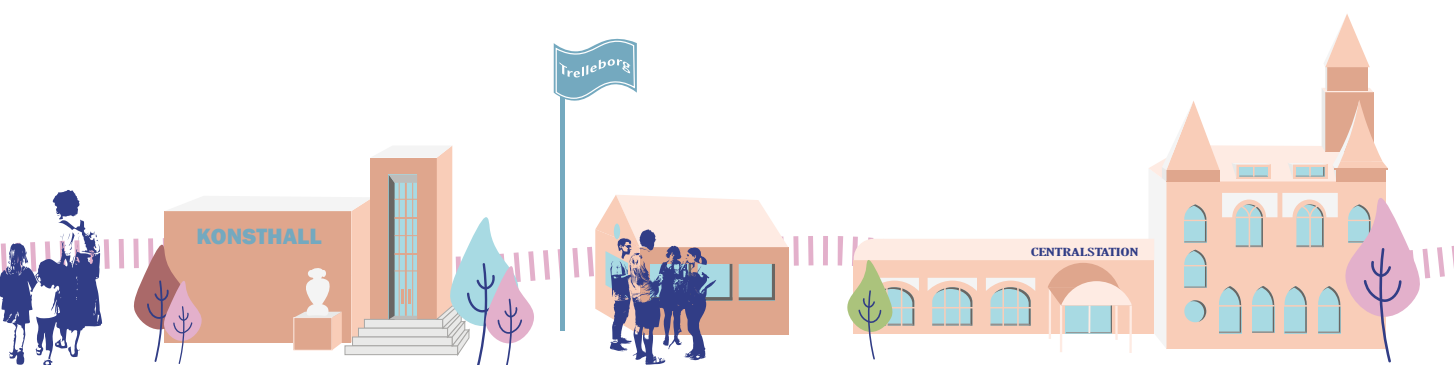
GRÖN STAD

- I den täta staden behövs tillgången till parker, gröna stråk och visteseytor öka. Grönska i gaturummen behöver även förstärkas.
- När grönytor tas i anspråk för byggnation bör det utredas om dessa kan kompenseras på annan plats eller genom högre kvalitet i en mindre yta.

- Läs mer i kapitlet om grön- och blåstrukturer.

HÅLLBAR OCH KLIMATANPASSAD ARKITEKTUR

- Stadsbyggandet och arkitekturen bör bidra till att den ekologiska delen av hållbarhet. Dels genom materialval och byggprocess men också genom att möjliggöra en hållbar livsstil.
- Staden ska även anpassas för att klara ett förändrat klimat, så som stigande hav, översvämningar och värmeböljor. Läs mer i kapitlet om klimatanpassning.

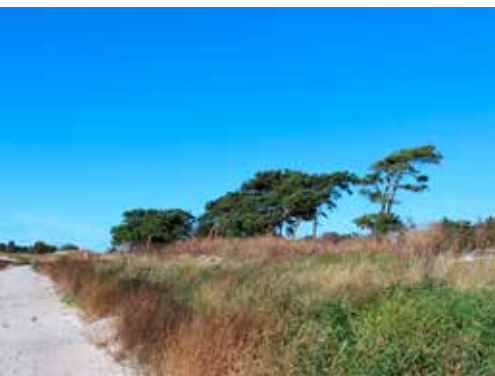

GRÖNA & BLÅA STRUKTURER

G RÖNA OCH BLÅA STRUKTURER

LÄS ÄVEN!

Natur- och kulturmiljöplanen för Trelleborgs kommun.

Trelleborgs gröna och blå värden består till stora delar av kustnära strandängar vid öppet hav, småsjöar och våtmarker i slättens öppna jordbrukslandskap, små men värdefulla skogsbestånd och de sydligaste delarna av ett spännande böljande backlandskap som för tankarna till senaste istidens avsmältning. Stora öppna vyer är ett kännetecken för naturen i Trelleborgs kommun. Det öppna havet sätter ton med fridfullt lugn, stilla bris eller stormande vågor. De öppna jordbruks-slätterna berättar om våren, sommaren, höst och vinter genom att tydligt ändra färg från bruna jordar till solgul raps och mognande sädesfält.

FRAMTAGANDE AV GRÖNPLAN

Parallellt med framtagandet av den fördjupade översiktsplanen pågår arbete med att ta fram en grönplan. Grönplanen ska vara färdigställd under 2019 och ställningstaganden samt förslag på åtgärder kommer att arbetas in i den fördjupade översiktsplanen efterhand som grönplanen färdigställs.

GRÖNPLANENS VISION

I arbete med grönplanen har förslag på en vision samt målbilder för grön- och blåstrukturen tagits fram.

"Trelleborgs kommun ska vara en plats att andas på. En plats där boende och besökare kan ta del av havet, vidderna, skogsområdena och parkerna. En plats med livskraftiga ekosystem och biologisk mångfald, på land och i vattnet."

VIKTIGA NATURTYPER I KOMMUNEN

SKOG OCH TRÄD

Trelleborgs kommun domineras av jordbruksmark och inslaget av skogar och träd är begränsat. Mer omfattande skogar finns endast i den norra och nordöstra delen av kommunen. Här finns dock flera fina och artrika skogsmiljöer, ofta bokdominerade. Skogslandskapet i denna del av kommunen är utpekad som värdeattrakt för bokskogsarter av Länsstyrelsen och är även ett mycket omtyckt friluftsområde. I

övriga delar av kommunen saknas större sammanhängande skogar och det finns i övrigt främst små och ofta mer isolerade skogsbestånd, alléer, parker, kyrkogårdar eller enskilda träd som utgör de trädbevandrande miljöerna. Dessa har dock ändå ett värde för många arter, också för en del sällsynta och mer krävande.

ÄNGS- OCH BETESMARKER

Det finns ett antal ängs- och betesmarker med stor artrikedom och hotade arter i kommunen och de flesta finns nära kusten. Betade eller slåttade marker har ofta en mycket artrik flora av både kärlväxter och svampar. Även insektsfaunan är rik med fjärilar, steklar och skalbaggar av olika slag.

KUSTMILJÖER

Längs med kusten finns flera intressanta och biologiskt värdefulla biotoper samt mycket höga rekreativa värden med ett stort antal besökare under framför allt sommarmånaderna. Biotoperna utgörs av stränder, sanddyner och en ofta speciell flora och fauna i anslutning till dessa. Här ingår även kustnära vatten som kan fungera som uppväxtnmiljö för många vattenlevande arter men också som viktig ledlinje för migrerande djur.

SANDMILJÖER

Det finns en stor mångfald av arter i sandiga miljöer som gamla täkter, sandiga betesmarker och sandiga vägskärningar. I Trelleborg utgör Maglarps sandtag en unik miljö med ett stort antal mycket sällsynta arter av i första hand insekter. Det gamla sandtaget är i dag naturreservat med en skötselplan som ska gynna de sandlevande arterna. Det finns även långa sträckor med strandnära sandmiljöer. Dessa kan i vissa fall vara värdefulla för såväl växter som insekter men för insektsfaunan är de ibland alltför vindexponerade.

SJÖAR, VATTENDRAG OCH SMÅVATTEN

Stora delar av Skåne har tidigare dränerats på vatten i jakten på åkermark. Idag finns endast en spillra kvar av såväl vattenmiljöer som de arter som är knutna

till dessa vilket innebär att dessa miljöer alltid bör ses som värdefulla. Vattendragen är i de flesta fall påtagligt påverkade av övergödning från jordbruket och från förändringar då vattendragen rensats, rätats, kulverterats eller påverkats med vandringshinder för fisk och bottenfauna. Nu satsas stora resurser på att restaurera och återskapa både rinnande vatten och andra vattenmiljöer i både Skåne och andra delar av landet.

I Trelleborgs kommun förekommer endast ett mindre antal sjöar och större våtmarker medan små våtmarker förekommer rikligt. I Trelleborgs vattenmiljöer finns ål och öring (rinnande vatten) flera arter groddjur, vattenlevande insekter och fåglar. Flera vattendrag av varierande storlek rinner genom kommunen och mynnar i havet längst i söder. Till de mer framträdande vattendragen i kommunen hör Fredshögsbäcken, Albäcksån, Ståstorp-å, Dalköpingeån, Gislövsån, Äspöån och längst i väster Tullstorpsån (där ett restaureringsprojekt nu pågår). Några

vattendrag är utpekade som särskilt värdefulla. Även den marina miljön är mycket värdefull för en lång rad organismer.

NATURRESERVAT OCH RIKSINTRESSEN

Inom den fördjupade översiktsplanens avgränsning finns tre naturreservat och ett riksintresse för naturvård samt riksintresse för friluftsliv.

DALKÖPINGE ÄNGAR

Dalköpinge ängar är kommunens äldsta naturreservat. läs mer om reservatet på kommande sida.

MAGLARPS SANDTAG

Maglarps sandtag är en bevarad del av ett gammalt sandtag. Sandtaget innehåller en av Skånes största kolonier backsvälar. Mikroklimatet, sanden, örterna, salixen och solinstrålningen på omgivande vallar skapar specifika och goda förutsättningar för många insekter.

I samband med inventeringar i sandgruppen har mycket sällsynta arter av solitära bin och insekter påträffats. Bland annat har man funnit nordvästra Europas enda kända population av flodsandbi här.

FREDSHÖG-STAVSTENSUDDE

Fredshög-Stavstensudde är ett marint reservat som omfattar drygt tusen hektar havsområde, men även inkluderar två hektar land. En mängd olika fiskarter trivs i reservatet, bland annat ål, torsk, tånglake och skrubbskädda och havsöring. Här finns blåstångsskogar och ålgräsängar som är viktiga för det marina livet då de fungerar som barnkammare för de uppväxande fiskarna.

RIKSINTRESSEN

Riksintresse för naturreservat är Måkläppen-Limhamnströskeln samt finns riksintresser för friluftsliv. Läs mer om dessa i kapitlet om riksintressen.

STADSNÄRA NATUR

GRÖNSTRUKTUR I TÄTBEBYGGDA OMRÅDEN

I Boverkets rapport Bostadsnära natur (2007) nämns tre aspekter som bör beaktas i den fysiska planeringen för att säkra grönstrukturen i tätbebyggda områden:

- **Tillgång** - den faktiska resursen som bostadsnära natur utgör.
- **Nåbarhet** - den faktiska och upplevda tillgängligheten till denna natur.
- **Kvalitet** - den bostadsnära naturens storlek, innehåll och värden.

Dessa tre aspekter bör alla beaktas i den fysiska planeringen men kan få olika utrymme beroende på landskapets förutsättningar. I exempelvis innerstaden där tillgången på parker och grönområden kan vara begränsad på grund av tät bebyggelse, blir kvaliteten och nåbarheten desto viktigare. I slättbygd däremot, där både tillgång och nåbarhet är begränsad blir det viktigt att öka tillgången genom att utveckla nya områden eller anlägga ny natur men också arbeta med grönstråk och nätverk ut i landskapet.

Trots att städerna ofta domineras av bebyggelse och hårdgjorda ytor av olika slag har även tätorterna sin biologiska mångfald. Särskilt värdefulla är äldre parkmiljöer, kyrkogårdar och alléer, men också gamla trädgårdar och vattenmiljöer. Parker har ofta betydligt fler äldre träd än vad som annars finns i det omgivande landskapet på Söderslätt. På träden finns förutsättningar för arter som kräver äldre träd med grov bark, håligheter och skador. I parkerna men också i trädgårdar och på kyrkogårdar finns ofta ett rikt insektsliv som bidrar med pollinering av fruktträd, bär och andra växter, en mycket betydelsefull ekosystemtjänst

För de kommunmedborgare som bor i eller i närheten av staden så fyller den tätortsnära naturen en viktig roll för rekreation, motion och upplevelse. Områdena är även betydelsefulla för biologisk mångfald, omhändertagande av dagvatten och för sin förmåga att verka temperatursänkande. Att säkerställa att dessa områden bevaras vid förtätning och i den fysiska planeringen är därför av högsta vikt.

Begreppet tätortsnära natur tar sin utgångspunkt i bostaden - den tätortsnära naturen ska vara möjlig att nå till fots från bostaden. I forskningen har gränsvärdet för hur långt man är beredd att ta sig från sin bostad visat sig vara 300 meter. Därför betraktas bostadsnära natur som de gröna områden och ytor som kan nås 300 meter från bostaden. Den tätortsnära naturen kan vara både kommunalt och privat ägd och omfattar således bostadsgårdar, parker, årum genom bebyggelsen, kolonilottsområdet, ut till skogen och beteslandskapet i tätortsranden. Den tätortsnära naturen är viktig för de flesta människor i tätorterna men är extra viktig för vissa grupper såsom barn, äldre, sjuka och personer med funktionsvariation som inte har möjlighet att förflytta sig så långt på kort tid.

TÄTORTSNÄRA REKREATIONSOMRÅDEN OCH PARKER

ALBÄCK

I Trelleborgs kommun finns i dagsläget bara ett område som kan definieras som tätortsnära rekreativt område, Albäcksområdet. Albäcksområdet ligger i direkt anslutning till Trelleborgs tätorts västra avslutning mot jordbrukslandskapet. Det är nåbart med lokalbuss och cykel via cykelvägar. Området har idag flera entréer, dels vid Stavstenvägen, dels vid drivmedelsstationen vid Maglarpsrondellen och dels vid Åkerjordsvägen.

Albäcksområdet består av en äldre del med uppvuxen skog, ett våtmarksområde kring Albäcksån, betesmarker och ett större, nyanlagt skogsområde. Genom området löper en fem kilometer lång motions- och promenadslänga som är belyst kvällstid. I området finns sittplatser och grillplatser samt en enklare äventyrslekplats. Det betade våtmarksområdet hyser ett rikt fågelliv som kan beskådas från fågeltornet.

Den föredetta soptippen, som håller på att sluttäckas, kommer sannolikt också att inlemmas i friluftsområdet vilket kan ge ytterligare möjlighet till nya funktioner. Utifrån planeringsperspektiv är det viktigt att bestämma rekreativt områdes avgränsning mot industriområdet i öster inklusive det före detta soptippsområdet. Även avgränsningen mot åkermarken i nordost behöver slås fast

DALKÖPINGEÅNS NATUROMRÅDE

Dalköpingeåns naturområde är i dagsläget relativt utvecklat men hyser höga naturvärden och potential för rekreation. Detta område planeras att så småningom utvecklas för att bli ett tätortsnära rekreativt område i Trelleborgs tätorts östra utkant. Delar av detta område går genom verksamhetsområdet BCT. Viktigt är här att också försöka knyta samman området med ridstigar mot Brosjödal.

NORRA REKREATIONSOMRÅDET

Sommarfrids koloniområde skulle tillsammans med närliggande jordbruksmark,

det så kallade Heskilleområdet, kunna utvecklas till ett mindre, framtida tätortsnära rekreationsområde. Möjligheterna för detta utreds just nu av kommunen.

UTVECKLING AV STADSDELSPARKER

Stadsdelsparken bör helst inte ligga längre än 500 meter från bostaden och bör ha en yta på minst fem hektar. Trafiklederna i Trelleborgs tätort (väg 9, väg 108, Hedvägen, Glasbruksvägen) ger en tydlig struktur till staden och delar in den i fem tydliga stadsdelar, i vilken det bör finnas en stadsdelspark i varje, för att klara tillgänglighets- och närbarhetsmålet till en större park.

FLANINGEN

I Trelleborgs sydvästra del ligger större delen bebyggelse inom femhundra meters radie till Flaningen som avgränsas av Ståstorpsån. Flaningenområdet utgörs av

en större och en mindre grund vattenspegel, omgiven av gles trädbeklädda gräsytor, mindre trädpartier (lundar) samt ett stråk av gång- och cykelvägar. I vattnet finns ett rikt fågelliv.

ÖSTERVÅNGSPARKEN

I Trelleborgs tätorts nordöstra del finns Östervångsparken, sammanhängande med Norra kyrkogården och fotbollsplanerna kring Vångavallen. Inom denna del finns också flera koloniområden. Östervångsparken används vid olika event, exempelvis idrottsevenemang och midsommarfirande samt för träning av motionärer. I parken finns många olika träd- och buskarter samt några perennplanteringar vilket bidrar till artrikedomen.

MALÖRTSPARKEN

Malörtsparken ligger mellan Akkahusen och villabebyggelsen väster om Köpingsgatan. I denna park finns generösa gräsytor där fotboll spelas, en boulebana, och

glost träd- och buskbeklädda gräsytor. Parken skulle behöva utvecklas med fler kvaliteter.

STADSPARKEN

I stadens centrala delar finns det egentligen ingen park som är tillräckligt stor för att räknas som stadsdelspark. Stadsparken (3Ha) dock kan tack vare sina många kvaliteter räknas som en stadsdelspark. Stadsparken är framförallt ett arboretum (trädsamling) och en eventplats samt finns här offentlig konst och fågelvoljärer. I och med utvecklingen av Övre kommer stadsparken att expandera åt norr genom att en temalekplats tillskapas.

STUCKATÖRSPARKEN

I Trelleborgs östligaste delar ligger Stuckatörsparken. Det är en väl uppvuxen park där ljus och skugga växlar, med många stora vackra träd och ett system av gång- och cykelvägar. Parken har en yta på knappt 5 Ha, och kan därmed räknas som stadsdelspark. Parken är i den södra delen störd av buller från riksväg 9.

STADSDELSPARK I NORDVÄSTRA TRELLEBORG SAKNAS

I stadens nordvästra del finns idag ingen stadsdelspark. Vid tunneln under väg 108 kan en del av invånarna här ta sig till Östervångsparken och norra kyrkogården.

Boende på Prästahejdan kan också via tunnel ta sig till Flaningen medan de som bor i den östra delen har för långt till ovan nämnda stadsdelsparker. I det pågående arbete med grönplan kommer möjligheten för att tillskapa en stadsdelspark här att utredas vidare.

GRÖNA KORRIDORER OCH STRÅK

Gröna korridorer föreslås att förbinda de olika parkerna och grönområdena, stadsdelar och kusten. Genom att tillskapa gröna stråk ökar tillgängligheten och orienterbarheten till de gröna områdena samt tillskapas möjlighet för långa sammanhängande rekreativstråk.

Ett stråk kan vara allt från en gång- och cykelväg med en smal plantering vid sidan, till en bredare grön korridor. Stråken kan vara utformade för att vi människor ska gå eller cykla där samt kan de innehålla sittplatser och mindre lekplatser. Stråken kan också ge möjligheter för djur och växter att kunna förflytta sig mellan olika större parker eller naturområden.

VATTENNÄRA REKREATIONSSTRÅK

Längs med kusten föreslås ett sammanhängande rekreativstråk att skapas

för att knyta samman hela kuststräckan. Stråket kommer gå genom en varierad miljö med allt från strandängar, badstränder och framtida urbana kajer.

Längs med åarna finns möjligheter att tillskapa möjligheter för rekreation. I arbete med grönplanen kommer denna fråga att utredas vidare.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Kommunen arbetar med en grönplan. När den är färdigställd kommer dessa ställningstaganden att kompletteras.
- Kommuninvånarna ska ha god tillgång till gröna och blå områden som möjliggör rekreation, delaktighet och god livskvalitet.
- Trelleborgs kommun ska utveckla den grönblå strukturen för att skapa ett säkert, motståndskraftigt och attraktivt samhälle.
- Trelleborgs kommun ska säkerställa en hållbar förvaltning av vatten för att bevara, skydda och återställa vattenrelaterade ekosystem.
- Trelleborgs kommun ska ha livskraftiga marina miljöer och havets ekosystemtjänster ska bevaras och utvecklas på ett hållbart sätt.
- I staden ska möjligheten att utveckla stadsdelsparken utredas vidare.
- Gröna stråk ska binda samman olika grönområden.
- Vattennära stråk längs med kusten och längs åarna ska möjliggöras.

Kartan visar naturområden, parker, fritids- och koloniområden samt kyrkogårdar. Gröna korridorer föreslås att förbinda de olika parkerna och grönområdena, stadsdelar och kusten.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Grön- och blåstrukturen bidrar till många viktiga funktioner för Trelleborgs kommun. Nedan ges några exempel på ekosystemtjänster och vilka funktioner de har.

DAGVATTENHANTERING

Det är väl känt att hårdgjorda stadsmiljöer rubbar det hydrologiska systemet och gör stadsmiljöer extra sårbara för skyfall. Kostnaden för dagvattenhantering kan sänkas radikalt genom att öka inslagen av parker och grönytor i stadsmiljön. Träd, vegetation och öppna dagvattensystem såsom dammar kan fördröja, infiltrera och lagra stora mängder vatten. Läs mer om dagvattenhantering i kapitlet om klimat-anpassning samt vatten- och avlopp.

LUFTRENING

Grönska renar även luften naturligt. Vegetation, främst träd och buskar, fångar upp och filtrerar bort luftföroreningar och partiklar genom bladen samtidigt som de kan binda koldioxid och smog.

BULLERDÄMPNING

Högt buller kan skada hörseln men många studier pekar även på att lågintensivt buller bidrar till ökad stress och trötthet. Den gröna miljön fångar upp en del buller och oljud från trafik och annan verksamhet i staden

TEMPERATURREGLERING

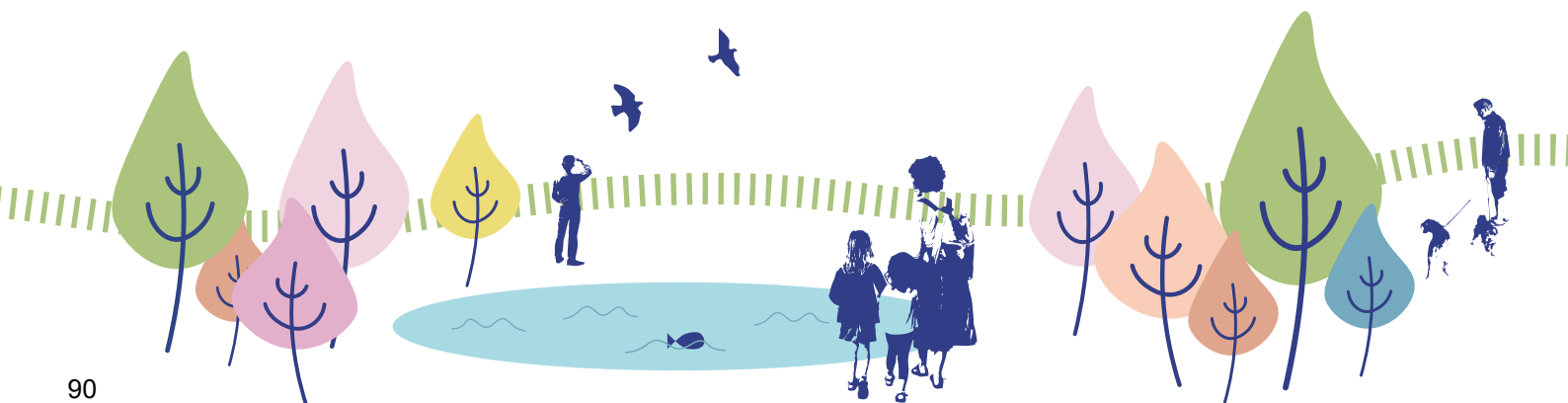
Träd, vegetation och vatten har viktiga temperaturreglerande funktioner. Idag skiljer sig ofta tätorternas klimat från den omgivande landsbygdens. Kombinationen av ökade medeltemperaturer och effekten av urbana värmeöar leder till att människor i stadsmiljö blir extra utsatta för värmeböljor. Ett flertal studier påvisar hur grönbåa strukturer kan mildra och jämma ut temperaturen, både inom- och utomhus.

REDUCERA KOLDIOXID

Grönblå strukturer kan således göra samhället starkare inför den globala uppvärmningens effekter. De spelar dock även en oumbärlig roll i att mildra klimatförändringen i sig. Världens skogar utgör gigantiska kollager vilket även gäller urbana träd och urban grönska.

FRÄMJAR PSYKISK HÄLSA

Idag är den psykiska ohälsan utbredd i samhället, inte minst bland kvinnor och ungdomar. Det finns många studier som visar på att vistelse i naturen och gröna miljöer har en god effekt på människors psykiska hälsa. Genom att skapa gröna miljöer där människor vistas och förflyttar sig i vardagen, kan samhället bygga in känslor av ökad livskvalitet och främja hälsa.

REKREATION OCH FYSISK AKTIVITET

Grönområden är viktiga arenor för fysisk aktivitet. Undersökningar visar att den vanligaste aktiviteten i grönområden är motion och promenader. Människor promenerar gärna mellan målpunkter som är sammanbundna genom gångstråk i grön miljö. För barn finns det ett direkt samband mellan aktivitetsnivå och närhet till grönområden och lekplatser.

FRÄMJAR SOCIALT DELTAGANDE

Grönområden och natur nära bostäder bidrar till att människor vistas mer utomhus och kan skapa tillfällen till möten som kan spela stor roll för att bryta ensamhet och isolering.

KOMPENSATIONSÅTGÄRDER VID EXPLOATERING

Vid planering och byggande kan ekosystemtjänsterna påverkas negativt. För Trelleborgs kommun som endast har 2% allmänrättslig mark är det extra viktigt att arbeta för att värdefull mark såväl som dess ekosystemtjänster bevaras. Med stöd av miljöbalken kan krav på ekologisk kompensation ställas när det gäller intrång i skyddad natur eller påverkan på arter upptagna i Artskyddsförordningen.

I Plan- och bygglagen (2010:900) finns däremot inga möjligheter att ställa krav på kompensation vilket istället skapar utrymme för ett kommunalt ställnings-tagande kring frivillig kompensation vid exploatering.

Kompensationsåtgärder innebär att funktioner och värden som går förlorade vid en exploatering kompenseras. Åtgärderna utförs vanligtvis inom eller i nära anslutning till det påverkade området men kan även ske på en annan plats i kommunen. Vissa miljöer och ekosystem tar dock mycket lång tid att bygga upp och deras värden är nästan omöjliga att kompensera för inom rimligt tidsperspektiv varför dessa områden bör lämnas fria från exploatering. Exempel på sådana miljöer är äldre skogsmark med gamla träd, naturmiljöer för arter som behöver stora och sammanhängande grönytor, naturliga stränder och äldre sumpskogar/våtmarker samt ovanliga naturtyper eller förekomst av hotade arter.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Ekosystemtjänster, som är de produkter och tjänster som naturens olika ekosystem genererar, delas ofta in i fyra olika kategorier:

- **Försörjande tjänster:** ger produkter/nyttigheter såsom spannmål, färskvatten, trävirke och bioenergi.
- **Reglerande tjänster:** påverkar eller styr ekosystemens naturliga processer såsom klimatstabilisering, vattenhållande förmåga, rening av luft- och vatten, pollinering, bullerdämpning, nedbrytningshastighet och biologisk kontroll av skadegörare
- **Kulturella tjänster:** ger immateriella värden som bidrar till vår hälsa och välbefinnande så som exempelvis rekreation, intellektuell och andlig inspiration, undervisning och kunskap samt skönhetsupplevelser.
- **Stödjande tjänster:** de tjänster som är nödvändiga för att övriga ekosystemtjänster ska kunna fungera så som bland annat fotosyntes, bildning av jordmån som fotosyntes, vattnets kretslopp, cirkulering av näring samt biologisk mångfald.

HAVET

LÄS ÄVEN!

I Översiktsplan för orter och landsbygd, 2028 finns en mer heltäckande beskrivning av större delen av havsområdet.

LAGSTIFTNING OM HAVSPLANERING

Kustkommuner ansvarar enligt plan- och bygglagen för översiktsplaneringen på land, för kusten och för territorialhavet. Utanför territorialhavet finns den ekonomiska zonen. Havs- och vattenmyndigheten har ansvar för den nationella havsplaneringen. Enligt 4 kap. 10 § miljöbalken, omfattar denna havsplanering både territorialhavet, undantaget cirka en sjömil närmast kusten. Riksdagen beslutade i juni 2014 om nationell havsplanering i Sverige. Regeringen fastställer havsplanerna. Dessa kommer att vara tre och uppdelade på havsområdena Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet.

TRELLEBORGS HAVSOMRÅDE

Havet är en viktig identitetsbärare för Trelleborgs kommun och utgör cirka två tredjedelar av hela kommunytan. Den faktiska kommungränsen i söder sammanfaller med Sveriges territorialgräns i havet. Trelleborgs kommun erbjuder långa vackra sandstränder och unika natur och kulturmiljöer som uppskattas av tusentals invånare och besökare varje år. De långa badstränderna i kommunen drar många soldyrkande badgäster under sommarhalvåret. Kuststräckan erbjuder vackra naturområden och reservat som utnyttjas flitigt som rekreationsområde och vandringsstråk. Fritids- och yrkesfiskare samt sjöfarten är flitiga användare av havsområdet. Havet fortsätter att vara en viktig attraktionsfaktor för aktiviteter och verksamheter inom kommunen, inklusive turism, rekreation, fiske, bad-, båt- och friluftsliv och sjöfart.

HAVSOMRÅDET INOM DEN FÖRDJUPADE ÖVERSIKTSPLANEN

Den fördjupade översiktsplanen sträcker sig ca 1 km ut i havsområdet. I detta kapitel beskrivs övergripande förutsättningarna för havsområdet. I översiktsplanen för orter och landsbygd 2028 finns en heltäckande beskrivning för större delen av havsområdet.

Inom den geografiska avgränsningen finns flera värdefulla miljöer kopplat till havet och kusten, till exempel höga naturvärden, rekreation, farleder, hamnområde och småbåtshamnar. Inom staden finns till exempel fyra kommunala badplatser samt två småbåtshamnar.

NATURVÄRDEN

Den långa kustremsan är ett av kommunens mest värdefulla natur och rekreationsstråk. Här kan man vandra på fina sand- och grässtigar i nästan tre och en halv mil. Endast vid Trelleborgs hamn och några andra ställen är det svårt eller omöjligt att ta sig fram. Böljande gräshedar med på sina ställen inslag av backsippa och andra rara växter är tillsammans med den obrutna havshorisonten svårslagen. Kust- och sjöfåglar har sina favoritplatser utmed kusten för

häckning och för att hitta mat. Trelleborgs kust är ett viktigt område där flyttfåglar lämnar på hösten och återkommer till på våren under flyttider.

Trelleborgs grunda havsområden har generellt höga naturvärden. Här är områden med undervattensvegetation, till exempel tångskogar och ålgräsängar, extra värdefulla eftersom de fungerar som gömställe, jaktmark och födoplatser för havslivet. Även grunda öppna sandbottnar har stor betydelse för till exempel plattfisk. Kommunens västra havsområde erbjuder högst naturvärden. Här finns både rik undervattensvegetation och fauna grunda områden, inklusive säl som kan skådas under våren på stenarna väster om Skåre. Bottnarnas egenskaper är varierande vilket gynnar förutsättningarna för biologisk mångfald. Ett viktigt område som skyddas i form av ett kommunalt marint naturreservat: Fredshög – Stavstensudde.

ÅLGRÄNSÄNGAR

Ålgräs är en blommande växt som är klassade som betydelsefulla och skyddsvärda habitat enligt EU:s habitatdirektiv. Ålgräset är viktigt ur flera aspekter; de utgör bland annat viktiga livsmiljöer för fisk och stabiliserar bottnarna mot erosion. På Trelleborgs sand- och grusbottnar växer ålgräset på mellan 1 och 6 meters djup där de hydrologiska förutsättningarna är de rätta. Ålgräset finns främst i de västra delarna kommunen och i området mellan Stavstensudde och Trelleborgs hamn, men även från öster om hamnen till Gislövs småbåtshamn.

Allteftersom människan fortsätter sin exploatering av kusten och odlar jorden mer intensivt belastas kustvatten med allt större mängd näring och partiklar. Näringstillförseln till havet orsakar övergödning och medför bland annat ökad påväxt av fintrådiga alger på tången och ålgräset som kvävs och försvinner. Siktdjupen i havet minskar också och bottenväxtheten tvingas växa allt grundare för att få tillräckligt med ljus. Trots dessa allvariga hot är viktigt att belysa att det finns värdefulla områden fulla med liv i kommunens

havsvatten. På de steniga hårbottenarna, framförallt väster om Skåre och vid Stavstensudde, finns fortfarande fantastiskt fina bottenar med blåstång där det marina livet kan frodas. På mjukbottenarna i området utanför Fredshög och utanför Skåre badstrand finns också mycket fina ålgräsängar. Trelleborg kommun är sedan 1993 delaktiga i Sydkustens vattenvårdsförbund som årligen följer utvecklingen av tångens och ålgräsets utbredning vid stationer utanför Fredshög och Stavstens udde. Det är av stor vikt att dessa värdefulla marina livsmiljöer fortsätts att undersökas för att snabbt kunna genomföra åtgärder om störningar upptäcks.

KULTURVÄRDEN

Trelleborg är en historiskt rik kommun med höga kulturhistoriska värden. De finns beskrivna i kommunens Natur och Kulturmiljöplan. Några exempel på historiskt intressanta platser längs havet inom den fördjupade översiktsplanens avgränsning är fiskelägen, försvarsverken vid Skåre skansar, bunkrarna längs

Per-Albin Hansson linjen, vikingagravarna vid Albäckens mynning väster om Trelleborgs hamn. I havet finns dessutom flera historiskt intressanta fornlämningar. Mer kunskap behövs om de arkeologiska värdena i Trelleborgs havsvatten. Trelleborgs rika kulturhistoria arv i och längs havet är viktigt att bevara och synliggöra. Läs mer om riksintresse kustzon i avsnittet om riksintressen.

Här illustreras förutsättningarna för förekomst av ålgräs i Trelleborgs kustvatten. De mörkgröna områdena har mycket god förutsättning, och de ljusgröna områdena utgör god förutsättning för förekomst av ålgräs. Figuren är baserad på en prediktionsmodell som upprättats inom EU-projektet MARMONI av Aquabiota AB.

ÖSTERSJÖN

Havet utanför sydkusten är en del av Östersjön, ett innanhav som karaktäriseras av låg salthalt och långsam omblandning och vattenutbyte med världshaven. Ekosystemen här är naturligt påverkade av detta, vilket innebär att de är extra känsliga för yttre störningar. Östersjön är omringad av tätt befolkade landområden som på olika sätt bidrar till sådana störningar. Idag anses öster - sjön vara ett av världens mest förorenade hav. Ibland kan detta vara svårt att ta till sig eftersom vi endast ser den vackra havsytan från kusten. Men under ytan är vår påverkan påtaglig och vi står nu inför stora utmaningar. Några exempel är effekter av övergödningen, utsläpp av skräp, miljögifter och andra föroreningar, hårt fisketryck, samt effekter av klimatförändringar. Östersjöns havsmiljöproblem är möjliga att lösa, men det behöver göras tillsammans av flera olika aktörer. En viktig del i det gemensamma arbetet för en förbättrad havsmiljö är delmål 14 i FNs globala mål för hållbar utveckling.

GODA EXEMPEL FRÅN TRELLEBORG

MINSKAD AVRINNING FRÅN LAND

Exempel på åtgärder som Trelleborgs kommun arbetar med för att åstadkomma förbättringar i havsmiljön är avrinningen från land. Från Söderslätts storslagna arealer med jordbruksmark, där närmare 90 % av våtmarkerna har tagits bort de senaste 100 åren och diken rätats ut, rinner stora mängder näringsämnen via åarna ut till haven. Sedan 2005 har Trelleborgs kommun i liten skala arbetat med anläggning av våtmarker och meandering, bland annat i Albäcksån och Äspöån. Sydvästra Skånes vattenråd 2013 bildade

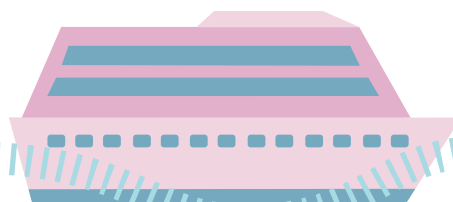
Trelleborg, tillsammans med Skurup och Vellinge Sydvästra Skånes Vattenråd med ett kansli placerat i Trelleborg. Vattenrådet sköter vattenkontrollprogrammet och det finns pengar avsatta för att framöver kunna genomföra konkreta vattenåtgärder.

SYDKUSTENS VATTENVÅRDSFÖRBUND

Sydkustens vattenvårdsförbund bildades 1992 och påbörjade 1993 ett samordnat undersökningsprogram längs Skånes sydkust. Vattenvårdsförbundets mätningar syftar till att studera miljötillståndet längs kusten, och att upptäcka både positiva och negativa miljöförändringar. I förlängningen ska mätresultaten kunna ge underlag till åtgärder från både kommuner och industrier, som kan ge en förbättrad kustmiljö.

LIFECOASTADAPT

LIFE Coast Adapt är ett EU- projekt i Skåne som syftar till att hitta förbättrade sätt att skydda kusten mot erosion och havsnivåhöjningar genom att testa och utvärdera olika natur- och ekosystembaserade anpassningar. På flera platser runt Skåne, inklusive Trelleborg, undersöks möjligheten att etablera ålgräs i syfte att binda bottensedimentet och öka förutsättningar för biologisk mångfald.

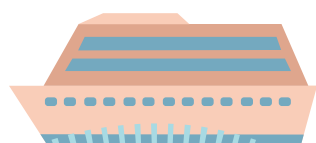
UTVECKLINGSSOMRÅDEN VID KUSTSTRÄCKAN

Trelleborgs kommun planerar för flera stora utbyggnadsområden längs med kusten. Det pågår bland annat planarbeten för Västra sjöstaden samt för östlig hamnin fart. Kommunen planerar även framöver att påbörja arbetet med Sjöstaden, på det område som hamnen lämnar när det flyttar österut. Läs mer om utbyggnadsområden i avsnittet om bebyggelseutveckling.

Positivt med utvecklingen av dessa områden är att tillgängligheten till havet och kusten kommer att öka i staden. Viktigt av planeringen av dessa områden är att bevaka så att värdena som finns i havet och längs kuststräckan inte förvanskas samt att områdena byggs så att de kan stå emot en framtida havsnivåhöjning samt översvämningar. Läs mer om denna fråga i avsnittet om klimatanpassning.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Fortsätta driva och stödja projekt för att åstadkomma förbättringar i havsmiljön.
- Bevaka känsliga kust- och havsmiljöer i planeringen av nya utbyggnadsområden.
- Tillgängliggöra och öka kunskapen om kusten och havet i staden för invånare och besökare.
- Fortsätta bevaka utvecklingen i havsmiljön via marina miljöövervakningsprogram.

A photograph of a modern urban street scene. In the foreground, a wide, paved pedestrian walkway is lined with young trees that have yellow-green foliage. Benches are placed along the walkway. In the background, a green bus is visible on the street, and modern buildings line the horizon under a blue sky with scattered white clouds.

INFRASTRUKTUR & RESANDE

TRAFIK - MÅL

I samhällsplaneringen behöver Sveriges kommuner visa hur man bidrar till att nationella och regionala klimatomål nås. Bilen kommer under lång tid att vara viktig för samhället och det finns resor där bilen är nödvändig. För att nå klimatomålen är det viktigt att arbeta för att det ska vara enkelt att resa hållbart.

RESVANOR (HELA KOMMUNEN)

Trelleborgs kommun deltog i den regionala resvaneundersökningen som gjordes i Skåne 2013. Det som framförallt skiljde de boende i Trelleborgs kommun från den genomsnittliga skåningen vad gäller resvanor är färdmedelsvalet. Trelleborgarna väljer bilen i högre utsträckning (67 % av resorna jämfört med 57 % i snitt för hela Skåne) och gör en mindre andel av resorna med cykel eller med tåg. Efter bilen är cykel (11 %) följt av gång (10 %) de vanligaste färdmedlen.

Arbete pågår i år för att färdigställa den nya resvaneundersökning. Förhoppningen är att dess resultat ska kunna arbetas in i översiktsplanen till utställningen.

Statistik gällande kollektivtrafik visar att resandet har för 2018 ökat på samtliga linjer samt för tågresandet, vilket är mycket positivt. I den kommande resvaneundersökningen får man reda på hur utvecklingen för bilresorna har sett ut.

MÅL FÖR HÅLLBART RESANDE

Trelleborgs kommun har tagit fram en trafikstrategi där mål finns för hur trafiken ska utvecklas fram till år 2028 i hela kommunen. Ett huvudmål och tre hänsynsmål som alla samverkar med varandra har satts upp. Huvudmålet är en förändrad färdmedelsfördelning med högre andel gång-, cykel- och kollektivtrafik och lägre andel biltrafik samt mindre tung trafik i centrala Trelleborg. I trafikstrategin är målet för färdmedelsandelar uppdelat på staden, de livskraftiga orterna respektive landsbygden medan övriga mål gäller för hela kommunen.

I staden finns en stor potential att överflytta fler resor till gång, cykel och kollektivtrafik. Målet gällande färdmedelsfördelningen av huvudresorna i staden är att 42% ska ske med bil, 34% med gång eller cykel och 25% med kollektivtrafik.

HUVUDMÅL: RESOR OCH TRANSPORTER

Resorna som invånarna i kommunen gör ska i större utsträckning ske med hållbara transportslag. Målet är en färdmedelsfördelning som motsvarar de mål som Region Skåne satt upp i Strategi för ett hållbart transportsystem i Skåne 2050 uppdelat på specifika mål för staden, de livskraftiga orterna respektive landsbygden. Målet för

de livskraftiga orterna har satts generellt för orterna men på grund av de olika förutsättningarna som orterna har är det naturligt att resandet också skiljer sig mellan dem.

För kommunen som helhet innebär målet en kraftig ökning av antalet kollektivtrafikresor och en minskning av bilresorna samtidigt som antalet invånare i kommunen ökar. Målet innebär en revidering av det tidigare målet om att minska andelen korta resor som sker med bil. För att nå de övergripande målen är det inte tillräckligt att minska de korta bilresorna utan det måste även ske en överflyttning av längre bilresor till främst cykel och kollektivtrafik.

Mängden tung trafik i centrala Trelleborg ska minska.

Transportsystemet ska skapa god tillgänglighet till viktiga samhällsfunktioner för alla kommunens invånare och besökare. Tillgängligheten med gång, cykel och kollektivtrafik ska öka och resor upp till 3 km ska gå lika fort med cykel som med bil. Transportsystemet ska vara jämställt, det vill säga likvärdigt svara mot kvinnors respektive mäns transportbehov

RESANDETS UTVECKLING MED PÅGÅTÅG TOTALT

2016-2017
+17 %

RESANDETS UTVECKLING MED STADSBUSS TOTALT (alla linjer)

2016-2017
+7,2 %

2017-2018
+10,1 %

RESANDETS UTVECKLING MED REGIONBUSS

BUSSLINJE	2016-2017	2017-2018
144 Anderslöv - Ö Grevie		+0,0%
183 Trelleborg - Anderslöv		+0,2%
145 Trelleborg - Svedala	-10,9%	+1,0%
146 Trelleborg - Malmö C	-0,1%	+4,9%
181 Trelleborg - Vellinge	+11,0%	+12,9%
184 Trelleborg - Klagstorp	-16,1%	-24,6%
190 Trelleborg - Ystad	+1,2%	+8,7%
Totalt	-2,3%	+5,4%

HÄNSYNSMÅL: TRAFIKSÄKERHET

- Ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken.
- Antalet måttligt och lindrigt skadade ska halveras jämfört med 2016.

HÄNSYNSMÅL: MILJÖ OCH HÄLSA

- Utsläpp av kväveoxider, flyktiga organiska ämnen och partiklar från trafik ska minska i enlighet med miljömålsprogrammet.
- Utsläppen av växthusgaser ska minska kontinuerligt för att 2050 vara noll.

Alla barn som bor inom sin skolas upptagningsområde ska gå, cykla eller åka kollektivt till skolan.

Att lyfta barn som målgrupp är viktigt då det

är denna grupp som kommer leva i och forma framtidens samhälle. Genom att skapa bra vanor tidigt är förhoppningen att barnen kommer ta med sig sina hållbara resvanor in i vuxenlivet. Möjlighet att röra sig själv i staden och trafikmiljön är också en viktig del i barns utveckling.

HÄNSYNSMÅL: TRYGGHET

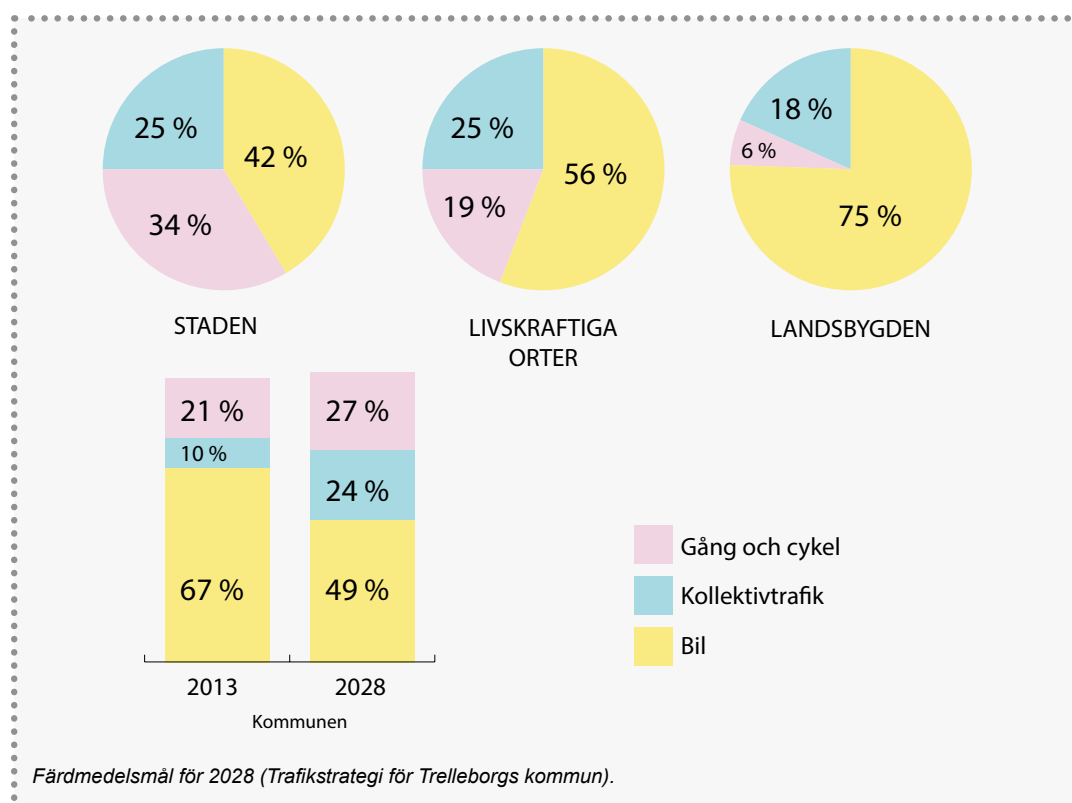
- Andelen invånare som upplever trafikmiljön trygg ska öka

NY TRAFIKSTRATEGI OCH TRAFIKPLAN FÖR TRELLEBORG

Trelleborgs kommun arbetar med att ta fram en trafikstrategi och trafikplan med målsåret 2028. I trafikstrategin preciseras kommunens övergripande mål kring trafik och trafikplanen innehåller strategier och åtgärder för hur målen i trafikstrategin ska uppnås. Båda dokumenten beräknas att antas under 2019.

LÄS ÄVEN!

- Cykelstrategi Trelleborgs kommun 2016-2020.
- Trelleborgs kommuns miljömålsprogram.
- Hållbarhetspolicy för Trelleborgs kommun.

T RAFIKSTRUKTUR

BEFINTLIG VÄGSTRUKTUR

Väg E6/E22, väg 108 samt väg 9 tillhör det statliga vägnätet och vägarna sträcker sig genom Trelleborgs tätort och kommun i både öst-västlig och nord-sydlig riktning. Dessa vägar tillhör kategorin funktionellt prioriterat vägnät där E6/E22 klassas som nationellt och internationellt viktig väg. Väg 108 och väg 9 tillhör kategorin kompletterande regionalt viktiga vägar. Tillsammans med Västra ringvägen, Hedvägen, Havrejordsvägen och Östervångsvägen skapar detta övergripande vägnät en gatustruktur i Trelleborg som ger en mycket god tillgänglighet och framkomlighet för motorfordonstrafiken inte bara till, utan också inom staden.

Med bil kan man med lätthet nå alla delområden inom tätorten. Undantag är Hedvägen och väg 9 under morgon- och eftermiddags-trafiken. Generellt sätt är det även enkelt att hitta plats att parkera, framförallt i centrum. I Trelleborg är standarden för gående och cyklister inte lika god. I staden finns flertalet cykelbanor men standarden brister i bredd och kontinuitet. Ett ytterligare skäl till att det blir ont om plats är för att gående och cyklister ibland måste samsas på samma utrymme. För att även gång och cykel ska bli ett attraktivt val behöver gående och cyklisters grundläggande behov tillgodoses på ett bättre sätt.

FRAMTIDA TRAFIKSTRUKTUR

Principen för det framtida gatunätet i staden är att vända ut och in på strukturen. Detta sker genom att skapa ett vägnät med hög framkomlighet för motorfordonstrafik inklusive gods som leder trafiken till samt runt Trelleborgs tätort. Trafik från denna ringväg färdas sedan via ett flertal radiella stråk mot en "inre ring" bestående av Bryggaregatan, Hedvägen och Glasbruksvägen. Dessa stråk har en relativt god framkomlighet för biltrafiken och de leder trafik mellan tätortens olika delar. Området innanför denna inre ring utgörs av de centrala delarna av tätorten där samspel mellan de olika trafikanterna är av stor vikt. Här ska fotgängare och cyklister prioriteras högt.

Det ska vara möjligt att nå de centrala delarna med bil men på de oskyddade trafikanternas villkor och med en låg hastighet. På så vis skapas förutsättningar för att utveckla en levande och attraktiv stadskärna med tät bebyggelse, fler invånare, ökat underlag för handel, service och kollektivtrafik.

LIVSRUMSMODELLEN

Stadens befintliga och framtida gatunät har klassificerats med utgångspunkt i livsrumsmodellen. Livsrumsmodellen är framtagen inom ramen för planeringsstödet Trafik för en attraktiv stad (TRAST) som är utarbetad i samarbete mellan Boverket, Trafikverket och Sveriges kommuner och landsting. Syftet med TRAST är bland annat att arbeta med tillgänglighet i staden samtidigt som stadens andra kvaliteter tas tillvara. I livsrumsmodellen klassificeras gaturummen genom att staden delas in i olika kategorier beroende på gatans karaktär.

- Frirum
- Integrerat frirum
- Mjuktrafikrum
- Integrerat transportrum
- Transportrum

Modellen är ett användbart verktyg för att ta tillvara Trelleborgs stadsbyggnadskvaliteter och hantera kvalitativa parametrar såsom karaktär, tillgänglighet, trygghet, trafiksäkerhet samt miljö- och hälsopåverkan samlat eftersom de alla påverkar stadens attraktivitet och i förlängningen hur medborgare reser. Genom att tillämpa livsrumsmodellen i planeringen finns möjlighet att balansera framkomlighet för biltrafik och tydliggöra prioriteringen av olika färdmedel i gaturummen.

De olika "rum" som staden delas in i enligt livsrumsmodellen.

Schematisk illustration över den framtida befintliga trafikstruktur med ett regional vägnät med hög framkomlighet för motorfordonstrafiken genom tätorten.

Schematisk illustration över det framtida övergripande gatunätets struktur utifrån livsrumsmodellen. Streckade röda linjer representerar alternativa sträckningar av västra delen av ringvägen.

GÅENDE

Stadsrum med höga fotgängarflöden, där man ser och möter andra människor, upplevs ofta som attraktiva och trygga stadsmiljöer samt bidrar till särskilt goda förutsättningar för service, ett mer hållbart samhälle etc. Generellt har fotgängare getts för lite utrymme i stadsrummet, detta trots att nästan alla resor börjar och/eller slutar till fots.

I planeringsprocessen är det således av stor betydelse att tillgodose fotgängarnas behov. I vissa fall kan det handla om behov av större enstaka instanser (såsom i stadens centrum), men fokus bör ligga på att göra flera mindre. Eftersom gåendes behov skiljer sig åt är det viktigt att stadsmiljöerna utformas utifrån flera målgrupper, såsom gamla, unga och personer med olika funktionsvariationer.

STÖRRE STRÅK FÖR GÅENDE IDAG OCH I FRAMTIDEN

De stråk som utgör de viktigaste och mest befolkade stråken idag i centrala Trelle-

borg är Österbrogatan, Hamngatan, som leder till centralstationen och Algatan, som är ett gångtrafikkprioriterat stråk med ett relativt rikt utbud av urbana verksamheter. Förutom dessa utgör även Valldammsgatan, Nygatan och C-B-Friisgatan (delvis gångprioriterat stråk) viktiga stråk.

Framöver, i och med större nya utbyggnadsområden, kommer C-B Friisgatan att bli ett tydligare nord-sydligt stråk mellan Lasarettet i norr och Sjöstaden i söder. I öst-västlig riktning kommer Allén och Spårvägen utvecklas tillsammans med ny bebyggelsestruktur. Även Valldammsgatans roll kommer att förstärkas via förlängning av gatan in i Sjöstaden. När Sjöstaden är mer utbyggd västerut, kommer också Bryggaregatan att tydliggöras som ett nord-sydligt stråk mellan staden och Sjöstaden (se avsnitt *Nya stråk och kopplingar i centrala Trelleborg* för en mer djupgående beskrivning).

Röda linjer representerar särskilt starka gångstråk. Kartan är utarbetad utifrån konsultbolaget Spacescapes analys av gångflöden i Trelleborg. Kommunen har i efterhand lagt till två nya viktiga stråk som saknades i Spacescapes analys, Valen och Olof Palmes plats. Lasarettet utgör en stor arbetsplats vilket påverkar mängden gångflöden lokalt i kartan.

PRIORITERADE FOTGÄNGARSTRÅK

För att tydliggöra och lyfta gåendes roll i staden behöver mer fokus läggas på fotgängares framkomlighet och upplevelse.

Framtida planering för gående ska utgå ifrån tanken om prioriterade fotgängarstråk som binder ihop stadens områden samt områden med stora gångflöden, såsom kollektivtrafiknoder, stora arbetsplatser och handelsstråk. Precis som inom kollektivtrafiken och cykel så är avstånd, restid och genhet nyckelord för att människor väljer gång som färdssätt.

Gående är känsliga för omvägar, vilket gör att gångnätet behöver en tätare maskvidd än bilvägnätet för att kunna konkurrera med personbilen. Därför kan det även lokalt, utanför de prioriterade fotgängarstråken, finnas skäl att prioritera fotgängare, till exempel vid skolor och

förskolor. Längs fotgängarstråken ska gåendes framkomlighet särskilt beaktas, genom att omsorgsfullt utforma gaturummen, till exempel upphöjda korsningar, breda trottoarer, gånggata etc.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Stadsmiljön i centrala Trelleborg ska sätta fotgängaren i centrum.
- Fotgängare ska prioriteras särskilt högt vid förskolor och skolor
- Längs prioriterade fotgängarstråk ska särskild omsorg läggas för fotgängares framkomlighet och upplevelse

Prioriterade fotgängarstråk

Blå linjer visar på vilka stråk för gående som bör prioriteras i framtida planering. Stråken avslut är inte preciserat utan pilarna visar den framtida riktningen.

CYKEL

CYKELSTRATEGI

Kommunens cykelstrategi antogs 2016 och anger en vision och mål för cykelutvecklingen i kommunen med sikte på år 2020. Visionen för cykelstrategin är: Förbättrade möjligheter för cykling ska medföra att en majoritet av Trelleborgarna ska känna att cykel är förstahandsalternativet vid korta resor.

Detta konkretiseras i målen:

- Cykelns andel av korta resor, 0-5 km, ska öka från 26 till 34 procent mellan 2013 och 2020.
- Resor med cykel ska gå lika fort som med bil för resor upp till 3 km, uppnås senast 2020.
- Trelleborg ska bli tredje bästa cykelkommun i Skåne 2020.
- Andelen barn som cyklar till skolan ska öka.

CYKLANDE I TRELLEBORG

Andelen resor som sker med cykel är lägre i Trelleborg än i Skåne totalt, 12 procent i Trelleborg mot 15 procent i Skåne.

Den genomsnittliga reslängden med cykel ligger på 2,0 km, i Skåne 3,0 km. Resor till arbetet sker till 12 procent med cykel i Trelleborg och resor för inköp görs till 11 procent med cykel.

Trelleborg följer generellt Skånemönstret gällande andel resor med cykel men ligger några procentenheter under Skåne. Trelleborg har potential att öka andelen cykelresor inom alla kategorier av resor.

UTVECKLING AV CYKELINFRASTRUKTUR

Trelleborg lämpar sig väl för cykling då topografin i Trelleborg är relativt flack och branta backar saknas. Staden är också väl sammanhållen och avstånden är korta. Från centrum till ytterområde är det sällan längre än två kilometer. Det finns därmed goda förutsättningar för att öka andelen cyklister i Trelleborg.

För att cykel ska vara konkurrenskraftig gentemot bilen måste satsningar på cykelnätet göras parallellt med en långsiktig förändring av den övergripande gatustrukturen och med fokus på tillgänglighet framför framkomlighet för motorfordonstrafik. Detta tillsammans med en utveckling av staden genom förtätning i områden nära Trelleborgs C och stadskärnan skapar man de bästa förutsättningarna för en ökad andel resor med hållbara färdmedel.

CYKELNÄTET I STADEN

Trelleborgs stad har ett relativt omfattande cykelvägnät. Generellt för cykelvägnätet i kommunen är att kvaliteten ofta är bristande samt att cykelbanorna är smala, det saknas ofta separering mellan gående och cyklande, och det saknas en enhetlig och säker utformning för cyklande i korsningspunkter. I det pågående arbete med trafikplanen har en klassificering gjorts av cykelvägnätet för att underlätta kommunens arbete med satsningar och prioriteringar av åtgärder i cykelnätet.

Cykelnätet har delats upp enligt följande klassificeringar:

- Prioriterat cykelnät: Ett stråk som är snabbt, gent och enkelt samt tillgängligt hela tiden.
- Kompletterande cykelnät: Kompletterar det prioriterade cykelnätet på kortare sträckor, tillåtet med lägre standard.

LIVSRUMSMODELLEN

Med hjälp av livsrumsmodellen klassificeras stadens gator utefter deras karaktär. Utmed gator som utgörs av frirum, integrerade frirum och mjuktrafikrum kan cykeltrafik samsas med andra trafikanter då de oskyddade trafikanterna är prioriterade här. Tillsammans med det utpekade cykelvägnätet utgör dessa gator ett finmaskigt nät för cykeltrafik i staden.

LÄS ÄVEN!

- Cykelstrategi Trelleborgs kommun 2016-2020.
- Cykelplan för Trelleborgs kommun 2016-2020

NY TRAFIKPLAN FÖR TRELLEBORG

Trelleborgs kommun har tagit fram en trafikstrategi med målsättningen 2028. Nu pågår arbetet med en ny trafikplan som innehåller strategier och åtgärder för hur målen i trafikstrategin ska uppnås. Trafikplanen var ute på remiss under 2018 och beräknas att antas i slutet av 2019.

BARNPERSPEKTIVET

Även om många av Trelleborgs gator erbjuder cyklister att cykla i blandtrafik är det viktigt att komma ihåg barns behov. Cykling i blandtrafik fungerar bra för barn när trafikflödena är låga, så som de ofta är på bostadsgator. I stadens centrala delar är cykling däremot ofta inte att rekommendera.

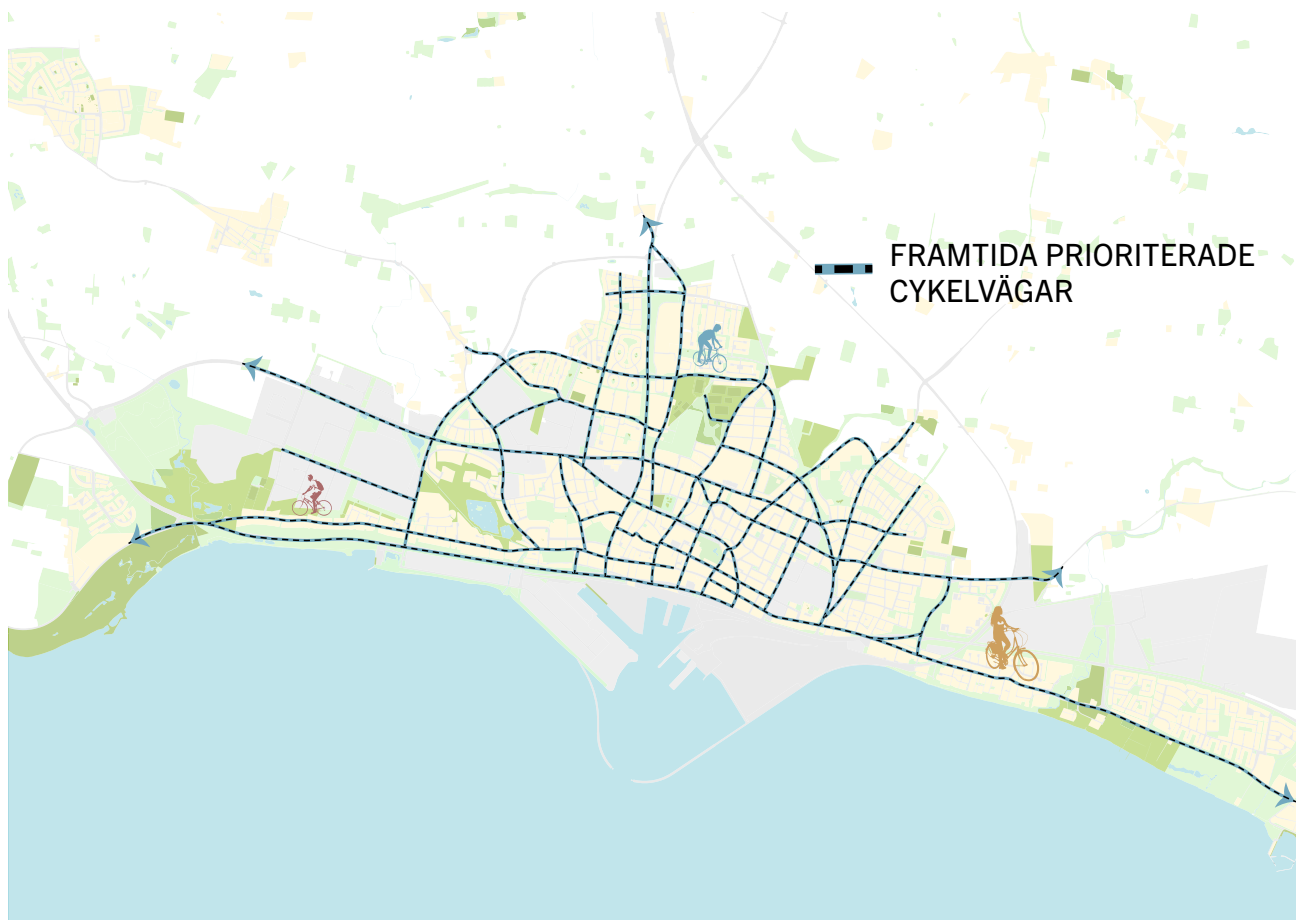
SYDKUSTLEDEN

Sydkustleden är en cykelled som planeras att gå längs med kusten och kommer att invigas år 2019. Cykelleden knyter ihop Kattegattleden i väst och Sydostleden i öster, därmed bildas en 90 mil lång nationell cykelled. Sträckan mellan Höllviken och

Trelleborg längst kusten beräknas stå färdig år 2022. Detta innebär att denna del av Sydkustleden till en början kommer gå på det mindre trafikerade vägnätet, en bit in från kusten. Sydkustleden skapar goda förutsättningar för både cykelpendling och cykelturism.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Cykelns andel av korta resor, 0-5 km, ska öka från 26 till 34 procent mellan 2013 och 2020.
- Resor med cykel ska gå lika fort som med bil för resor upp till 3 km, uppnås senast 2020.
- Trelleborg ska bli tredje bästa cykelkommun i Skåne 2020.
- Andelen barn som cyklar till skolan ska öka.

FRamtida prioriterat cykelvägnät. Kartan utgår från remisshandling till Trafikplan för Trelleborgs kommun och kommer att uppdateras när trafikplanen har färdigställts.

KOLLEKTIVTRAFIK

LÄS ÄVEN!

- Trafikförsörjningsprogram för Skåne.

Centrala Trelleborg trafikeras av pågatåg, sju regionbusslinjer samt tre stadsbusslinjer.

De senaste åren har resandet ökat för samtliga linjer på både stadsbussarna och regionbussarna samt på pågatågen.

REGIONALA RESOR

Trelleborgs station återinvigdes 2015 och Kontinentalbanan öppnades då för pågatågstrafik på sträckan Trelleborg-Malmö-Helsingborg. Restiden till Malmö Central är 34 min och tågen avgår med halvtimmetrafik under vardagar och helger. Även mot Helsingborg Central finns avgångar varje halvtimme under vardagar och helger.

Trelleborg har även goda regionbussförbindelser med Malmö. Restiden till Malmö Central är 50 min och bussen avgår fyra gånger per dygn på vardagar. Under helgen är avgångarna betydligt färre, en per timme från tidig lördag morgon till tidig söndag morgon.

Också i övrigt finns i Trelleborg god tillgänglighet till regionalbusstrafik med hög turtäthet under vardagar. Dock är utbudet på helgerna mer begränsat varför det finns en ambition att förbättra turtätheten lördagar och söndagar.

LOKALA RESOR

Trelleborg trafikeras av tre stadsbusslinjer. Två av dem har hög turtäthet och är i trafik från morgon till sen kväll. Den tredje busslinjen har en mer begränsad trafikering under dagen och också lägre turtäthet. Utöver stadsbussarna finns även möjlighet att använda bussar i regional trafik för lokala resor. Ytmässigt täcker bussnätet in Trelleborgs stad ganska väl, men det finns områden som saknar god tillgång till kollektivtrafik. Dessa finns i de nordöstra delarna av staden samt Skåre och Maglarps strand. Busslinjerna har i viss mån inte heller en gen linjedragning.

SPÅRBUREN TRAFIK

Trelleborgs kommun har tidigare låtit genomföra flera utredningar om ett andra stationsläge i kommunen. Utredningarna

visar att det finns flest fördelar med ett andra stationsläge i östra Trelleborg. Ett sådant läge har högst tillgänglighet för gående och cyklister, kan kopplas väl till regionbuss- och stadsbusstrafiken samt kan nås enkelt med bil både från staden och landsbygden. Ett östligt stationsläge blir också mest tillgängligt för boende i östra delarna av Trelleborg och utmed kusten i öster. Ett andra stationsläge pekas inte ut i markanvändningskartan men till framtida planering finns utrymme sparat norr om Engelbrektsgatan för att kunna utveckla ett andra stationsläge.

KOLLEKTIVTRAFIKFÖRSÖRJNING AV NYA UTBYGGNADSRÅDEN

För att dra nytta av gjorda investeringar i kollektivtrafik är det viktigt att bebyggelseutveckling i befintliga goda kollektivtrafiklägen prioriteras. På så sätt stärks även resandeunderlaget för den befintliga kollektivtrafiken vilket är viktigt.

I samband med stadsutveckling är det viktigt att de nya utbyggnadsområdena, såsom Sjöstaden och Västra Sjöstaden, kan försörjas av högklassig kollektivtrafik. Det är också av stor betydelse att befintliga områden som i dag saknar kollektivtrafik men där resandeunderlag finns kan förses med kollektivtrafik av hög kvalitet. Exempelvis nordöstra delarna av staden skulle behöva bättre tillgång till kollektivtrafik. Detta är lämpligt att utreda i samband med exploatering i området. Generellt finns det även ett behov av att se över stadsbusstrafikens linjedragning i hela staden för att se om befintliga busslinjerna kan ges genare sträckningar. Detta är särskilt angeläget med tanke på de omfattande utbyggnadsområdena i Sjöstaden och Västra Sjöstaden som kommer förändra resandeunderlaget och resmönstren i Trelleborg.

KOLLEKTIVTRAFIKFÖRSÖRJNING AV ORTERNA

De livskraftiga orterna trafikeras (utifrån Skånetrafikens standard) utav regionbusstrafik med taktidtabell som ger relativt goda förutsättningar för invånarna att resa kollektivt.

En jämförelse med orter av samma storlek visar dock att turutbudet på kvällar och helger borde kunna höjas på flera av linjerna.

KOLLEKTIVTRAFIK PÅ LANDSBYGDEN

Invånare på landsbygden som bor längre bort än 2 km från en hållplats är berättigad till anropsstyrd trafik, så kallad närtrafik. Trelleborgs kommun gör tillköp till en grundnivå på 5 dubbelturer per vecka som erhålls av Region Skåne. Tack vare tillköpet finns i de flesta områden möjlighet till arbetspendling. Närtrafiken utnyttjas dock i mycket låg utsträckning.

TRELLEBORG-SKURUP

Trelleborgarna har goda möjligheter att ta sig med kollektivtrafik till alla omkringliggande kommuner förutom till Skurup. För att ta sig till Skurup måste man ta bussen till Svedala för att byta till tåg eller byta tåg i Malmö.

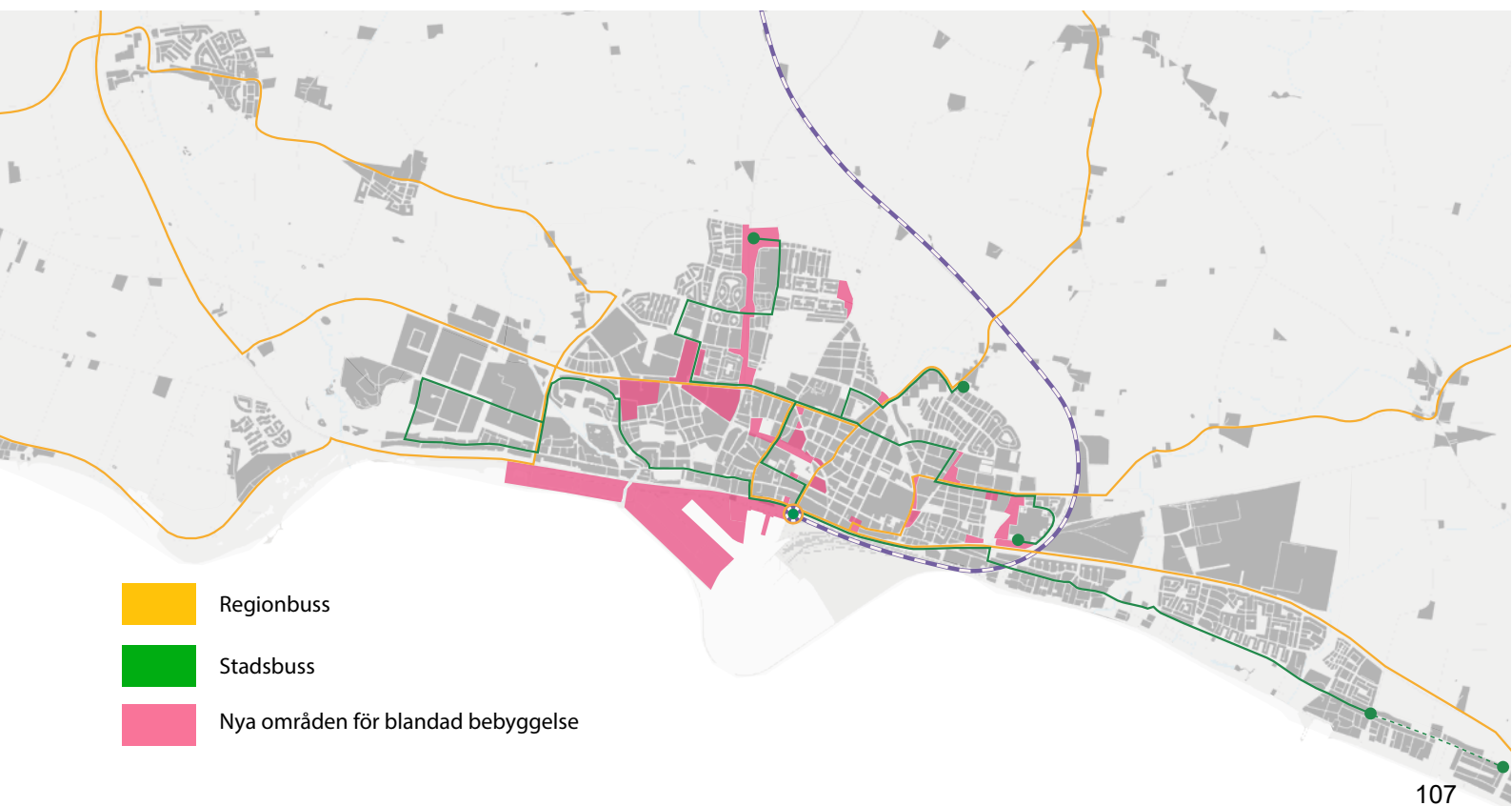
Trelleborgs kommun vill undersöka möjligheten för en busslinje mot Skurup, till exempel från kusten vid Beddingestrand via Klagstorp.

FLYGBUSS

Trelleborgs kommun ligger inte långt från flygplatsen Malmö Airport i Svedala kommun. Trelleborgs kommun vill på sikt att det ska vara möjligt att ta sig med kollektivtrafik till flygplatsen, antingen med en direkt linje eller via byte i Svedala.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Trelleborgs kommuns ambition är att hela staden ska ha god tillgång till god stadsbusstrafik.
- Kommunen arbetar för en ökad tur-täthet för pågatågen, ett andra spår på insidan av Trelleborgsbanan samt framtida möjligheter för ett andra stationsläge.
- Högklassig kollektivtrafik kommer att behöva utvecklas till nya utbyggnadsområden, så som Sjöstaden och Västra sjöstaden.
- Kommunen vill utveckla regionbusstrafiken. Framförallt linjen Trelleborg-Vellinge-Malmö, som är av regional betydelse. Trelleborg arbetar även för att återinföra busslinje från Anderslöv till de östra delarna av Malmö.
- Närtrafiken behöver stärkas för utvecklingen av kollektivtrafik på landsbygden ska förbättras.

BILTRAFIK

STRATEGIDOKUMENT

Kommunen har arbetat fram en trafikstrategi, som dock ännu inte är politiskt antagen. Strategin ger förslag på mål för biltrafikutvecklingen i kommunen med sikte på år 2028. För närvarande pågår även arbete med att ta fram en trafikplan för kommunen. Denna planeras vara klar under 2019.

För att nå uppsatta klimat- och miljömål är trafikstrategins huvudmål att de resor som invånarna i kommunen gör i större utsträckning ska ske med hållbara trafikslag än i dag. Samtidigt är det viktigt att de bilresor som inte kan flyttas över från biltrafik kan utföras på ett tillfredställande sätt. Kommunens målsättning är även att mängden tung trafik ska minska i centrala Trelleborg.

Det konkreta målet för biltrafiken är:

- Maximalt 42% av resorna i staden ska ske med bil.
- Tung trafik ska minska i centrala Trelleborg

BILRESOR I TRELLEBORG

Trelleborg erbjuder generellt sett hög framkomlighet för biltrafik och tillgången till avgiftsfri parkering är stor. Detta bidrar till att Trelleborgarna väljer bilen i högre utsträckning än den genomsnittliga skåningen. Enligt den regionala resvaneundersökningen i Skåne 2013 gjordes 67 procent av resorna i Trelleborg med bil jämfört med 57 procent i snitt för hela Skåne.

Andelen bilresor i Trelleborgs kommun är som högst för resor som är mellan fem och 20 kilometer långa. För dessa resor används bilen till nära 90 procent. För korta resor under fem kilometer är bilandelen i Trelleborg hela 65 procent, vilket är högt. Så korta resor kan i stor utsträckning genomföras till fots eller med cykel. Även för resor kortare än en kilometer är andelen bilresor hög då var tredje sådan resa utförs med bil i Trelleborg. Bilinnehavet i Trelleborgs kommun är klart över snittet både för hela riket och för Skåne.

UTVECKLING AV BILTRAFIKNÄTET

Grunden i trafiksystemet är att skapa tillgänglighet och möjliggöra för medborgare, näringsliv och organisationer att nå utbud och aktiviteter som de har behov av. Historiskt har tillgänglighet skapats genom framkomlighet men genom att balansera framkomlighet med andra kvaliteter kan framkomlighet skapas på rätt plats.

För att minska barriären mellan Trelleborgs centrum och de nya stadsdelarna i Sjöstadens är kommunens målsättning att bygga en komplett ringväg runt staden samt en östlig hamnfart. En ringväg skulle också skapa förutsättningar för en mer effektiv incheckning och logistik till Trelleborgs hamn.

LIVSRUMSMODELLEN

Med en ringväg runt hela Trelleborg och en ny hamnfart i öster kommer stadens trafikstruktur att förändras i grunden. Istället för att leda trafik till och från Trelleborg via stråken E6/E22-väg 9 och Hedvägen kommer ringvägen att utgöra ryggraden i Trelleborgs trafiksystem.

Ringvägen utformas som ett transportrum med hög framkomlighet för biltrafik och tung trafik. Trafik utan målpunkt i staden, såsom hamntrafik (ca 3000 fordon/dygn 2018) och genomfartstrafik (ca 3000 fordon/dygn 2018), kommer att ledas runt staden och inte längre passera centrala Trelleborg. Även trafik med målpunkt i staden kommer att använda ringvägen och därefter ledas mot en "inre ring", bestående av Bryggaregatan, Hedvägen och Glasbruksägen, via radiella stråk. Dessa stråk består av befintliga vägar eller gator som kopplas samman med ringvägen. Både den inre ringen och de radiella stråken utformas som integrerade transportrum.

Innanför den inre ringen föreslås gaturummens skala att trappas ner. Gatorna utformas här som mjuktrafikrum, integrerade frirum och frirum. Dessa delar utgörs av de mer centrala delarna av tätorten och samspel mellan de olika trafikanterna är av stor vikt här. I den mest centrala delen av tätorten bör fotgängare och cyklister prioriteras. Det ska vara möjligt att nå dessa delar med bil men på de oskyddade trafikanternas villkor och med en låg hastighet.

STATLIGA VÄGNÄTET

I samband med att omgivande mark utvecklas för ny bebyggelse föreslås E6/E22 att omvandlas från ett renodlat transportrum till ett integrerat transportrum. Likaså är kommunens målsättning att väg 9 inom staden ska omvandlas i samband med utveckling av ny stadsbebyggelse utmed stråket. Även områden utmed väg 108 är aktuella för förtätning och stadsomvandling och också denna väg vill kommunen omvandla till ett integrerat transportrum.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Maximalt 34% av resorna i staden ska ske med bil.
- Tung trafik ska minska i centrala Trelleborg.
- Färdigställa pågående arbete med trafikstrategi och trafikplan samt arbeta in ställningstaganden och åtgärder till utställningsskedet av översiktsplanen.

Trafikflöden kommunens målbild

Antaganden i modellen:

- Prognosticerade trafikmängder år 2025
- Dagens färdmedelsfördelning (motsvarar 54% biltrafikandel)
- Västra ringvägen i befintlig sträckning
- Kopplingar till ringvägen: väg E6/E22, Tommarpsvägens norra och södra del, väg 108, Gyllevägen, Engelbrektsgratan, väg 9

Källa: "Trafikanalys Östra Ringvägen Trelleborg, Ramböll, 2018-10-19"

Skillnadskarta

Visar effekten av Östra Ringvägen genom att jämföra flödet mot ett nollalternativ där Ringvägen inte byggs. Röda länkar indikerar en ökning av trafiken och gröna en minskning.

Antaganden i modellen:

- Prognosticerade trafikmängder år 2025
- Dagens färdmedelsfördelning (motsvarar 54% biltrafikandel)

Källa: "Trafikanalys Östra Ringvägen Trelleborg, Ramböll, 2018-10-19"

PARKERING

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Samla parkering i parkeringshus
- Omlokalisera parkeringsplatser i centrum.
- Prioritera parkering för besökare i centrum
- Skapa fler cykelparkeringsplatser.
- Till utställningshandlingen kommer kommunens ställningstaganden och ambition gällande parkering att utvecklas och tydliggöras.

LÄS ÄVEN!

- Parkeringsstrategi Trelleborgs kommun

Parkering är ett viktigt verktyg i arbetet med att tillgängliggöra staden, medverka till kombinationsresor samt för att öka andelen hållbara resor

När staden förtätas innebär det ofta både tekniska och ekonomiska svårigheter att ordna med parkering inom den egna fastigheten och lösningar för att ordna parkering behövs som gör bostadsbyggandet mer kostnadseffektivt och samtidigt bidrar till en ekonomisk och ekologisk hållbar stadsplanering.

PARKERINGSSTRATEGI

Kommunens parkeringsstrategi antogs 2017. Den syftar till att beskriva inriktningen på kommunens arbete med parkeringsfrågor i Trelleborg. Parkeringsstrategin ska stötta utvecklingen av staden och bidra till att parkeringsutbudet balanseras och medverka till bättre färdmedelsval som är anpassade till kommunens framtida utveckling.

I parkeringsstrategin presenteras fem övergripande strategier för att uppnå detta:

- Attraktiv stadsmiljö framför parkering
- Samla och samnyttja parkering
- Öka tillgängligheten med rätt bil på rätt plats.
- Planera för parkering som främjar hållbara resval
- Det ska vara lätt att parkera rätt.

Hanteringen av parkeringsfrågor i Trelleborgs kommun ska bidra till att möjliggöra förtätningar och stadsomvandling av redan hårdgjord mark. Stora ytor i de centrala delarna av staden upptas i dagsläget av parkeringsytor för bil, inte bara för besökare utan även för boende och verksamma i området.

UTVECKLING AV PARKERING

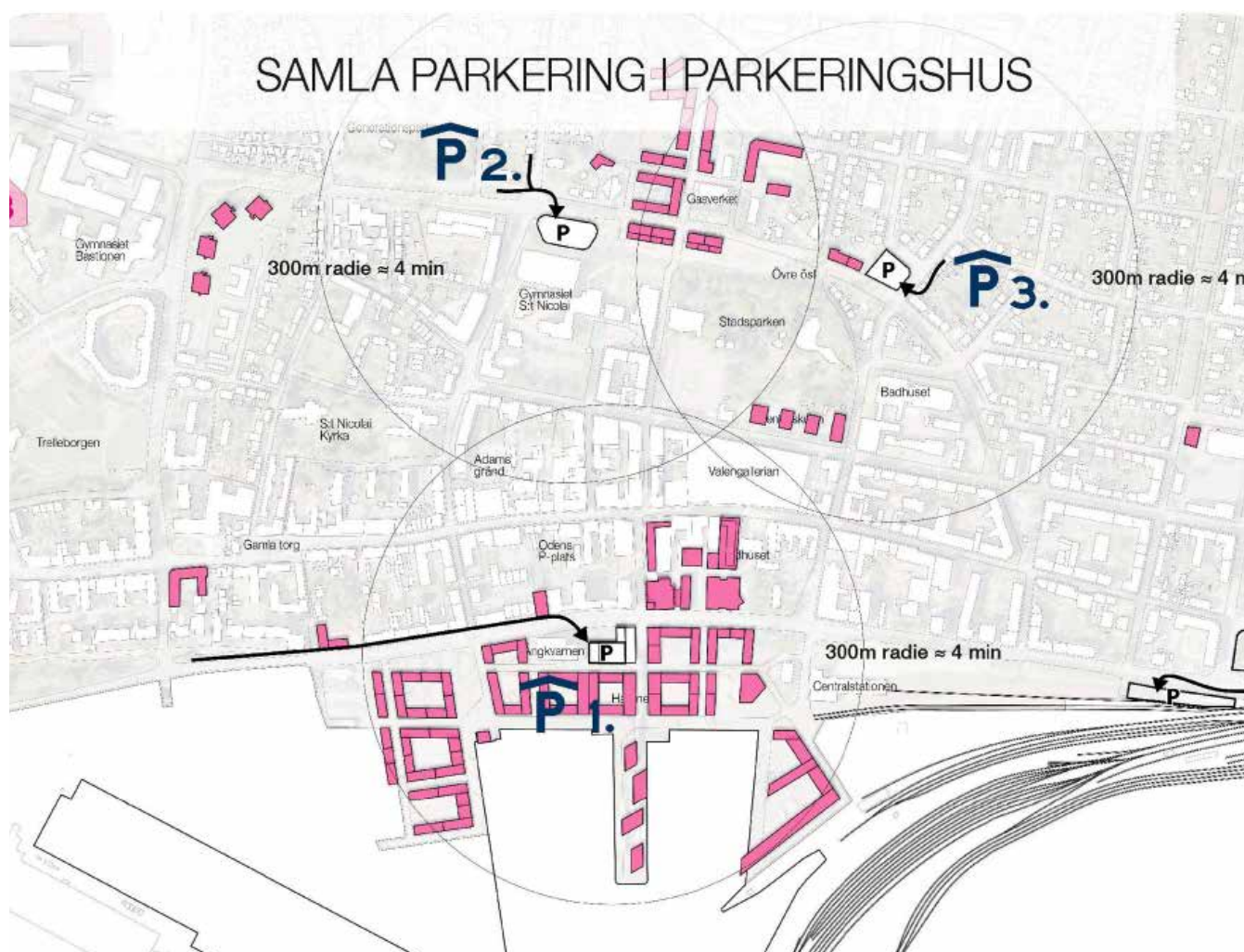
Marken för parkeringar ska utnyttjas mer effektivt, till exempel i form av samlade parkeringsanläggningar och med hjälp av samnyttjande. Genom att bygga parkeringshus kan det totala ytbehovet för bilparkering minskas utan att utbudet av platser minskar.

Parkeringshusen föreslås att lokaliseras enligt kartan på nästa sida. De angivna platserna ligger i strategiska lägen, direkt i anslutning till de prioriterade bilgatorna och i närhet av goda fotgängarstråk

Avstånd mellan kundparkering och handelsverksamhet i centrum bör inte överstiga 200-300 meter. För boende är motsvarande siffra 300 meter och för arbetsplatser är det acceptabla avståndet 400 m.

Cykelparkeringsplatser bör placeras väl synliga i anslutning till cykelstråk och så nära cyklistens målpunkt som möjligt. Vid varje ombyggnation av gatumark inom Trelleborgs centrala delar ska en behovsutredning göras utifrån principen 15 meter från entré till butik, service och restaurang samt 35 meter från entré till skola, badhus och liknande.

Kartan visar föreslagna placeringar av framtida parkeringshus i kommunens gällande parkeringsstrategi. De angivna platserna ligger i strategiska lägen, direkt i anslutning till de prioriterade bilgatorna och i närhet av goda fotgängarstråk. Källa: Parkeringsstrategi Trelleborgs Kommun 2017-2025. Till utställningsskedet av FÖP:en kommer kommunen att arbeta vidare med lokaliseringen av parkeringshusen och väga samman detta med övriga intressen.

RINGVÄG

Gemensam utredning om västlig infart

Under våren har kommunen och Trafikverket tagit fram en gemensam utredning om västlig infart. Arbetet är utfört av konsultbolaget Spacescape. I arbetet har frågan om en västlig infart till Trelleborgs hamn undersökts.

Kommunens ställningstagande till utredningen är att en västlig infart, utifrån det förslag som framförts, innebär betydande negativa konsekvenserna för planerad stadsutveckling och en betydande framtida barriär i staden. Bland annat splittrar den föreslagna dragningen av hamninfarten de exploaterbara ytor vid Centralstationen och stadskärnan till små och bullerstörda delområden, vilket hämmar viktiga faser i etableringen av de nya stadsdelarna.

Trelleborgs kommuns ambition är att iordningsställa en komplett ringled runt Trelleborg samt en ny hamninfart som angör Trelleborgs hamn österifrån. Ringleden, som ansluter till befintlig väg E6/E22 vid trafikplats Maglarp, ska tillsammans med hamninfarten leda hamntrafik, ca 3000 fordon/dygn 2018, utanför staden eller i dess utkant. En sådan lösning underlättar hamnens interna logistik då färjelägena helt kommer att finnas i nuvarande hamnens östra del när den pågående omdaning av hamnen är klar.

I samband med att ringvägen anläggs är ambitionen att vägnätet inne i staden ska ges en mer stadsmässig utformning. Med en stor utbyggnad i det föredetta hamnområdet sker en stor andel av tillkommande bebyggelse i stations- och havsnära läge. Utöver att fungera som en led till hamnen ska ringleden leda genomfartstrafik, ca 3000 fordon/dygn, runt Trelleborg istället för igenom stadens centrala delar. Med ringvägen öppnas också möjligheten att utveckla ett logistik- och businesscenter i anslutning till ringvägen och Kontinentalbanan på redan planlagd industrimark i östra Trelleborg.

Även om trafikbelastningen på stadens gator generellt sett är måttliga är belastningen på några gator hög. På väg 9 i centrala Trelleborg kör omkring 14000-16700 fordon/dygn och på Hedvägens mest belastade del ca 17 500 fordon/dygn. Den höga belastningen på väg 9 och Hedvägen leder till låg framkomlighet och köbildning på morgnar och eftermiddagar. Genom att koppla ringvägen till det lokala gatunätet via flera radiella vägkopplingar är kommunens ambition att belastade gator ska avlastas genom att biltrafikanter väljer att istället använda ringvägen både för resor inom staden och resor med andra målpunkter.

Utöver den östra vägsträckningen består ringvägsprojektet även av en västlig del. I samrådsskedet av den fördjupade översiktsplanen utgörs denna av tre alternativa vägsträckningar. Syftet att lyfta de olika sträckningarna i samrådsskedet är att i ett tidigt skede ge medborgare, företagare, myndigheter och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter på alternativen.

Ringvägens sträckning. Blå och orange linje illustrerar alternativa sträckningar av västra delen av ringvägen.

VARFÖR VILL TRELLEBORG BYGGA NY RINGVÄG OCH HAMNINFART?

Trelleborgs kommun arbetar för att utveckla staden med nya kust- och kollektivtrafiknära stadsdelar samtidigt som hamnen ska kunna växa och expandera sin verksamhet österut. För att denna omvandling ska kunna ske på bästa sätt vill Trelleborgs kommun tillskapa en ringväg så att godstrafiken kan ledas runt staden till hamnen. Nedan beskrivs motiven för en ny ringled och ny östlig hamninfart.

LOGISTIK OCH HAMNENS UTVECKLING

Trelleborgs hamn är Skandinavien största RoRo- och färjehamn. Cirka 8 % av svensk import och export går genom Trelleborg. Andelen godstrafik ökar vilket ställer krav på att hamnen kan utvecklas för att kunna hantera dessa godsmängder. För att logistiken i och kring hamnen ska fungera så effektivt som möjligt anser Trelleborgs kommun samt Trelleborgs hamn att en ny hamninfart från öster behövs.

Öster om tätorten, i anslutning till väg 9 och befintlig järnväg finns goda möjligheter att utveckla multimodala transportlösningar och att utnyttja närheten till core-hamnen från vilken man når tre hamnar, i Tyskland, en i Litauen och en i Polen. Genom att planera området från grunden för incheckning, logistikverksamhet, omlastning av gods och lager kan ytan användas effektivt.

Inom detta område föreslås en yteffektiv uppställningsplats för chaufförernas behov av dygnsvila. I dagsläget finns dessa uppställningsytor längst ut i de västra delarna av hamnen, på värdefull vattennära mark.

STADSUTVECKLING

En flytt av hamnen samt en framtida östlig infart innebär att de västra delarna av det befintliga hamnområdet kan frigöras. Det handlar om mer än 50 hektar mark i stations- och havsnära läge där kommunen vill skapa en ny stadsdel. I den nya stadsdelen Sjöstaden skulle det finnas möjligheter för cirka 4000 bostäder, service, verksamhetslokaler i kombination med mötesplatser för trelleborgare och turister, boende och besökare.

Genom att bygga Sjöstaden kan Trelleborg stärka sin roll som regional kärna. Trelleborg blir en än mer attraktiv bostadsort i sydvästra Skåne med pendlingsavstånd till bland annat Malmö, Lund och Köpenhamn. Sjöstaden kan även locka fler verksamheter vilket skulle kunna bidra till att öka andelen arbetstillfällen i ett kollektivtrafiknära läge.

Med en östlig ringväg och infart till hamnen kan barriären mellan den befintliga staden och de nya föreslagna stadsdelarna i hamnområdena minskas. Stadens tillgänglighet till havet ökar. Att öppna upp det västra hamnområdet för befolkningen ger en starkare koppling mellan stad och hav och ger nya rekreationsmöjligheter för befolkningen.

NYTT TRAFIKSYSTEM

Principen för stadens framtida trafiksystem är att vända ut och in på strukturen genom att skapa ett vägnät med hög framkomlighet för biltrafik och tunga fordon. Ryggraden i strukturen blir ringvägen som leder trafiken till och från staden eller runt Trelleborgs tätort. I Trelleborgs centrala delar ska istället trafikrummet utgå från de oskyddade trafikanternas villkor och med en låg hastighet. På så vis skapas förutsättningar för att utveckla en levande, integrerad och attraktiv stad.

KLIMATANPASSNING

En utveckling av Sjöstaden skulle innebära att stadsdelen kan utformas som skydd för stigande havsnivåer och översvämningar för både ny och befintlig bebyggelse i staden.

EU-FINANSIERING

Trelleborgs kommun har beviljats medel från EU för planeringen av ringväg, hamninfart samt check-in och lastbilsparkeering. Dessa projekt delfinansieras med 50 % från EU i projektet Motorway of the Sea (MoS) Sweden-Poland Sustainable Sea-Hinterland.

VÄSTRA DELEN AV RINGVÄGEN

LÄS ÄVEN!

För Västra delen av ringvägen har följande utredningar tagits fram:

- Infart till hamnen i Trelleborg - analys av befintlig infartsväg samt ringväg
- Trafikutredning för Trafikplats Maglarp - väg 108
- Konsekvensanalys trafikplats Maglarp - väg 108

Den västra delen av ringvägen kommer leda trafik mellan trafikplats Maglarp och väg 108. I fsh utgörs denna förbindelse av Hedvägen och Västra ringvägen. Eftersom befintlig sträckning har flertalet korsningspunkter och leds genom ett verksamhetsområde har kommunen valt att utvärdera på vilket sätt som framkomligheten på den västra delen av ringvägen kan förbättras. Detta eftersom framkomlighet och trafiksäkerhet är två särskilt viktiga aspekter att beakta för en framtida ringväg.

I planeringsarbetet har följande tre alternativa sträckningar av västlig ringväg utretts på en övergripande nivå:

Alternativ 1: Följer befintlig väg (Hedvägen-Västra ringvägen)

Alternativ 2: Delvis ny sträckning strax norr om Hedvägen

Alternativ 3: Delvis ny sträckning som korsar jordbrukslandskapet norr om Trelleborg.

Till samrådet av den fördjupade översiktsplanen har Trelleborgs kommun valt att visa tre alternativa sträckningar av vägen. Sträckningarna är i nuläget schematiska och behöver studeras närmre i kommande arbete. Syftet med att presentera tre alternativa sträckningar är att i ett tidigt skede ge medborgare, företagare, myndigheter och andra berörda möjlighet att lämna synpunkter på alternativen. Framöver är kommunens ambition att välja ut ett alternativ för den västra delen av ringvägen.

Övergripande om alternativen

I utredningsarbetet har sträckningarnas trafikala förutsättningar och konsekvenser utretts och förslag på åtgärder för att alternativen ska klara aktuell trafikbelastning har redovisats. Utöver konsekvenser för trafiken har en översiktlig analys av övriga alternativskiljande konsekvenser gjorts. De analyserade aspekterna är:

- Riksintressen
- Kulturmiljö
- Landskapsbild och bebyggelse
- Markanvändning
- Vattenanvändning
- Naturmiljö
- Hälsa och säkerhet (farligt gods transporter, luftkvalitet och buller samt klimatpåverkan)

Alla de utredda vägsträckningarna klarar av att hantera prognosticerade trafikflöden till och med 2025. Förutsättningen är att vissa trimningsåtgärder vidtas. Högst framkomlighet har alternativ 3.

Analysen visar att alternativ 3 har störst negativa konsekvenser och alternativ 1 minst. Utvärderingen är dock gjord på en översiktlig nivå. För att ge en mer heltäckande bild behöver utvärderingen fördjupas under den fortsatta processen med den fördjupade översiktsplanen. Resultatet av analysen redovisas på kommande sidor.

Kommunen utreder tre alternativa sträckningar av västra delen av ringvägen. Röd linjer är befintlig sträckning av vägen och blå och orange linjer illustrerar alternativa sträckningar-

ALTERNATIV 1

Sträckningen följer de befintliga vägarna Hedvägen och Västra ringvägen. När ringvägen står klar kommer trafikflödena här att vara högre än i dag. På den aktuella sträckan av Hedvägen ökar trafikmängden från omkring 5000-8000 fordon/dygn till 12000 fordon/dygn och på Västra ringvägen från 3500 fordon/dygn till 9000 fordon/dygn.

Alternativet innebär även en ökad belastning i cirkulationsplatsen Hedvägen-Västra ringvägen samt cirkulationsplatsen Västra ringvägen-väg 108. Detta kommer, om inte åtgärder vidtas, leda till att det i cirkulationsplatsen Hedvägen-Västra ringvägen bildas kö i tillfarten från norr under morgonen samt att det under eftermiddagen bildas kö i den västra respektive södra tillfarten med nuvarande utformning av cirkulationsplatsen. I cirkulationsplatsen Västra ringvägen-väg 108 uppstår, utan åtgärder, köbildning i den östra tillfarten under morgnarna.

För att avhjälpa köerna i cirkulationsplatsen Hedvägen-Västra ringvägen kan ett separat högersvängsfält, en så kallad "fri höger", anläggas för trafik norrifrån. Lösningen innebär att köbildningen försvinner. För att hantera köbildningen från väster och från söder kan cirkulationsplatsen byggas om så

att tillfarten från väster får ett separat vänstersvängsfält samt ett körfält för trafik som kör rakt fram eller svänger höger. Genom åtgärden blir köerna hanterbara.

Genom att i cirkulationsplatsen Västra ringvägen-väg 108 addera ett körfält i östvästlig riktning blir köbildningen i den östra tillfarten hanterbar. För att skapa en trafiksäker miljö för oskyddade trafikanter behöver även en planskild korsning med gång- och cykelvägen som korsar cirkulationsplatsens västra ben att anläggas.

Övriga korsningar

Att stänga anslutande gator utmed Hedvägen väster om Västra ringvägen får en liten påverkan på restid och framkomlighet. En stängning av Fraktvägen och Persåkersvägen skulle dock leda till att trafiken omfördelas och att belastningen i den södra tillfarten av cirkulationsplatsens Hedvägen-Västra ringvägen ökar. Därför föreslås ingen stängning av gator som ansluter till Hedvägens västra del.

Däremot är det möjligt att stänga anslutande gator utmed Västra ringvägen norr om Hedvägen utan att orsaka kapacitetsproblem. För att öka framkomligheten ytterligare föreslås därför en stängning av korsning-

en Västra ringvägen – Tommarpsvägen öster om ringvägen, samt att korsningen med Ebbes väg, en mindre enskild väg, stängs och att denna trafik leds om.

Konsekvenser

Alternativ 1 bedöms ha minst påverkan på analyserade aspekter med anledning av att det innebär en sträckning i befintlig väg. Vad gäller olyckor bedöms alternativ 1, som innehåller flest korsningspunkter, kunna innebära en högre risk för olyckor för farligt godstransporter. Alternativ 1 går också närmast befintliga bostäder vilket kan påverka risken för närboende vid olycka. Samtidigt finns möjlighet att vidta riskreducerande åtgärder. För kollektivtrafiken innebär alternativ 1 att det ökade flödet på Hedvägen som uppstår påverkar framkomligheten något. Alternativet innebär ca 25 sekunders längre restid för kollektivtrafiken än övriga alternativ. Med de förväntade ökade trafikflödena bör kommunen överväga trafiksäkerhetshöjande åtgärder på de platser där vägen korsas av övergångsställen och andra passager. Åtgärderna bör vara i form av planskilda korsningar.

Alternativ 1 innebär:

- Inga beräkande kapacitetsproblem
- Körtid på 6-7 min
- 9 korsningspunkter (11 utan åtgärder)
- Prel. anläggningskostnad:
- cirka 40 miljoner kronor
- Konsekvens: Närmast befintliga bostäder, sträckning genom verksamhetsområde

Kartan till höger visar alternativ 1 ungefärliga sträckning samt antal korsningspunkter efter föreslagna åtgärder

ALTERNATIV 2

En delvis ny sträckning av ringvägen norr om Hedvägen skulle leda till ökad framkomlighet för biltrafik. På Hedvägens västra del kommer trafikmängden att vara likvärdig med alternativ 1, ca 11000 fordon/dygn när ringvägen står klar. Däremot förväntas flödena på Västra ringvägen att öka ytterligare för alternativet till ca 10000 fordon/dygn.

Alternativet innebär en ökad belastning i cirkulationsplatsen Västra ringvägen-väg 108. Detta kommer, om inte åtgärder vidtas, leda till att det bildas kö i cirkulationsplatsens östra tillfart under morgnarna. Genom att addera ett körfält i östvästlig riktning blir köbildningen i den östra tillfarten hanterbar. För att skapa en trafiksäker miljö för oskyddade trafikanter behöver även en planskild korsning med gång- och cykelvägen som korsar cirkulationsplatsens västra ben att anläggas.

De lägre trafikflödena på Hedvägen kommer på en positiv påverkan på

oskyddade trafikanter framkomlighet och trafiksäkerhet. Även kollektivtrafiken skulle gynnas av ett lägre trafikflöde och några framkomlighetsproblem är inte att vänta. Däremot skulle trafiksäkerheten på Västra ringvägen försämrats för gående och cyklister som korsar vägen och åtgärder krävs för att skapa trafiksäkra passager.

Alternativet innebär att en planskild korsning med Ståstorps byaväg, en mindre grusväg/gång- och cykelväg, behöver anläggas.

Konsekvenser

Alternativ 2 bedöms ha begränsad påverkan på de analyserade aspekterna men innebär större konsekvenser än alternativ 1. Även om alternativet innebär att ny väg anläggs i direkt anslutning till staden kommer jordbruksmark att tas i anspråk. Den planskilda korsningen mellan Ståstorps byaväg och ringvägen kan, beroende på utformningen, få både visuell och fysisk påverkan på landskapet och de värden som finns i området.

Vid en översiktlig analys av risk och säkerhet bedöms alternativ 2 ha en lägre risk för olyckor än alternativ 1 men en högre risk än alternativ 3. Det som påverkat bedömningen av risken för olycka är antalet korsningspunkter. Även avståndet till befintliga bostäder spelar roll för bedömningen. För alternativ 2 är det längre än i alternativ 1.

Alternativ 2 innebär att ett antal nya bostäder och fastigheter kommer att beröras av ringleden. Om kommunen väljer att gå vidare med detta vägalternativ måste konsekvenserna för dessa fastigheter utredas vidare.

Alternativ 2 innebär:

- Inga beräknade kapacitetsproblem
- Körtid på 5-6 min
- 6 korsningspunkter (7 utan åtgärd)
- Prel. anläggningskostnad:
  - cirka 90 miljoner kronor
- Alternativskiljande konsekvenser: Tar jordbruksmark i anspråk, näringsliv, visst avstånd till bef. bostäder, andra bostäder och fastigheter än idag som berörs.

Kartan visar alternativ 2 ungefärliga sträckning samt antal korsningspunkter efter föreslagna åtgärder

ALTERNATIV 3

En ny sträckning av ringvägen genom jordbrukslandskapet norr om Västra verksamhetsområdet skulle leda till ökad framkomlighet för biltrafik. Alternativet förväntas skapa de högsta trafikflödena av alternativen på grund av sin gena sträckning mellan vägn 108 och E6/E22. Trafiken längs sträckan varierar mellan 10000-13000 fordon/dygn. På Hedvägen sjunker flödena ytterligare jämfört med alternativ 2, till ca 5000 fordon/dygn. Flödena på Västra ringvägen kommer att minska avsevärt med en förbifart norr om vägen. I detta alternativ förväntas flödena minska till ca 2000 fordon/dygn, vilket kan liknas vid en mindre gata i staden.

Alternativet innebär en ökad belastning i cirkulationsplatsen Västra ringvägen-väg 108. Detta kommer, om inte åtgärder vidtas, leda till att det bildas kö i cirkulationsplatsens östra tillfart under morgnarna. Genom att addera ett körfält i östvästlig riktning blir köbildningen i den östra tillfarten hanterbar. För att skapa en trafiksäker miljö för oskyddade trafikanter behöver även en

planskild korsning med gång- och cykelvägen som korsar cirkulationsplatsens västra ben att anläggas.

Alternativet skulle även innebära förbättringar för gång- cykeltrafiken på Hedvägen och Västra ringvägen. Dock måste korsningspunkterna med den nya förbifarten säkras då trafikflödena på vägen är stora och hastigheterna höga.

Alternativet innebär att en planskild korsning med Tommarpsvägen behöver anläggas liksom en planskild korsning med Ståstorps byaväg, en mindre grusväg/gång- och cykelväg.

Konsekvenser

Alternativ 3 bedöms vara det alternativ som skulle ge den största påverkan på omkringliggande och berörda aspekter och intressen. Detta bland annat eftersom alternativet innebär att jordbruksmark tas i anspråk samt att det ligger inom och i direkt anslutning till riksintresseområde för kulturmiljövård. Jordbrukslandskapet är öppet och flackt och beroende på utformningen av al-

ternativet kan det få både visuell och fysisk påverkan på landskapet och de värden som finns i området. Alternativet kan bidra till att skapa barriärer och fragmentering i landskapet. Om en faktisk påverkan kommer att ske beror på vilka trafiklösningar, exempelvis planskilda korsningar, som görs avseende korsningar med befintliga vägar.

Området runt Trelleborg är känt för sin täta fornlämningsmiljö och det går därmed inte att utesluta att det kommer att behöva göras arkeologiska utredningar.

Vid en översiktlig analys av risk och säkerhet bedöms alternativ 3 ha lägst risk för olyckor. Det som påverkat bedömningen av risken för olycka är antalet korsningspunkter. Avståndet till bostäder är också långt.

Alternativ 3 innebär att ett antal nya bostäder och fastigheter kommer att beröras av ringledden. Om kommunen väljer att gå vidare med detta vägalternativ måste konsekvenserna för dessa fastigheter utredas vidare.

Alternativ 3 innebär:

- Inga beräknade kapacitetsproblem
- Körtid på 4 min
- 5 korsningspunkter (6 utan åtgärd)
- Prel. anläggningskostnad:
- cirka 130 miljoner kronor
- Konsekvens: Störst påverkan. Jordbruksmark, riksintresse kulturmiljö, fornlämnningar, barriärer och fragmentering av landskapet, kumulativa effekter, näringsliv, längst till bef. bostäder, andra bostäder och fastigheter än idag som berörs.

Kartan visar alternativ 2 ungefärliga sträckning samt antal korsningspunkter efter föreslagna åtgärder

ÖSTRA DELEN AV RINGVÄGEN

Planprogram för Östra delen av ringvägen samt Östlig hamnfart var ute på samråd 4 juni - 31 augusti 2018. Planprogrammet finns att läsa på kommunens hemsida.

Den östra delen av ringvägen består av två delar, Östra ringvägen och Östlig hamnfart. Sträckningen av dessa beslutades av kommunfullmäktige 2017-11-27. På kommande sidor sker en mer ingående redogörelse av sträckningarnas funktion och vilka konsekvenser som framöver är viktiga att beakta.

ÖSTRA RINGVÄGEN

Den Östra ringvägen omfattar en ny vägträckning som förbinder länsväg 108 i norr med riksväg 9 i söder. Den Östra ringvägen är en delsträcka som tillsammans med den Västra ringvägen är Trelleborgs totala framtida ringvägslösning. Den Östra ringvägen omfattar en sträcka på ca 5 kilometer, och har bortsett från sina två ändpunkter ytterligare två kopplingspunkter till staden i övrigt. Därtill har den Östra ringvägen en direkt anslutning till den föreslagna uppställningsytan som i sin tur är kopplad till den fortsatta hamnleden till- och från Trelleborgs hamn. Sammanfattningsvis medger alltså den Östra ringvägen 5 stycken kopplingar till det övriga vägnätet i Trelleborg. Avståndet mellan dessa varierar från ca 600 m i söder till 2,5 km i norr. Korsningarna är utformade som cirkulationsplatser, eller planskild trafikplats. Mellanköpingevägen strax nordväst om Rättsspsykiatriskt centrum planeras inte anslutas till Östra Ringvägen utan kommer att behöva korsas vägen planskilt.

För att hålla en god standard för person- och hamntrafik planeras vägbanorna att skiljas åt genom mitträcken och att trafiken styrs växelvis, förslagsvis med dubbla norrgående körfält från väg 9 i söder till korsningspunkten med Gyllevägen ungefär halvvägs norrut. Därefter från Gyllevägen upp till cirkulationsplatsen vid väg 108 kan vägen anpassas till 2+1 väg. Den totala vägbredden för den Östra ringvägen planeras att vara ca 14 m. I vägens norra del utgår dimensioneringen av vägen för hastigheter upp till 100 km/h. I den södra delen, strax norr om Rättsspsykiatriskt centrum är vägens kurvstandard

sådan att farten troligtvis måste sänkas succesivt ner till ca 60 km/h. Den sista sträckan innan cirkulationsplatsen vid väg 9 bör lämpligvis hastighetsregleras till 40 km/h.

Konsekvenser

Trots att den Östra ringvägen till stora delar är lokaliserad till en idag redan existerande trafikkorridor (Kontinentalbanan) så kommer vägen att innebära olika negativa konsekvenser för omgivningen. Flertalet av dessa konsekvenser behöver studeras vidare i det pågående arbetet med detaljplan för Östlig ringväg.

Den mest påtagliga konsekvensen är att ringvägen hamnar närmare bostäder, samt att en del av dessa inte längre är lämpliga för bostadsändamål. Det kan handla om att byggnader ligger inom vägsträckningen, eller att buller- eller riskpåverkan bedöms bli så stor att fortsatt bostadsändamål inte är möjligt i vägens närhet. För att minska bullerpåverkan för övriga bostadsfastigheter behöver bullervallarna alternativt bullerskärmar sättas upp utmed vägen. En annan lösning är att sänka vägen och på så sätt få en automatisk bullerreducering utmed dess sidor.

Bullerpåverkan bedöms som kumulativ effekt tillsammans med de buller som alstras från järnvägstrafiken, en framtida diskussion behöver inledas med trafikverket kring möjliga åtgärder.

Bullerskärmar spelar även en betydande roll som riskreducerande faktorer eftersom dessa minskar konsekvenserna om en olycka skulle ske utmed ringvägen, till exempel en avakning, eller kollision med fordon lastad med farligt gods. I den riskutredning som Trelleborgs kommun låtit göra rekommenderas dock inga bostadsbyggnader inom 30 meter från vägbanan. I undantagsfall kan detta medges, förutsatt att andra skyddsåtgärder görs till exempel åtgärder i fasaden.

Pågående detaljplanering för Östra ringvägen och Östlig hamnfart

Kommunen arbetar med att ta fram detaljplan som syftar till att möjliggöra för den östra delen av ringvägen samt för en östlig hamnfart. I dessa behandlas vägen i ett mer detaljerat perspektiv. Detaljplanen beräknas att gå ut på samråd under hösten 2019.

En annan typ av konsekvens är en förändrad landskapsbild. Både väg, trafikplatser, bullervallar innebär stora förändringar till exempel när det gäller brutna siktlinjer eller rent allmänt när det gäller upplevelsen av landskapet. Delar av det omgivande landskapet har vissa kulturmiljövärden. Ambitionen är att väglandskapet i möjligaste mån skall anpassas till detta, och att påverkan skall bli så begränsad som möjligt.

Tillgängligheten till vägsystemet förbättras överlag, medan rörligheten för fotgängare och cyklister kan bli något mer komplicerad i vissa situationer. Till exempel kommer den östra ringvägen att påverka flera av stadens cykelstråk. Vägen innebär att Klörupsvägens cykelförbindelse norrut skärs av samt att cykeltrafik på Dalköpinge byaväg försvåras då cykeltrafiken behöver korsa den trafikerade Östra ringvägen. I söder passerar Östra

ringvägen ett industrispår. Där kan en planskild gång- och cykelpassage anläggas parallellt med spåret.

Kartan visar Östra ringvägen ungefärliga sträckning samt antal korsningspunkter. Streckad linje illustrerar befintlig järnvägssträckning.

ÖSTRA HAMNINFARTEN

I anslutning till den punkt där den Östra ringvägen möter väg 9 inleds också den Östra hamninfarten. Hamnleden planeras att ansluta som på- och avfartssträckor till ringvägen strax norr om cirkulationsplatsen vid väg 9. I anslutning till detta är uppställningsytorna för hamntrafiken planerade att placeras. Den ungefär 1,5 kilometer långa Hamnleden leds därefter ner mot hamnen parallellt med Kontinentalbanan, och liksom järnvägen med två broar över dels väg 9, dels Östra Förstadsgatan.

Den planerade vägbredden på hamnleden är 12 meter vilket medger en flexibilitet när det gäller val av antal körfält. Preliminärt handlar det om två körfält norrut och ett söderut. För hamnledens funktionalitet är det viktigt att körbanans bredd medger förbifart om ett fordon skulle bli stående på grund av haveri. Då hamnleden till största del planeras vara upphöjd och parallell med järnvägen innebär detta att de fysiska barriäreffekterna delvis kommer att stärkas. De passage-

möjligheter som finns idag under bron är tänkta att finnas kvar med hamnleden i bruk.

Konsekvenser

Likt Östra ringvägen kommer vägen att innebära olika negativa konsekvenser för omgivningen. Nedan kommer dessa att presenteras övergripande. I det pågående arbetet med detaljplan Östlig hamninfart kommer konsekvenserna att fördjupas ytterligare.

Den mest omedelbara konsekvensen är att trafiken kommer närmare bostäder och med vissa ljud- och ljuskonsekvenser som följd. Luftkvaliteten kommer, enligt en utredning som konsultbolaget Sweco har tagit fram, förändras högst marginellt. När det gäller buller behöver åtgärder vidtas för att uppfylla trafikbullerförordningens rekommendationer när det gäller ljudkrav. Buller kan åtgärdas med hjälp av skärmar utmed vägen. Höjden på dessa behöver preciseras i detaljplanearbetet samt under detaljprojekteringen. Trots åtgärder kommer några av de befintliga

bosätterna dock inte längre vara lämpliga för bostadsändamål.

En annan konsekvens är att hamnleden tar parkmark i anspråk. Dessa ytor kan inte ersättas. När det gäller ljusstörningar utgår planeringen från att bländning från trafik och vägbelysning inte skall innebära störningar för de närboende. Detta kan delvis avhjälpas med skärmar (bullerskärmar).

Vägbanan kommer kantas av avåknings-skydd och rekommenderat skyddsavstånd till närmsta bostadshus föreslås i riskutredningen vara minst 30 meter. Bostadsbebyggelse närmare än så kräver särskilda åtgärder i fasad.

När det gäller gång- och cykelstråk är målsättningen att de förbindelser som finns idag, både längs med samt tvärs trafikkorridoren skall finnas även efter att hamnleden tagits i bruk. Detta innebär broar, gång- och cykelportar samt ny-förlagda gång- och cykelstråk i ytterkant med hamnleden.

Kartan visar Östra hamninfartens sträckning. Streckad linje visar befintlig järnvägssträckning.

SUMMERING RINGVÄGEN - FUNKTION

Även om ringleden, från trafikplats Maglarp till hamnen, innebär en något längre körsträcka än i dag visar en analys av körtider att ringleden innebär kortare körtider för tung trafik och jämförbara körtider för personbilar (se information om utredning på sida 124). Analysen tar hänsyn till trafikens fördröjning på grund av inbromsning och acceleration vid korsningar men saknar beräkning av kapaciteten i korsningspunkterna. Skälet att restiden blir kortare trots att vägen är något längre beror på att fordonen kan hålla en högre hastighet än i nollalternativet eller jämförelsealternativet.

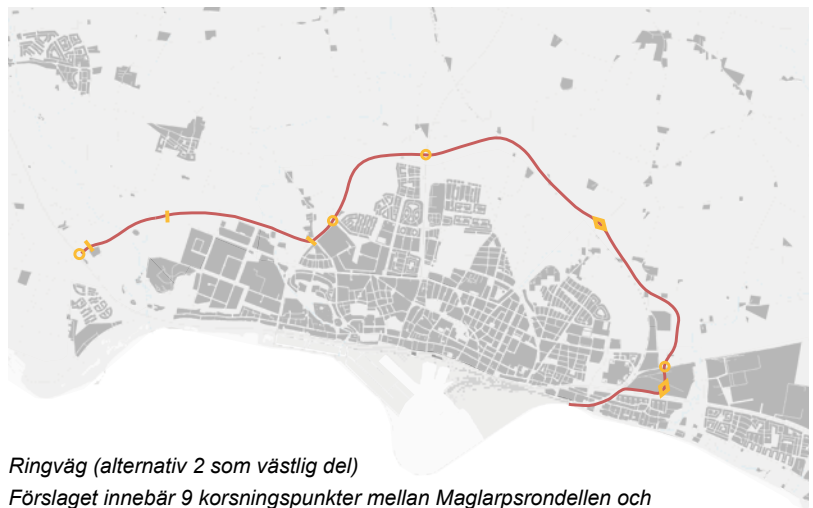
Analysen av körtider utgår från att västra delen ringvägen följer befintlig väg (Hedvägen-Västra ringvägen) mellan trafikplats Maglarp och väg 108. Då analys av kapaciteten på västra delen av ringvägen visar att utredningsalternativen (alternativ 2 och alternativ 3) ger kortare restid än att använda befintlig väg (alternativ 1) bör restiden för kommunens målbild kunna kortas ytterligare. Dock behöver kompletterande studier av hela ringvägen, där analys av kapacitet och köbildning ingår, för att tydliggöra hur ringvägen som helhet kommer att fungera. En analys kan även ge svar på eventuella åtgärder som behöver göras för att säkerställa tillräcklig kapacitet. Sådana åtgärder kan vara mindre trimningar och anpassningar av korsningspunkter eller större åtgärder som att justera antalet korsningar.

I utredningen har det ännu inte analyserats hur läget för hamnens angöring påverkar hamnens interna logistik. En översiktlig bedömning är att logistiken fungerar väsentligt bättre med en östlig angöring. En mer detaljerad analys av hamnlogistiken planeras att tas fram till den fördjupade översiktplanens utställningsskede.

Ringväg (alternativ 1 som västlig del)

Förslaget innebär 12 korsningspunkter mellan Maglarpsrondellen och Trelleborgs hamn. Trots fler korsningspunkter än dagens västliga infart till hamnen innebär förslaget kortare körtider för tung trafik.

Ringväg (alternativ 2 som västlig del)

Förslaget innebär 9 korsningspunkter mellan Maglarpsrondellen och Trelleborgs hamn. Därmed kortas körtiden något.

Ringväg (alternativ 3 som västlig del)

Förslaget innebär 8 korsningspunkter mellan Maglarpsrondellen och hamnen. Därmed kortas körtiden ytterligare.

Påverkan på väg 108

De föreslagna kapacitetsökningarna på västra delen av ringvägen bedöms att minska andelen trafik som väljer att använda väg 108 istället för väg E6/E22 genom att framkomligheten på västra delen av ringvägen förbättras. Alternativ 2 och 3 bedöms innebära en lägre risk att trafik omfördelas till väg 108 jämfört med alternativ 1 då framkomligheten för dessa är högre. I det fortsatta arbetet kommer det att utredas om det krävs fler åtgärder för att minska risken att viss mängd trafik flyttas över till väg 108. Om fler åtgärder skulle behövas för att minska omfördelningen av trafiken finns flera åtgärder studerade (se bilder nedan).

Klimatpåverkan

Klimatpåverkan av hela ringvägen behöver analyseras i ett större perspektiv tillsammans med övriga åtgärder i trafiksystemet. Forskning visar att ökad kapacitet i vägnätet leder till indicerad, ökad, trafik. Samtidigt kommer Trelleborg inom ramen för trafikplan för kommunen att föreslå åtgärder för att dämpa trafikmängderna i övriga delar av stadens gatunät. I utställningshandlingen avser kommunen att redovisamer tydligt hur detta arbete kan komma att genomföras.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Trelleborgs kommuns ambition är att bygga en ny ringled runt Trelleborg samt en ny hamnfart som angör Trelleborgs hamn österifrån.
- Målsättningen är att den nya leden ska överta riksintresseanspråket från E6/E22 och Travemündeallén, från trafikplats Maglarp till hamnområdet, så att den befintliga anslutningen till hamnen på sikt kan avecklas för hamntrafik.
- Under samrådet vill Trelleborgs kommun inhämta synpunkter gällande alternativ för västra delen av ringvägen. Till utställningshandlingen är ambitionen att gå vidare med ett av alternativen.

Studerade åtgärder som kan minska omfördelningen av trafik till väg 108. Källa: Konsekvensanalys Korsning med Länsväg 108, Sweco 2018-11-14. Kapacitetsmässigt är åtgärderna väl tilltagna och behövs utifrån denna aspekt inte i närtid.

Utredning av alternativa körvägar till Trelleborgs hamn

Trivector Traffic har undersökt trafiken till hamnen utifrån tre möjliga körvägar in mot hamnen.

Nollalternativ

Västlig infart. Ny incheckning (anlagd 2018) inom hamnområdet. Röd linje visar befintlig körväg för hamntrafik till pre-store (sista uppställning innan påfart på färja). Gulmarkerad yta representerar uppställningsyta.

Jämförelsealternativ

Västlig infart. Incheckning sker vid det östliga hamnområdets gräns. Röd linje visar körväg för hamntrafik till pre-store (sista uppställning innan påfart på färja). Körväg utgår från Trafikverkets och kommunens gemensamma studie (se sida 112). Gulmarkerad yta representerar uppställningsyta.

Kommunens målbild

Östlig infart. Incheckning sker innan pre-store (sista uppställning innan påfart på färja). Röd linje visar körväg för hamntrafik till pre-store. Gulmarkerad yta representerar uppställningsyta.

Varje alternativ har utvärderas med avseende:

- Konfliktpunkter – Beskriver platser med konflikterande flöden utifrån tillgänglig beskrivning av hamnen
- Olycksrisk – Beskriver olycksrisker för landtrafiken utifrån korsande flöden i konfliktsituationer.
- Körväg – Hur lång körvägen är för fordon till och från hamnen.
- Restider – Hur lång restiden är in från cirkulationsplats till uppställning. Hur lång restiden är ut från båt till cirkulationsplatsen. Uppdelat på personbil, lastbil förarbunden och lastbil löstrailer utan släp.

Resultatet från utredningen visar bland annat på att ringleden har fördelen att den inte påverkar stadstrafiken i lika stor grad och kan därför hålla en högre hastighet och få ner restiden (cirka 4 minuter snabbare för tung trafik). Jämförelsealternativet har totalt längst körtid, men kortare sträcka och ett lägre antal konfliktpunkter än ringleden.

UTREDNINGSSOMRÅDE FÖR VÄG (KYRKOKÖPINGE)

Gyllevägen/Kyrkoköpinge byaväg kommer att anslutas till Östra ringvägen med en trafikplats och får då en delvis annan funktion än i dag. Utöver att vara en länk mellan staden och den omgivande landsbygden kommer vägen att leda trafik till och från ringvägen. Trafiksimuleringar visar att när vägen kopplas samman med ringvägen kommer trafikflödet att öka från omkring 1000 fordon/dygn till 2000 fordon/dygn. Vägen från trafikplatsen mot staden, Kyrkoköpinge byaväg, är en smal landsväg som saknar gångbana. Intilliggande byggnader ligger i några fall mycket nära vägen. Ur oskyddade trafikanter perspektiv är vägens standard låg och kan innebära en otrygg trafikmiljö för fotgängare och cyklister. Otryggheten beror främst på bristande standard för oskyddade trafikanter då 2000 fordon/dygn är ett lågt trafikflöde.

Kyrkoköpinge byavägs korsningspunkt med Kyrkoköpinge mölleväg innebär en svåröverblickbar trafikmiljö då ytterligare två mindre vägar ansluter i samma punkt.

Kommunens ambition är att förbättra framkomligheten för trafik från trafikplatsen vid Kyrkoköpinge mot staden samt säkerställa att boende i Kyrkoköpinge har en säker trafikmiljö. Därför behöver alternativa åtgärder

för att åstadkomma detta studeras, exempelvis om det är möjligt att höja standarden för gående och cyklister utmed befintlig väg eller om en ny väg förbi Kyrkoköpinge är lämpligare. Denna kan bli en ny länk mellan trafikplatsen och Malörtsvägen. Även alternativens konsekvenser i närområdet samt på stadens trafikstruktur behöver belysas närmre.

Inom ramen för den fördjupade översiktsplanen har kommunen översiktligt studerat möjligheten att anlägga en gångbana utmed Kyrkoköpinge byaväg. Detta skulle kräva intrång i intilliggande fastigheter. Dessutom behöver stor hänsyn tas så att den värdefulla bymiljön tas tillvara. Dock begränsar befintliga bostadshus i norra Kyrkoköpinge som ligger tätt inpå vägen möjligheten att bygga en gångväg här.

Om en ny väg förbi Kyrkoköpinge anläggs är det möjligt att koppla denna till en ny infart till fjärrvärmeverket från öster. I dag kör transporter till fjärrvärmeverket i huvudsak från väg 108 via Havrejordsvägen, Östervångsvägen, Liljeborgsgatan och Kornvägen.

Kornvägen är belagd med grus och klagomål om att vägen dammar har framförts från

ägare till kolonier i området norr om Kornvägen. Boende i närområdet promenerar också längs Kornvägen då den tillsammans med omgivande gator bildar en trevlig promenadslinga. Dock är det ont om utrymme då fotgängare och fordon möts på vägen vilket upplevs som otryggt. En möjlig åtgärd för att komma tillrätta med identifierade problem är en ombyggnad av Kornvägen.

Antalet bilresor och transporter till fjärrvärmeverket uppgår till omkring 7400 fordonsrörelser årligen vilket motsvarar i genomsnitt cirka 30 fordon/dygn till och från fjärrvärmeverket. Dock varierar trafiken över året något och flistransporterna är flest under höst/vinter/vår medan servicetransporterna är flest under sommaren.

Genom att anlägga en ny anslutningsväg mellan Malörtsvägen och fjärrvärmeverket skulle förhållandena för de som vistas i koloniområdet norr om Kornvägen förbättras och trafiksäkerheten för gående och cyklister utmed Kornvägen skulle förbättras. Transporterna skulle också till största delen ledas längre från bebyggelse än i dag. I det fortsatta arbetet utreds ovanstående frågor vidare.

Vitt område visar på utredningsområde för väg. Ny väg är en av möjliga åtgärder för att förbättra trafiksäkerhet och framkomlighet mellan trafikplats vid Gyllevägen och staden

TRELLEBORGS HAMN

TRELLEBORGS HAMN

Drygt 100 hamnar i hela Europa ingår i ett stomnätverk, ett "Core Network" där Trelleborgs Hamn ingår. För att förenkla samarbetet och hålla ihop nätverket, har EU beslutat att bilda nio transportkorridorer och Trelleborgs hamn ingår i Scandinavian Mediterranean Corridor som går från Finland vid ryska gränsen och ner genom Europa till södra Italien.

Trelleborgs hamn har stor betydelse för Sveriges försörjning och och 8% av all svensk import och export går över Trelleborg. Hamnen är också landets andra största hamn avseende godsvolym i ton samt Skandinavians största RoRo-hamn. Årligen hanterar hamnen 11,3 miljoner ton gods. Trelleborgs hamn är även Östersjöns största järnvägshamn och de största järnvägsfärjorna i världen trafikerar hamnen. Även om Trelleborgs hamns viktigaste funktion är som godshamn spelar den även roll för passagerartrafik och årligen reser omkring 1,8 passagerare till eller från hamnen.

Trelleborgs hamn har totalt fem färjedestinationer varav tre till hamnar i Tyskland, som är Sveriges största handelspartner. De övriga två färjedestinationerna finns i Polen och Litauen. Dagligen, året runt, ankommer 15 fartyg till hamnen och 15 avgår. Hamnen omfattar en markyta om ca 700 000 m² och har tretton stycken kajplatser. Av dessa utgör åtta stycken färjelägen för reguljär trafik varav sju är lägen med dubbelramper och tre lägen med järnvägsspår. Utöver färjelägen utgörs en av kajplatserna av handelskaj, en är oljekaj och två är uppläggningskajer. Hamnen omfattar även två kombiterminaler samt två lagerlokaler om sammanlagt 30000 m². Totalt sysselsätter hamnen omkring 135 årsanställda. Sedan 2005 äger Trelleborgs kommun 100% av aktierna i hamnen.

CORE-HAMN

Trelleborgs hamn ingår i EUs Transeuropeiska nätverk (TEN) som bl a knyter ihop medlemsländernas transportnätverk.

TEN-nätet består av ett stomnät (core network) och ett övergripande nät (comprehensive network). Trelleborgs hamn ingår i den svenska delen av stomnätet och utgör därmed, tillsammans med fyra andra svenska hamnar, en sk Core-hamn. Syftet med TEN-T nätet är att stödja EUs inre marknad genom att länka samman Europas regioner samt stärka den sociala, ekonomiska och territoriella sammanhållningen mellan EUs medlemsländer.

Trelleborgs kommun har beviljats bidrag från EU genom Fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF). Bidraget innebär en 50-procentig finansiering av utredningar, planprogram, detaljplaner och projektering av den östra ringvägen och hamninfarten samt truck-center och logistik. Projektets ansökan godkändes innan beviljandet av Näringsdepartementet efter samråd med Trafikverket.

Trelleborgs hamn har även ansökt om EU-finansiering för nästa etapp i omvandlingen av hamnen och fått bidrag beviljade för investeringarna i projektet fram till och med 2021. I detta delprojekt ingår ett färjeläge och en kaj, färdigställande av ytor, passage över spår samt utfyllnad av färjeläge 7.

ÖKAD MÄNGD LASTBILSGODS

Inom ramen för projektet Tillgänglighet till hamnar, som leddes av Region Skåne och slutfördes 2019, togs en prognos för framtida godstransporter fram. Prognosen utgår från Trafikverkets basprognos för godstransporter från 2016 men har justerats. Enligt denna prognos, den

s k justerade basprognosen, kommer omsättningen över kaj att öka med 69% till 2040. Den justerade basprognosen omräknad till volym är parterna, Trafikverket, Region Skåne, Trelleborgs hamn och Trelleborgs kommun, överens om. Enligt basprognosen kommer trafiken till hamnen att till 2040 stiga till 4200 fordon/dygn varav 3200 är tunga fordon. Baserat på historisk data över volymökning för gods i Trelleborgs hamn analyserades i projektet även andra jämförelsealternativ för framtida utveckling av godsvolymer. Dessa beräkningar resulterade i prognoser om högre tillväxt till 2040 än den justerade basprognosen.

UTVECKLING AV HAMNEN

För närvarande pågår en omvandling av Trelleborgs hamn som innebär att nya färjelägen byggs i hamnens östra del och ersätter gamla färjelägen i väster. Det är rederiernas efterfrågan på längre färjelägen som initierat omvandlingen och de nya färjelägena gör det därför möjligt att ta emot längre fartyg. För närvarande har det första av fem nya färjelägen byggts och tagits i bruk och ytterligare lägen planeras att påbörjas under 2019.

Ombyggnaden av hamnen innebär också att nya pirar byggs, vilket ger ett större manöverutrymme än tidigare, då hamninloppet har breddats från 100 m till 150 m. Andra åtgärder som genomförts är farleden och hamnbassängen som muddrats, hamnområdets östra delar som utökats med 50 ha ny mark genom utfyllnad i Östersjön samt anläggandet av en ny kombiterminal med två spår som kan ta emot 740 m långa tåg.

För att klara nuvarande godsvolymer har hamnen investerat i en provisorisk incheckningsanläggning, vilken stod klar i juni 2018. Dessutom har en utökad uppställningsyta för tung trafik före incheckning anlagts. Denna bedöms vara tillräcklig till 2025.

Hamnens utbyggnad regleras av ett miljötillstånd från 2010 som gäller till 2021.

För närvarande pågår därför förberedelser för en ny miljötillståndsansökan för att utbyggnaden ska kunna färdigställas. Trelleborgs kommun har gått i borgen så att det helägda kommunala bolaget Trelleborgs hamn AB kan ta ett lån på en miljard kronor för att bygga färdigt de nya kajerna och hamnområdet. Enligt hamnbolaget kommer det nya hamnområdet vara färdigt 2025.

Trelleborgs hamn förutspår en fortsatt hög volymökning av godstransporter framgent. Detta ställer krav på att hamnen utvecklar sin verksamhet så att de ökade godsvolymer kan hanteras. Belastningen på hamnen kommer även att öka när rederierna förlänger sina färjor. Förlängningen av färjorna innebär en ökning av kapaciteten med 25%, vilket innebär att belastningen vid både incheckning och ankomst ökar väsentligt.

För hamnens verksamhet finns även ett behov av utökade ytor för uppställning av tunga fordon vars förare antingen väntar på att kunna checka in eller parkerar sitt fordon för att föraren ska få sin dygnsvila. Även för personbilar behövs uppställningsytor men i mindre omfattning. Dessa uppställningsytor, både för tung trafik och personbilar, behöver ligga i nära anslutning till hamnen.

Trelleborgs hamn vill även utveckla olika typer av servicefunktioner för hamnens kunder i närheten av hamnen. Dessa funktioner kommer att placeras i anslutning till den föreslagna uppställningsytan norr om väg 9.

Trelleborgs kommun vill också verka för att de unika lägesegenskaperna med möjlighet till omlastning mellan sjöfart, järnväg och väg tas tillvara genom att utveckla Östra industriområdet och skapa Trelleborg Businesscenter. Området ligger väl avgränsat intill Kontinentaltalbanan och väg 9 samt är anslutet till Kontinentaltalbanan med ett industrispår. När ringvägen är färdigställd är området även länkat till E6/E22 via en väg med hög framkomlighet. I samband med att hamnbolaget lämnar de västra delarna av

nuvarande hamn kommer bolagets logistikcenter, som kräver anslutning till hamn, järnväg och väg, att flytta till Trelleborg Businesscenter.

LÄS MER!

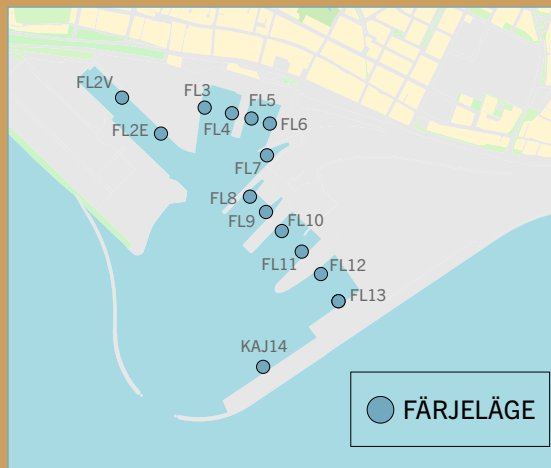
- Mer information om hamnens utveckling finns på Trelleborgs Hamns hemsida.
- Information om Kuststad 2025 finns på kommunens hemsida.

RIKSINTRESSE HAMN

Trelleborgs hamn omfattas av riksintresse hamn. Trelleborgs hamns och Trelleborgs kommuns ambition är att hamnens verksamhet ska flytta från nuvarande hamnens västra delar och istället enbart omfatta markområdena i hamnens östra del. Läs mer om riksintresse hamn under kapitlet om riksintressen.

TIDSAXEL FÖR FLYTT AV HAMNENS OLIKA FUNKTIONER 2010 - 2025

2010	Miljödom fastställs, vilket ger Trelleborgs hamn tillstånd att flytta/utöka österut. Domen utgår 2021.	2020-2022	Färjeläge 11 & 12 färdigställs
2011 – 2013	Vågbrytare, vändbassäng och farled.	2022-2023	Personal o verkstads- byggnader.
2013-2014	Sedimenteringsbassänger för dagvatten.	2021-2025	Hårdgörning ytor
2013 –2014	Färjeläge 10	2021-2025	Handelskaj faciliteter
2014	Kombiterminal syd	2024-2025	Check in
2014-2015	Centralstationen-Pågatåg	2024-2025	Ny östlig hamninfart
2016	Gamla OK/Q8 rivs	2024-2025	Uppställningsyta
2017	Tullkammaren renoveras	ÖVRIGT: <ul style="list-style-type: none"> • Marken i det nytilkomna hamnområdet har höjden 3,09 meter över havet, vilket fungerar som ett kustskydd • Plats för oljecisterner och lager förbereds vid läge 14 i den nya hamnområdet. • Fiskekaj flyttas inte, utan föreslås att ligga kvar i nuvarande läge. • Ytor mellan det nya hamnkontoret och färjelägen ska hårdgöras 	
2017	Järnvägsspår tas bort i samband med den nya in- och utcheckningen.		
2018	Ny in- och utcheckning färdigställd		
2018-2020	Färjeläge 13 & Läge 14 (handelskaj)		
2020	Körväg genom Bangård		
2020-2021	Ombyggnation färjeläge 7		

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Trelleborg ska utvecklas som en gods- och logistiknod och port till Skåne.
- Enligt beslut i kommunfullmäktige 2016-02-29 planerar kommunen för en östlig infart till det nya hamnområdet.
- I de västra delarna av nuvarande hamnområde är kommunens ambition att utveckla en ny stadsdel, Sjöstaden, med blandad bebyggelse och ca 4000 bostäder.
- Kommunens ambition är att tillskapa nya ytor för uppställning för att optimera logistiken.
- Riksintresse hamn ska omdefinieras när hamnen flyttat.

KARTA SOM VISAR FLYTT AV HAMNENS OLIKA FUNKTIONER

1. Västlig hamninfart	→	Östlig hamninfart
2. Ytor innan incheckning	→	BCT
3. Ytor efter incheckning	→	Nytt hamnläge
4. Vilotidsuppställning	→	BCT
5. Oljehamn	→	Nytt hamnläge
6. Fiskehamn	→	Samma yta som idag
7. Lager	→	Nytt hamnläge samt BCT
8. Hamnkontor	→	Nytt hamnläge

KLIMAT- ANPASSNING

KLIMATANPASSNING

LÄS ÄVEN!

Klimatanpassningsplan för
Trelleborgs kommun 2018.

KLIMAT- FÖRÄNDRINGAR

Medeltemperatren på jorden ökar, vilket främst orsakas av den ökande växthus-effekten. Människors handlingar bidrar till att halterna av växthusgaser har ökat markant sedan början av industrialismen, därav koldioxidhalten med 30 %. Ökade temperaturer bidrar bland annat till:

ÖKAD NEDERBÖRD

En ökning av antalet dagar med minst 10 mm nederbörd, en ökning av största nederbördsmängd under en sjudagarsperiod och en ökning av årets största dygns-nederbörd förväntas ske i Skåne enligt SMHI:s klimatscenarier för år 2100.

FÖRLÄNGD VEGETATIONS PERIOD

Eftersom vegetationsperioderna har en stark koppling till temperaturen, kommer en högre medeltemperatur att förlänga vegetationsperioderna. Det är en längre period som kan användas för odling, men det är även en längre period där skadedjur kan fortplanta och sprida sig. Jordbruksbevattningen kan komma att öka eftersom vegetationsperioden förlängs med upp till 60 dagar, och behovet av vatten i samhället ökar också med stigande temperaturer.

STIGANDE HAVSNIVÅ

Att havet stiger när klimatet blir varmare beror dels på att vattnet värms upp. När vatten värms upp expanderar det (havets volym blir större) och havsnivån stiger därmed. Dessutom stiger havsnivån på grund av att landisarna på Grönland och Antarktis förväntas smälta då temperaturen stiger. Havsytan bedöms i södra Sverige att stiga med cirka 1 meter fram till 2100 och risken för översvämningsområden bedöms fram till dess att finnas till cirka +3 meter över havet.

STRANDEROSION

Förflyttning av sand är en naturlig process där en strand är i jämvikt om lika mycket material tillförs stranden som det som transporteras bort. Med erosion menas att det skett en förlust av material dvs mer material har transporterats bort jämfört

med vad som tillkommit. Omfattningen av erosionen styrs av en rad faktorer som strandens lutning, vattenstånd, kornstorlek, strömmar, mänsklig påverkan etc. När havsytan höjs och/eller kustströmmarna förändras startar en erosionsprocess som strävar mot ett nytt jämviktsläge där det nya jämviktsläget kan innebära att ett stort område av stranden försvinner även vid en relativt sett liten vattenstånds-höjning. Konsekvenserna till följd av erosionen kan leda till att områden med ekonomiska och ekologiska värden går förlorade, att naturliga kustskydd, som sanddyner, förstörs med översvämnningar som följd eller att anlagda strandskydd undermineras.

VÄRMEBÖLJOR

I Sverige definierar SMHI värmebölja som "en sammanhängande period då dygnets högsta temperatur överstiger 25°C minst fem dagar i sträck" I Sverige är värmeböljor, definierade utifrån en absolut temperatur, ganska ovanliga jämfört med Sydeuropa. Vi är dock anpassade till ett kallt klimat vilket innebär att normal värme i andra länder upplevs som besvärande varmt här. Senare års forskning har också påvisat att varma perioder leder till ökad dödlighet även i Sverige

KLIMATFÖRÄNDRINGARNAS PÅVERKAN I TRELLEBORG

Ett förändrat klimat kommer att påverka Trelleborgs stad på flera olika sätt. Nedan beskrivs övergripande hur Trelleborg kommer att påverkas.

STIGANDE HAV OCH EROSION

En stigande havsnivå kan komma att medföra flera olika problem i Trelleborg; översvämnning av låglänta områden, stranderosion samt saltvatteninträngning i grundvattnet i kustnära områden. Detta leder till förändrade förutsättningar för samhällsplaneringen, inte minst i kustzonen. Vid en stigande havsnivå är översvämnning av låglänta områden en av de allvarligaste konsekvenserna.

Inom avgränsningen för den fördjupade översiktsplanen finns drygt 1 mil kuststräcka som i olika grad kommer att påverkas av stigande hav och erosion.

I centrala Trelleborg är det framförallt längs med Hamngatan och de västra delarna av staden som kommer påverkas vid översvämning upp till 3 möv. Inom detta område finns flera samhällsviktiga funktioner så som centralstationen, infrastruktur och reningsverk samt en stor andel bostäder och verksamheter.

Utanför centrala Trelleborg kommer hela kuststräckan påverkas om inte något skyddsåtgärd anordnas. Väster om Trelleborgs stad är det främst bostadsbebyggelse i Skåre och Tivolihuset samt rekreationsområden som påverkas. Öster om centrala Trelleborg finns ett stort antal bostadshus som ligger under gränsen för +3 möv i Östra stranden och Gislövs läge.

FRAMTIDA UTVECKLING

STRATEGI FÖR KUSTEN

I kommunfullmäktige 2017-11-27 beslutades om att påbörja ett arbete som skall resultera i en strategi för hanteringen av stigande hav och kusterosion. Arbetet ska resultera i åtgärdsförslag, ansvarsfördelning, kostnadsbeskrivning samt konsekvensbeskrivning.

Projektet innebär även att starta ett kontrollprogram som innefattar strandprofiler och lokala vattenståndsdatabaser, för att kunna följa utvecklingen över tid gällande havsnivåhöjningen och dess effekter utmed Trelleborgs kust.

I arbete med strategin behöver kombinationseffekter av skyfall och kustskydd studeras samt behöver kommunen ta ställningstaganden för vilken tidshorisont som skydden ska dimensioneras för.

FÖRDJUPAD ÖVERSIKTSPLAN FÖR KUSTEN

I kommunfullmäktige 27 augusti 2018 beslutades att en översiktsplan för kustzonen ska tas fram. Den ska specifikt

belysa problematiken kring havsnivåhöjning och erosion.

UTREDNINGSUUNDERLAG

Kommunen har de senaste åren tagit fram flera underlagsmaterial för att kunna påbörja arbetet med klimatanpassning, bland annat har skyfallskartering för hela kommunen och kustskyddutredning för för delar av staden tagits fram.

STRATEGISKT ARBETE KOPPLAT TILL KLIMATANPASSNING

Trelleborgs kommun har även tagit fram och har pågående arbeten som innehåller strategiska ställningstaganden gällande klimatanpassning.

Klimatanpassningsplanen som togs fram 2013 har uppdaterats och gäller nu från 2018-2023. I den finns ett antal åtgärder listade som berör klimatanpassning och stigande hav.

Strategiskt arbete som pågår är framtagande av VA-plan, trafikplan, stadsmiljöprogram och grönplan.

Trelleborgs kommun deltar i forskningsprojekt kopplade till klimatanpassning, bland annat projektet CAMEL som handlar om planerat reträtt.

PLANERING AV NY BEBYGGELSE I KUSTZONEN

För att inte ny bebyggelse ska riskera att översvämmas ska inte nya detaljplaner eller förhandsbesked för bostäder tillkomma under gränsen för +3 möh förrän beslut om kommunövergripande skyddsåtgärder tagits. Undantag är områden där klimatskydd utreds i ett större perspektiv, till exempel i Västra sjöstaden eller Sjöstaden. I västra verksamhetsområdet där ett nytt område föreslås att detaljplanläggas behöver risken för översvämning utredas och hanteras.

Gällande översvämningrisker kopplade till skyfall skall alltid denna risk beaktas i detaljplanerläggning och bygglov.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Arbete pågår med att ta fram en kuststrategi för hela kommunen.
- Kommunfullmäktige har även beslutat att en fördjupad översiktsplan för kuststräckan ska tas fram.
- Arbete med en ny VA-plan pågår och ska vara klar under 2019.
- Risk för översvämning ska beaktas i detaljplanering och bygglov.
- Detaljplaner och förhandsbesked för bostäder under +3 möv ska inte tillkomma innan beslut om kommunövergripande skyddsåtgärder har tagits. Undantagsfall är områden där klimatskydd utreds i ett större perspektiv, till exempel Sjöstaden och Västra sjöstaden.
- Arbete med att ta fram en grönplan pågår och ska inarbetas i översiktsplanen.
- Utpekade större ytor lämpliga för dagvattenfördröjning ska beaktas i den framtida planeringen.

DAGVATTENHANTERING

Många av de gröna och blå områden som finns i tätorten är inte bara viktiga för Trelleborgarnas välmående och den biologiska mångfalden utan behövs dessutom eller kommer att behövas för att fördröja och hantera dagvatten. För många städer är en hög andel hårdgjorda ytor mer regler än undantag vilken ofta ökar ytterligare vid förtätningen. Konsekvenserna vid översvämning till följd av skyfall är redan idag något som orsakar problem och det är därför viktigt att i den fysiska planeringen eftersträva att bevara ytor som fyller en viktig funktion för dagvattenfördröjningen. Skyfall är något som kan förväntas

inträffa oftare i framtiden med anledning av ett förändrat klimat vilket kommer öka kraven på samhällets förmåga att hantera dessa vattenmängder. För Trelleborgs kommun innebär ett förändrat klimat dessutom även en stigande havsnivå vilket kommer öka behovet av områden för dagvattenhantering då havsnivåhöjningen bidrar till en sämre avledning av dagvatten till Östersjön.

Parallellt med översiktsplanen pågår arbete med grönplan. Gemensamt har förslag på områden som är viktiga för dagvattenfördröjning pekats ut, se kartan nedanför. Dessa områden är viktiga att beakta och eventuellt utveckla vidare i

den framtida planeringen av staden samt i grönplanen och VA-planen.

Läs mer om dagvattenhantering i kapitlet om vatten- och avlopp.

Kartan visar större ytor som är viktiga områden för dagvattenfördröjning. Dessa områden är viktiga att beakta i den framtida planeringen.

Dikningsföretag och båtadsområden

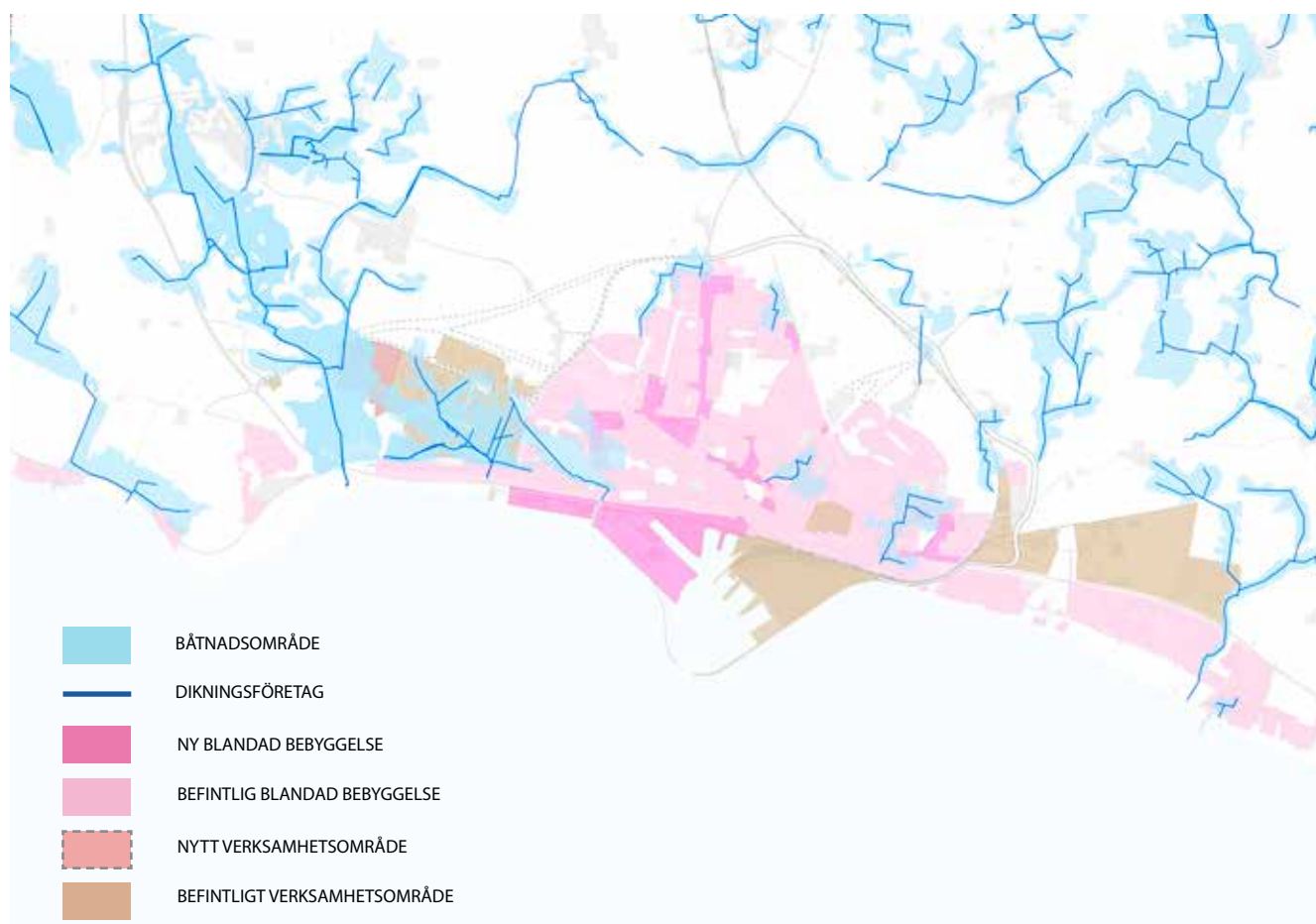
Ett dikningsföretag är en form av samfällighet där fastighetsägare har gått ihop för att avvattna marken. Dikningsföretag har bildats sedan 1800-talets slut för att dränera landskapet och göra det mera ekonomiskt användbart (oftast för odling). Området som genom avvattningen har ökat i ekonomiskt värde kallas för båtadsområde.

Att bygga inom ett båtadsområde kan medföra ökad risk för översvämningar. Dels kan det vara så att dikningen är dimensionerad för att översvämmas

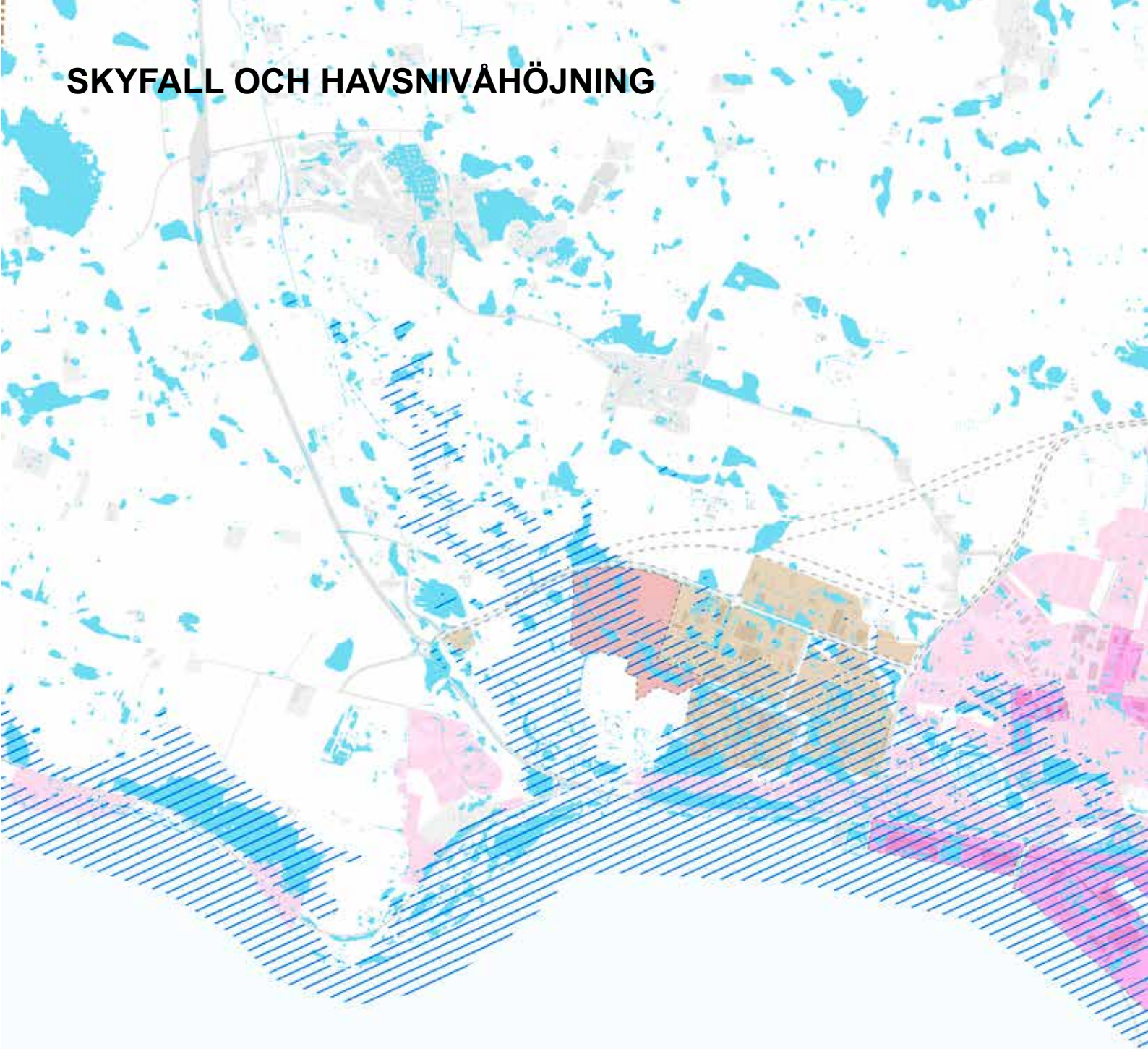
med betydligt tätare intervall än vad som är rimligt för bebyggda områden. Dels kan det vara så att båtadsområdet åter blir blött, om dikningsföretagen inte underhålls i tillräcklig utsträckning.

Skyfallskartering

Trelleborgs kommun har tagit fram en Skyfallskartering för hela kommunen som även finns tillgänglig i GIS-format. På kommande uppslag visas skyfallskarteringen i kombination med en stigande havsnivå på +3 möv med både befintligt bebyggelse och framtida utbyggnadsområden.

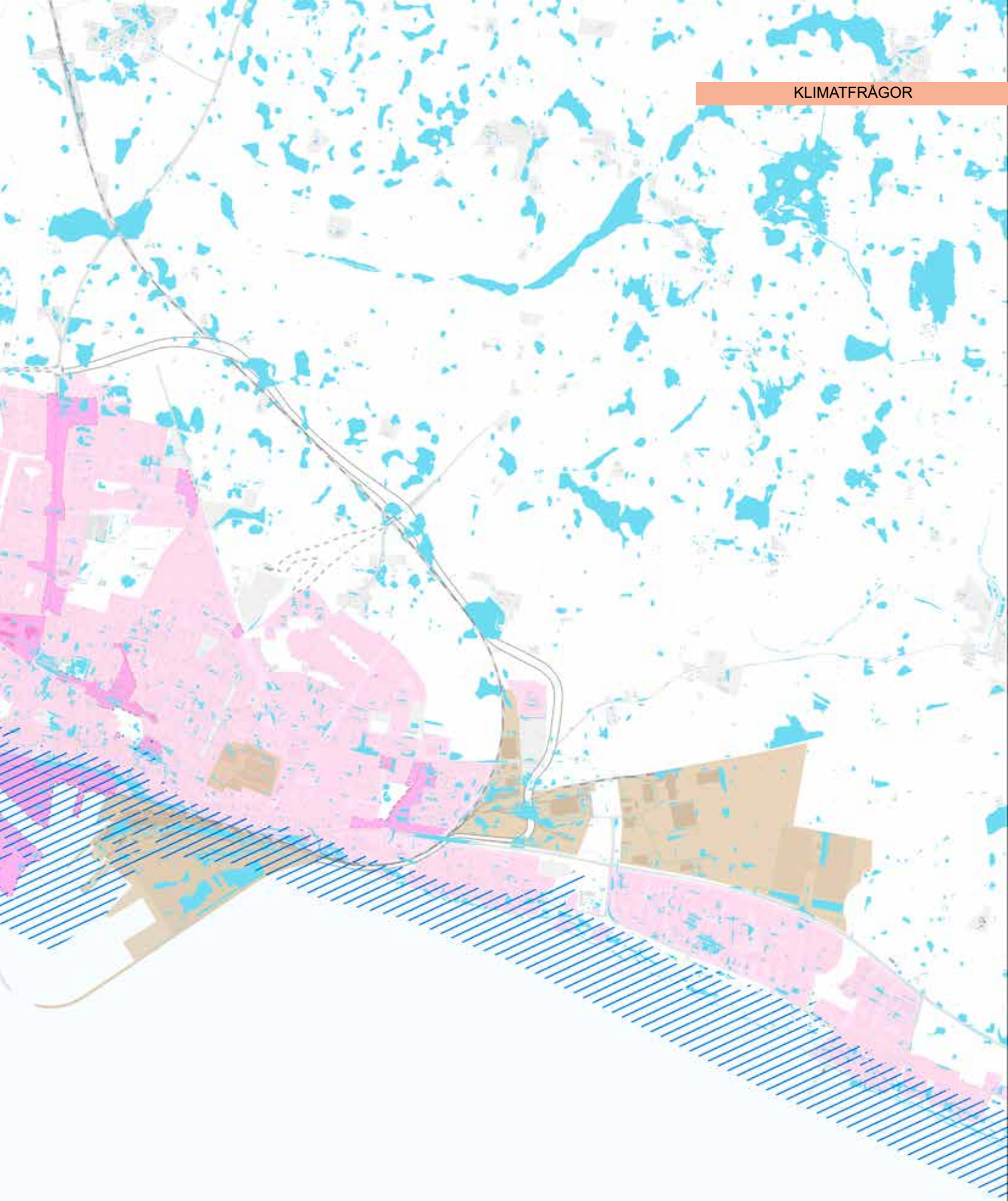

SKYFALL OCH HAVSNIVÅHÖJNING

- OMRÅDE SOM RISKERAR ATT ÖVERSVÄMMAS VID SKYFALL
- +3 METER ÖVER HAVET
- NY BLANDAD BEBYGGELSE
- BEFINTLIG BLANDAD BEBYGGELSE
- NYTT VERKSAMHETSOMRÅDE
- BEFINTLIGT VERKSAMHETSOM-

TEKNISK FÖRSÖRJNING

VATTEN OCH AVLOPP

För att uppnå en hållbar vatten-, avlopps- och dagvattenförsörjning krävs en strategisk och långsiktig planering. Det är av stor vikt att VA-planeringen har en nära koppling till kommunens övergripande mål och visioner för bostadsbebyggelse, service och befolkningsutveckling.

Trelleborgs kommun har tidigare tagit fram en VA-plan för 2014-2018. Kommunen kommer under 2019 att färdigställa arbete med att ta fram en VA-översikt, VA-strategi och en VA-plan. Målsättningen är att VA-planen ska antas i kommunfullmäktige under 2019 samt att delar av VA-planen ska arbetas in i översiktsplanens utställningshandling. VA-planen är också en del i kommunens arbete för att uppnå miljö kvalitetsmål, miljö kvalitetsnormer och vattendirektivets mål.

NULÄGE

Av kommunens cirka 44 800 invånare är cirka 39 000 anslutna till kommunalt avlopp och 39 700 anslutna till kommunalt dricksvatten. Kommunen är självförsörjande på dricksvatten och avloppsvatten renas i kommunens egna reningsverk. Inom Trelleborgs kommun finns tre typer

av verksamhetsområden, verksamhetsområde för vatten, för spillvatten och för dagvatten. I en del områden finns endast verksamhetsområde för vatten, spillvattnet tas där omhand i enskilda avlopp. I andra områden finns verksamhetsområde för både vatten och spillvatten.

I Trelleborgs kommun finns även avtalsområden för VA. Inom dessa områden har kommunen upprättat ett civilrättsligt avtal med fastighetsägaren som reglerar förvaltningen av VA-anläggningen. Fastighetsägaren har i dessa områden själv betalat för anslutning till det kommunala ledningsnätet och kostnaden för ledningsdragnings.

Större delen av det geografiska område som den fördjupade översiktsplanen berör ingår i verksamhetsområde för vatten, spill- och dagvatten.

DRICKSVATTENFÖRSÖRJNING

I Trelleborgs kommun baseras dricksvattenförsörjningen på grundvatten. I kommunen finns fyra vattenverk i drift, Alstads, Fuglies, Klagstorps och Trelleborgs

vattenverk. Det finns totalt 25 stycken kommunala borrhovar varav 23 är i drift. Samtliga borrhovar som är i drift skyddas av vattenskyddsområde.

Den väntade befolkningsökningen i kommunen innebär bland annat ökade behov av dricksvatten. Om kommunens befolkningsmål nås bedöms kapaciteten att räckta till år 2020 i Klagstorps vattenverk och år 2027 i Trelleborgs vattenverk.

AVLOPPSFÖRSÖRJNING

I Trelleborgs kommun finns fyra stycken kommunala avloppsreningsverk och en kommunal avloppsreningsanläggning. De två största avloppsreningsverken i kommunen ligger i Trelleborgs stad och Smygehamn.

Trelleborgs stads avloppsreningsverk

Kapacitetsutredningen för Trelleborgs reningsverk visar att verket fungerar bra med nuvarande belastning, men har svårt att klara den prognosticerade framtida belastningsökningen. Med ett framtida behov av att även ansluta avloppsvatten från färjetrafik kan den maximala kapaciteten komma att uppnås ännu tidigare.

En utredning har tagits fram under 2019 för att utreda avloppsreningsverkets möjligheter att byggas ut samt vilka framtida skyddsåtgärder som krävs. Utredningen visar att det finns goda förutsättningar för att en utökning av befintligt avloppsreningsverk inom den egna fastigheten ska kunna beviljas både tillstånd enligt miljöbalken och bygglov. Närhet till bostadsbebyggelse kan dock kräva försiktighetsåtgärder för att minimera olägenheter för närboende. Det kommer även att krävas att långtgående säkerhetsåtgärder genomförs för att skydda området mot framtida översvämningar eftersom området ligger lågt.

DAGVATTENPOLICY

Kommunfullmäktige i Trelleborgs kommun beslutade 2013-04-22 att anta en kommunal dagvattenpolicy.

Följande dagvattenpolicy har antagits av Trelleborgs kommun:

- Dagvattensystem utformas så att skador på byggnader och anläggningar orsakade av uppdämning eller avledning av dagvatten undviks.
- Dagvatten omhändertas så nära källan som möjligt.

- Dagvatten infiltreras och/eller fördröjs i öppna magasin där så är möjligt.
- Mängden föroreningar som tillförs dagvattnet minskas.
- En större del av de föroreningar som finns i dagvatten avskiljs innan de når recipienten.
- Dagvattenhantering synliggörs och bidrar därmed till biologisk mångfald samt ökade upplevelse- och naturvärden.

Som ett komplement till dagvattenpolicyn antogs "Regelverk för hållbar dagvattenhantering" i Tekniska nämnden 2018-06-13. Syftet med regelverket är att förtydliga den gemensamma synen på hur dagvatten ska hanteras i olika skeden. Regelverket används som ett internt stöd i dagvattenfrågor.

Genom arbetet har bland annat ansvar för olika regnmängder förtydligats. VA-huvudmannen ansvarar för att omhänderta och avleda dimensionerande regn. Ansvaret för att minimera skador vid skyfall ligger på respektive fastighetsägare samt den kommunala organisationen. Dagvattenpolicyn och Regelverk för hållbar dagvatten-

PÅGÅENDE ARBETE

Arbete pågår med VA-översikt, VA-strategi och VA-plan. VA-planen ska vara färdigställd under 2019 och arbetas in i den fördjupade översiktsplanen till utställningsskedet.

MER OM DAGVATTENHANTERING

Under kapitlet om Klimatanpassning finns mer information om det pågående arbetet med dagvattenhantering. Här finns en karta som visar på större ytor som är lämpliga för dagvattenhantering.

planering kommer att ingå som del i arbetet med att ta fram den nya VA-planen.

DAGVATTENHANTERING I DETALJ-PLANEPROCESSEN

Vid upprättande av nya detaljplaner ska alltid en dagvattenutredning utföras. I detta arbete ska den kommunövergripande skyfallskarteringen utgöra ett underlag.

Dagvattenutredningen ska ha följande huvudindelning:

- Hantering av dagvatten vid regnåterkomsttider som ligger inom VA-huvudmannens ansvar.
- Hantering av dagvatten i skyfallssituationer som ligger utanför VA-huvudmannens ansvar.

Dagvattensystem i nya bebyggelseområden dimensioneras enligt Svenskt Vattens rekommendationer.

Dagvattenutredningar ska innehålla följande:

- Klarlägga befintliga dagvattenförhållanden.
- Föreslå utformning, till exempel med föreslagen nivåställning av markytor och rinnvägar, för att uppnå säker dagvattenfunktion inom aktuellt detaljplaneområde.
- Föreslå utformning som säkerställer att risken för översvämning av omkringliggande områden inte ökar.
- Visa hur dagvatten i normalfallet kan fördröjas i öppna anläggningar inom allmän platsmark.
- Belysa risker för att recipient kan påverkas negativt.

VA-FÖRSÖRJNING I ETT FÖRÄNDRAT KLIMAT

Kommunen behöver anpassa VA-försörjningen till de nya förutsättningar som klimatförändringen orsakar, med bland annat höjda havsnivåer och ökad nederbörd. De framtida klimatförändringarna kan även medföra problem med torka och vattenbrist.

Under 2000-talet drabbades kommunen flera gånger av omfattande översväm-

ningar i samband med extrema skyfall och häftig snösmältning. En del av översvämningarna har orsakats av bristfällig fysisk planering och för att undvika detta i framtiden krävs att VA-frågorna lyfts fram tidigare i planprocessen.

I arbetet med VA-plan kommer denna fråga att lyftas tydligare. Läs även mer om kommunens klimatanpassningsarbete under kapitlet om klimatanpassning.

KUSTNÄRA VA-ANLÄGGNINGAR

På grund av kommunens topografi, som är flack och lutar ner mot havet, ligger en stor del av ledningsnätet och pumpstationerna vid kusten. Kommunen har redan tidigare haft problem med erosionskador på ledningar och det finns flera ledningar som idag är direkt hotade av erosion, vilket kan orsaka ledningsbrott och driftstörningar. Arbete med att flytta ledningar i Smygehamn har påbörjats då de har blottlagts på ett ställe.

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Trelleborgs kommun arbetar med att ta fram en VA-plan. Ställningstaganden i planen ska arbetas in i översiktsplanens utställningshandling.
- Vid upprättande av nya detaljplaner ska alltid en dagvattenutredning utföras. Den kommunövergripande skyfallskarteringen ska utgöra underlag vid dagvattenutredningar.
- Utpekade större ytor lämpliga för dagvattenfördröjning ska beaktas i den framtida planeringen. Se kapitlet om klimatanpassning.

AVFALLSHANTERING

För en hållbar utveckling av samhället, behövs en mer hållbar konsumtion med minskade avfallsmängder. Vi behöver bli bättre på att minska mängden avfall samtidigt som vi återanvänder och återbrukar mer. Det avfall som ändå uppkommer behöver vi hantera på ett så miljövänligt sätt som möjligt.

2017 antogs kommunen en avfallsplan där fokusområden och effektmål anger riktningen för Trelleborgs kommuns utvecklingsarbete på avfallsområdet till år 2020. Planen innehåller tre fokusområden med ett antal effektmål. De tre fokusområden är; hållbar konsumtion för minskade avfallsmängder, hållbar sortering med ökad återvinning samt hållbar hantering för en renare miljö.

I planeringen av nya utbyggnadsområden är det av stor vikt att tidigt planera för långsiktiga lösningar för avfallshantering.

ENERGI

Energiplan för Trelleborgs kommun
Trelleborgs kommun under 2018 fram en energiplan (ej politiskt beslutad än) som ska fungera som ett underlag och en vägledning för kommunens långsiktiga arbete med omställningen till ett hållbart energisystem med låg klimatpåverkan. Syftet är vidare att energiarbetet ska bidra till ett attraktivt Trelleborg samt vara en central del för att uppnå kommunens klimatmål.

Strategiska inriktningar

I Energiplanen har fyra strategiska inriktningar med olika delmål valt ut för arbetet med energi, dessa är:

1. Hållbara transporter

Huvudmål: Uppnå 70% reduktion av växthusgasutsläpp från transportsektorn till 2030.

2. Energiaspekter i fysisk planering

Huvudmål: Fysisk planering som främjar lokal och förnybar energiproduktion, hållbara transporter och hållbart byggande.

3. Förnybar energitillförsel

Huvudmål: Fossilfritt energisystem 2040.

4. Försörjningstrygghet och smarta nät

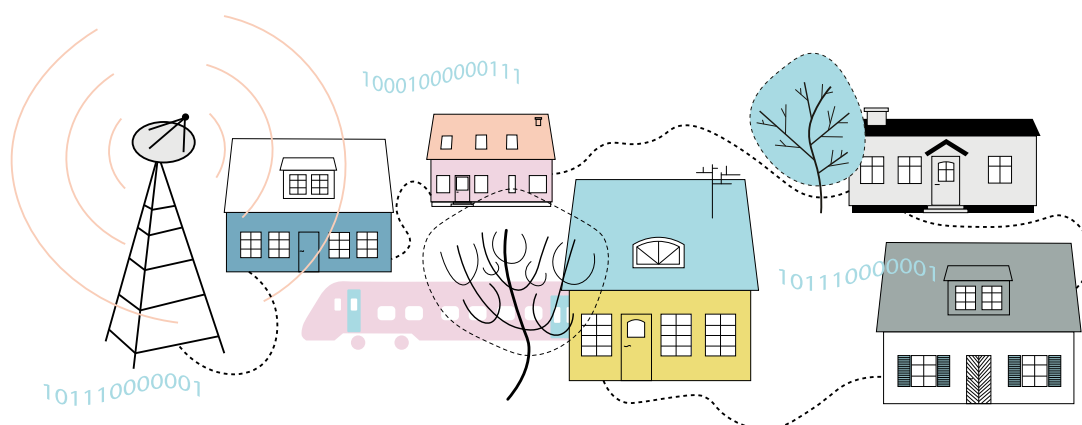
Huvudmål: Skapa förutsättningar för ett fossilfritt och robust energisystem genom implementering av smarta nät.

BREDBAND

Tillgång till en väl utbyggd digital infrastruktur är viktigt för att kunna skapa en hållbar utveckling. Tillgång till bredband bidrar till kommunens attraktivitet för boende, näringsliv, vård och kulturliv. Trelleborg satsar på att bli en bredbandstät kommun. Fibernätet täcker i dag en stor del av Trelleborgs stad och orterna, nu pågår framförallt utbyggnaden på landsbygden. Kommunen är på god väg att nå målbilden om att år 2020 ska 95 % av alla fastigheter ska ha tillgång till bredband med en hastighet på minst 100 Mbit/s.

Avfallstrappan

RIKSINTRESSEN

RIKSINTESSEN

VAD ÄR RIKSINTESSEN?

Riksintressen berör geografiskt utpekade områden som har bedömts ha viktiga värden och kvaliteter som har särskild betydelse för hela landet. Värdena kan både vara bevaransvärda eller ha betydelse för exempelvis naturresurser eller transporter. Riksintressena är långsiktiga anspråk och genom dem kan staten bevaka att värdena och kvaliteterna tas tillvara i samhällsplaneringen.

Det finns två olika typer av riksintressen. Dels de större områden som beskrivs i 4 kap. miljöbalken och som riksdagen fattat beslut om. Dels riksintressen enligt 3 kap. miljöbalken där den ansvariga nationella myndigheten, exempelvis Riksantikvarieämbetet, Naturvårdsverket eller Trafikverket, ansvarar för att peka ut ett anspråk.

Riksintressen har framför allt betydelse i samhällsplaneringen och kommunen ska i sin översiktsplan beskriva hur de utpekade riksintressena säkerställs eller utvecklas. I översiktsplanen kan kommunen beskriva sin syn på riksintressena och beskriva både hur man vill förstärka områdenas kvaliteter eller hur man argumentera för att man vill förändra ett utpekat riksintresseanspråk. I översiktsplaneprocessen förs en dialog med länsstyrelsen om riksintressena och i länsstyrelsens granskningsyttrande över översiktsplanen beskrivs om länsstyrelsen godtar kommunens hantering av riksintressena eller inte.

Riksintressen enligt 3 kap miljöbalken

RIKSINTESSE HÖGEXPLOATERAD KUST

RIKSINTRESSEN

RIKSINTESSE HÖGEXPLOATERAD KUST

Hela kustområdet i Trelleborgs kommun omfattas av riksintresse kustzon enligt 4 kap. 1 och 4§§ miljöbalken och är i sin helhet riksintresse. Syftet med riksintresset är att värna kustlandskapets natur- och kulturvärden så att dessa inte går förlorade. Riksintresseanspråket innebär att inom det utpekade området ska natur- och kulturvärden ska ges företräde samt att det samlade värdet i hela området för riksintresse kustzon måste beaktas.

Riksintresse kustzon innebär att det i grunden inte är tillåtet att exploatera inom riksintresseområdet men det finns undantag som gör att exploatering kan tillåtas i vissa specifika fall. Om exploatering inom riksintresse kustzon innebär tätortsutveckling eller utveckling av det lokala näringslivet kan den tillåtas, liksom om den behövs för totalförsvarets behov.

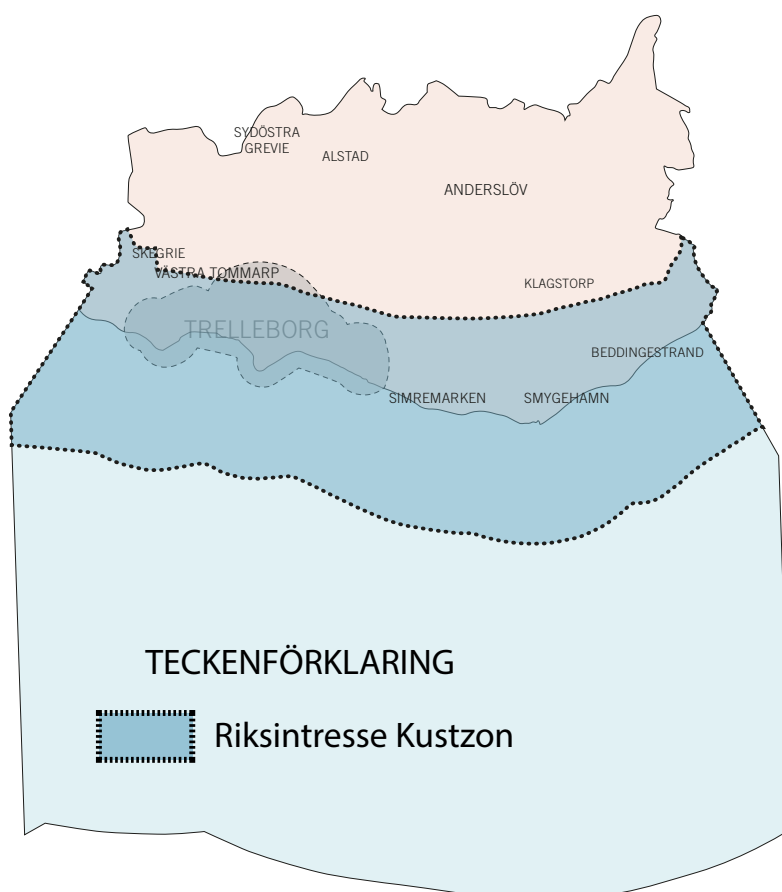
Inom riksintresse kustzon får även fritidsbebyggelse komma tillstånd om den utgör komplettering till befintlig bebyggelse. Med komplettering avses t ex sådana tillskott till en befintlig bebyggelsegrupp som innebär att det av fritidsbebyggelse inanspråkta området inte ökar nämnvärt i omfattning eller förtätning inom befintliga bebyggelseområden. Om det finns särskilda skäl får även annan fritidsbebyggelse komma tillstånd, företrädesvis sådan som tillgodoser det rörliga friluftslivets behov eller avser enkla fritidshus i närheten av de stora tätortsregionerna om det kan ske på ett sätt som inte påtagligt skadar områdenas natur och kulturvärden. Med särskilda skäl avses bl a att bebyggelsen ingår som ett led i att förbättra områdenas attraktivitet för turism och friluftsliv exempelvis stugbyar för uthyrning, vandrarhem och enkla campingstugor.

Det förhållandevis begränsade utrymme som finns för ytterligare fritidsbebyggelse inom kustområdet i Trelleborgs kommun

bör, enligt lagens förarbeten, så långt möjligt utnyttjas för andra former av fritidsbebyggelse än enskilt ägd bebyggelse. I förarbetena anges vidare att bestämmelsen utgår från önskemålet att bevara allmänhetens möjligheter att nyttja de för friluftslivet kvarvarande värdefulla stränderna och andra värdefulla obebyggda områden. Ny bebyggelse bör således inte lokaliseras på ett sådant sätt att denna tillgänglighet begränsas.

Trelleborgs befolkning ökar och inom planperioden har staden ett behov av att skapa 3 300 bostäder av varierad bebyggelsetyp och upplåtelseform. I staden finns ett särskilt behov av att tillgodose bostadsbehovet för de grupper som har svårt att få tillgång till egen bostad, t ex de som är nya på bostadsmarknaden. Planförslaget innebär en möjlighet att tillgodose behovet av bostäder av varierad typ och upplåtelseform kan tillgodoses

Hamnens verksamhet är under omvandling och utökas. Ringvägen, från trafikplats Magplarp till hamnen, kommer leda trafik till och från Trelleborgs hamn och är förutsättning för att hamnens interna logistik ska kunna förbättras så att hamnverksamheten fungerar optimalt. Därigenom bidrar ny ringvägssträckning till utveckling av det lokala näringslivet.

RIKSINTESSE KULTURMILJÖVÅRD

FÖP-området berör två områden av riksintresse för kulturmiljövård; Fuglie-Mellangrevie-Skåre [M136] och Gylle-Dal-köpinge [M139]. Riksantikvarieämbetet har pekat ut områdena och beskrivit dess värden. En röd tråd för kulturmiljövårdens riksintressen är berättelsen om landskapsens långa bosättnings- och brukarkontinuitet. Denna uttrycks genom bland annat gravhögar, kyrkor, by och gårdsbebyggelse, fiskelägen och industriella lämningar. Lämningar i form av olika generationer av försvarsanläggningar representerar berättelsen om Skåne som gränsområde.

Enligt 3 kap. 6 § miljöbalken ska områden som är av riksintresse för kulturmiljövården skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada kulturmiljön.

I samband med arbetet med "Översiktsplan för orter och landsbygd 2028" fördjupade kommunen beskrivningen av riksintresseområdenas värden med hjälp av en konsult. Texterna nedan beskriver enbart riksintresseområdena och dess värden inom eller i anslutning till FÖP-området, men områdena sträcker sig utanför FÖP-området och omfattar även andra värden än de som beskrivs här.

FUGLIE – MELLAN-GREVIE – SKÅRE [M136]

MOTIVERING

Riksintesseområdet utgörs av centralbygd i ett slättlandskap, Söderslätt, som har förhistorisk bruknings- och bosättningskontinuitet och är präglad av jordbruksskiftena. Området har en för Sverige unik koncentration av tätt liggande kyrkbyar av åtminstone medeltida ursprung som speglar kyrkobyggnadskonstens stilideal under tiden medeltid till 1900-tal väl. I området finns även helt eller delvis bevarade boställsmiljöer och kvarnsmiljöer.

Skåre fiskeläge som har ett oregelbundet gatunät som växt fram succesivt och med äldre bebyggelse med anknytning till fiske

och sjöfart. Vid Skåre finns även lämningar efter 1700-talets försvarssystem utefter Öresundskusten.

UTTRYCK FÖR RIKSINTRESSET

Förlängningen av centralbygden Söderslätt med talrika och landskapsdominerande fornmlämningsmiljöer. I riksintesseområdet finns tätt liggande byar och gårdsmiljöer i det öppna odlingslandskapet som präglas av skiftenas genomförande under 1800-talet med bevarade pilevallar, hägnads- och vägsystem. Här finns även talrika medeltida kyrkor med tillhörande bybebyggelse, antingen med karaktär av sockencentrum eller kyrkby. De medeltida kyrkorna i Tommarp, Maglarp och Hammarlöv ligger i nära anslutning till FÖP-området, liksom 1800-talskyrkorna i Västra Vemmerlöv och Skegrie, Fuglie 1900-talskyrka i nygotik.

Riksintesseområdet rymmer ett bevarat oregelbundet gatu- och vägnät med enkla och tidstypiska fiskarstugor och gatehus från perioden 1800-1900-tal samt utmed kusten skansar och vallar från 1700-talets försvarslinje utefter Öresundskusten.

FÖRDJUPAD BESKRIVNING

Riksintesset har en stor utbredning och komplexitet och är utsatt för ett hårt förändringstryck, framför allt i närheten av Trelleborg samt kring orterna och byarna med goda kommunikationer. Åkerlandskapet inrymmer storskalig infrastruktur i form av motorvägar, kraftledningar och ett antal vindkraftverk. Större gårdar har i många fall kompletterats med storskaliga ekonomibyggnader. Samtidigt finns i landskapet rikt med uttryck som vittnar om att området har varit en centralbygd sedan förhistorisk tid. Landskapet präglas till exempel av mycket tätt liggande byar med kyrkor från medeltid till 1900-tal, stort antal gravhögar och rikligt med historiska jordbrukselement. Nuvarande odlingslandskap är primärt ett resultat av 1800-talets skiften. De många pilevallarna markerar de då uppkomna ägo gränserna. Pilerader och alléer skapar tydliga formelement i landskapet.

Mycket känsliga miljöer

Alla kyrkbyar och byar inom riksintesset bedöms som mycket känsliga. Dessa är skyddade som bytomt/fornlämning. Kyrkomiljöerna utgör en viktig länk till historien om samhällenas roll och betydelse i jordbrukslandskapet. I eller i anslutning till FÖP-området finns två större sammanhängande delområden som bedöms som mycket känsliga. Det första delområdet omfattar landskapet och bebyggelsen i kyrkbyarna Västra Vemmerslöv och Hammarlöv samt byarna Värlinge och Villie.

Landskapets tidsdjup är här tydligt avläsbart genom det av jordbruksskiftena präglade slättlandskapet. Landskapselement som alléer, pilevallar, jordvallar samt ett stort antal gravhögar och stenkammargravar vittnar om den långa bosättnings- och brukningskontinuiteten. Västra Vemmerlöv och Hammarlöv har bevarat sina karaktärsdrag av kyrkby på slätten med en stor andel gatehusbebyggelse på de utflyttade gårdarnas tomter. Villie har en bevarad äldre bystruktur som domineras av de kvarliggande kringbyggda gårdarna.

Kuststräckan från Trelleborg till kommungränsen mot Vellinge, förbi Skåre, bedöms också som mycket känsligt. Här finns flera uttryck och miljöer som konstituerar riksintesset. De äldre delarna av Skåre fiskeläge har i mycket hög grad bibehållit sin grundkaraktär. Den kännetecknas av den organiska gatustrukturen med smala gränder och oregelbundet placerad och småskalig bebyggelse kopplat till fiske och sjöfart. Fiskarstugorna har till största delen kvar sitt traditionella uttryck. Även hamnen och garnupphängningsplatsen är viktiga delar för helhetsmiljön. Modern villabebyggelse omger idag Skåre. Det strategiska läget vid Öresund utmärks av lämningar efter försvarssystem, Skåre skansar, strax öster om fiskeläget. Skansen består av vallar med bastioner och vallgravar.

Känsliga miljöer

Större delen av riksintresset bedöms som känsligt. Här finns uttryck och sammanhang som är viktiga för att upprätthålla avsikten med riksintresset. För att upprätthålla avsikten med riksintresset krävs att bebyggelsekompletteringar bygger vidare på befintliga strukturer i landskapet och har platsanpassad gestaltning.

Mindre känsliga miljöer

Trelleborg stad expanderar västerut i riktning mot Maglarp och Västra Tommarp med bland annat industriområde och kommunikationsleder. Detta område bedöms som mindre känsligt för ny bebyggelse i relation till riksintresset. Västra Tommarp bedöms som mindre känsligt för ny bebyggelse, förutom kyrkomiljön. Här har riksintresset förändrats så att dess uttryck inte är tydliga.

PÅVERKAN PÅ RIKSINTRESSET

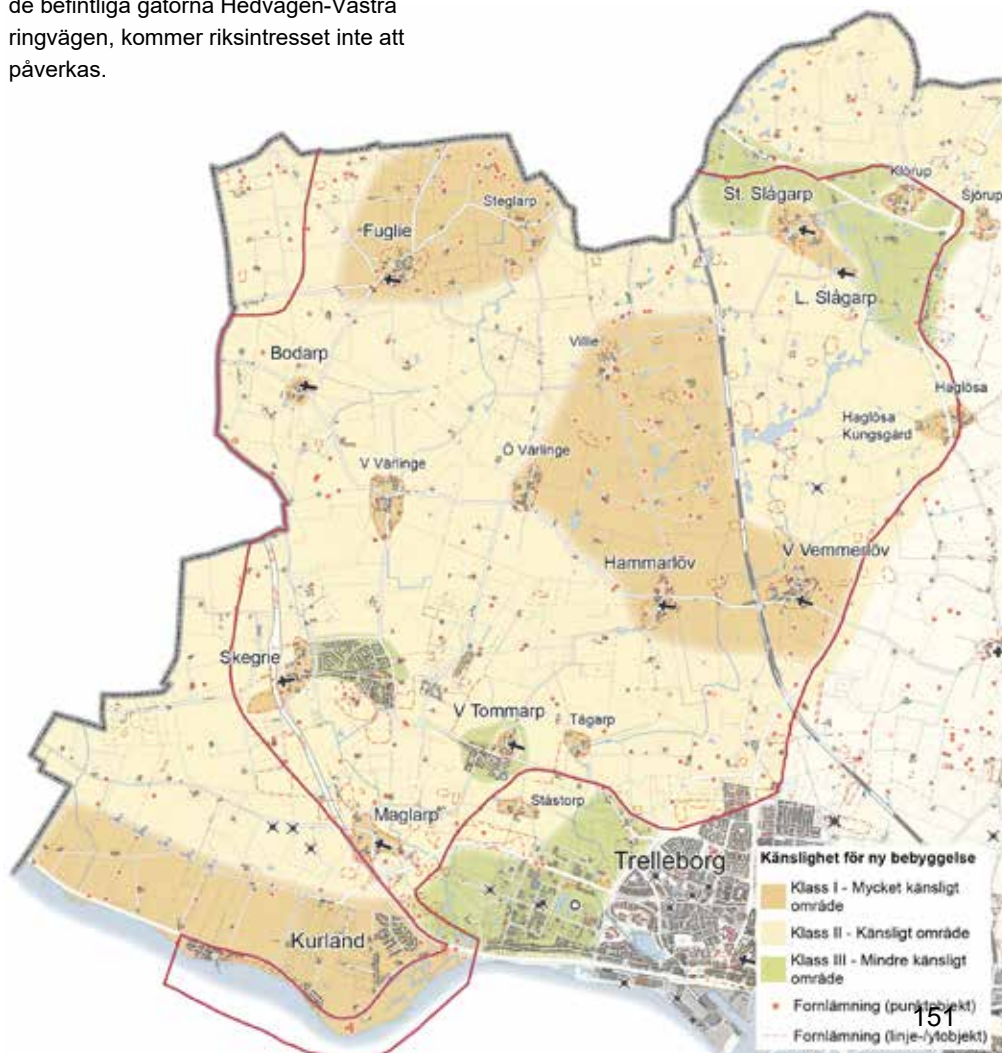
Östra ringvägen berör riksintresset Fuglie–Mellan-Grevie–Skåre då vägen gör intrång i riksintresseområdets utkant. Vägen kommer att ansluta till befintlig cirkulationsplats vid väg 108 och anläggs i nivå med omgivande mark inom riksintresseområdet. Utblickarna över det öppna jordbrukslandskapet och dess fornlämningsmiljöer, många kyrkor, byar och gårdsmiljöer samt pilevallar, hängnads- och vägsystem påverkas därför i liten grad av själva väganläggningen. Däremot är riksintresseområdet redan påverkat av Trygghetens hus, en ny brandstation som är under uppförande alldeles söder om Östra ringvägen, i anslutning till Lundavägen (väg 108). Anläggningen, som omfattar flera byggnadskroppar och en 60 m hög radio- och telemast, ligger inom riksintresseområdet. Med sin placering och storlek bryter anläggningen utblickarna över landskapet. Den skymmer också Östra ringvägen sett från Trelleborgs norra delar.

Däremot kommer Östra ringvägen att korsa Klörupsvägen som därmed stängs mellan Östra ringvägen och Lundavägen (väg 108). Klörupsvägen mister därmed sin långa platskontinuitet och funktion

som förbindelse för cykeltrafik från Trelleborg mot Västra Vemmerlöv och Hammarlöv. Istället kommer Klörupsvägen enbart att ligga kvar som ett historiskt element i landskapet mellan Östra ringvägen och Lundavägen (väg 108). Den historiskt viktiga kopplingen till Klörups tingsställe, som var gemensamt för Skytts och Oxie härader och var i bruk mellan 1690-1904, bryts därmed. I samband med att Klörupsvägen korsas behöver även delar av en pilallé utmed vägen tas bort.

Den västliga delen av ringvägen kan komma att beröra riksintresset Fuglie–Mellan-Grevie–Skåre beroende på vilket av de utredda alternativen som kommunen kommer att gå vidare med i sin planering. Utredningsalternativ 3 passerar genom utkanten av riksintresseområdet men även alternativ 2 kan komma att påverka riksintressets värden då vägsträckningen passerar nära riksintresseområdet. Om alternativ 1 väljs, d v s att trafiken leds via de befintliga gatorna Hedvägen–Västra ringvägen, kommer riksintresset inte att påverkas.

Genom att anlägga eventuell ny väg i nivå med omgivande mark, bevaras utblickarna över det flacka, öppna jordbrukslandskapet. Landskapets historia och tidsdjup blir då även fortsatt avläsningsbara genom att den visuella kontakten med riksintressets värden, såsom fornlämningsmiljöer, flertalet kyrkor, byar och gårdsmiljöer samt pilevallar, hängnads- och vägsystem, bevaras. För att säkerställa riksintressets värden är det viktigt att planskilda passager anläggs under marknivå. På så sätt bevaras också utblickarna över landskapet och dess värden även om landskapet till viss del fragmenteras fysiskt.

RIKSINTESSE KULTURMILJÖVÅRD

GYLLE – DALKÖPINGE [M139]

MOTIVERING

Riksintresseområdet utgörs av ett öppet slättlandskap med förhistorisk bruknings- och bosättningskontinuitet som är präglad av skiftena. Områdets medeltida kyrkor belyser bygdens betydelse alltsedan förhistorisk tid liksom de bevarade och landskapsdominerande fornmlämningarna.

UTTRYCK FÖR RIKSINTRESSET

Områdets många fornmlämningsmiljöer från stenåldern, såsom stenkammargravar och en långdös (Jättegripen) två runddösar (bl a Karlingedösen) samt bronsåldershögar i karaktäristiskt höjdläge vid Gyllegård omnämns som värden. Området rymmer också bl a Dalköpinge medeltida kyrka och kyrkby liksom Gylle 1800-talskyrka och Gylle prästgård från 1840-talet. Även kringbyggda gårdar och väl bevarad gatehusbebyggelse i tegel och korsvirke utgör värden.

FÖRDJUPAD BESKRIVNING

Mycket känsliga miljöer

Dalköpinge och Gislöv samt området däremellan bedöms som mycket känsliga för ny bebyggelse i relation till avsikten med riksintresset. Byarna är skyddade som bytomter/fornmlämningar. Mellan dem ligger lämningar i form av boplatser. För samtliga bymiljöer gäller att det kan finnas utrymme för enskilda bebyggelse-tillägg förutsatt att deras olika karaktär bibehålls. Det är också viktigt att inte byarna byggs samman, utan att de fortsatt är avläsbara som självständiga bebyggelseenheter.

Känsliga miljöer

En bärande del av riksintresset är odlingsbygden med byar, friliggande gårdar och det lokala vägnätet. Dessutom finns det rikligt med bronsåldersgravhögar medvetet exponerade i landskapet. Detta är viktiga uttryck för den långa bosättnings- och odlingskontinuiteten. Odlingslandskapet utanför byarna har bedömts som känsligt och för att upprätthålla avsikten med riksintresset krävs att bebyggelsekompletteringar bygger vidare på

befintliga strukturer i landskapet och har anpassad gestaltning.

Mindre känsliga miljöer

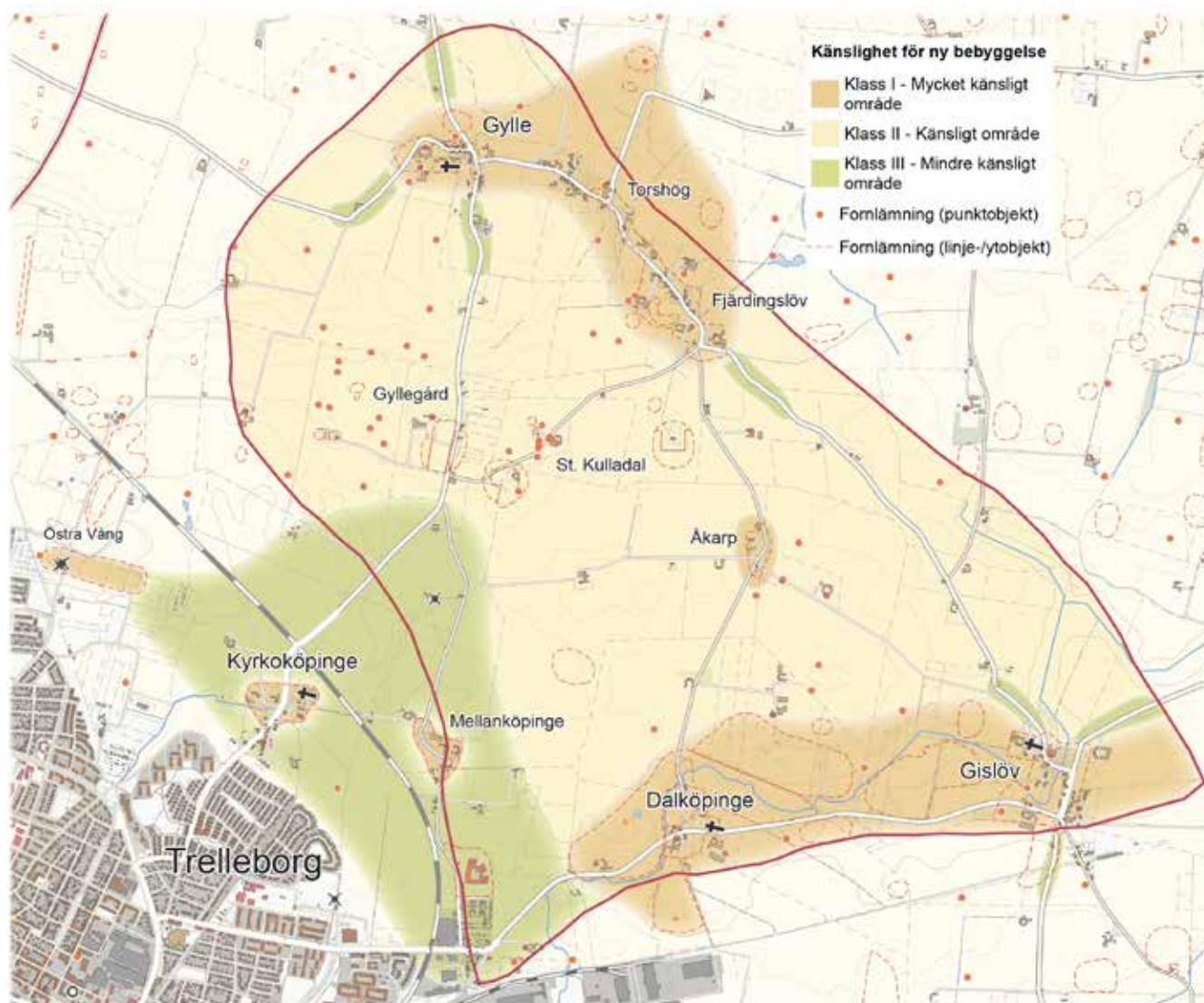
I anslutning till Trelleborg stad och Kyrkököpinge finns ett större område som bedöms som mindre känsligt. Gränsen mellan stad och land bör vara tydlig. Järnvägen utgör en brytpunkt. Närmast Trelleborg stad finns möjligheter till att anlägga småskaliga bebyggelseområden. På andra sidan järnvägen, i riktning mot riksintresseområdet bör bebyggelsevolymen hållas nere och komplettera befintlig bebyggelsestruktur. Varsam placering och anpassad gestaltning är en förutsättning för att den riksintressanta berättelsen ska fortsatt vara fysiskt läsbar.

PÅVERKAN PÅ RIKSINTRESSET

Östlig ringväg berör riksintresset Gylle–Dalköpinge då vägen passerar genom riksintresseområdets sydligaste del. Vägen har till största delen samlokaliseras med Kontinentalbanan för att minska vägens visuella påverkan på det omgivande landskapet. Genom riksintresseområdet löper dock den östliga ringvägen omkring 300 meter från järnvägen. Området mellan Kontinentalbanan och ringvägen rymmer bebyggelse såsom kolonier, verksamheter samt Rättspsykiatriskt centrum som stod klart 2016. Även koloniområdet och Rättspsykiatriskt centrum ligger inom riksintresset Gylle-Dalköpinge.

Den östliga ringvägen kommer i anslutning till riksintresset Gylle-Dalköpinge att anläggas i nivå med befintlig mark. Inga djupa schakt eller höga vägbankar kommer anordnas här. Vägkonstruktionen kommer därför inte att påverka utblickarna över landskapet och läsbarheten av dess historia. En avstämning har också gjorts med Länsstyrelsens arkeologer för att säkerställa att den östliga ringvägen håller ett tillräckligt avstånd till Jättegripen och Karlingedösen för att inte störa upplevelsen av gravarna. Vid Mellanköpinge kommer dock bullerskydd att behöva anläggas för att gällande riktvärden för buller ska klaras för intilliggandebebyggelse.

RIKSINTESSE NATURVÅRD

FÖP-området berör två områden som är av riksintresse för naturvården; Dallöpinge ängar (N90) och området Måkläppen-Limhamnströskeln (N91), som i sin ostligaste del berör Trelleborgs kommun.

Enligt 3 kap. 6 § miljöbalken ska områden som är av riksintresse för naturvården skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada naturmiljön.

DALKÖPINGE ÄNGAR [N90]

Området som är av riksintresse breder ut sig som en remsa söder om Dalköpinge strandväg och Östersjön. Området avgränsas i väster av Dalabadets camping och i öster av bebyggelsen i Gislövs läge.

MOTIVERING

Riksvärdet för området utgörs av naturbetesmark med en värdefull flora.

UTTRYCK FÖR RIKSINTRESSET

Representativ naturbetesmark som utgörs av öppen hagmark. Området rymmer vegetationstyper som örtrik torräng, rödvenäng, tuvtåteluftäng och kalkfuktäng. Här återfinns också art- och individrika växtsamhällen med hävdgynnade arter som kattfot och darrgräs liksom, rödkämpar, ängsstarr, backsippa, majnycklar och göknycklar.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR BEVARANDE OCH UTVECKLING AV OMRÅDETS VÄRDEN

Fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna naturbetesmarker.

Områdets värden kan påverkas negativt av minskad eller upphörd jordbruks/betesdrift, skogsplantering av jordbruksmark, energiskogsodling, igenväxning, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikning, täkt, luftledning, vägdragningar.

SÄKERSTÄLLANDE

Området utgör naturreservatet Dalköpinge ängar.

MÅKLÄPPEN – LIMHAMNSTRÖSKELN [N91]

Området som omfattas av riksintresse sträcker sig över kust- och vattenområden i Malmö, Vellinge och Trelleborgs kommuner och berör de allra västligaste delarna av Trelleborgs kommun. Området sträcker sig i ett omkring 1 km brett band utmed kusten från kommungränsen mot Vellinge fram till väg E6/E22. Större delen av området berör vattenområden, men riksintresset omfattar även landområden.

Riksintresseområdet Måkläppen-Limhamnströskeln är vidsträckt och dess olika delar rymmer olika typer av värden. Området är därför utifrån sin karaktär indelat i mindre "delområden". Det område som berör Trelleborgs kommun benämns "Skanörs ljun med Kämpinge – Stavstensudde".

MOTIVERING

De utpekade riksvärdena för delområdet "Skanörs ljun med Kämpinge – Stavstensudde" är utgående från geovetenskapliga värden såsom sandkust och marskust, dyner, strandvall och sedimentär bergrundsstratigrafi. Området rymmer även naturbetesmark och fukthet med värdefull flora och fauna.

UTTRYCK FÖR RIKSINTRESSET

Riksintresseområdet Måkläppen-Limhamnströskeln utgörs av ett sandvandringsområde utan motsvarighet i Sverige. Utöver landområden omfattar riksobjektet även vattenområdet intill ett djup av 15m.

Området Kämpinge – Stavstensudde har i första hand stora geovetenskapliga värden även om det även hyser sällsynta och utrotningshotade växt- och djurarter. Längs kuststräckan finns strandvall (Littorina) och Danienkalksten i dagen och de mindre blottningarna av Danienkalksten utgör tillsammans med likartade kustblottningar vid Smygehuk de enda naturliga blottningarna av tertiär i Sverige. Litorinavallen är en i landskapet tydligt markerad strandvall, som i terrängen lättast kan iakttas utmed kustvägen. Val-

len har stor betydelse för utforskningen av Östersjöbäckens nivåförändringar. Sandavlagringarna i intilliggande område har stor betydelse för tolkningen av de komplicerade händelseförlopp som ägt rum i samband med områdets geologiska bildning och utveckling under kvartär tid. Härigenom har hela området blivit geovetenskapligt intressant och fått ett värde av högsta dignitet. Lokalt går sandavlagringarna i dagen, medan de inom andra delar är överlagrade av moränlera. Området har stor art- och individrikedom av fåglar, bl a flera flyttfågelarter, och strand- och vattenområdet är betydelsefullt som övervintringsområde och rastlokal för sjöfågel och vadare. I strandområdet och i området i anslutning till litorinavallen finns några av landets mest sällsynta växtarter, t ex praktnejlika. Riksintresseområdet har större och mindre områden med ålgräs med artrik och varierande fauna. Det är ett viktigt produktionsområde för fisk och andra marina organismer med betydelse för många fågelarter och sälar.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR BEVARANDE OCH UTVECKLING AV OMRÅDETS VÄRDEN

Fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna naturbetesmarker.

Områdets värden kan påverkas negativt av minskad eller upphörd jordbruks/betesdrift, skogsplantering av jordbruksmark, energiskogsodling, igenväxning, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikning, täkt, luftledning och vägdragningar. Bevarandet av våtmarkerna värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar skogar på fastmarksholmar och i kantzonerna kan skada naturvärdena.

Kustområdenas värden på land och i vattnet skadas av exploatering för bebyggelse och anläggningar, muddring, sprängning, rör- och ledningsdragning, materialutvinning, sjöfart, motordrivna farkoster, kylvatten, kemiska medel, rovplockning och rovfiske av växt- och djurarter, fiskodling och inplantering av för området främmande arter.

Utsjöområdenas värden kan skadas av sjöfart, dumpning, materialutvinning, rör och ledningsdragning, kemiska medel, förorenande utsläpp och trålfiske.

Skånörs ljung med Kämpinge - Stavstensudde

Bibehållen hävd, ingen ytterligare exploatering av området, förbud mot schaktning, täktverksamhet och andra landskapsförändrande åtgärder kring strandvallen och i de värdefulla geologiska avlagringarna. Området utmed kuststräckan Kämpinge – Stavstensudde har i första hand stora geovetenskapliga värden även om området också hyser sällsynta och utrotningshotade växt- och djurarter, t ex praktnejlika. Längs kusten finns mindre blottningar av Danienkalksten, som tillsammans med likartade kustblottningar vid Smygehuk utgör de enda naturliga blottningarna av tertiär i Sverige.

SÄKERSTÄLLANDE

Riksintresseområdet ingår i HELCOME/EC-Nature arbetet, ett samarbete på nationell nivå Mellan Östersjöländerna.

RIKSINTESSE FRILUFTSLIV

FÖP-området berör två områden som är av riksintresse för friluftslivet; Skanör-Falsterbohalvön med kuststräckan Höllviken-Trelleborg (FM16) och Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn (FM 17). Områdena är vidsträckta och berör även omgivande kommuner.

Enligt 3 kap. 6 § miljöbalken ska områden som är av riksintresse för friluftslivet skyddas mot åtgärder som påtagligt kan skada natur- eller kulturmiljön.

SKANÖR-FALSTERBOHALVÖN MED KUSTSTRÄCKAN HÖLLVIKEN-TRELLEBORG [FM16]

MOTIVERING

Området har särskilt goda förutsättningar för att uppleva natur- och kulturmiljöer och för friluftsaktiviteter både på land och vattenanknutna. Området är särpräglad och rymmer sällsynta växter och djur. Vattenkvaliteten är god och det finns lämpliga stränder för bad, vind- och kitesurfing. Möjligheterna för promenader, vandring, naturupplevelser, fågelskådning, ridning och båtliv är också goda. Området är lättillgängligt.

UTTRYCK FÖR RIKSINTRESET

Kuststräckan mellan Kämpinge och Trelleborg fungerar som ett stråk för strövande och vandring och erbjuder även badmöjligheter. För fritidsbåtar finns hamnen i Skåre. Från Trelleborg tar man sig lätt ut till kustområdet med cykel eller till fots.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR BEVARANDE

Naturvärdena vårdas och består. Naturreservaten inom området förvaltas enligt skötselplan. Befintliga anläggningar för friluftslivet bevaras och underhålls. Området lämnas fritt från större exploatering. Åtgärder, verksamheter och andra intressen som påtagligt kan skada områdets värden är särskilt bebyggelseexploatering, anläggande av vindkraft samt

bullerstörande verksamheter. Ett alltför intensivt friluftsliv kan påverka naturvärdena negativt, t ex genom slitage på sanddynor och driftvallar samt störningar från lösspringande hundar, ridning och vattenanknutna aktiviteter. Hindrande bebyggelse och anläggningar i strandområdena kan skada värdena påtagligt. Potential finns att ytterligare utöka tillgängligheten till områdets besöksmål genom exempelvis informationsspridning. Utveckling av stråk för vandring i de mindre känsliga naturområdena kan vara möjlig.

PLANERING & SÄKERSTÄLLANDE

Kusten omfattas av strandskydd vilket är utökat till 300 meter på långa sträckor.

KUSTSTRÄCKAN TRELLEBORG-ABBEKÅS-SANDHAMMAREN-MÄLARHUSEN-SIMRISHAMN [FM17]

MOTIVERING

Området har särskilt goda förutsättningar för att uppleva natur- och kulturmiljöer och för vattenanknutna. Området har en tilltalande landskapsbild och är omväxlande. Vattenkvaliteten är god och det finns lämpliga stränder för bad och båtliv. Möjligheterna för promenader, vandring, naturupplevelser, kulturupplevelser, fritidsfiske och fågelskådning är också goda. Området är lättillgängligt.

UTTRYCK FÖR RIKSINTRESET

Riksintresset, vilket sträcker sig längst kusten från Trelleborg till Simrishamn, utgörs av ett varierat kustlandskap med långa sandstränder, sanddynsområden delvis planterade med tall, betesmarker och odlingslandskap. Kustområdet är bitvis mycket smalt men bedöms vara väl tillgängligt för allmänheten. Ett antal fritidshusområden finns inom riksintresset. Kuststräckan mellan Trelleborg och Ystad består av sandiga, öppna strandedar i slänterna ner mot havet. Bitvis är markerna påverkade av gödsling och/eller dikning och många hävdas inte längre.

Längs hela sträckan finns sandstränder med mer eller mindre iordningställda badplatser. Möjligheterna att vandra längs stränderna är goda, vilket lockar både turister och vardagsmotionärer. Utblickarna över det öppna havet och det böljande odlingslandskapet inåt land har stort landskapsestetiskt värde. En stor attraktion är Sveriges sydligaste udde Smygehuk. Riksintresseområdet är mycket välbesökt, inte minst sommartid. Det är lätt att sig med bil eller kollektivtrafik till knutpunkter inom området. Här finns ett stort antal övernattningsmöjligheter, t ex vandrarhem och campingplatser, och caféer, fiskrökerier och restauranger erbjuder ett varierat utbud av mat. Anläggningar för friluftslivet finns framförallt vid badplatser, naturreservaten och vid populära besöksmål. Stigar finns längs hela kuststräckan.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR BEVARANDE OCH UTVECKLING AV OMRÅDETS VÄRDEN

Naturvärdena vårdas och består. Naturreservat inom området förvaltas enligt skötselplan. Strandskyddet respekteras

och tillsyn utövas vid behov. Stigar hålls framkomliga. Jordbruk och bebyggelseexploatering sker med stor hänsyn till natur- och kulturmiljövärden.

Åtgärder, verksamheter och andra intressen som påtagligt kan skada områdets värden är särskilt bebyggelseexploatering inklusive förtätning av befintliga fritidshusområden. Hindrande bebyggelse och anläggningar i strandområdet kan skada värdena påtagligt liksom negativ visuell inverkan från t ex master och vindkraft. För stort slitage i naturmarker och dynamränder kan skada områdets värden. Potential finns att ytterligare utöka tillgängligheten till områdets mindre kända delar genom exempelvis bättre möjligheter att ta sig till området med kollektivtrafik samt informationsspridning.

PLANERING & SÄKERSTÄLLANDE

Inom området finns naturreservatet Dalköpinge ängar samt naturvårdsområdet Beddinge strandhed. Stränderna längs kusten omfattas till största delen av strandskydd, delvis utökat på land till upp till 300 meter.

PÅVERKAN PÅ RIKSINTRESSET

Den östliga hamninfarten kommer påverka riksintresset Kuststräckan Trelleborg-Abbekås-Sandhammar-Mälarhusen-Simrishamn [FM17] då vägen passerar genom riksintresseområdet västligaste del. Intrånget kommer innebära att upplevelsen av strandzonen påverkas både visuellt och bullermässigt. Trots intrånget kommer kustområdet dock även fortsatt vara väl tillgängligt för allmänheten och innebära stora möjligheter för promenader, naturupplevelser, fågelskådning och så vidare.

Anläggandet av den östra hamninfarten innebär att strandskyddet kommer behöva upphävas för en mindre del av det strandskyddade området. Infarten behövs för att anlägga ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området är miljöbalkens krav på särskilt skäl för upphävande uppfyllt.

RIKSINTESSE KOMMUNIKATION

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Trelleborgs kommuns ambition är att bygga en ny ringled runt Trelleborg samt en ny hamninfart som angör Trelleborgs hamn österifrån.
- Målsättningen är att den nya leden ska överta riksintresseanspråket från E6/E22 och Travemündeallén, från trafikplats Maglarp till hamnområdet, så att den befintliga anslutningen till hamnen på sikt kan avecklas för hamntrafik.

FÖP-området berör flera delar av riksintresse kommunikation; väg, järnväg, hamn och sjöfart. I avsnittet redovisas även riksintresse yrkesfiske.

Enligt 3 kap. 8 § miljöbalken ska områden som är av riksintresse för kommunikationsanläggningar skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

Enligt 3 kap. 5 § miljöbalken ska mark- och vattenområden som har betydelse för yrkesfisket skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra näringens bedrivande.

RIKSINTESSE VÄG

FUNKTIONSBESKRIVNING

Väg E6/E22 utgör riksintresse och ingår i det av EU utpekade Trans-European Transport Network, TEN-T. Vägarna som ingår i TEN-T är av särskild internationell betydelse. Väg E6 sträcker sig genom Skåne längs västkusten och vidare upp till norska gränsen medan E22 utgör en viktig nationell förbindelse mellan Skåne, Blekinge och ostkusten vidare norrut till Norrköping.

FLYTT OCH OMDEFINIERING AV RIKSINTESSEN VÄG

Trelleborgs kommuns ambition är att iordningsställa en komplett ringled runt Trelleborg samt en ny hamninfart som angör Trelleborgs hamn österifrån. Målsättningen är även att den nya leden ska överta riksintresseanspråket från E6/E22 och Travemündeallén, från trafikplats Maglarp till hamnområdet, så att den befintliga anslutningen till hamnen på sikt kan avecklas för hamntrafik.

Nedan beskrivs kommunens viljeinriktning gällande processen för omdefiniering av riksintesse för E6 Trelleborg-Strömstad-riksgränsen och E22 Trelleborg-Blekinge-Norrköping, vilka går i samma sträckning inom Trelleborgs kommun.

- Trelleborgs kommun arbetar utifrån att östra delen av den nya ringvägen,

från väg 108 i norr till väg 9 i sydost, i ett första skede byggs som en gata med kommunalt huvudmannaskap. Standarden för den östra ringvägen ska uppnå Trafikverkets och EU:s krav angående standard, framkomlighet och trafiksäkerhet.

- Den östra hamninfarten kommer utgöras av kvartersmark och ska ägas och förvaltas av Trelleborgs hamn. Mellan Östra ringvägen och infarten till hamnen kommer en större uppställningsyta att anläggas vilken också kommer utgöras av kvartersmark som ska tillhöra Trelleborgs hamn. Inom uppställningsytan kommer en förbindelse mellan Östra ringvägen och Östra hamninfarten att utgöra riksintesse väg.
- Den västra delen av den nya ringvägen utgörs av nuvarande Hedvägens västligast del och nuvarande Västra ringvägens norra del. Delar av denna vägsträckning löper genom ett verksamhetsområde och sträckningen har flera anslutande gator med lokal funktion. För att öka standarden på dennade västra delarna av ringvägen kommer kapacitetshöjande åtgärder att vidtas i cirkulationsplatsen vid väg 108 samt cirkulationsplatsen Hedvägen-Västra ringvägen.
- För den västra delen av ringvägen kommer kapacitetshöjande åtgärder att vidtas för att hög tillgänglighet till Trelleborgs hamn ska uppnås.
- I samrådshandlingen redovisas tre alternativa sträckningar för ringvägens västra del. Alla dessa alternativ uppnår hög tillgänglighet till Trelleborgs hamn och restiden blir för alla alternativen kortare för tung trafik än dagens angöring till hamnen. För personbilstrafik blir restiden motsvarande dagens restid.
- Kommunens ambition är att föra diskussion med Trafikverket gällande ringvägens huvudmannaskap

TIDPLAN

- Kommunens ambition är att den östra delen av ringvägen och den nya östliga infarten ska vara färdigställda 1 januari 2026.
- Tidplan för västra delen av ringvägen är beroende av val av alternativ. Alternativ 1 kräver troligtvis inte att ny detaljplan tas fram medan alternativ 2 och 3 kräver planläggning. Ambitionen är att trafik ska kunna ledas till hamnen österifrån den 1 januari 2026.

PÅVERKAN PÅ RIKSINTRESSE VÄG

Genom föreslagna åtgärder kommer ringvägen runt Trelleborg, från trafikplats Maglarp till hamnen, att leda trafiken till och från Trelleborgs hamn på ett effektivare sätt än i dag. Körtiden mellan trafikplats Maglarp och hamnen blir för tung trafik 32-35 min i kommunens målbild, jämfört med nollalternativet då körtiden uppgår till 35-37 min. Restiden för kommunens målbild blir även kortare än jämförelselalternativet där körtiden uppgår till 36-38 min för tung trafik.

Genom att trafiken leds in i Trelleborgs hamn från öster kommer vägtransporterna in i hamnen söder om spårområdet. På så sätt underlättas vägtrafikens rörelser inom hamnen då den inte behöver korsa spåren. Vägtrafiken stör då inte heller bangårdens verksamhet.

Då trafiken till hamnen angör från öster möjliggörs också anläggandet av uppställningsyta innan infart i hamnområdet. Ytan kommer innehålla effektiv uppställning och vilotidsparkering för tunga fordon samt bidra till en effektivare logistik inom hamnen då körvägarna förenklas. Den föreslagna förändringen leder till att riksintressfunktionen stärks.

Riksintrasse kommunikation och riksintrasse yrkesfiske i dag

Riksintrasse kommunikation och riksintresse yrkesfiske enligt kommunens förslag

RIKSINTESSE KOMMUNIKATION

STÄLLNINGSTAGANDEN

- Trelleborgs hamns och Trelleborgs kommuns ambition är att hamnens verksamhet ska flytta från nuvarande hamens västra delar och istället enbart omfatta markområdena i hamnens östra del.
- Utrymme på Kontinentalbanans västra sida föreslås som reservat för ett framtida andra spår.
- Landningsplats för yrkesfiske föreslås ligga kvar på befintlig plats.
- Utrymme för oljehamnens funktion ska göras plats för i den nya hamnområdet.

RIKSINTESSE JÄRNVÄG

FUNKTIONSBESKRIVNING

Kontinentalbanan ingår i Godsstråket genom Skåne, som i sin helhet löper mellan Ängelholm och Trelleborg. Banan ingår i det av EU utpekade Trans-European Transport Network, TEN-T, och utgör en viktig länk i det internationella godstransportnätet.

KONTINENTALBANAN I TRELLEBORGS KOMMUN

I riksintresseanspråket ingår att möjliggöra att Kontinentalbanan i framtiden utökas till en dubbelspårig järnväg inom Trelleborgs kommun. Detta medför att ett andra spår ska kunna anläggas utmed Kontinentalbanan.

Påverkan på riksintresse järnväg

För att säkerställa riksintresse järnväg behöver utrymme finnas för ett andra spår. Kommunen förutsätter att detta kommer att anläggas väster om Kontinentalbanan. I det kommande arbetet kommer kommunen låta en teknisk studie genomföras för att precisera läget för det andra spåret.

RIKSINTESSE HAMN

FUNKTIONSBESKRIVNING

Trelleborgs hamn är av riksintresse för sjöfarten. Hamnen är landets tredje största sett till total godsomsättning och landets största ro-ro-hamn med järnvägsanslutning ombord på tåg färjor.

Hamnen ingår också i EUs Transuropeiska nätverk (TEN) som bl a knyter ihop medlemsländernas transportnätverk. TEN-nätet består av ett stomnät (core network) och ett övergripande nät (comprehensive network). Trelleborgs hamn ingår i stomnätet och utgör därmed en sk Core-hamn.

En precisering av vilka hamndelar och funktioner som omfattas av riksintresseanspråket togs fram av Trafikverket 2014. I preciseringen pekades ut, utöver befintliga hamndelar, även det område

som kommer innehålla de nya färjelägena och handelskajen i hamnens östra delar.

PROCESS FÖR SÄKERSTÄLLANDE AV RIKSINTRESSET

Trelleborgs hamns och Trelleborgs kommuns ambition är att hamnens verksamhet ska flytta från nuvarande hamens västra delar och istället enbart omfatta markområdena i hamnens östra del. Delar av de funktioner som pekades ut i riksintresseteciseringen 2013 har redan flyttat till ett östligt läge medan planering pågår för flytt av andra funktioner.

Omvandlingen av Trelleborgs hamn initierades av att hamnen behöver kunna ta emot längre färjor än tidigare. För att klara detta måste nya färjelägen anläggas. Utbyggnaden de nya östra hamndelarna, som utöver färjelägen omfattar handelskaj och ytor för hamnversamhet, har hanterats i ett miljötillstånd för hamnen. Tillståndet och gäller från 2012 och gäller till 2021. För närvarande pågår arbete med att förbereda en ny tillståndsansökan.

I gällande miljötillstånd framgår att de gamla färjelägena i väster succesivt kommer ersättas av nya färjelägen i öster vartefter dessa tas i bruk. I dagsläget har färjeläge 2 väster avvecklats. Ytterligare fyra färjelägen (2 öster, 3, 4 och 5) samt Oljehamnskajen kommer att avvecklas och ersättas av tre nya färjelägen samt en handelskaj. Dessa kommer att färdigställas under 2023-2025. Färjeläge 7 kommer dessutom att byggas om under 2021 och färjeläge 6 kommer finnas kvar men enbart fungera som uppläggningskaj.

Utrymme finns för att Oljehamnskajens funktion ska kunna flytta till det läge som benämns "Handelskaj". Handelskajen planeras att färdigställas 2023. För att även de cisterner vid Oljehamnskajen som omfattas av riksintresseanspråket ska kunna flyttas till Handelskajen behövs ett nytt miljötillstånd. För närvarande pågår en detaljplanprocess för Trelleborgs hamns östra delar. Inom ramen för denna prövas även vilka miljöhänsyn, inkl risk och säkerhet, som behöver tas för att cis-

ternerna ska kunna uppföras i anslutning till Handelskajen.

När alla befintliga färjelägen i väster har avvecklats vid årsskiftet 2025-2026, kommer hamnens västra delar inte att behövas för hamnens verksamhet. Vid samma tidpunkt kommer östlig ringväg och östlig hamnfart att stå klara. Därmed blir ytor i de västra delarna av befintlig hamn tillgängliga för stadsutveckling. Trelleborgs kommuns mål är att markområdena utvecklas till blandad stadsbebyggelse innehållande bostäder, offentlig och privat service, verksamhetslokaler m m.

För att säkra möjligheterna till fortsatt hamnverksamhet kommer miljöstörningar från hamnen att beaktas vid planläggning av den nya stadsdelen. Vid planering och tillståndsgivning kommer hänsyn tas till hamnens påverkan på omgivande områden. Detta kan innebära att anpassningar av utformning och lokalisering av byggnader kommer att behöva göras inom området. Hamnens influensområde bestäms dels av hamnens fysiska utbredning dels av de restriktioner som beror på de miljöstörningar hamnverksamheten ger upphov till, till exempel buller och luftföroreningar. Utöver detta kommer risk- och säkerhetsaspekter som är kopplade till hamnverksamheten beaktas, liksom möjligheterna att transportera farligt gods

till och från hamnen.

Genom att trafiken leds in i Trelleborgs hamn från öster kommer vägtransporterna in i hamnen söder om spårområdet. På så sätt underlättas vägtrafikens rörelser inom hamnen då den inte behöver korsa spåren. Vägtrafiken stör då inte heller bangårdens verksamhet.

RIKSINTRESSE SJÖFART

FUNKTIONSBESKRIVNING

Från Trelleborgs hamn löper två farleder som utgör riksintresse; Trelleborg-Gedser (Tyskland) och Trelleborg-Sassnitz (Tyskland). Båda utgör farledsklass 2 och har skyddad höjd 65m och skyddat djup 19m. Farleden Trelleborg-Sassnitz ingår dessutom i det av EU utpekade TEN-T A nätet.

PÅVERKAN PÅ RIKSINTRESSET

Riksintresset påverkas inte av föreslagen markanvändning i den fördjupade översiktsplanen.

RIKSINTRESSE FÖR YRKESFISKET

Riksintresse för yrkesfiske pekas ut av

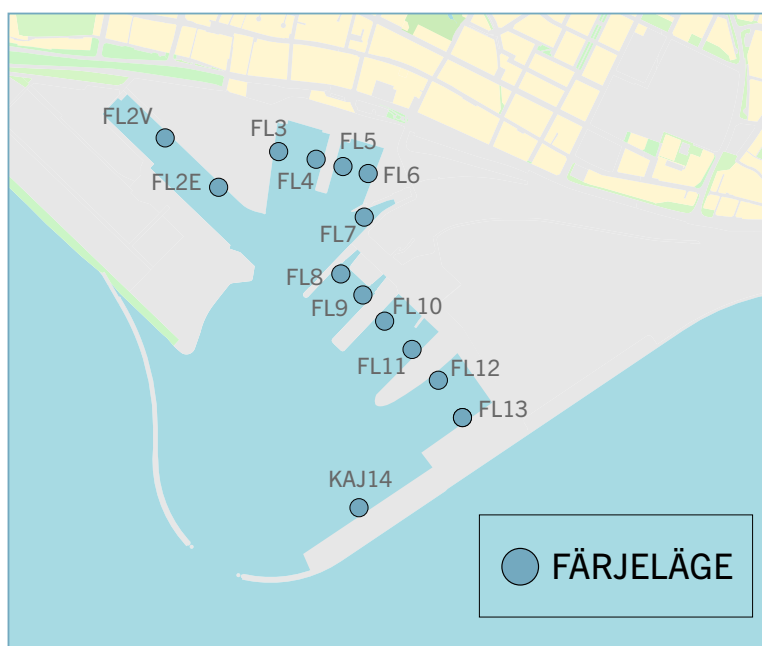
Havs- och vattenmyndigheten. Grunden för utpekandet utgår från vilka arter och fiskerier som utgör basen för fisket i fångstområden av riksintresse, d v s vilka landade kvantiteter och antal fartyg som är kopplade till fiskehamnen. Bedömningen av hamnar som är av riksintresse baseras på landningsvärde 2004 och/eller antalet fartyg samt tonnage som nyttjar hamnarna som hemmahamn inom respektive län. De hamnar som har haft tydligt större landningsvärde samt fler antal fartyg eller större samlat tonnage (mängd last) än övriga hamnar inom respektive län har valts ut.

MOTIVERING

Trelleborgs hamn utgör riksintresse för yrkesfisket i egenskap av landningshamn, det vill säga där man kan lossa eller omlasta fångst. Baserat på 2004 års bedömning är Trelleborgs hamn näst största landningshamn i Skåne efter Simrishamn både sett till landad kvantitet i ton eller ekonomiskt värde.

PÅVERKAN PÅ RIKSINTRESSET

Landningsplatsen föreslås ligga kvar på befintlig plats. Omgivande bebyggelse kommer att anpassas efter landningsplatsens förutsättningar avseende utrymmesbehov och omgivningspåverkan.

Befintliga och nya färjelägen i Trelleborgs hamn. Läge 2-5 kommer att avvecklas och läge 6-14 kommer finnas kvar/anläggas.

GENOMFÖRANDE

GENOMFÖRANDE AV DEN FÖRDJUPADE ÖVERSIKTSPLANEN

I detta kapitel beskrivs övergripande kommunens viljeinriktning gällande genomförandet av den fördjupade översiktsplanen.

En tänkbar utbyggnadsordning och tidplan för de större utbyggnadsprojekten och infrastrukturåtgärder presenteras. Utbyggnadsordningen visar hur kommunen stegvis vill arbeta med genomförandet för att nå den önskade fysiska strukturen i staden.

Övriga stadsbyggnadsprojekt bedömer kommunen löpande när de ska genomföras för att kunna bidra till översiktsplanens intentioner.

GENOMFÖRANDE RINGVÄG OCH ÖSTLIG HAMNINFART

För att uppnå målbilderna i översiktsplanen behöver planeringen och genomförande av de större infrastrukturåtgärderna påbörjas omgående. Kommunen har tagit fram ett planprogram för Östlig ringväg och Östlig hamninfart och arbetar vidare med detaljplaner för dessa anläggningar. Kommunens och hamnens målsättning är att trafik ska kunna ledas till hamnen österifrån från och med den 1 januari 2026.

Tidplanen utgår ifrån Kommunfullmäktiges beslut 2016.02.29 där det uttalas att målet är att ringvägen skall vara färdig senast slutet av 2025. Det finns också en tidplan kopplad till EU projektet som finansierar utredningar planer och projektering av ringvägen och hamninfarten med 50 % samt hamnens egen tidsplan där det nya hamnområdet i öster skall vara färdig slutet av 2025.

Västra delen av ringvägens tidplan är beroende av vilket alternativ som kommunen väljer att gå vidare med efter samrådet. Kommunens ambition är att arbetet med den västra delen av ringvägen ska fortlöpa så att hela ringvägen står klar den 1 januari 2026.

FINANSIERING VÄG

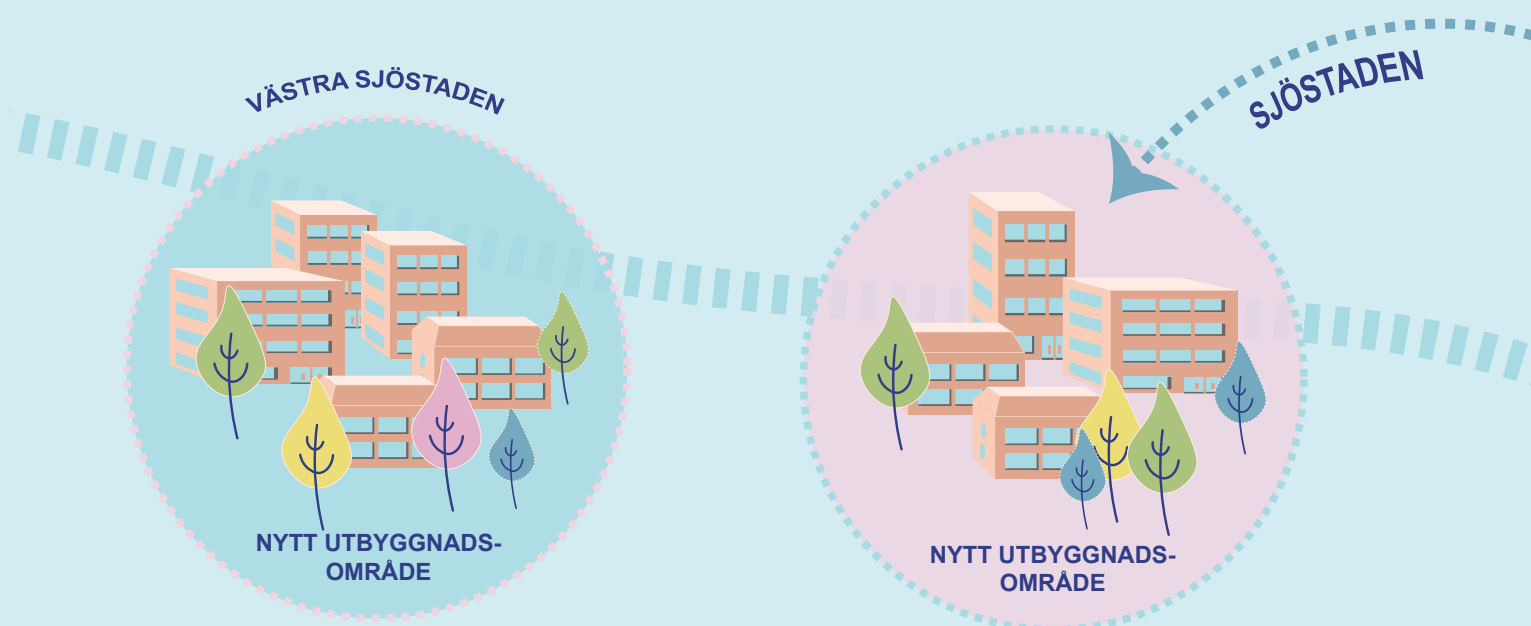
Trelleborgs kommun har beviljats bidrag från EU genom Fonden för ett sammanlänkat Europa (CEF). Bidraget innebär en 50-procentig finansiering av utredningar, planprogram, detaljplaner och projektering för östra ringvägen och hamninfarten samt för uppställningsytorna. Innan projektets ansökan beviljades godkändes den av Näringsdepartementet efter samråd med Trafikverket.

Gällande finansiering för anläggningskostnaderna för östra och västra ringvägen samt hamninfart undersöker kommunen olika möjligheter för finansiering, det kan handla om stöd från EU, privata finansieringslösningar och kommunal finansiering.

GENOMFÖRANDE AV HAMNENS UTBYGGNAD OCH FLYTT

Hamnens utbyggnad pågår i enlighet med hamnens utbyggnadsplaner, läs mer i kapitlet om hamnens utveckling. Hamnens pågående flytt och utbyggnad baserar sig på att en ringväg samt en östlig infart kommer till stånd så att logistiken kan fungera optimalt både inom hamnområdet med också inom närliggande uppställningsytor.

Detaljplan för östra hamnområdet påbörjas under 2019. I detaljplanen kommer olika ytor för hamnens behov att preciseras, bland annat ytor för oljehamnsskaj som ingår i riksintresse hamn. Trelleborgs hamn ska även söka nytt miljötillstånd för hamnens verksamhet och förberedelser för detta påbörjas under 2019.

FINANSIERING HAMN

Trelleborgs kommun har gått i borgen så att det helägda kommunala bolaget Trelleborgs hamn AB kan ta ett lån på en miljard kronor för att bygga färdigt de nya kajerna och hamnområdet. Enligt hamnbolaget kommer det nya hamnområdet vara färdigt 2025.

PROCESS OCH TIDPLAN FÖR FLYTT OCH OMDEFINIERING AV RIKSINTRESSE FÖR VÄG OCH HAMN

För att kunna genomföra Kuststad 2025 i enlighet med kommunens målbild vill kommunen att riksintresse för väg flyttas från nuvarande västlig infart till den nya ringvägen och att riksintresse för hamn omdefinieras så att riksintressen omfattar den faktiska funktionen för hamnen, läs mer i kapitlet om riksintressen. Kommunen är mån om att snarast hitta en överenskommelse mellan stat och kommun.

TIDPLAN FÖR GENOMFÖRANDE AV UTBYGGNADSOMRÅDEN

Läs mer om utbyggnadsområdena i kapitel om bebyggelseutveckling.

Övre och stadsparkskvarteren

För närvarande pågår detaljplanering för tre delområden inom projektet Övre. I Övre kommer 600-700 bostäder att rymmas. Byggnation beräknas kunna ske i etappvis vilka kommer att pågå under lång tid, första etappen beräknas kunna påbörjas 2021. Utbyggnad av området beräknas preliminärt vara klart ca 2030.

Västra sjöstaden

Arbete pågår med planprogram. Detaljplanering bedöms pågå fram till 2021 och därefter kan en utbyggnad påbörjas. Den norra delen av Västra sjöstaden är beroende av att ringvägen genomförs för att etapp två som ligger närmst E22 ska kunna byggas ut. Utbyggnad av området bedöms att pågå fram till 2035, denna bedömning är osäker då den kan påverkas av flera faktorer bland annat konjunkturläget. Hela området bedöms kunna innehålla ca 1500 bostäder.

Sjöstaden

För att kunna bygga ut Sjöstaden i enlighet med kommunens mål krävs en ringväg och östlig hamninfart samt att hamnen flyttar sin verksamhet österut. Kommunen arbetar med att hitta en

lämplig struktur för området och kommer påbörja arbetet med ett planprogram. Kommunens ambition är att en utbyggnad av området ska kunna påbörjas 2026. Utbygganden kommer att pågå under lång tid och är beroende av flera faktorer, bland annat konjunkturläget.

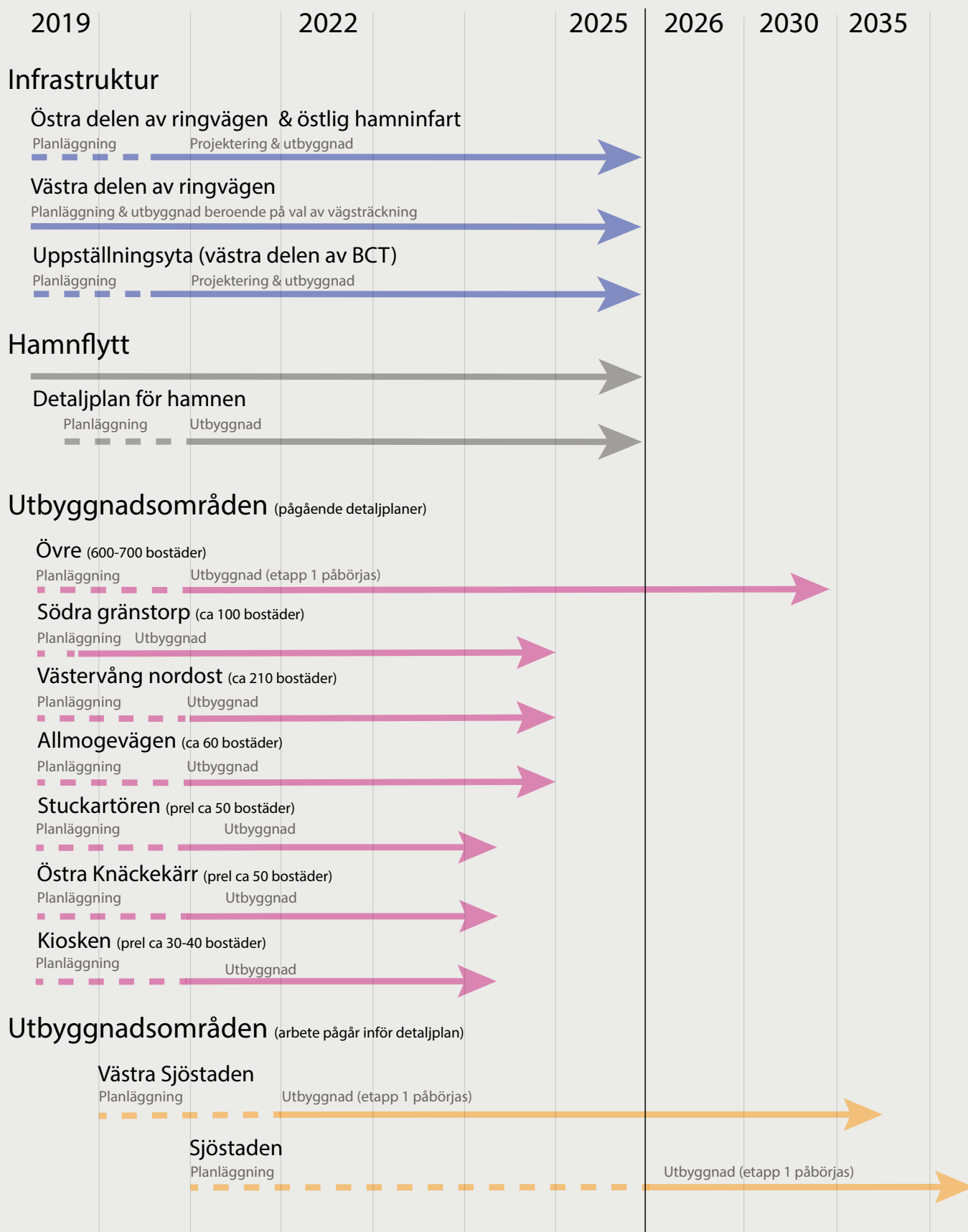
Prioritering av övriga stadsbyggnadsprojekt

Övriga stadsutbyggnadsprojekt som kommunen planerar prioriteras kontinuerligt. Det finns ett pågående arbete med att färdigställa en mall för planprioriteringar där olika ställningstaganden vägs samman. Tanken är att prioriteringen ska bidra till att kommunen tydliggör vilka projekt som ges företräde för att uppnå målbilderna i översiktsplanen.

Trelleborgs hamn har ansökt om EU-finansiering för nästa etapp i omvandlingen av hamnen och fått investeringarna i projektet fram till och med 2021 beviljade. I detta delprojekt ingår ett färjeläge och en kaj, färdigställande av ytor, passage över spår samt utfyllnad av färjeläge 7.

P LANERINGS- OCH UTBYGGNADSTAKT

A scenic view of a pond in a park. On the left, a large, dark green pine tree stands tall. In the center, a weeping willow with bright yellow-green foliage hangs over the water. To the right, a tree with vibrant red leaves is in full bloom. A small, arched metal bridge spans a narrow part of the pond. On the far left, a fountain sprays water into the air. The water is calm, reflecting the surrounding trees and sky. The overall atmosphere is peaceful and beautiful.

KONSEKVENSER

I INLEDNING

UPPLÄGG

För att ge en bred och tydlig helhetsbild av konsekvenserna ur ett hållbarhetsperspektiv redovisas de miljömässiga aspekterna tillsammans med de sociala och ekonomiska konsekvenserna. Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska översiktsplanens konsekvenser tydligt kunna utläsas och enligt miljöbalken (MB) kan en översiktsplan antas medföra en betydande miljöpåverkan vilket innebär att en strategisk miljöbedömning ska göras när en översiktsplan upprättas eller ändras. Syftet med miljöbedömningen är att integrera miljöaspekter i planeringen och beslutsfattandet så att en hållbar utveckling främjas. Denna konsekvensbeskrivning utgör en samlad bedömning av konsekvenserna enligt kraven i både PBL och MB. Miljöbedömningen utgör alltså en integrerad del av konsekvensbeskrivningen.

Inledningsvis görs en genomgång av relevanta globala, nationella, regionala och lokala hållbarhetsmål och hur de kan påverkas i ett översiktsplanesammanhang.

Därefter jämförs planens utvecklingsstrategi (kuststad) med ett noll-alternativ samt ett jämförelsealternativ som i ett översiktligt sammanhang bedömts som rimligt och intressant. På så sätt kan planens konsekvenser på en översiktlig nivå jämföras med vad som skulle hända om en annan strategi för stadens framtida utveckling valdes.

Under Miljökonsekvenser lyfts de faktorer fram som kan komma att ge särskilt stor miljöpåverkan, betydande miljöpåverkan, och vilka konsekvenser detta kan medföra. Förslag ges till åtgärder för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan. I denna del görs även en bedömning av hur miljö kvalitetsnormer påverkas samt hur planen påverkar de nationella och lokala miljö kvalitetsmålen.

Avslutningsvis beskrivs övriga konsekvenser samlat för sociala, ekonomiska och miljömässiga aspekter utifrån de kon-

kreta åtgärder som planförslaget innebär. Konsekvenser för riksintressen lyfts fram särskilt.

BEFOLKNINGS- UTVECKLING

Trelleborgs kommun har en positiv befolkningsutveckling och har vuxit med 7% sedan 2009. Enligt länsstyrelsens prognos för Skåne förväntas kommunen i sin helhet växa med ca 1% per år fram till 2030. Med utgångspunkt från kommunens befolkningsprognos planeras 75% av kommunens befolkningsökning ske i staden, vilket innebär 3300 nya bostäder fram till 2035. I planens förslag till markanvändning finns en viss överkapacitet i de områden som pekas ut för ny bebyggelse. Detta då oförutsägbara faktorer kan fördröja eller förhindra utbyggnad i något av de utpekade områdena.

TRE ASPEKTER AV HÅLLBARHET

En hållbar utveckling bygger på samspillet mellan miljömässiga, sociala och ekonomiska aspekter.

Miljömässig hållbarhet handlar bl a om biologisk mångfald, klimatpåverkan, kulturhistoriska värden, goda bebyggda miljöer och hushållning med naturresurser. De nationella miljö kvalitetsmålen och det regionala åtgärdsprogrammet för att nå miljömålen i Skåne utgör en viktig utgångspunkt för bedömningen av miljömässiga aspekter. .

Social hållbarhet handlar om att främja en god livsmiljö. En god livsmiljö handlar dels om en god fysisk miljö med exempelvis goda boendemiljöer med tillgång till grönområden, kultur, service och kollektivtrafik dels om andra sociala faktorer som trygghet, gemenskap och delaktighet. De nationella folkhälsomålen är en viktig utgångspunkt för bedömningen av sociala aspekter. Även förståelse för olika befolkningsgruppers situation och behov är en viktig utgångspunkt vid bedömningen av de sociala konsekvenserna.

Även en god samhällsekonomi är en av förutsättningarna för en hållbar utveckling. Ekonomisk hållbarhet handlar bl a om sysselsättningsgrad, rättvis fördelning av levnadsstandard, regional balans och ekonomisk tillväxt. Man kan även se en koppling mellan hälsoaspekter och ekonomisk tillväxt.

MÅLUPPFYLLELSE

I arbetet med att bedöma planens konsekvenser har avstämning även skett mot relevanta globala, nationella, regionala och lokala mål kopplade till hållbarhet. Nedan görs en kort sammanfattning av dess betydelse för en hållbar utveckling i ett översiktsplanesammanhang. När det gäller miljökvalitetsmålen görs en mer detaljerad genomgång av dessa under rubriken Miljökonsekvenser.

AGENDA 2030

Agenda 2030 utgör den övergripande utgångspunkten för allt hållbarhetsarbete och hanterar samtliga tre dimensioner av hållbarhet i ett globalt perspektiv. Agenda 2030 består av 17 globala mål genom vilka mänskliga rättigheter ska förverkligas för alla, fattigdom och hunger utrotas, jämställdhet och egenmakt för kvinnor och flickor uppnås och ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser säkerställas. På en översiktsplanenivå är det framförallt mål nr 11 Hållbara samhällen och städer som går att påverka. Men även flertalet av övriga mål är delvis relevanta.

BARNKONVENTIONEN

Barnkonventionen är ett internationellt avtal där barns rättigheter slås fast i 54 artiklar. 1 januari 2020 blir barnkonventionen lag i Sverige.

Nedan konkretiseras relevanta artiklar utifrån ett planeringsperspektiv och de frågor som är särskilt viktiga i ett översiktsplanesammanhang lyfts fram. Dessa frågor är särskilt viktiga att arbeta vidare med i nästa steg i arbetet med översiktsplanen och inte minst i efterföljande detaljplanearbeten.

De artiklar i barnkonventionen som be-

döms ha relevans på översiktsplanenivå är:

- 2. Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

I ett översiktsplanesammanhang kan denna artikel påverkas genom exempelvis att planera för lika god tillgång till sådant som är viktigt för barn i deras vardagsliv oavsett var man bor, så som närmsta boendemiljön, fritidsaktiviteter, skola etc, hänsyn till att barn i tex olika åldrar kan ha olika behov.

- 3. Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn.

I ett översiktsplanesammanhang kan denna artikel påverkas genom att exempelvis lyfta fram barnperspektivet som viktigt vid efterföljande planering och att utgå från principen att det som är bra för barn är bra för alla.

- 4. Politiker som styr länder ska ansvara för att alla barn får det som de har rätt till. När det gäller barnets ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter ska staten utnyttja det yttersta av sina resurser. Där så behövs ska man samarbeta internationellt.

I ett översiktsplanesammanhang kan denna artikel påverkas genom att exempelvis lyfta fram vikten av samverkan vid åtgärder som berör barn för att barns bästa ska prioriteras.

- 6. Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

I ett översiktsplanesammanhang kan denna artikel påverkas genom att exempelvis planera för goda livsmiljöer för barn att leva och utvecklas i.

- 12. Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

I ett översiktsplanesammanhang kan denna artikel påverkas genom att exempelvis dra nytta av barnens synpunkter i dialogarbete i anslutning till översiktsplanearbetet, utforma information om översiktsplanen särskilt riktad till barn, involvera barn i efterföljande konkreta planerings- och byggprojekt och föra

dialog med barn i samband med framtagande och användning av sociala konsekvensanalyser/barnkonsekvensanalyser.

- 23. Ett barn med funktionsnedsättning har rätt till ett fullvärdigt och anständigt liv och hjälp att delta i samhället på lika villkor.

I ett översiktsplanesammanhang kan denna artikel påverkas genom att exempelvis planera för miljöer tillgängliga för alla och särskilt lyfta fram vikten av tillgänglighet i miljöer viktiga för barn, så som närmiljö kring hemmet, skolan och fritidsaktiviteter.

- 24. Varje barn har rätt till bra hälsa och rätt till sjukvård. Traditionella sedvänjor som är skadliga för barns hälsa ska avskaffas

I ett översiktsplanesammanhang kan denna artikel påverkas genom att exempelvis planera för miljöer som uppmuntrar till fysiska aktiviteter i vardagslivet och prioritera gång- och cykelstråk som ger goda förutsättningar för barn att kunna röra sig själva.

- 27. Varje barn har rätt till skälig levnadsstandard, en bostad, kläder, mat och rent vatten.

I ett översiktsplanesammanhang kan denna artikel påverkas genom att exempelvis planera för bostäder och bostadsmiljöer som ger goda uppväxtmiljöer i alla delar av stad, ort, kommun.

- 28. Varje barn har rätt till utbildning. Grundskolan ska vara gratis.

I ett översiktsplanesammanhang kan denna artikel påverkas genom att exempelvis placera skolor med utgångspunkt från barns behov av att lätt kunna ta sig dit och så att skolan ges förutsättningar att bli en mötesplats.

- 31. Varje barn har rätt till lek, vila och fritid.

I ett översiktsplanesammanhang kan denna artikel påverkas genom att exempelvis prioritera lekmiljöer och grönytor nära bostäder, planera på sätt som underlättar för barn att ta sig mellan bostad och fritidsaktiviteter, skapa trygga och säkra närmiljöer vid bostad och skola och ge utrymme för fritidsaktiviteter som inte kostar pengar.

- 42. Alla barn och vuxna har rätt att få reda på vad som står i barnkonventionen.

I ett översiktsplanesammanhang kan denna artikel påverkas genom att exempelvis i översiktsplanen och efterföljande arbeten synliggöra och lyfta fram barnkonventionen.

KULTURMILJÖMÅL

De nationella kulturmiljömålen är även vägledande för kulturmiljöarbetet på regional och kommunal nivå och ska främja:

- Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas,
- Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön,
- Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser,
- En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen

I ett översiktsplanesammanhang kan dessa aspekter påverkas tex genom att utgå från det som är specifikt för varje plats när staden eller kommunen utvecklas. Kulturmiljövärden behöver identifieras och säkerställas genom ex ett kulturmiljöprogram som utgör underlag inför framtida förändringar. Det kan utgöra ett viktigt underlag för hur förtätning ska ske, vid bedömning av vilka miljöer som är särskilt viktiga att bevara och som underlag för vilka strukturer och skeenden som påverkat utvecklingen och därför är viktiga att ta hänsyn till vid framtida förändringar.

MÅL FÖR FRILUFTSPOLITIKEN

Det övergripande nationella målet för friluftslivspolitikerna är att stödja människors möjligheter att vistas ute i naturen och utöva friluftsliv där allemansrätten är en grund för friluftslivet. Dessa 10 delmål finns:

- Tillgänglig natur för alla
- Skyddade områden som resurs för friluftslivet
- Starkt engagemang och samverkan
- Allemansrätten
- Tillgång till natur för friluftsliv
- Attraktiv tätortsnära natur
- Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling
- Ett rikt friluftsliv i skolan
- Friluftsliv för god folkhälsa
- God kunskap om friluftslivet

I ett översiktsplanesammanhang kan dessa mål påverkas genom att utveckla och prioritera den tätortsnära naturen då den är av stor vikt för människors möjlighet till utevistelse och rekreation. Den fysiska, mentala och känslomässiga tillgängligheten behöver förbättras för att fler ska kunna vistas i naturen. Det ska vara lätt för alla både att ta sig till friluftsområden och att ta sig runt där. På kommunal nivå är grönstrukturplaner och medveten planering utifrån friluftslivets intressen i översiktlig planering viktigt.

JÄMSTÄLLDHETS-POLITISKA MÅL

Översiktsplaneringen har en viktig roll för människors möjlighet att leva jämställda liv. I översiktsplanen läggs grunden till bebyggelsestrukturer och förutsättningar för olika typer av kommunikationer, vilket påverkar möjligheterna till att leva på jämställda villkor. Kunskap om och hänsyn till män och kvinnors, flickors och pojkars behov är också centralt för att kunna planera på ett bra sätt.

Det övergripande målet för den nationella jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma möjlighet att forma samhället och sina egna liv. Området omfattar bland annat frågor som makt, inflytande, ekonomi, utbildning, arbete och fysisk integritet. Till det övergripande målet finns 6 delmål knutna:

- En jämn fördelning av makt och inflytande. Kvinnor och män ska ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare och att forma

villkoren för beslutsfattandet.

- Ekonomisk jämställdhet. Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och villkor i fråga om utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
- Jämställd utbildning. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma möjligheter och villkor när det gäller utbildning, studieval och utveckling.
- Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor.
- Jämställd hälsa. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma förutsättningar för en god hälsa samt erbjudas vård och omsorg på lika villkor.
- Mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar, ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

I ett översiktsplanesammanhang kan dessa mål påverkas genom att exempelvis ta utgångspunkt i vardagslivsperspektivet vid förändringar, ge goda förutsättningar för kollektivtrafik, fotgängare och cyklister, planera så att bostad, förskola/skola, fritidsaktiviteter, service ligger nära varandra vilket ger bättre förutsättningar att dela på ansvar för barnen, skapa trygga miljöer (gång- och cykelvägar till viktiga målpunkter, hållplatser/stationer, mänsklig närvaro, blandad bebyggelse) god tillgång till arbetsplatser och planera så att tillgång finns till olika sorters fritidsaktiviteter och miljöer för lek.

FOLKHÄLSOMÅL

Det övergripande målet för de nationella folkhälsomålen är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen. Det är särskilt angeläget att folkhälsan förbättras för de grupper i befolkningen som är mest utsatta för ohälsa. Det nationella folkhälsoarbetet är uppbyggt kring elva målområden:

- Delaktighet och inflytande i samhället
- Ekonomiska och sociala förutsättningar
- Barns och ungas uppväxtvillkor
- Hälsa i arbetslivet
- Miljöer och produkter
- Hälsofrämjande hälso- och sjukvård
- Skydd mot smittspridning
- Sexualitet och reproduktiv hälsa
- Fysisk aktivitet
- Matvanor och livsmedel
- Tobak, alkohol, narkotika, dopning och spel

De regionala folkhälsomålen för Skåne beskrivs i "Ett socialt hållbart Skåne 2030 - Handlingsplan för Region Skånes folkhälsoarbete 2015-2018". På regional nivå ligger fokus på följande frågor:

- En god hälsa och livskvalitet för alla skåningar.
- En mer jämlik och socialt hållbar samhällsutveckling.
- En bra start i livet för barn och unga.

I det lokala folkhälsoarbetet för Trelleborg har tre strategiska områden valts ut som är särskilt angelägna för Trelleborg:

- Livskvalitet och hälsa
- Goda levnadsvanor
- Delaktighet och gemenskap

LIVSKVALITET OCH HÄLSA

Faktorer som i ett översiktsplanesammanhang kan påverka livskvalitet och hälsa kan bl a vara säkra och trygga miljöer för alla kommuninvånarna, ett allsidigt utbud av bra bostäder som matchar befolkningens behov, närhet till rekreation och grönområde, ekonomisk och social trygghet genom utbildning och arbete åt fler, trygga uppväxtmiljöer.

GODA LEVNADSVANOR

Faktorer som i ett översiktsplanesammanhang kan påverka goda levnadsvanor kan bl a vara tillgängliga och säkra gång- och cykelvägar, föreningar och anläggningar för idrott och motion som används av alla, närhet till rekreation och grönområden.

För en jämlik hälsa är det viktigt att miljöerna anpassas så att de är tillgängliga. Det krävs att man tänker på att människor har olika förutsättningar och hittar olika vägar att nå olika grupper.

DELAKTIGHET OCH GEMENSKAP

Faktorer som i ett översiktsplanesammanhang kan påverka delaktighet och gemenskap kan bl a vara meningsfull sysselsättning med särskilt fokus på barn, ungdomar och unga vuxna, att främja hälsa och lärande i alla åldrar, att barnrättsperspektivet beaktas, öka och förbättra tillgängligheten för kommuninvånare till kultur, idrott och friluftsliv, öka och beakta jämställdheten.

REGIONAL UTVECKLINGS-STRATEGI

Den regionala utvecklingsstrategin *Det öppna Skåne 2030* redovisar en gemensam målbild för Skånes utveckling fram till år 2030, med prioriterade ställningstaganden om att Skåne ska erbjuda framtidstro och livskvalitet, bli en stark hållbar tillväxtmotor, dra nytta av sin flerkärniga ortstruktur, utveckla morgondagens välfärdstjänster och vara globalt attraktivt. Under dessa prioriterade frågor finns ett antal delstrategier varav dessa är särskilt relevanta i ett översiktsplanesammanhang:

SKAPA HÅLLBARA OCH ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER

Upplevelsen av närmiljön har stor betydelse för vår hälsa och livskvalitet. Ett varierat boende, estetik, blandade funktioner och mötesplatser anpassade efter människors olika behov och förutsättningar är centralt. Naturnära områden och utemiljön nära bostaden är betydelsefull för rekreation, trivsel i området och vardaglig fysisk aktivitet. Platser där människor möts och där sociala relationer kan utvecklas. kultur- och fritidsutbud, närheten och tillgängligheten till natur- och grönområden, allemansrättslig mark, handel, arbete, service, fritid och kultur.

SÄKERSTÄLLA ATT PLATSEN SKÅNE MÅR BRA

En hållbar livsstil som möjliggör medvetna och klimatneutrala val är en förutsättning för att platsen Skåne ska må bra. En frisk plats ger bättre levnadsvillkor för sina invånare. I Skåne ska alla människor ha tillgång till rekreation, trivsel i området och vardaglig fysisk aktivitet. Den biologiska mångfalden måste säkerställas och ekosystemtjänster utvecklas. Vi ska bevara och utveckla natur- och rekreationsområden, utveckla ett hållbart transportsystem, arbeta för friska och livskraftiga hav och vatten samt prioritera en hållbar stadsutveckling för att minimera negativa effekter av buller, ljud och luftföroreningar.

STÄRKA TILLGÄNGLIGHETEN OCH BINDA SAMMAN SKÅNE

Skånes tillväxt är beroende av att invånare kan resa till och från jobb, studier eller fritidsaktiviteter på ett klimatneutralt och energisnålt sätt. Detta ställer krav på en utbyggd infrastruktur och kollektivtrafik, både på spår och väg. Vi ska kraftsamla för att stärka den regionala tillgängligheten, tidsförtäta Skåne och bli en gemensam arbetsmarknad. Det är centralt att de regionala kärnorna och tillväxtmotorerna är väl sammankopplade genom en eller flera länkar. Stärka den lokala tillgängligheten med ett attraktivt gång- och cykelvägnät.

SATSA PÅ SKÅNES TILLVÄXTMOTORER OCH REGIONALA KÄRNOR

Alla orter i Skåne kan och får utvecklas utifrån sin egen karaktär och sitt geografiska sammanhang. Trelleborg stärks som regional kärna utifrån sitt geografiska läge och funktion.

UTVECKLA MÖJLIGHETEN ATT BO OCH VERKA I HELA SKÅNE

Genom att samverka, nyttja och skapa regional variation kring utbildning, kultur, idrott, vård, offentlig och kommersiell service, arbetsplatser och boende kan Skåne erbjuda ett brett utbud av attraktiva miljöer. Ökat bostadsbyggande med en blandad bebyggelse och olika upplåtelseformer är viktigt.

UTVECKLA SKÅNE HÅLLBART OCH RESURSEFFEKTIVT

Skåne måste bli energieffektivare och öka andelen förnyelsebar energi genom satsningar på bio-, vind- och solenergi.

Aktivt arbeta för ett klimatneutralt och fossilbränslefritt Skåne 2030 och ett hållbart resande genom bland annat mobility management, cykelvägar, kollektivtrafikutveckling, biogasutbyggnad och innovativa transporter och logistiklösningar. Stimulera ett klimatanpassat, kollektivtrafiknära, förtätat, blandat och integrerat byggande med balanserad och hållbar markanvändning.

STÄRKA DET REGIONALA SAMARBETET

Samverkan över kommungränserna så att utvecklingen i enskilda kommuner sker i ett regionalt perspektiv. Skåne måste i större utsträckning se möjligheterna för utveckling genom samverkan utanför Skånes gränser och stärka samarbetet med angränsande regioner inom ett flertal områden. Skånes potential finns i en ökad interaktion där orter och kommuner kan utveckla olika roller och komplettera varandra.

STÄRKA DEN INTERNATIONELLA TILLGÄNGLIGHETEN

Skåne har en unik roll som nav i södra Östersjöområdet och Skandinavien, och detta ger mycket goda förutsättningar för globala utbyten, vidgad arbetsmarknad och ett blomstrande näringsliv. Skåne är en region som präglas av omfattande transporter och en stor andel av Sveriges export och import går via Skåne. Stärka Skåne som knutpunkt i norra Europa och vidareutveckla den internationella tillgängligheten som helhet.

REGIONAL INFRASTRUKTURPLAN

Den strategiska inriktningen och prioriteringsgrunderna för utveckling av infrastrukturen i Skåne grundar sig i färdmedels- och trafikslagsfördelningen samt regionalt prioriterade stråk som omfattar personresor, gods, kollektivtrafik

och cykel. Ett antal utredningar, överenskommelser och ställningstaganden ligger också till grund för prioriteringen, liksom kommunala, regionala och nationella mål. Målbilden innebär en tydlig riktning i utvecklingen av ett hållbart transportsystem för både person- och godstrafik. För att detta ska kunna uppfyllas krävs en fokusering på och prioritering av kollektivtrafik och cykel samt överflyttning till sjöfart och järnväg. Detta är frågor som kan hanteras i samband med översiktlig planering på kommunal nivå, bland annat genom att prioriterade gång- och cykelvägar pekas ut, starka kollektivtrafikstråk möjliggörs och bebyggelse för bostäder och verksamheter placeras i lägen som främjar ett hållbart resande.

ALTERNATIV

KUSTSTAD

Kuststad bygger på en utveckling där stadens utvidgas mot kusten. I det nuvarande hamnområdet utvecklas en ny stadsdel integrerad med de centrala delarna av staden och kusten tillgängliggörs. Hamntrafiken leds om via en östlig ringväg och av hamnens uppställningsytor flyttas. Övrig ny bebyggelse sker som förtätning i staden.

REGIONAL KUSTSTAD

Barriären mellan centrum och kusten försvinner då E6/E22/Travemundeallén kan omvandlas från infart för hamntrafik till en smalare stadsgata med många kopplingar över. En ny kust- och centrumnära stadsdel utvecklas och kan bidra till att ge Trelleborg en ny attraktionskraft både lokalt och i regionen. Goda förutsättningar för hamnens framtida utveckling ges.

GEMENSAM STAD

Kusten tillgängliggörs med ny stadsdel med målpunkter för alla. Genom planens fokus på förtätning utnyttjas marken effektivt i lägen med god kollektivtrafik och service. Möjligheter ges att tillföra boendetyper som saknas och ett bättre underlag kan skapas för service. Stadens olika delar integreras genom medveten förtätning i strategiska lägen. Sammanhängande gröna miljöer samt goda kopp-

lingar för fotgängare och cyklister skapas som binder ihop stadens olika delar. Platser för skolor och förskolor pekas ut runt om i staden så många får nära.

KULTURSTAD

Arbetet med stadsmiljöprogram, kulturmiljöprogram och grönplan pågår parallellt med planarbetet och arbetas in efter hand vilket ger goda förutsättningar att dessa frågor beaktas och präglar de övergripande strukturerna samt riktlinjer för efterföljande arbeten. Stads kärnans ställning samt relationen mellan olika typer av områden för handel tydliggörs.

KLIMATPÅVERKAN

Områden för bebyggelse pekas ut i lägen som i nuläget ej bedöms som lämpliga utan skyddsåtgärder. Detta poängteras i planen och fortsatta utredningar kommer att göras. Detaljplaner och förhandsbesked för bostäder under +3 möh ska inte tillkomma innan beslut om kommunövergripande skyddsåtgärder har tagits.

RIKSINTRESSE KOMMUNIKATION

Funktionerna för riksintresse väg och hamn flyttas till nya lägen. Hamnens verksamhet flyttar från nuvarande område i väster och omfattar enbart hamnens östra del. Hamntrafiken leds österifrån via ringvägen som ersätter nuvarande infarts

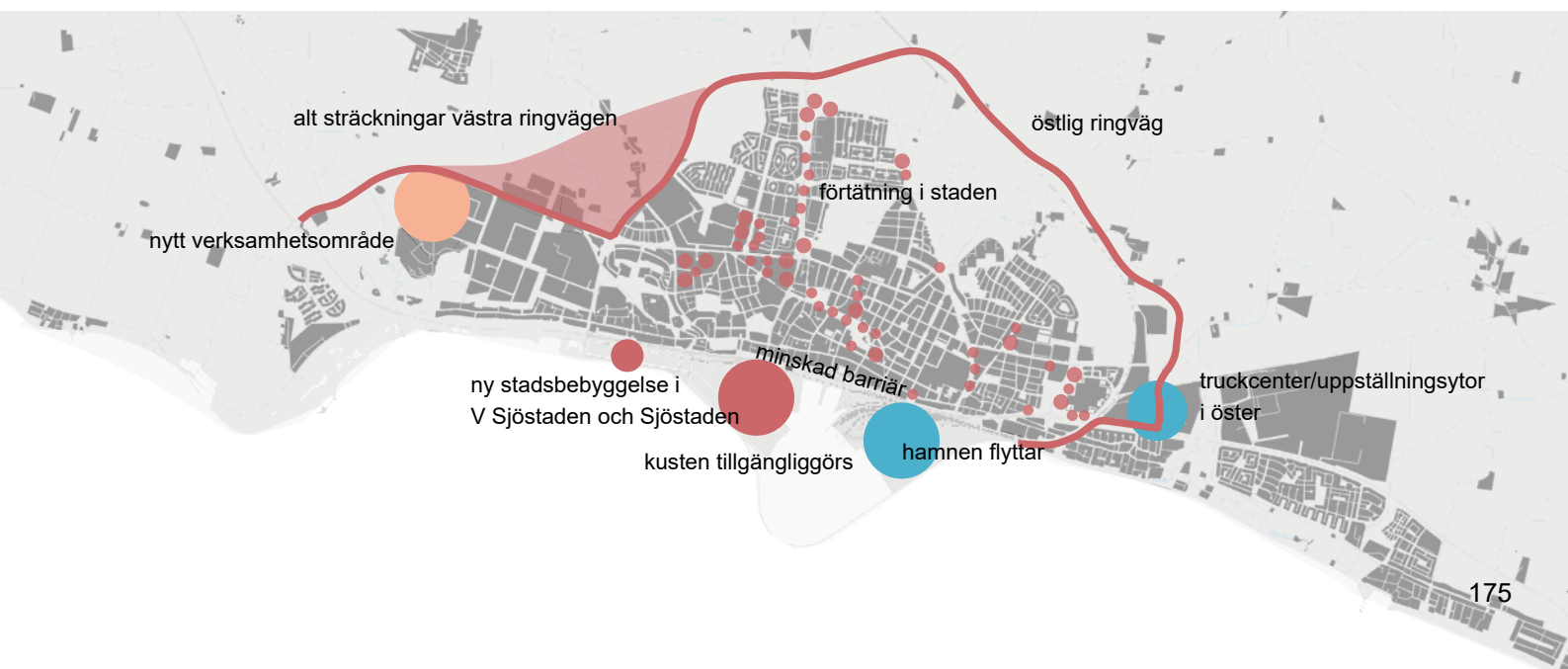
funktion. Hamntrafikens restid kan minskas något, trafikrörelserna inom hamnen underlättas och uppställningsyta lokaliserar på ett sätt som förenklar körvägarna.

TRAFIKALSTRING

Syftet med ringvägen är att leda om hamntrafiken så den angör staden österifrån. Vägnetet inne i staden kan ges en mer stadsmässig utformning. Ringvägen innebär dock att tillgängligheten för resor med bil ökar och biltrafiken riskerar öka om inte åtgärder vidtas. Med en stor utbyggnad i fd hamnområdet sker en stor andel av tillkommande bebyggelse i kollektivtrafiken nära läge. Delar av förtättningsområdena koncentreras längs med prioriterat cykelstråk mot stationen.

HUSHÅLLNING MED JORDBRUKSMARK

Jordbruksmarken skyddas till stor del från exploatering då utbyggnad av staden sker som förtätning och som utvidgning av staden mot kusten. Utbyggnad av ringväg medför att jordbruksmark tas i anspråk. I öster leds ringvägen längs med befintliga järnvägsspår och placeras så nära dessa som möjligt för att utnyttja marken effektivt. I väster kan en ev ny dragningen av ringvägen i landskapet innebära att jordbruksmark tas i anspråk. Jordbruksmark tas även i anspråk för utvidgning av verksamhetsområde i väster.

JÄMFÖRELSE- ALTERNATIV

Jämförelsealternativet bygger på en utveckling där Sjöstaden byggs ut trots att infarten till staden sker som idag, från väster. Uppställningsytor för hamnen flyttas från befintligt läge till nytt läge i öster alternativt väster för att ge plats till ny stadsbebyggelse i hamnen. Övrig ny bebyggelse sker som förtätning och övriga frågor hanteras på liknande sätt som i alternativ kuststad.

REGIONAL KUSTSTAD

Infartsvägens funktion som hamnled kvarstår. Utformningen kan göras mer stadsmässig men den barriär som hamntrafiken utgör samt det utrymme som krävs för dessa trafikmängder och hamntrafikens krav på framkomlighet samt riskavstånd och buller kvarstår. Det är osäkert hur attraktivt det blir att bygga en ny kustnära stadsdel med kvarstående barriär mot stadens centrala delar.

GEMENSAM STAD

Kusten tillgängliggörs med ny stadsdel med målpunkter för alla, dock med en kvarstående barriär mellan stad och kust. Med fokus på förtätning utnyttjas marken effektivt i lägen med god kollektivtrafik och service. Möjligheter ges att tillföra boendetyper som saknas och ett bättre underlag kan skapas för service. Stadens

olika delar integreras genom en medveten förätning i strategiska lägen. Sammanhängande gröna miljöer samt goda kopplingar för fotgängare och cyklister skapas som binder ihop stadens olika delar. Platser för skolor och förskolor pekas ut runt om i staden så många får nära.

KULTURSTAD

Arbetet med stadsmiljöprogram, kulturmiljöprogram och grönplan pågår parallellt med planarbetet och arbetas in efter hand vilket ger goda förutsättningar att dessa frågor beaktas och präglar de övergripande strukturerna samt riktlinjer för efterföljande arbeten. Stads kärnans ställning samt relationen mellan olika typer av områden för handel tydliggörs.

KLIMATPÅVERKAN

Klimatpåverkan hanteras som i planförslaget. Eventuellt kan detta alternativ innebära en mindre exploatering i fd hamnområdet än i planförslaget och då med minskade möjligheter att bekosta ett översvämningsskydd i Sjöstaden som skulle kunna fungera som skydd även för de centrala delarna av staden.

RIKSINTRESSE KOMMUNIKATION

Den geografiska utbredningen av riksintresse väg är oförändrad. Vägen kommer även fortsättningsvis att utformas så att hamntrafikens framkomlighet prioriteras. Dock innebär utbyggnad av nya stadsdelar med behov av koppling

till staden även behov av flera kopplingar över infartsleden. Kapaciteten för hamntrafikens korsningspunkt behöver undersökas. Funktionen för riksintresse hamn flyttas från västra hamnområdet till öster. Vid utbyggnad av ny stadsdel i västra delen behöver ytor för uppställning lokaliseras till annat läge. Med infart från väster behöver trafiken inom hamnen korsa spårområdet. Detta kan försvåra för hamnverksamheten. Ett framtida reservat för ett andra järnvägsspår säkerställs.

TRAFIKALSTRING

Kopplingarna till omgivande städer är oförändrad. Delar av förtätningsområdena koncentreras längs med prioriterat cykelstråk mot stationen. Ny lokalisering av uppställningsytor för hamnens behov kan komma att innebära ökade trafikrörelser genom staden.

HUSHÅLLNING MED JORDBRUKSMARK

Ny bebyggelse sker som förtätning och utvidgning av staden mot kusten. Beroende på i vilken utsträckning Sjöstaden byggs ut finns en risk att kommunen åtminstone på sikt kommer att behöva utvidga ytterligare på jordbruksmark för att tillgodose framtida bostadsbehov. Även ett ev västligt läge för uppställningsytor kan innebära att jordbruksmark tas i anspråk.

NOLL-ALTERNATIV

Noll-alternativet innebär en framskrivning av rådande utveckling tillsammans med de planförhållanden som gäller idag. Utvecklingen av ny bebyggelse sker i huvudsak i enlighet med utbyggnadsområden i Fördjupad översiktsplan Trelleborg 2025. Infarten till hamnen finns kvar i sitt nuvarande läge västerifrån. Delar av hamnen har eller håller på att flytta. Ytor för uppställningsytor ligger kvar i sitt nuvarande läge. Staden växer genom förtätning, utbyggnad av Västra Sjöstaden samt viss utvidgning på jordbruksmark.

REGIONAL KUSTSTAD

Kopplingen mellan staden och kusten förbättras inte. Trafiken till hamnen utgör fortsatt en barriär. Hamnverksamhetens barriäreffekt ökar snarare än minskar då vissa delar flyttar och andra ligger kvar och i praktiken tas ett större kustnära område än tidigare i anspråk för hamnverksamhet.

GEMENSAM STAD

Genom att staden delvis utvecklas genom förtätning kan fler ges tillgång till kollektivtrafik och service. Möjligheter ges att tillföra boendetyper som saknas och ett bättre underlag skapas för service.

KULTURSTAD

Pågående arbeten med stadsmiljöprogram, kulturmiljöprogram och grönplan fungerar var för sig men sammanvägningar mellan olika intressen görs inte.

KLIMATPÅVERKAN

Områden för bebyggelse pekas ut i lägen som i nuläget ej bedöms som lämpliga utan skyddsåtgärder. Fortsatta utredningar som är beslutade om genomförs. Samlad strategi med avvägning mot andra intressen saknas.

RIKSINTRESSE KOMMUNIKATION

Riksintresse för väg och hamn är oförändrade. Uppställningsytor ligger kvar i väster men kommer på sikt att vara för små för hamnens behov. Med infart från väster behöver trafiken inom hamnen korsa spårområdet. Dessa aspekter försvårar för hamnverksamheten och påverkar riksintresset negativt. Riksintresse järnväg påverkas negativt jämfört med planförslaget då ett framtida reservat för ett andra järnvägsspår inte säkerställs och studeras i ett översiktligt sammanhang.

TRAFIKALSTRING

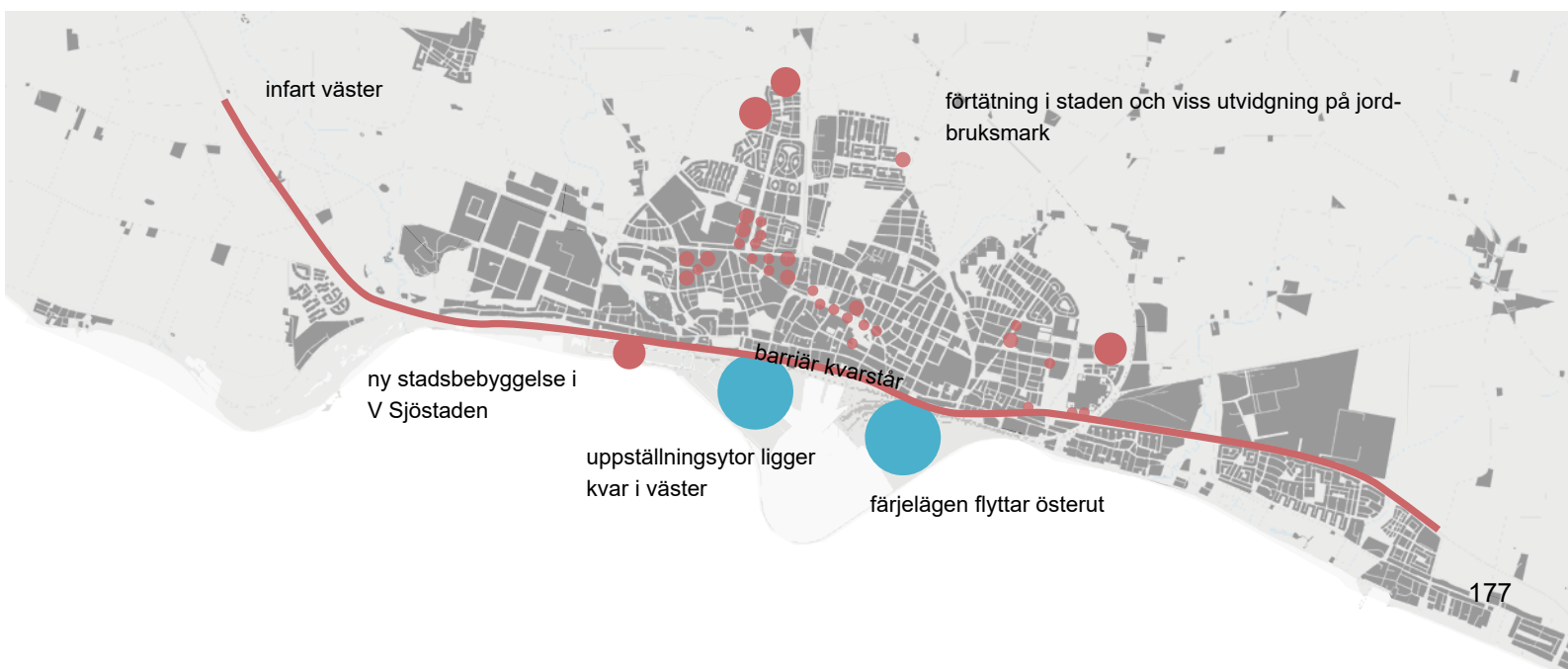
Kopplingarna till omgivande städer är oförändrad. Bebyggelsestrukturen utnyttjar inte till fullo det kollektivtrafiknära läget vid stationen. Delar av förtättningsområdena är koncentrerade längs med prioriterat cykelstråk mot stationen.

HUSHÅLLNING MED JORDBRUKSMARK

Utbyggnad sker som förtätning, ny stadsdel i V Sjöstaden och i viss mån som utvidgning på jordbruksmark, i enlighet med Fördjupad översiktsplan Trelleborg 2025. För att tillgodose framtida bostadsbehov är det troligt att kommunen åtminstone på sikt kommer att behöva utvidga ytterligare på jordbruksmark om inte hamnområdet kan tas i anspråk för ny stadsdel.

Ställningstagande alternativ

Alternativ Kuststad är det alternativ kommunen bedömt som mest fördelaktigt ur flest aspekter. Funktionerna för riksintresse för kommunikationer kan tillgodoses, utvecklas och stärkas. En effektiv hantering av hamnens transporter kan ske. Barriären mot kusten kan överbryggas och ny bebyggelse ske på ett hållbart sätt med fokus på kollektivtrafiknära lägen och hushållning med mark.

MILJÖKONSEKVENSER

Bedömningen av den betydande miljöpåverkan som kan antas uppkomma görs med avseende på direkta eller indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt på befolkning och människors hälsa, djur- eller växtarter som är skyddade, biologisk mångfald i övrigt, mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö, hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt, annan hushållning med material, råvaror och energi, eller andra delar av miljön.

I miljöbedömningen ingår även en beskrivning av de åtgärder som planeras för att förebygga, hindra eller motverka betydande negativ miljöpåverkan samt frågor att följa upp. Översiktsplanen kan inte i sig garantera några åtgärder för att hindra eller minska negativ miljöpåverkan, men den är vägledande för vad som kan beslutas i senare planläggning och tillståndsprövning. Exempelvis kan översiktsplanen ange att efterföljande bindande planering ska ske för att hindra eller begränsa miljöpåverkan.

Samråd med länsstyrelsen om avgränsningen av miljöbedömning (frågor med betydande miljöpåverkan) och konsekvensbeskrivning har hållits 4 april 2019. Där gjordes bedömningen att risk finns för betydande miljöpåverkan när det gäller följande frågor:

- Klimatpåverkan
- Riksintresse kommunikation
- Trafikalstring
- Hushållning med jordbruksmark

BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

KLIMATPÅVERKAN - STIGANDE HAVSNIVÅER, EROSION OCH ÖVERSVÄMMNINGAR

Effekterna av klimatförändringar leder till ökad nederbörd, stigande havsnivåer och erosion men också värmeböljor och förlängd vegetationsperiod. Detta ställer krav på anpassning i den framtida planeringen av staden och kommunen.

Inom planområdet finns drygt 1 mil kuststräcka som i olika grad kommer att påverkas av stigande hav och erosion. I centrala Trelleborg är det framförallt längs med Hamngatan och de västra delarna av staden som kommer påverkas vid översvämning upp till 3 möh. Inom detta område finns flera samhällsviktiga funktioner så som centralstationen, infrastruktur och reningsverk samt en stor andel bostäder och verksamheter. Utanför centrala Trelleborg kommer hela kuststräckan påverkas om inte skyddsåtgärder anordnas. Väster om Trelleborgs stad är det främst bostadsbebyggelse i Skåre och Tivolihusen samt rekreationsområden som påverkas. Öster om centrala Trelleborg finns ett stort antal bostadshus som ligger under gränsen för +3 möh i Östra stranden och Gislövs läge. Stigande havsnivåer kan även påverka det kustnära grundvattnet som höjs och i sin tur kan orsaka översvämningar. Dämningseffekter i vattendragen kan ytterligare förstärka risken för översvämning i kustnära områden.

Konsekvenser

Kommunen har tagit fram en klimatanpassningsplan i vilken olika typer av åtgärder pekas ut för att skydda kusten mot översvämning och erosion. Det krävs dock fördjupade utredningar för att kunna ge förslag till lämpliga skyddsåtgärder för olika platser.

Övrig kunskap som finns i dag och tagits till vara och arbetats in i planen är kartering av båtomsråden. Båtomsråden är områden som har fått

nyttas av ett dikningsföretag och är ofta låglänta områden. Det finns också en lågpunktskartering över kommunen där platser som riskerar att bli vattenfyllda vid t.ex. stora regnmängder pekas ut. För det tidsperspektiv som en översiktsplan gäller är det ofta relevant att studera 10- och 100-årsregn. Ett hundraårsregn är ett regn som förväntas återkomma 1 gång vart hundra år och är det extrema regnväder som planeringen vanligen utgår från. Lågpunktsområden är de områden som bedöms översvämmas först.

Arbete pågår med att ta fram en kuststrategi för hela kommunen med vidare studier av hur översvämningsskydd ska placeras och utformas. Andra kommande arbeten som är viktiga för att hantera klimatpåverkan och minska riskerna är den fördjupade översiktsplan som ska tas fram för kuststräckan samt pågående arbete med en ny VA-plan. VA-planen kommer att arbetas in i FÖP:en till nästa skede. Även pågående arbete med Grönplan är av vikt då lämpliga ytor för översvämning samt tillgång till skugga ska beaktas i denna.

Planen föreslår ny bebyggelse i områden som riskerar att i framtiden drabbas av översvämningar och stigande havsnivåer. Dessa områden är inte lämpliga att planlägga innan behov och utformning av skyddsåtgärder utretts. I planen framgår

att nya detaljplaner och förhandsbesked ej ges förrän det övergripande arbetet kring skydd har gjorts. Undantag är större utbyggnadsområden som Sjöstaden där skyddsåtgärder studeras i ett övergripande sammanhang. Det är dock av stor vikt att de åtgärder som där föreslås inte ger ökade problem med översvämningar på andra platser i staden. Skyddsåtgärder bör därför generellt utredas i ett större sammanhang och inte för varje område för sig.

Översvämningsskydd kan ex uppföras i form av bevuxna jordvallar, konstgjorda sandbankar ute till havs, förhöjda kajpromenader mot havet, slussar i hamninnloppet, översvämningståliga grunder och markplan för kustnära bebyggelse, tillfälligt översvämningssbara ytor. Då planen ej ger riktlinjer för konkreta former av skydd och dess lägen är konsekvenserna av skyddsåtgärder i nuläget ej möjliga att konsekvensbedöma. Dock kan konstateras att flera av de fysiska skydd som kan vara möjliga riskerar att planeras i områden som omfattas av riksintresse naturvård, kulturmiljövård och kustzon, naturreservat samt strandskydd. Inför kommande strategiska översiktliga arbeten och framtida genomföranden av de fysiska skydden behöver det studeras mer i detalj vilka konsekvenser de kan ge på befintliga natur- och kulturvärden och även platsernas attraktivitet för rekrea-

tion och friluftsliv. Dessa konsekvenser behöver även relateras till de konsekvenser för bebyggelse, natur och kultur som klimatförändringarna leder till utan skydd.

Vissa skyddsåtgärder kan riskera att öka problemen för intilliggande områden, vilket behöver studeras. Viktigt att ta i beaktande är även att underhåll av skydd är en konstant framtida kostnad som behöver räknas in.

Kombinationseffekter, dvs kombinerade händelser av exempelvis både stigande hav och stora regnmängder, är ofta svårbedömt och behöver diskuteras från fall till fall. Det är dock viktigt att detta görs utifrån rätt aspekter. Vilka aspekter som behöver utredas, så det blir likvärdigt från fall till fall, behöver ses över i ex VA-planen.

I planen pekas ut var risker finns och tydliggör var de sammanfaller med bebyggelse. När det gäller ny bebyggelse är det framförallt V Sjöstaden, Sjöstaden och utvidgat verksamhetsområde i väster som är beroende av framtida skydd för att vara möjliga att bebygga.

KLIMATPÅVERKAN

Nya bebyggelseområden med risk för översvämning. Skyddsåtgärder krävs.

Ökad bebyggelse ger ett ökat tryck på dagvattenssystemen som om de inte är byggda för det riskerar svämma över. Detta behöver lösas antingen genom fördröjningsåtgärder eller ökad ledningskapacitet. Genom att fördröja vattnet löser man inte bara problemet med dagvatten utan vinner samtidigt andra vattenvärden i stadsmiljön, vilka kan vara till gagn för både biologisk mångfald och för människors hälsa. Ökad ledningskapacitet kan vara en kostsam åtgärd och ger inte heller samma mångfunktionalitet som många fördröjningsåtgärder innebär. Förtätning innebär ofta fler hårdgjorda ytor. Med planens fokus på förtätning är det viktigt att ytor viktiga för framtida dagvattenhantering reserveras för denna markanvändning. I planen pekas större ytor viktiga för dagvattenhantering ut och ställning tas för att utpekade ytor ska beaktas i den framtida planeringen.

sprids i samband med översvämningar eller kraftiga skyfall. Grundvattennivåerna riskerar sjunka till följd av bl a större avdunstning och längre växtperiod vilket också kan leda till ett ökat uttag av vatten för jordbrukets behov.

Arbeta in slutsatser från pågående relevanta arbeten kring klimatanpassning i planen.

Studera dagvattenfrågan tidigt i planprocesser för att avgöra vilka områden som är lämpliga att avsätta för dagvattenhantering och vilka som är olämpliga för bebyggelse.

Riksintresse kommunika- tion

knyter ihop medlemsländernas transportnätverk. Trelleborgs hamn ingår i stomnätet och utgör en sk Core-hamn.

Väg E6/E22 utgörs av riksintresse väg och utgör infart till hamnen. Vägen ingår i det av EU utpekade Trans-European Transport Network, TEN-T, och är som sådan av särskild internationell betydelse.

Järnvägssträckningen mellan Malmö och Trelleborg utgörs av riksintresse järnväg. Detta innebär att åtgärder som försvårar möjligheten att bedriva transporter på sträckan inte får företas. I dag trafikeras sträckan av godståg till hamnen. Sträckan ingår som TEN-bana i det strategiska godsnätet och utgör en viktig länk i det internationella godstransportnätet.

Farleden till hamnen är av riksintresse för sjöfart.

Riksintressen för kommunikation (väg, hamn, järnväg, sjöfart) hänger alla ihop med varandra och påverkas i olika utsträckning var för sig och tillsammans av de förändringar hamnens flytt innebär för stadens strukturer.

The map shows the coastal area of Dordrecht, with the city center and the Oude Maas river. A red line highlights a specific area, and three red circles mark points of interest along the coast.

- 180

som pekats ut i riksintressepeciseringen har redan flyttat till ett östligt läge medan planering pågår för flytt av andra funktioner. Riksintresset syftar till att skydda viktiga hamnfunktioner och riksintresset kan omprövas när en ny hamn etableras och hamnverksamhet omlokaliseras om det görs på ett godtagbart sätt där själva funktionen skyddas.

Flytt av hamnen och anläggande av en ringväg påverkar båda riksintresse hamn. Genom flytten av hamnen österut ges hamnen möjlighet att utveckla sin verksamhet och riksintresset som funktion kan då förbättras. Hamnen kommer att växa ur den befintliga uppställningsytan och en ny uppställningsyta i anslutning till en östlig infart kan ge en effektivare logistik inom hamnen då körvägarna förenklas.

En östlig ringväg medför att trafiken inom hamnområdet slipper korsa järnvägen samt samsas med hamnens interna transporter, vilket skulle effektivisera trafiken inom hamnen och öka säkerheten.

Eftersom uppförande av nya funktionsblandade stadsdelar inom nuvarande hamnområde sker först efter det att hamnen flyttat bedöms detta inte stå i konflikt med riksintresset. För att säkra möjligheterna till fortsatt hamnverksamhet är det dock av stor vikt att miljöstörningar från hamnen beaktas. Vid planering och tillståndsgivning ska hänsyn tas till hamnens påverkan på omgivande områden. Influensoområdet bestäms dels av hamnens fysiska utbredning, inklusive framtida utbyggnadsområden, dels av de restriktioner som beror på de miljöstörningar hamnverksamheten ger upphov till, till exempel buller och luftföroreningar. I gällande miljötillstånd för hamnen ingår flytt av färjelägen från väster till öster. För att även de cisterner som omfattas av riksintresseanspråket ska kunna flytta krävs ett nytt miljötillstånd. Dessutom ska de risk- och säkerhetsaspekter som är kopplade till hamnverksamheten beaktas, liksom möjligheterna att transportera farligt gods till och från hamnen. Detta utreds även i anslutning till detaljplan för ringvägen.

Med en flytt av hamnen och ny infart för hamntrafiken får de delar av infartsvägen som utgörs av riksintresse som ligger inom staden en annan funktion. Avgränsningen av riksintresset behöver då ses över och målsättningen är att ringvägen ska ta över riksintresseanspråket från E6/E22/Travemündeallén.

En östlig ringväg kommer tillsammans med en västlig del av ringvägen att leda trafik från trafikplats Maglarp till Trelleborgs hamn. Ringvägen är en förutsättning för att logistiken i och kring hamnen ska fungera så effektivt som möjligt. Den nya ringvägen kommer i sin helhet att anpassas efter hamntrafikens behov. Den västra delen av ringvägen är befintlig och har flera korsningspunkter samt leds genom ett verksamhetsområde. Åtgärder behövs därför för att öka standarden och framkomligheten på denna sträcka. I planen ingår tre alternativa sträckningar, en som följer befintlig sträckning, men med kapacitetshöjande åtgärder, och två som delvis utgör nya sträckningar. Dessa behöver studeras vidare för att säkerställa att framkomligheten för hamntrafiken blir god. En avvägning behöver även göras mot andra aspekter som buller, landskapsbild, kulturmiljö, naturmiljö, hushållning med mark mm. Dessa avvägningar görs i det fortsatta arbetet med den fördjupade översiktsplanen.

Ringvägen innebär en längre körsträcka för trafiken till hamnen och fler korsningspunkter. Framkomligheten till hamnen påverkas dock positivt med en ringväg utanför staden då körtider för tung trafik minskar (i vilken utsträckning beror på vilket alternativ som väljs för den västra delen) eftersom högre hastighet kan hållas och flödena inom hamnen förbättras.

Farleden in till hamnen utgörs av riksintresse sjöfart. Detta bedöms inte påverkas av planförslaget.

Ett andra spår utmed Kontinentalbanan förutsätts kunna anläggas väster om befintligt spår. I det fortsatta arbetet kommer de tekniska förutsättningarna för detta att belysas närmre.

Förslag till åtgärder

Översyn av riksintresset där de funktioner som utgör riksintresse bevakas - hamn, väganslutning, uppställningsyta.

Utreda västra delen av ringvägen vidare bla utifrån hamntrafikens framkomlighet.

Trafikalstring

Idag är Trelleborg väl försörjt med kollektivtrafik i form av tåg samt stads- och regionbuss. Ändå sker en stor del av transportarbetet med bil. Bilinnehavet är över snittet för riket och Skåne och framkomligheten för biltrafik samt tillgången till avgiftsfri parkering är hög i Trelleborg. Det gör att andelen bilresor även för korta sträckor är hög.

En stor del av trafiken i staden är koncentrerad till Hamngatan och dess förlängning åt båda håll, samt Hedvägen och väg 108.

Resandet med kollektivtrafik har dock ökat i Trelleborg de senaste åren, både med tåg, regionbuss och stadsbuss. Inom en 30-årsperiod är det regionala färdmedelsmålet för trafiken i Skåne att ca 70% av resorna utgörs av buss, tåg, cykel och gång för en stad av Trelleborgs storlek/karaktär.

Konsekvenser

Med en ökning av befolkningen ökar trafikarbetet. Planen föreslår en bebyggelsestruktur med fokus på förtätning i centrala lägen, som till stora delar är väl försörjda med kollektivtrafik, vilket ger förutsättningar för många att resa med kollektivtrafik. Några förtättningsområden längre ut i stadens kanter och med sämre tillgång till kollektivtrafik föreslås också. I dessa delar blir det viktigt att förbättra möjligheterna att resa med buss eller att lätt ta sig med cykel till närmaste busshållplats eller tågstation. Planen lyfter fram vikten av god tillgång till stadsbusstrafik.

Den framtida målsättningen för färdmedelsfördelning är att 42% av resorna i staden ska ske med bil till 2028 jämfört med dagens 54%. Konkreta åtgärder för

hur denna trafikfördelning ska uppnås behöver förtydligas för att kunna utesluta negativa konsekvenser. Parallellt med planarbetet pågår arbete med trafikplan som innehåller åtgärder för hur målen för färdmedelsfördelning kan uppnås. I det fortsatta planarbetet kommer dessa frågor därför kunna förtydligas.

I planen konstateras att parkering är ett viktigt verktyg i arbetet för att medverka till kombinationsresor och för att öka andelen hållbara resor och kommunen ska planera för parkering som främjar hållbara resval. Parkeringen i staden föreslås samlas och effektiviseras för att minska ytbehovet och möjliggöra förtätning med ny bebyggelse på ytor som idag utgörs av parkering. Utbudet av parkeringsplatser kommer att vara detsamma. I det fortsatta planarbetet kommer ställningstaganden kring parkering att utvecklas. Det är då viktigt att tydligt relatera utbudet av parkeringsplatser till val av färdmedel. Viktiga aspekter kan vara tillgången till bra pendlings-parkering på strategiska platser, utbud, placering och utformning av cykelparkering, översyn av p-normer vid utbyggnad av nya områden samt hur parkeringsavgifter utformas.

För att minska trafikens utsläpp behövs en minskning av vägtransporter och även om mycket talar för att drivmedel

och fordon kommer att vara mer miljömässigt hållbara i framtiden kommer ändå trängsel och buller att kvarstå om inte fler väljer mer yteffektiva färdmedel som kollektivtrafik, cykel eller gång. Hela-resan-perspektivet är också viktigt för såväl resor som transporter och det är framförallt kopplingen mellan noder och färdmedel som behöver stärkas och göras attraktiv. Kollektivtrafik, gång och cykel måste få en tydlig prioritering och ta en större plats med högre framkomlighet i transportsystemet. Satsningar som krävs behöver leda till attraktiva stadsmiljöer där gång och cykel är det vanligaste färd-sättet och därefter kollektivtrafik. Detta i sin tur bidrar till mindre trängsel, buller, utsläpp och mer attraktiva livsmiljöer.

I planen lyfts fram att tillgängligheten med gång, cykel och kollektivtrafik ska öka och korta resor ska gå lika fort med cykel som med bil. Principen för den framtida trafikstruktur som föreslås i planen är att gaturummen i de centrala delarna utformas på ett sätt som prioriterar fotgängare och cyklister högt, bilar rör sig på de oskyddade trafikanternas villkor och samspelet mellan de olika trafikanterna är viktigt. Genom att balansera framkomligheten för bilar och tydliggöra prioriteringen av olika färdmedel i gaturummen kan olika kvalitativa parametrar hanteras och påverka val av färdmedel.

Även attityd- och beteendepåverkan behövs för att skapa efterfrågan, acceptans och förutsättningar för mer hållbara transportval. Med sådana insatser kan nyttan av både ny och befintlig infrastruktur förstärkas samtidigt som efterfrågan på hållbara trafiklösningar ökar. Hur transportsystemet utformas har stor betydelse för hur det används. Detta är något man aktivt behöver arbeta med i det fortsatta planarbetet för att uppnå önskad trafikmedelsfördelning där kollektivtrafik, gång och cykel får en större andel.

Planen ger förutsättningar för utbyggnad av nya större vägstrukturer i form av ringvägen, vilket förbättrar framkomligheten för bilar och riskerar leda till ökad biltrafik. Med en utbyggd ringväg underlättas för resor med bil mot Malmö/Lund jämfört med idag, vilket kan innebära en sämre konkurrenskraft för kollektivtrafiken.

Föreslagen utformning av östra delen av ringvägen innebär nya kopplingar till staden. Ju fler kopplingar mellan staden och ringvägen desto större blir andelen trafik som väljer ringvägen istället för att köra genom staden. Men med fler kopplingar ökar även tillgängligheten med bil och risken ökar att fler väljer bilen som transportmedel vilket leder till ökad biltrafik, inducerad trafik, vilket också riskerar leda

till minskad efterfrågan på kollektivtrafik. Tillgängligheten för bil samt hur attraktiv kollektivtrafik som finns att tillgå blir viktiga faktorer.

Ringvägen kommer innebära en viss minskning av trafikmängderna inne i staden. Generellt sett är minskningarna små, med undantag av Strandgatan (E6/E22) väster om väg 108 där minskningen blir betydande. De minskade flödena är generellt sett för små för att leda till märkbara förändringar av bullernivåerna i staden förutom för Strandgatan (E6/E22) där en minskning kan komma att märkas. Ringvägen leder också till att områden som idag inte är lika utsatta för buller från vägtrafik i norra och östra delen av staden utsätts för ökade bullernivåer. Ringvägen medför även en förändrad bullersituation för de bostäder som idag ligger på landsbygden. Dessa frågor utreds i pågående detaljplanearbete för östra ringvägen.

I samband med att ringvägen anläggs är ambitionen att vägnätet inne i staden ska ges en mer stadsmässig utformning där fotgängare och cyklister ges mer utrymme. Hamngatans utformning blir central för att öka stadens koppling till kusten. Även väg 108 har potential att omvandlas till stadsgata och ge föreslagna förtättningsområden ett attraktivt sammanhang med utrymme för gång- och cykelkopplingar till centrum och en god närmiljö.

Även med en omledning av hamntrafiken kommer trafikmängderna på dessa gator att vara relativt stora. Den stora skillnaden är att den tunga hamntrafiken försvinner samt att gatorna inte behöver dimensioneras efter kraven på framkomlighet för hamntrafiken.

I nuläget föreslås inga nya områden för bebyggelse i anslutning till ringvägen. Dock finns en potentiell risk att områden i anslutning till ringväg och avfarter till staden ses som attraktiva lägen för exempelvis handelsetableringar i framtiden.

Förslag till åtgärder

- Förtydlig konkreta åtgärder för att uppnå mål för färdmedelsfördelning.
- Beteendepåverkan kollektivtrafik och cykel.
- Utredda och motverka risk för inducerad trafik som följd av ny ringväg.
- Särskilt prioritera ny bebyggelse i goda kollektivtrafiklägen.

Hushållning med jordbruksmark

Brukningsvärd jordbruksmark är en nationell resurs som behöver värnas långsiktigt för att säkerställa livsmedelsförsörjningen. Marken får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov

inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Olika undersökningar visar att exploateringsstakten på jordbruksmark ökar i landet. Skåne är det län som exploaterar mest jordbruksmark, vilket kan förklaras av både expansiva städer och stor andel högvärdig jordbruksmark. 82 % av kommunens yta är jordbruksmark varav huvuddelen utgörs av de högsta klasserna klass 8-10. Jordbruksmarken som gränsar till Trelleborgs tätort utgörs av klass 8-10.

Sedan förra FÖP:en för staden (Trelleborgs stad 2025) har några områden i stadens utkanter planlagts och/eller byggts ut på jordbruksmark.

Konsekvenser

När jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse uppstår negativa konsekvenser för jordbruket på flera sätt. Dels i form av krav på skyddsavstånd till bostadsbebyggelse och dels för att åkrarnas areal blir mindre och i många fall svårare att odla rationellt. Den senare aspekten beror dock till stor del på vilken gröda som odlas på marken. Den lokala påverkan är alltså delvis beroende av vilka grödor som påverkas.

JORDBRUKSMARK

Jordbruksmark som tas i anspråk för ny bebyggelse eller infrastruktur.

Verksamhetsområde

Ringväg

Alt sträckningar av västra delen av ringvägen

En stor del av kommunens samlade befolkningsutveckling sker i staden, vilket i sig bidrar till att mindre jordbruksmark tas i anspråk. Inom staden sker ny bostadsbebyggelse som förtätning av redan bebyggda områden och genom omvandling av befintliga byggnader och områden. På så sätt hushålls med jordbruksmark.

Utvecklingen av verksamhetsområden sker delvis genom förtätning och effektiva utnyttjande av befintliga områden, Dalköpinge verksamhetsområde och Västerjär verksamhetsområde. En större utvidgning av verksamhetsområde föreslås i väster, vilket tar jordbruksmark i anspråk. Inga externa handelsområden utanför staden på ny mark föreslås. I stället utvecklas handeln genom förtätning av befintligt handelsområde vid Hedvägen och västerut samt genom fokus på centrumhandeln.

Östra delen av ringvägen (och även västra delen beroende på vilket alternativ som väljs) går delvis på jordbruksmark. Hur stora ytor som tas i anspråk beror på detaljprojektering av kringytor, trafikplatser och underfarter/överfarter. Även kringområdena närmast vägen kan bli svårare att bruka rationellt. Vägen har placerats så nära järnvägen som möjligt för att minimera fragmentering av jordbruksmarken.

Föreslagna infrastruktursatsningar är dock av stor vikt för att skapa effektiva transportvägar för trafik till hamnen, förbättra miljön i de centrala delarna av staden och öka tillgängligheten till kusten.

Den föreslagna ringvägen kan i framtiden komma att utgöra en naturlig utbyggnadsriktning för staden. Risk finns då att jordbruksmarken mellan dagens stadsgräns och ringvägen i framtiden tas i anspråk för ny bebyggelse.

Förslag till åtgärder

Vid planläggning av områden på jordbruksmark eftersträvas ett effektivt markutnyttjande för att minimera ianspråktagandet av jordbruksmark.

Vid detaljutformning av ringvägen eftersträvas att minimera markanspråket och

uppkomst av ytor som inte längre kan brukas.

MILJÖKVALITETS-NORMER

Miljökvalitetsnormer är ett styrmedel som syftar till att förebygga eller åtgärda ett miljöproblem. De miljökvalitetsnormer som är relevanta för Trelleborg är MKN vatten och MKN luft. Även MKN för omgivningsbuller är relevant för ringvägen då den överskrider ett visst antal fordon/år. I övrigt omfattas endast kommuner med över 100 000 invånare av MKB omgivningsbuller.

MKN luft

Från och med 2016 görs kontrollen av luftkvaliteten i Trelleborg som ett samarbete mellan Trelleborgs hamn och Trelleborgs kommun via ett gemensamt luftförbund.

Uppmätt årsmedelvärde för kvävedioxider understiger miljökvalitetsnormen, men överskrider det svenska miljömålets precisering. Nivåerna har legat stabilt på i stort sett samma värden sedan mätningarna startade och inget tyder på att miljökvalitetsnormen kommer att överskridas. Under året överskreds heller inte normen för NO₂ som dygns- eller timmedelvärde.

Partikelhalterna ligger under miljökvalitetsnormen, men överskrider det svenska miljömålets precisering. Miljökvalitetsnormen för PM₁₀ överskreds inte heller på dygnsbasis.

Halterna av svaveldioxid har sjunkit märkbart sedan färjorna 2008 började använda lågsavvligt bränsle vid kaj och ligger idag långt under miljökvalitetsnormen och även under det svenska miljömålets precisering. Ytterligare en markant förbättring skedde under 2015, då krav på lågsavvligt bränsle (0,1%) infördes.

En framtida ökning av godsmängderna till hamnen vägs upp av de rationaliseringsvinster som kan göras om hamnen flyttar. Halterna av framförallt kvävedioxid

och PM₁₀ påverkas också av vägtrafiken. Dock visar spridningsberäkningar att en utbyggnad av Ringvägen påverkar halterna endast i mindre utsträckning.

I stadskärnan förväntas luftkvaliteten bli något bättre jämfört med nuläget, medan luftkvaliteten i landskapet öster om Trelleborg förväntas bli något sämre som en följd av ringvägen. På samtliga ställen är luftcirkulationen god.

Ringvägen avlastar staden från hamn- och genomfartstrafik. Dock utgörs en stor del av trafiken genom de centrala delarna av staden av trafik med målpunkt i staden. En minskning av denna trafik är alltså viktig för att uppnå en förbättrad luftkvalitet. Planen föreslår åtgärder för en förstärkt kollektivtrafik och förbättrade förutsättningar för cykeltrafik.

MKN vatten

Syftet med miljökvalitetsnormerna för vatten är att alla vatten ska uppnå god status senast år 2015. I vissa fall har tidpunkten då god status ska uppnås förlängas till ex 2021 eller 2027.

I Trelleborgs stad finns 5 vattenförekomster som omfattas av miljökvalitetsnormer. En utgörs av grundvatten (SV Skånes kalkstenar), två av vattendrag (Albäcken och Dalköpingeån) samt två av kustvatten (V Sydkustens kustvatten och Trelleborgs hamnområde).

Grundvattenförekomsten bedöms idag ha en god kemisk och kvantitativ status. Risk finns dock att den kemiska statusen inte uppnås 2021 till följd av miljögifter. Påverkanskällor är förorenade områden, jordbruk, transporter och infrastruktur.

Albäcken och Dalköpingeån bedöms idag ha dålig respektive måttlig ekologisk status på grund av övergödning och ska vara åtgärdat år 2027. Den kemiska statusen är för båda vattendragen idag god med undantag för vissa miljögifter.

För kustvatten Trelleborgs hamnområde bedöms den ekologiska statusen som måttlig pga påverkan från hamnverksamheten samt övergödning. För de kvalitetsfaktorer som ej är kopplade till hamnverk-

samhetens påverkan bedöms det möjligt att uppnå god status 2027. För kustvatten V Sydkustens kustvatten bedöms den ekologiska statusen som måttlig pga övergödning och det bedöms som möjligt att uppnå god status 2027. En större del av den totala tillförseln av näringsämnen kommer från havet och är svårare att påverka. Den kemiska statusen för båda kustvattnen är idag god med undantag för vissa miljögifter.

Planen föreslår en sträckning av ringväg inom vattenskyddsområdet norr om staden. Västra delen av ringvägen kan också komma att tangera vattenskyddsområde. Ringvägen kan innebära en risk varför avvattning och olycksrisk måste studeras särskilt, vilket görs i pågående planarbete för östra ringvägen. Marken bedöms dock inte som särskilt infiltrationskänslig. I Trelleborgs stad täcks kalkberggrunden med lermorän som utgör ett gott skydd mot föroreningar från markytan. På vissa ställen kan dock fyllnadsmassor finnas som har en viss genomsläpplighet. Hanteringen av vägavgvatten studeras vidare i anslutning till detaljplanearbete för ö ringvägen. Enligt skyddsföreskrifter för vattentäkten får farligt gods endast transporteras på rekommenderade vägar vilket innebär att skyddsåtgärder måste vidtas.

På två ställen kommer östra ringvägen att korsa under järnvägen, i norr där ringvägen korsar kontinentalbanan i jordbrukslandskapet samt i söder där ringvägen korsar ett industrispår strax innan uppställningsytan. Även två gc-passager kommer att passera under ringvägen, mellan Gyllevägen och Engelbrektskatan/Dalköpinge byaväg samt förlängning av en befintlig vid Östra Förstadsgatan. För dessa passager kan grundvattnet behöva sänkas tillfälligt eller permanent. En miljöprövning kommer att utföras för östra ringvägen där påverkan på grundvattnet utreds.

Planen föreslår där det är möjligt lokalt omhändertagande av dagvatten i nya områden. På så sätt kan vattnet renas innan det når havet.

Arbete med VA-plan pågår. Ställningsta-

ganden i planen ska arbetas in i översiktsplanens utställningshandling. Vid upprättande av nya detaljplaner ska alltid en dagvattenutredning utföras. Utpekade större ytor lämpliga för dagvattenfördröjning pekas ut i planen och ska beaktas i den framtida planeringen.

MKN omgivningsbuller

Med en ringväg kommer bullernivåerna utmed Strandgatan (E6/E22) väster om väg 108 att minska något. Östra ringvägen innebär emellertid också att områden som idag inte är lika utsatta för buller från vägtrafik, d.v.s. stadslandskapet i norr och öster, kommer att utsättas för ökade bullernivåer. Detta utgörs inte av helt tysta områden idag då landskapet genomkorsas av lokalvägar samt Kontinentalbanan, länsväg 108 och riksväg 9 men bullernivåerna kan förväntas bli märkbart högre. Detta utreds i samband med detaljplan för ö ringvägen.

MILJÖKVALITETSMÅL

Riksdagen har beslutat om en samlad miljöpolitik för ett hållbart Sverige. Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. Utöver generationsmålet finns 16 nationella miljö kvalitetsmål med preciseringar samt etappmål. 15 av miljö kvalitetsmålen gäller i Skåne.

I "Skånska åtgärder för miljömålen 2016-2020", som är det regionala åtgärdsprogrammet för att öka förutsättningarna att nå miljö kvalitetsmålen i Skåne, redovisas prioriterade åtgärder för att möta gemensamma utmaningar för en hållbar utveckling i länet.

Följande fem utmaningar anses vara särskilt viktiga för miljöarbetet i Skåne. För dessa utmaningar har i åtgärdsprogrammet strategiskt viktiga åtgärder kopplats.

- Hållbara transporter i Skåne
- Hänsyn till Skånes hav, sjöar och

vattendrag

- Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser
- Skydd av Skånes natur- och kulturvärden Hållbar konsumtion i Skåne

I FÖP Trelleborgs stad 2035 har hänsyn tagits till flera av de åtgärder som beskrivs i åtgärdsprogrammet, se beskrivning nedan.

Hållbara transporter i Skåne

Den fördjupade översiktsplanen stärker kollektivtrafiken och ger förutsättningar för ett ökat kollektivtrafikresande. Infrastrukturen för gång- och cykeltrafik utvecklas. Framkomligheten för gång, cykel, tåg och buss prioriteras framför biltrafik och gaturummen byggs med människan i centrum. Utbyggnaden av Ringvägen bidrar dock till förbättrad tillgänglighet för biltrafik. Förreslagna förändringar av vägnätet bidrar till att bullernivåerna utmed Strandgatan (E6/E22) väster om väg 108 minskar något. Däremot ökar bullernivåerna i norra och östra delarna av Trelleborg.

Hänsyn till Skånes hav, sjöar och vattendrag

Arbete pågår med att ta fram en kuststrategi för hela kommunen med vidare studier av hur översvämningsskydd ska placeras och utformas. Möjlighet att anlägga svämområden för vattenhushållning finns i anslutning till ådalarna.

Ny bebyggelse sker som förtätning av befintlig bebyggelse och utvidgning av staden inåt land, samt på redan ianspråktagen mark i hamnen. Kusten fredas från bebyggelse i icke stadsnära läge. Strandskyddet som ofattar Nyhemsparken kommer att påverkas av Östra hamninfarten då det delvis behöver upphävas. Strandskyddet kring Dalköpingeån kan komma att påverkas av utbyggnaden av Ringvägen. Även Albäckens strandskydd kan komma att påverkas av utbyggnaden av Hedvägens handelsområde, då föreslagna utbredning gränsar till bäcken och dess biflöden. Direkt i anslutning, norr om staden, ligger Trelleborg och Fuglie

vattenskyddsområde, vilket påverkas av en utbyggnad av Ringvägen.

Hushållning med Skånes mark- och vattenresurser

För att hushålla med den goda åkermarken fokuserar FÖP:en på förtätning av staden och omvandling av befintliga byggnader och områden i centrala lägen. Den nya ringvägen tar värdefull jordbruksmark i anspråk och påverkar Dalköpingeån. Även utbyggnaden av verksamhetsområde i väster påverkar Albäcken och tar värdefull jordbruksmark i anspråk. Arbete med VA-plan pågår och kommer att arbetas in i FÖP:en i nästa skede.

Skydd av Skånes natur- och kulturarv

Tidigare har en kulturmiljöutredning tagits fram. Ambitionen är att det kulturella, historiska och arkitektoniska arvet bevaras, används och utvecklas genom åtgärder som tar tillvara och lyfter fram historiska strukturer och byggnader. Särskilt viktiga historiska stråk, strukturer och byggnader i stadens centrala delar har arbetats in i FÖP:en. Parallellt med FÖP-arbetet tas även ett kulturmiljöprogram fram och ställningstaganden från detta arbetas in i planen. FÖP:en betonar vikten av att inventera naturmiljöer för att kunna ta tillvara och utveckla naturvärden och biologisk mångfald. Grönstrukturer binds ihop och tillgängligheten till gröna miljöer förbättras. Nya våtmarker kan skapas. Nya etappmål finns kring grön infrastruktur i "Skånes gröna infrastruktur 2018.". Etappmål om metod för stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer är att kommunerna ska senast 2020 ha tillgång till en utvecklad metod för att ta tillvara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter. Etappmål om integrering av stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer är att en majoritet av kommunerna ska senast 2025 ta tillvara och integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster i urbana miljöer vid planering, byggande och förvaltning i städer och tätorter.

Ringvägen kan komma att innebära påverkan på riksintresse för kulturmil-

jön M139 och M136, där även kända fornlämningar finns registrerade. En ny ringväg skapar även en visuell barriär och avskärmar landskapet, framförallt om bullerskyddsåtgärder kan komma att krävas. Planskilda passager kommer att bli påtagliga i landskapet. Även själva trafiken på ringvägen kan komma att utgöra en visuell barriär då den blir väl synlig i det flacka och öppna landskapet.

Skåneleden kommer att behöva passera ringvägen. Även befintliga cykelvägar som kan tänkas användas för cykelturism behöver passera. Ringvägen utgör för dessa leder en barriär i landskapet som ska passeras. Dock utgör redan idag järnvägen delvis en barriär men ringvägen kommer att utgöra en mer storskalig struktur att ta sig över eller under.

Hållbar konsumtion i Skåne

Strategierna för denna del av åtgärdsprogrammet riktar sig inte främst mot sådant som går att påverka inom ramen för ett översiktsplanarbete. Föreslagen handelsstruktur uppmuntrar till hållbara handelsvanor då stadskärnan stärks och handeln framförallt integreras i stadsmiljön. Inga externa lägen för handelsetablering föreslås.

Planens påverkan på miljökvalitetsmålen

Nedan redovisas hur planen påverkar de miljökvalitetsmål som är relevanta i detta sammanhang, dvs de mål som kan påverkas av åtgärder på översiktsplanenivå. I kommunen pågår även arbete med framtagande av lokala miljömål. Beskrivningen av miljömålen nedan följer den indelning som görs i det pågående, lokala miljömålsarbetet.

Hav och inlandsvatten i balans

(Berör miljömålen Ingen övergödning, Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker).

Lokalt omhändertagande av dagvatten föreslås där så är möjligt med hänsyn till markens beskaffenhet. Arbete med VA-plan pågår och kommer att arbetas in i FÖP:en i nästa skede. I samband med planarbetet pågår framtagande av grönplan

som även den arbetas in i nästa skede. FÖP:en redovisar skyddsområden för vattentäkter. Ringvägen passerar vattenskyddsområdet och kan innebära en risk varför avvattning och olycksrisk studeras. Enligt skyddsföreskrifter för vattentäkten får farligt gods dock endast transporteras på rekommenderade vägar vilket innebär att skyddsåtgärder måste vidtas. Dalköpingeån kan komma att påverkas av en utbyggnad av Ringvägen. Ny bebyggelse sker som förtätning av befintlig bebyggelse och utvidgning av staden inåt land, samt på redan ianspråktagen mark i hamnen.

Natur och landsbygd i levande mångfald

(Berör miljömålen Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Ett rikt växt- och djurliv).

Befintliga naturmiljöer tas tillvara och utvecklas. Stråk som länkar samman grönstrukturer kan fungera som spridningskorridorer för djur och växter. Med de föreslagna sammanlänkande stråken bedöms planen kunna bidra till att miljömålen nås genom förbättrade förutsättningar för biologisk mångfald. En ny ringväg tar värdefull jordbruksmark i anspråk.

Giffri och hälsosam livsmiljö

(Berör miljömålen Frisk luft, Bara naturlig försurning, Giffri miljö, Grundvatten av god kvalitet).

Planen innebär en förbättrad tillgång till kollektivtrafik samt ett attraktivt cykelnät, vilket kan bidra till minskat bilberoende och påverka luftföroreningar och utsläpp av förorenande ämnen i en positiv riktning. Dock riskerar utbyggnaden av ringvägen att minska kollektivtrafikens konkurrenskraft. Förutsättningarna för hållbara transporter behöver förbättras i en sådan utsträckning att ringvägen inte leder till ökad biltrafik. De i planen föreslagna omläggningarna av trafikstrukturer ger förutsättningar för en förbättrad luftkvalitet i de centrala delarna av staden då hamn- och genomfartstrafik flyttas utanför staden. Även ombyggnaden av hamnen innebär, åtminstone på sikt, att utsläpp från sjöfarten minskar i den centrala delen av staden. I och med en framtida

utbyggnad av bostäder i hamnområdet kommer eventuella markföroreningar att identifieras och saneras. Hänsyn tas till grundvattenförekomster och vatten-skyddsområden.

Globalt ansvar

(Berör miljömålet Begränsad klimatpåverkan).

Planen föreslår ny bebyggelse i områden som riskerar att i framtiden drabbas av översvämningar och stigande havsnivåer. Arbete pågår med att ta fram en kust-strategi för hela kommunen med vidare studier av hur översvämningsskydd ska placeras och utformas. Ytor för dagvat-tenhantering pekas ut. Med en ökning av befolkningen ökar trafikarbetet. För att minska trafikens utsläpp behövs en minskning av vägtransporter. Tillgänglig-heten med gång, cykel och kollektivtrafik ska öka. Dock riskerar ringvägen att bidra till ökad biltrafik och minskad konkurrens-kraft för kollektivtrafiken. Frågorna om översvämning och ökat trafikarbete behö-ver hanteras i det fortsatta planarbetet.

God bebyggd miljö

(Berör miljömålet God bebyggd miljö).

En utbyggnad av kollektivtrafik och cykelnät ger förbättrad tillgänglighet till miljövänliga transporter. Omläggning av trafikstrukturen ger förbättrad miljö i staden med bättre luftkvalitet och färre barriärer där många människor bor och rör sig. En ny ringväg skapar även en visuell barriär och avskärmar landskapet, framförallt om bullerskyddsåtgärder kan komma att krävas.

Förtätning av staden och blandade funk-tioner i nya områden ger förutsättningar för levande stadsmiljöer och ett effektivt markutnyttjande. Det kan också leda till ökat slitage på parker och grönom-råden varför det är viktigt att tillräckliga grönytor avsätts. Utveckling av handel och verksamheter sker i stor utsträckning i form av förtätning av befintliga strukturer. Grönstrukturen förstärks och tillgänglighe-ten förbättras. Vid stadens utbyggnad tas hänsyn till natur- och kulturmiljövärden. En del av utbyggnaden av nya områden sker dock på värdefull jordbruksmark.

Med dessa åtgärder bedöms planen kunna bidra till att miljömålet nås, under förutsättning att man lyckas förbättra förutsättningarna för hållbara transporter i en sådan utsträckning att ringvägen inte leder till ökad biltrafik.

ÖVRIGA SAMLADE KONSEKVENSER

Utöver de konsekvenser som tidigare beskrivits ger planförslaget ytterligare konsekvenser. Dessa beskrivs med utgångspunkt från de konkreta åtgärder som planförslaget innebär: flytt av hamnen, utveckling av Sjöstaden, förtätning av staden och anläggande av en ringväg. Samtliga åtgärder relaterar till planförslagets övergripande målbilder och strategier, vilka därmed också fungerat som utgångspunkter för beskrivningen. Även relevanta nationella, regionala och lokala mål, som beskrivits tidigare utgör viktiga utgångspunkter. Konsekvenserna beskrivs samlat utifrån sociala, ekonomiska och miljömässiga aspekter. Avslutningsvis beskrivs planens konsekvenser för de områden som utgörs av riksintresse.

Flytt av hamnen

Direkta konsekvenser av att hamnen flyttar är att hamnverksamheten får ökade möjligheter att utvecklas och att kusten tillgängliggörs för allmänheten i större utsträckning än idag. Hamnverksamheten kan expandera, effektiviseras och moderniseras, vilket är positivt både utifrån ett ekonomiskt och miljömässigt perspektiv. Flytten innebär även att hamnen kan ta emot nästa generations färjor som är miljövänligare än dagens, i första hand på grund av att hamnområdet ökar i storlek. Möjlighet ges även till landansluten elför-sörjning, vilket är positivt ur utsläppssynpunkt. I och med föreslagen ringväg kan uppställningsytor till hamnen placeras utanför de centrala delarna av staden, i anslutning till både ringvägen och järnvägen. Sannolikt skapar hamnens flytt nya arbetstillfällen, minskar miljöbelastningen och lockar ny typ av arbetskraft.

Andra utvecklingsmöjligheter som uppstår då hamnen flyttar är att nuvarande hamnområde kan omvandlas till en integrerad del av den centrala staden, med nya funktionsblandade stadsdelar. Detta har en rad positiva konsekvenser, vilka beskrivs i kommande avsnitt.

En negativa konsekvens av att flytta hamnen är att det är kostsamt. Detta behöver dock vägas mot vinsterna för både

hamnverksamheten och utvecklingen av staden i övrigt. En negativ konsekvens är också att de områden som gränsar till det nya hamnområdet, i högre grad än i dag, kommer att utsättas för buller, luftföroreningar, risk för olyckor med farligt gods och ökad trafik. Det är viktigt att i fortsatt planering utreda detta ytterligare för att kunna minimera de negativa effekterna.

Flytt av hamnen innebär en väsentlig ändring av stadens karaktär som idag präglas av hamnens närvaro. Detta kan ses som en negativ konsekvens, men är övervägande positivt då det ger möjlighet att skapa en mer sammanhängande stad med ökad fysisk och visuell kontakt med kusten.

Utveckling av Sjöstaden

Genom omvandling av nuvarande hamnområde, från industri-/verksamhetsområde till en ny stadsdel med blandade funktioner, tillgängliggörs kusten som både urban miljö, bostadsmiljö och rekreativ miljö. Fler människor, såväl boende som besökare, kan ta del av de kvaliteter som stadens kustnära läge innebär. Stadens attraktivitet ökar och identiteten som kuststad stärks. Detta har sannolikt positiva konsekvenser socialt och ekonomiskt. Bland annat kan det främja upplevelsen av stolthet över staden bland boende och verksamma, bidra till ökad inflyttning och ökad turism.

Marken inom nuvarande hamnområde är redan idag ianspråktagen och till största delen hårdgjord. Detta, i kombination med områdets läge nära de centrala delarna av staden och nära havet, gör att omvandling av området innebär ett effektivt utnyttjande av marken i staden och kommunen. Befintlig infrastruktur kan nyttjas och/eller byggas ut, det finns ett fungerande kollektivtrafiknät som området kan kopplas till (dock krävs nya dragningar av linjer för att få en fungerande kollektivtrafik till Sjöstaden) och jordbruksmark behöver inte tas i anspråk för ny bebyggelse. Detta har positiva effekter, sett ur ett miljömässigt och ekonomiskt perspektiv.

Hamnområdets storlek och läge ger goda möjligheter att skapa ett brett utbud av offentliga rum och en variation i bebyggelsen för att tillgodose behov och önskemål från olika grupper. Detta bidrar till att stadsrummen blir befolkade och att människor möts, vilket är positivt med avseende på sociala aspekter som trygghet och tillit.

Genom att nuvarande hamnområde integreras som en del av staden får centralstationen ett mer centralt läge och tydligare kopplingar till både havet och staden. Detta främjar resande med tåg, både i form av fritidsresor, arbetspendling och pendling till närliggande städer med universitet/högskola. Centralstationens läge i ett nytt sammanhang kan också antas främja turismen. Sammantaget har detta positiva konsekvenser utifrån ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.

Vid omvandling av nuvarande hamnområde finns goda möjligheter att bygga ut gång- och cykelvägnätet och på så sätt främja hållbart resande och fysisk aktivitet.

I och med omvandling av hamnområdet ökar utbudet av bostäder i havsnära läge. Detta är positivt utifrån ett socialt och ekonomiskt perspektiv eftersom det generellt sett är attraktivt med havsnära boende och en säker investering för exploatörer. Samtidigt finns risk att det stänger ute mindre resursstarka grupper och att det därigenom bidrar till en segregerad stad. Det är av stor vikt att målpunkter viktiga och tillgängliga för hela staden placeras här och tillgängliggörs för alla trelleborgare.

Omvandling av hamnområdet ger möjlighet att lyfta fram stadens historia genom att bevara och utveckla miljöer och/eller strukturer i området som är karaktäristiska för hamnen och som går att kombinera med en ny stadsdel. På så sätt kan en ny stadsdel, unik för Trelleborg, skapas. Omvandlingen ger också möjlighet att lyfta fram det kulturhistoriskt värdefulla stråket Skånelinjen (även kallat Per

Albin-linjen) och tillgängliggöra det i större utsträckning.

En negativ aspekt av att nyttja nuvarande hamnområde för blandad stadsbebyggelse är att närheten till havet kan komma att kräva extra åtgärder vad gäller väder och klimat, exempelvis för att motverka blåsiga miljöer och påverkan vid skyfall och havsnivåhöjning. När skyddsåtgärder mot havsnivåhöjning genomförs är det viktigt att utreda eventuell påverkan på kringliggande områden. Dock kan exploateringen av hamnområdet ge förbättrad möjlighet att lösa dessa frågor på sätt som är positiva både för de nya stadsdelarna och för befintlig innanförliggande bebyggelse.

Stora utbyggnadsområden, som hamnområdet, innebär utmaningar vad gäller bland annat skalan och samordning i planerings- och byggprocessen. Samtidigt ges möjligheter att arbeta med helhetsgrepp på ett annat sätt än i befintliga miljöer och på så sätt skapa långsiktiga och robusta lösningar. Exempelvis kan klimatiförändringar, gröna och blå strukturer, samhällsservice och fysiska kopplingar hanteras genom strategisk planering i ett tidigt skede och åtgärderna på så sätt integreras i såväl stadsbyggnadsprocessen som den färdiga stadsmiljön. Långsiktigt har detta positiva konsekvenser både socialt, ekonomiskt och miljömässigt. Kortsiktigt kan det dock bli kostsamt eftersom satsningar görs i förebyggande syfte.

Vid omvandling av nuvarande hamnområde krävs sanering av marken. Detta kommer att medföra stora kostnader men är positivt med avseende på miljön och människors hälsa.

Förtätning av staden

Att bygga tät och blandad stad nära befintlig service och kollektivtrafik kan underlätta vardagslivet för boende och verksamma i staden, vilket är positivt utifrån ett socialt perspektiv. Det bidrar också till ökad rörelse- och handlingsfrihet för grupper som inte har möjlighet att förflytta sig så långt. Närheten till både kollektivtrafik och service främjar också ett hållbart resande genom att

förutsättningarna för att gå, cykla och åka kollektivt ökar. Dessutom ger förtätning av staden ökat underlag till kollektivtrafiken, vilket möjliggör utbyggnad och förbättringar av denna. Detta främjar ett hållbart resande ytterligare.

Planens fokus på att stärka stadskärnan kan bidra till ökad attraktionskraft för de centrala delarna även som boendemiljö.

En negativ effekt av att förtäta staden är att det medför ökat slitage på grönytor och andra offentliga rum. Det är därför viktigt att tillföra nya grönytor och mötesplatser, vilket studeras i pågående arbeten med grönplan och stadsmiljöprogram. Grönytorna är även viktiga med hänseende på dagvattenhantering. En tätare stad kan medföra svårigheter att hantera dagvattnet, varför detta måste utredas ytterligare i fortsatt planering. I planen pekas ytor viktiga för dagvattenhantering ut.

Då antalet invånare ökar är det viktigt att skapa en trafikstruktur som uppmuntrar hållbart resande för att motverka att den ökade befolkningen ger upphov till ökad biltrafik. Detta kan medföra trängsel och negativa effekter på miljön. Det är därför betydelsefullt att genomföra åtgärder som innebär att ett hållbart resande främjas. Genom att kommunen aktivt arbetar med färdmedelsfördelningen kan antalet bilresor per person minska och befolkningen i staden på så sätt öka utan att antalet bilresor ökar.

På samma sätt som omvandling av hamnen innebär ett effektivt markutnyttjande gör även förtätning av stadens centrala delar det. Också här kan befintlig infrastruktur nyttjas, närhet ges till kollektivtrafik, service och rekreationsytor och jordbruksmark behöver inte tas i anspråk för ny bebyggelse.

Den förtätning av staden som beskrivs i planförslaget innebär även att stadens olika delar i högre grad integreras – både olika geografiska områden och olika typer av strukturer så som gröna och blå strukturer, gång- och cykelvägnät och funktio-

ner för samhällsservice. Detta har positiva sociala och miljömässiga konsekvenser och därigenom även positiva ekonomiska konsekvenser. Att i högre grad än idag koppla samman områden kan exempelvis främja integration mellan olika grupper och skapa ökad tillit mellan människor. Sammanhängande gröna och blå strukturer kan uppmuntra till såväl fysisk aktivitet som möten mellan människor, fungera som spridningskorridorer för djur och växter samt öka den biologiska mångfalden. Även ett sammanhängande gång- och cykelnät och en robust struktur av samhällsfunktioner bidrar till ökad fysisk aktivitet och möten mellan människor, liksom ett enklare vardagsliv.

Både havsnära boende och boende med urbana kvaliteter är generellt sett eftertraktade. Detta innebär att en förtätning av staden är positiv utifrån ett social och ekonomiskt perspektiv eftersom utbudet av sådana bostäder ökar och det innebär en säker investering för exploaterare. Samtidigt finns det även här risk att det stänger ute mindre resursstarka grupper och att det därigenom bidrar till en segregerad stad. Detta handlar både om att nybyggda bostäder ofta är relativt dyra och att priset på befintliga bostäder kan stiga i och med ökad efterfrågan.

De centrala delarna av staden rymmer kulturhistoriskt värdefulla miljöer. Vid förtätning av staden kan dessa lyftas fram och tillgängliggöras för att öka förståelsen för stadens historia och den fysiska miljön i sig, vilket studeras i pågående arbete med kulturmiljöprogram. Detta antas ha positiva konsekvenser för det kollektiva kulturarvet. Den historiska miljön har dessutom ett ekonomiskt värde genom att den höjer stadens attraktivitet och bidrar till att skapa en unik karaktär. Att bevara och utveckla historiska miljöer kan också ha positiva miljömässiga konsekvenser i och med att upprustning av befintliga byggnader och återanvändning av gammalt byggnadsmaterial ofta är mer effektivt vad gäller resursanvändning än att bygga nytt. Samtidigt kan bevarande av historiska miljöer ha negativa ekonomiska konsekvenser genom att det kan

vara fördyrande.

Anläggande av ringväg

Flytt av hamnen, omvandling av nuvarande hamnområde påverkar tillfarten till hamnen som idag sker via E6/E22/Travemündeallén. Planförslaget innebär att trafik till/från hamnen, farligt godstrafik och genomfartstrafik flyttas ut från centrum till en ringväg. Ringvägen är primärt ett sätt att bidra till utveckling av hamnverksamheten. Genom ringvägen och den östliga infarten förbättras flödena inom hamnen och vid uppställning innan incheckning. Ringvägen ger också förutsättningar att anlägga en viltodisparkering i direkt anslutning till hamnen. Restiden för tunga fordon till och från hamnen bedöms minska, trots att resvägen blir längre och innehåller fler korsningspunkter.

Ytterligare en positiv effekt av ringvägen är att den avlastar E6/E22/Travemündeallén. Detta innebär att vägarnas barriäreffekt minskar, vilket är fördelaktigt både för den befintliga stadskärnan och för utvecklingen av Sjöstaden. Även risken för olyckor med farligt gods i stadskärnan minskar eftersom rekommenderad led för farligt gods flyttas ut och hamntrafiken inte längre går lika nära stadskärnan.

I och med att E6/E22 avlastas från hamntrafik kan vägarna omformas med större fokus på fotgängare och cyklister och med stadsmässiga kvaliteter. Tillsammans med ett i övrigt väl utvecklat cykelnät skulle detta kunna innebära att de korta bilresorna inom staden minskar. Men ringvägen innebär också en förbättrad tillgänglighet för bil på ett sätt som riskerar öka biltrafiken för resor till och från staden. Detta beskrivs ytterligare i samband med de frågor som bedömts få betydande miljöpåverkan.

Vid anläggande av en ringväg kan trafiksäkerheten höjas och fler entréer till staden kan skapas, vilket bidrar till att göra trafiksystemet mindre sårbart. Om entréerna dessutom utformas så att de blir tydliga och välkomnande bidrar det även till god orienterbarhet. En negativ konsekvens av föreslagen

ringväg är att själva anläggandet av vägen är kostsamt. Detta behöver dock vägas mot de vinster som görs i form av minskade kostnader för olyckor och bullerreducerande åtgärder, mer mark att bebygga i centrala lägen och kortare restider och ökad effektivisering för hamntrafik.

Ytterligare negativa konsekvenser av ringvägen är att de områden som gränsar till denna blir påverkade av buller och risk från transporter med farligt gods, att den skapar en fysisk och visuell barriär mellan staden och omgivande landskap och att den riskerar medföra ökad trafik. Mot bakgrund av detta är det viktigt att fortsatt utreda vilka bullerreducerande åtgärder som krävs och hur dessa ska placeras och utformas, hur vägen ska kunna korsas på ett säkert sätt och hur andra färdvägar än bil ska kunna bli mer attraktiva. Ringvägen kan också komma att påverka vattenskyddsområdet norr om staden. Även detta behöver utredas vidare i fortsatt planering.

Den ökade körhastigheten på Ringvägen ger ökad drivmedelsförbrukning. Dock kan med den nya vägen köbildningar undvikas, vilket är positivt för miljön. Trots ett ökat trafikarbete bedöms en utbyggnad av ringvägen leda till trafiksäkerhetsvinster då trafiken färdas på säkrare vägar. Ytterligare en negativ konsekvens av föreslagen ringväg är att jordbruksmark tas i anspråk (se vidare under Betydande miljöpåverkan). Markytan som tas i anspråk begränsas väsentligt av dess lokalisering intill järnvägsspåren.

Ringvägen kan även komma att påverka fornlämningar och objekt som omfattas av biotopskydd.

Ringvägen går i marknivå eller upp till max 1,5 m över marknivå. Planskilda passager kommer dock att finnas på flera ställen vilka blir påtagliga i landskapet. Även själva trafiken på ringvägen kan komma att utgöra en visuell barriär då den blir väl synlig i det flacka och öppna landskapet.

Skåneleden som går från centrum via Gyllevägen norrut kan komma att påverkas negativt av ringvägen då ringvägen måste passeras. Ringvägen leds på detta ställe över Gyllevägen. Även cykelturism kan komma att påverkas då ringvägen utgör en barriär i landskapet som ska passeras. Dock utgör redan idag järnvägen delvis en barriär men ringvägen kommer att utgöra en mer storskalig struktur att ta sig över eller under.

Påverkan på riksintressen

Hela Skånes kust är utpekad som **riksintresse kustzon** (formellt riksintresse högexploaterad kust) med anledning av sina samlade natur- och kulturvärden. Syftet med riksintresset är att värna kustlandskapets natur- och kulturvärden så att dessa inte går förlorade. Riksintresset innebär att det i grunden inte är tillåtet att exploatera inom riksintresseområdet. Undantag kan dock göras i vissa specifika fall, exempelvis om exploatering inom riksintresseområdet innebär tätortsutveckling eller utveckling av det lokala näringslivet. Den exploatering som aktuellt planförslag innehåller inom riksintresse kustzon innebär just en utveckling av tätorten Trelleborg och en utveckling av det lokala näringslivet. Utvecklingen påverkar riksintressets värden främst genom de förändringar som kommer ske i zonen stad-land. Den nya ringvägen gör området mer påverkat och kan komma att utgöra en barriär mellan staden och den omgivande landsbygden. Även upplevelsen av kvaliteterna i närliggande byar, såsom Kyrkoköpinge, påverkas. Den östra hamninfarten innebär en påverkan på den historiska kopplingen mellan staden och bebyggelsen utmed Östra stranden då förstadsbebyggelsen längs med kusten skärs av ytterligare från staden. Hamnens flytt innebär också att kopplingen mellan bebyggelsen i östra Trelleborg och kusten försvagas då kustlinjen flyttas längre ut, vilket innebär en negativ påverkan för boende i denna del av staden. Påverkan är främst visuell då spårområdet redan idag utgör en barriär mellan bebyggelsen och kusten.

Planen föreslår även åtgärder som innebär en positiv påverkan på riksintresset för kustzonen i form av förbättrad tillgänglighet till kusten. Bland annat skapas ett sammanhängande kuststråk, minskade barriärer mellan stad och hav samt målpunkter i havsnära läge som är tillgängliga för allmänheten. Föreslagen ringväg är särskilt viktig för att öka tillgängligheten till kusten i de centrala delarna genom att avlasta E6/E22 i stadens västra delar.

Områden utanför kusten samt Trelleborgs fiskehamn utgörs av **riksintresse yrkesfiske**. Fiskebåtarna ligger inom södra delen av hamnområdet och påverkas inte av omvandlingen av nuvarande hamnområde. Vidare transport av landad fångst kan dock påverkas av förändrad väganslutning till hamnen, vilket behöver beaktas.

Delar av kustområdet utgörs av **riksintresse naturvård** (Dalköpinge ängar samt kuststräckan Kämpinge-Stavstensudde). Detta bedöms inte påverkas av planförslaget, men det är viktigt att bevaka att åtgärder längs det planerade kuststråket inte innebär negativ påverkan. Föreslagen ringväg kan dock komma att påverka strandskyddsområdet kring Dalköpingeån. Risk finns att miljön kring ån och förutsättningarna för friluftslivet påverkas negativt av buller från väg och truckcenter/uppställning. Samtidigt kan vägen bidra till en ökad tillgänglighet till rekreatiomsområdet längs ån. Vägen kan även komma att påverka Ståstorpsbäck- en, som rinner in i Tågarps dalgång.

Riksintresse kulturmiljö kan komma att påverkas negativt av en ringväg. Ringvägens utformning är dock beroende av detaljstudier och utreds vidare i detaljplan för ö ringvägen. Ringvägen kan komma att sammanfalla med områden för riksintresse kulturmiljövård. I söder kan även området Gylle Dalköpinge påverkas. Det är i så fall det yttre sydvästra hörnet av riksintresseområdet som berörs. Området är redan ianspråktaget av industri. Vägen bedöms inte påtagligt skada riksintresset, men kommer att utgöra ytterligare en barriär i området vilket kan

påverka riksintresset negativt.

Delar av kustområdet utgörs av **riksintresse friluftsliv** (Skanör-Falsterbohalvön med kuststräckan Höllviken-Trelleborg samt Kuststräckan Trelleborg-Abekås-Sandhammaren-Mälarhusen-Simrishamn. Området har särskilt goda förutsättningar för att uppleva natur- och kulturmiljöer och för friluftaktiviteter på land och vatten. Planen bedöms inte innebära påtaglig skada på riksintresset. Planen innebär en ökad tillgänglighet mellan kusten och centrala delarna av staden. Delar av kuststräckan som idag utgörs av hamnområde och inte är tillgängligt för allmänheten tillgängliggörs genom hamnens flytt. Östra delen av staden blir dock ytterligare avskuren från kusten och de värden som finns här då barriären i form av järnväg kompletteras med ny östlig infart till hamnen.

Konsekvenserna för riksintresse kommunikation (hamn, väg, järnväg, sjöfart) har bedömts riskera få betydande miljöpåverkan och beskrivs därför mer utförligt i anslutning till avsnittet om Miljökonsekvenser.

TRELLEBORGS KOMMUN

Framtagna utredningar till översiktsplanen

- Infart till hamnen i Trelleborg - analys av befintlig infartsväg samt ringväg, Sweco
- Trafikutredning för Trafikplats Maglarp - väg 108, 2019, Ramböll
- Konsekvensanalys trafikplats Maglarp - väg 108, 2019, Ramböll
- PM Trafikanalys Östra Ringvägen Trelleborg, 2018, Ramböll
- Analys av Västra Ringvägen, 2018, Sweco
- Konsekvensanalys Östlig ringväg Trelleborg - Kontinentalbanan, 2018, Sweco
- Konsekvensanalys Östlig ringväg Trelleborg - Gyllevägen, 2018, Sweco
- Konsekvensanalys Östlig ringväg Trelleborg – Länsväg 108, 2018, Sweco
- Utredning av alternativa körvägar till Trelleborgs hamn, 2019, Trivector

Övrigt material

- Fördjupning av översiktsplanen för Trelleborgs stad 2025
- Översiktsplan orter och landsbygd 2028.
- Bostadsförsörjningsprogram för Trelleborgs kommun.
- Trafikstrategi för Trelleborgs kommun, remisshandling.
- Trafikplan för Trelleborgs kommun, remisshandling.
- VA översikt för Trelleborgs kommun (arbetsmaterial).
- Regelverk för hållbar dagvattenhantering, Trelleborgs kommun.
- Klimatanpassningsplan för Trelleborgs kommun 2018.
- Cykelstrategi Trelleborgs kommun 2016-2020.
- Cykelplan för Trelleborgs kommun 2016-2020.
- Folkhälsopolicy Trelleborg 2017-2020.
- Landskaps- och kulturmiljöanalys för Trelleborgs kommun, Tyréns.
- Näringslivsutredning, Ett konkurrenskraftigt näringsliv i Trelleborg, Sweco
- Kollektivtrafikutredning för Trelleborgs kommun 2017, Trivector.
- Kulturpolitisk strategi 2017-2020, Trelleborgs kommun
- Idrotts- och fritidspolitiska mål Trelleborgs kommun
- Kulturmiljöutredning för fördjupningen av översiktsplanen för Trelleborgs stad 2025
- Natur- och kulturmiljöplan 2010 Trelleborgs kommun.

REGIONALA UNDERLAG

- Strukturplan Malmö-Lundregionen.
- Strategier för det flerkärniga Skåne.
- Näringsliv och arbetsmarknad i Skånes kommuner.
- Trafikförsörjningsprogram för Skåne.

ÖVRIGA

- Trelleborgs stads- och hamnutveckling, gemensam utredning Trelleborgs kommun och Trafikverket, Spacescape.
- Underlagsmaterial från arbetet med KOMPIS, ett gemensamt planeringsunderlag för havet framtaget tillsammans med Vellinge, Ystad och Skurup.
- Utredning Förlängning av Heskillegatan till Köpingevägen, 2013, Trelleborgs kommun
- Pågatågsuppehåll i Trelleborg vid väg 108, 2010, Trivector
- Tillgänglighet till Skånes hamnar, 2019, Moe Tetraplan
- Studie av genomfartstrafik i Trelleborg, 2018, Ramböll
- Överflyttning till väg 108 med anledning av hamnens flytt, 2018, WSP

STATISTISKT UNDERLAG

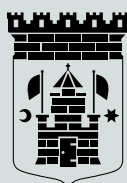
- Underlag från Skånedatabasen behandlat av Trelleborgs kommun

MED UPPHOVSRÄTT

- Sjöfartsverket, Lantmäteriet Geodatasamverkan, Trelleborgs kommun

ÖPPEN DATA

- Naturvårdsverket, Länsstyrelsen, Trafikverket

TRELLEBORGS
KOMMUN